

בסיעתא דשמיא

קוד
נפוליאון
א' פרי

קוד נפוליאון | א' פרי

עיצוב עטיפה ועימוד: BRIZA 053-3106329

הגהה ספרותית וגימור: יהודית שולזינגר

הגהה: הארות

הפקה והפצה: קולמוס הפצת ספרים 072-2441670

office@kulmus.org.il

© כל הזכויות שמורות למחברת

office@kulmus.org.il | 02-5632644

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע או לשדר בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר, כל חלק שהוא מספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט ללא אישור בכתב מהמו"ל.

הודפס בישראל
Printed in Israel

פרולוג

ארמון פונטנבלו, צרפת, שנת ה'תק"ע 1810 למנינם

עמודי הספרים שהתנשאו באולם-הספרייה הרחב, מילאו את חלל האוויר
בהשראה בניחוח צרפתי.

מישל דה מונסי צעד בשאננות, אפו הארוך מתנשא אל על, לצד קיסרו הנערץ
נפוליאון הראשון.

זקוף ומהורהר הביט נפוליאון בונפרטה לכל עבר, תר אחר הכריכה עם האותיות
המסולסלות. צעדיו נבלעו בשטיח הרך שספג את הד פסיעותיהם, לבוש היה
מכנסי מלוכה לבנים, חולצה לבנה, ועליה מקטורן קטיפה מהודר עם כפתורים
וכתפיות מזהב. הילוכו המרושל בכוונה תחילה הוסיף משנה-תוקף להוד
המלכות, מלכות אותה יש טוענים שניכס לעצמו בכח.

"הנה הספר", אמר לו מישל דה מונסי, "האם הוד מעלתו ירצה שאביא לו? אני
גבוה יותר".

"רק ארוך יותר, מישל", אמר נפוליאון.

ישראל, מגדלי סקופ, ה'תש"ע 2010 למנינם

חדר הוועידה הרחב מוצף באור כחלחל בהיר. הנורות המודרניות מובלעות היטב בתקרה המעוצבת בפסים ארוכים וצרים, המכונה בפי המעצבים 'תקרה צפה'. האור המשתקף על גבי השולחן המתכתי משווה לו מראה של אגם מלאכותי קטן, קסום.

תומר אהרונוביץ היושב בראש השולחן מחכך את כפות ידיו זו בזו בהנאה. "זו הייתה עסקת המאה, צ'רלי! איך הוא הסכים לכל התנאים שלנו. והכל באדיבות צרפתית טיפוסית. אתה גדול!"

צ'רלי מתרומם מכיסאו ומניח ליד תומר את התשורה שאיל ההון הצרפתי קלוד אנטוניו פרנסואה הביא: "אין כמוך, בוס. לא מכיר עוד אנשים גאונים שיכולים לנהל משא ומתן קשוח כזה."

תומר פורץ בצחוק עמוק, מוחא כף לעצמו. כפות ידיו השמנמות אוחזות את המתנה העטופה.

"עטיפה מעניינת, צ'רלי. האין זאת? נראה ציור מקורי".

"רוצה שאוריד את העטיפה? אני זהיר יותר", אומר צ'רלי באיטיות.

"אינך זהיר יותר ממני. זה פשוט תפקידך, צ'רלי. בבקשה".

צ'רלי מסיר את הדבק האוחז את העטיפה בשני קצותיה. התמונה נפרשת על השולחן.

"נראה קיסר צרפתי. מעניינים הצרפתים. מה יש בקופסה, צ'רלי?"

הקופסה מהודרת, מצופה בקטיפה אדומה.

צ'רלי פותח בזהירות.

הנוכחים בחדר, שלושה במספר, לוטשים עיניים סקרניות בתכשיט המונח על מצע מזהב.

"מדובר בטבעת חותם, בוס. לפתוח?"

"כמובן".

"זה הקיסר הצרפתי שבתמונה, בוס. הוא נמצא גם בחותמת שבטבעת. מדובר בקיסר שהיה בעל השפעה אדירה בזמן המהפכה הצרפתית".

"הדיוקן נראה לי מוכר מגבינת השמנת. אתה מתכוון שמדובר בנפוליאון?"
"כן. נפוליאון בונפרטה. התמנה לקיסר צרפת לפני יותר ממאתיים שנים. עד היום הצרפתים שומרים לו אמונים. דמות יוצאת דופן, אדם דגול, מדינאי, בעל חכמה מזהירה וכושר מנהיגות יוצאים מהכלל. הוא..." צ'רלי רוצה להמשיך בתיאוריו המלבבים, אך בעיטה קטנה מתחת לשולחן גורמת לו להפסיק לדבר.

דני מרציאנו, עורך הדין ויועצו המשפטי של תומר אחראי לבעיטה.
צ'רלי נועץ בו מבט שואל.

מרציאנו רומז לו לשתוק ולהביט לכיוונו של הבוס.

תומר אהרונוביץ סמוק כולו, מוחה את הזיעה ממצחו.

הוא העיף את תמונת הדיוקן על הרצפה.

"הייתי מעדיף להשתמש בציור הזה לניקוי חלונות", הוא אומר בקול רם, אגרופו הקמוץ מוטח על השולחן בזעם.

"נפוליאון בונפרטה? זו המתנה? טבעת חותם של הקיסר המטורף?! תזרוק את הדבר הזה לפח!"

"מדובר בפריט יקר ערך, בוס", אומר צ'רלי בחיוך רחב, עיניו חומדות את הטבעת במבט ארוך.

תומר שותק.

למשרד נכנס במפתיע שחר קרני, העוזר הנוסף. מנופף במעטפה עבה.
"דואר רשום. מבית המשפט האזורי."

"תן לדני את המעטפה, שחר. בוא תתקרב, תראה את המתנה שקיבלתי בעסקת הסטארט אפ הגדולה של השנה."

"פששש... מה זה?" עיניו של שחר נפערות בחוסר אמון. טבעת החותם הפתיעה במקוריות שלה גם אותו.

צ'רלי מוחא כף אל כף: "מדובר בדיוקנו של נפוליאון, שחר. מכיר את הקיסר הצרפתי הנערץ? נפוליאון היה מנהיג דגול, בוס", צ'רלי פונה לתומר, "אם תשתמש בטבעת החותם הזו, תהיה לך חותמת איכותית ונדירה".

תומר הופך בדעתו.

"אני רוצה חותם כזה", הוא אומר לאחר מחשבה, "רק תחפש אנשי מקצוע טובים, הטובים ביותר. תגיד להם שישאירו את הכובע של נפוליאון ואת הלבוש שלו, ורק את דיוקן פניו יחליפו. אני רוצה את הדיוקן שלי על הטבעת". קידה קלה עונה לו בתגובה: "כן, הוד מעלתו, נפוליאון השני".

"בראוו. נפוליאון השני. אני אוהב את זה מאוד", מוחא תומר כפיים, ודני מרציאנו מעקם את פרצופו במורת רוח.

הוא אוסף את הניירות.

"תצטרך לעדכן את החותמת שלי, דני יקירי. מהיום אני והחותם שלי נקראים נפוליאון השני".

"כן, הוד מעלתו", דני מתאפק לא לצחוק, "שבוע הבא יש לכבודו דיון נוסף במשפט, אני צריך לדבר עם סגל עורכי הדין, צריך להכין טיעונים טובים להגנה. נשמח לקבוע עם כבודו פגישה למחר".

"גם כן, המשפט הזה", נאנח תומר, "אני, תומר אהרונביץ, לא מתכוון להיכנס לכלא. גם לא אם זה כלא עשוי זהב. אני אצא זכאי במשפט, דני. אתה שומע? לא חושב לוותר".

"קוד נפוליאון מדבר".

"אני מבין שהצלחת?"

"כן, מיסייה, התכנית הגאונית שלך מצליחה".

"מעולה, אני טס עכשיו. תעדכן אותי בכל התפתחות".

"אעדכן. בונז'ור".

נעבור מספר חודשים, שכונת מקוד ברוך, ירושלים

"מחר יש לחננאל מסיבת סיום מסכת", ברכה עמדה בפתח המטבח, ידיה על מותניה.

"יופי, איזו נחת", אבירם נאנח בחיוך.

"אני רוצה להכין עוגה. רק שחסרים לי מספר מצרכים, והכסף במעטפה נגמר. אני יכולה לקחת כסף מהמעטפה של התשלום לחברת חשמל?"

"כבר שילמתי היום", הפעם האנחה לא מחויכת.

"נו, טוב. יש באפשרותך לתת לי כסף? במכולת לא מסכימים שנקנה בהקפה עד שנשלם את החוב."

"אין לי", הבעת פניו של אבירם הביעה צער.

"אולי קצת? אכין עוגה פשוטה יותר ממה שתכננתי."

"יש לי כסף. רק שהוא לא שלי", אבירם הצדיק שלה אינו נוהג לשקר.

"כסף? לא שלך?" נדרכה ברכה.

"כן, שם. בקופסה של האתרוג. תסתכלי בזהירות."

ברכה ניגשה לוויטרינה, פותחת בזהירות את הקופסה.

ערימת שטרות של מאה דולר, עטופים, קשורים בנייר רחב, עליו מוטבע סמל של קיסר צרפתי.

"מה זה, אבירם? מהיכן כל הכסף הזה? זה נראה בדיחה לא מוצלחת כלל!" הילדים באו והקיפו אותה בלחץ מסוקרן.

"הכל בסדר, ברכה. לא צריך להיכנס ללחץ. איש אחד הביא לי את הכסף, הוא רוצה שאחתום איתו על הסכם לפתיחת כולל. כמעט חתמתי. לבסוף החלטתי לדחות את החתימה למחר. הוא התעקש להשאיר אצלי את ערימת הדולרים. אני רוצה להתייעץ עם הרב קודם". אבירם דילג על התיאור איך האיש הוביל אותו בדיבורי סחור סחור עד שנתן לו חתימה המאשרת שקיבל ממנו דולרים למשמרת.

ברכה שלחה את הילדים לחדרם ואמרה בקול נמוך: "אני חוששת, אבירם. כל הסיפור לא נראה לי. לך לשאול את הרב עכשיו."

“עכשיו? את יודעת, בשעות הללו יש תור ארוך”.

“לא משנה. תסביר לגבאי שמדובר בעניין דחוף”.

בינה יתירה ניתנה לאישה. אבירם הנהן בראשו, נטל את כובעו ופנה לכיוון הדלת.

“אבירם?”

“כן?”

“קח את הכסף איתך, אל תשאיר אותו כאן לרגע”.

“למה? האיש שנתן לי את הכסף אמר לי לשמור אותו בוויטרינה”.

“אאהה... אם הוא אמר לך, אז זה יותר חשוד בעיני. קח איתך את הכסף לרב, ותשמע ממנו מה לעשות”.

אבירם נטל את ערימת השטרות בזהירות, והניח אותה בכיס החליפה הפנימי.

“אני בלחץ מהסיפור, אבירם. תעדכן אותי מהר”.

“אשתדל”.

הד פסיעותיו המתרחק נשמע באוזניה כקריאת קרב.

פרק 1

נעלי הרודפים אחריו משמיעות רעש קצוב, המשתווה בדמיונו להלמות ליבו הדופק בפראות. הוא שומע גם את נשיפות הרוכל ומלוויו מתקרבות ומתרחקות לסירוגין.

אפי רץ בכל כוחו. יש לו יתרון קל - הוא צעיר מהם. יש לו חיסרון בולט - הוא רעב, עייף ויגע.

הוא שומע את הנאצות שלהם, את הגידופים. ומחשבה מתריסה חולפת לה במוחו: "אשכול ענבים אחד. מה הסיפור?"

הוא נכנס לתוך סמטה, ומשם לעבר רחבת אספלט שנראית כמו חניה של מרכז מסחרי. בפנייה ימינה הוא מבריח חתולה שחורה מנומנמת הרובצת בנוחות על גבי ערימת אשפה מצחינה. מולו עומדים שני פחים עמוסים, וביניהם יש מקום צר להידחק.

הוא מתעלם מהסירחון ומהקונוטציה השלילית שהזבל מעורר בו, ונדחק בין שני הפחים, מבריח תוך כדי מספר חתולי שמנת.

אפי מביט בידיו. אשכול הענבים ש'סחב' מהדוכן שבקצה השוק הפך למיץ תחת רגלי הרודפים אחריו.

לקח, לקח, ולא נהנה.

הוא עוצם את עיניו, מניח לדמעות לזלוג מהן בחופשיות.

מתוך הדמעות הוא שומע אותם מחפשים אחריו, מדיבוריהם הוא מבין שמדובר בענבים יקרים - יבוא אישי מספרד, לדבריהם, זו לא הפעם הראשונה שהוא גנב. הם משקרים. הוא מסתובב ככה כבר מספר ימים. בודד, עזוב ומיואש.

מול עיניו עולה דיוקנו של אבא שלו. הוא רוצה לא לחשוב. לא להיזכר. הבית הטוב שלו נראה לו זיכרון רחוק, ונצבע בזיכרונו בתערובת של אהבה-שנאה.

הוא נזכר בבוקר ההוא, כשאבא שלו זעם על השרשרת והעגיל. זו הייתה הפעם הראשונה שאבא הביע בקול את מורת רוחו. אפי לא ניחש שבתוך ליבו של אבא, שהיה נראה כועס וחסר אכפתיות, היה חשש כבד שאפי ישפיע על אחיו הקטנים.

אפי לא חשב מחוץ לקופסה שלו. הוא רק רצה ללכת אחר נטיות ליבו שדחפו אותו לקצה.

אחר כך, כדי להכעיס את אבא, ערבב בכוונה מול עיניו את התבשיל החלבי שהכין לעצמו בכף בשרית.

אבא שלו לא שלט על כעסו. הוא הביט באפי שלו, הילד שהפך לנער מרדן; זקוף בלורית, מבטו מתריס, וליבו שובר כל דבר שבקדושה.

“אתה - אתה נורמלי? מה אתה עושה?”

“זה בכוונה. אף אחד לא יחליט בשבילי! אני אעשה מה שאני רוצה כאן. זה הבית שלי.”

אבא שלו לא ראה אותו. הוא לא חשב שאפרים שלו שעומד ככה, זקוף, רופס ורועד בלב, ממתין לחיבוק אוהב שימחה את כל פשעיו, יותר רק את האהבה בלי תנאי.

ואפי לא חשב שאבא שלו, שעומד לפניו זועם וכועס, בסך הכל פוחד. הוא לא הבין שאבא שלו יודע שלהוללות יש יכולת לסחוף ולהוריד את כל עמל החינוך והיגיעה של אחיו.

“צא מכאן, אפרים. אתה שומע? איך אתה מעוז?”

אפרים לא שמע את הקול הרועד של אבא.

אבא לא ראה את דמעות הלב של אפרים.

הוא נדחף החוצה, רועד מזעם ומפחד, אל הלא נודע.

הוא לא שיער שאבא שלו, הרב ראובן לוי, קרס מיד עם צאתו מהבית על כיסא העץ הנוקשה ומירר בבכי במשך שעה ארוכה. בסיומה, חיפש ליבו משמעות לעצב הזה.

"אני עכשיו מבין את הצער שלך, אבא", נשא הרב לוי עיניים למעלה, "איך אתה שורד אלפיים שנה? אנחנו רחוקים, גורשנו מביתך ומארצנו בחטאינו. השיבנו ונשובה".

כעת אפי רק מרגיש את ריח הצחנה, בין הפחים.

כעבור מספר רגעים הוא מתגבר על החשש ומעז להביט החוצה לבחון אם השטח נקי.

רכב שרד נוצץ, משוך בכסף בוהק, מתקרב באיטיות שאננה ומסורבלת לכיוונו.

חיוכם של היושבים המדושנים בתוך הרכב היה לו לזרא.

אילו היו יודעים כמה מצוקה וכאב סוחבים האנשים שמחוץ לתמונת חייהם המושלמת.

אילו.

היושב ליד הנהג נראה איל הון. אחד שיכול לקנות את כל צרותיו ולהפוך אותן לזהב.

אפי מביט בו בתשוקה נסתרת.

הלה, כמו חש במבטו, מביט לכיוונו.

עיניהם נפגשות למשך זמן לא ידוע.

הרכב ממשיך בנסיעה איטית.

אפי חש אכזבה קלה. הודף אותה בבוז.

כעבור מספר רגעים נעצר הרכב, מתוכו יוצא ילד קטן, בידיו טיסן משוכלל.

"הי, אתה, שם בפח? סבא'שלי קורא לך. בוא מהר!"

איך זה להרגיש את עצמך מלוכלך, עייף ורעב, פניך שחורות ובלתי רחוצות, ואתה יושב ברכב שרד מפואר, כזה שלא דמיינת שקיים במציאות, מטנף קלות את ריפוד העור הבהיר היוקרתית?

לעולם לא ידע אפי לענות על התשובה לשאלה הזו, על אף שהוא כעת בסיטואציה הזו בדיוק.

הוא יושב בלי תזווה, משתדל לא לחשוב, ובמיוחד לא לחוש עד כמה הוא אומלל.

הוא בסדר, המצב בסדר, ומה שיקרה רק יהיה טוב יותר.

האיש העשיר שהציע לו להיכנס לרכב משוחח עם הנהג ומחליף עמו משפטים סתמיים, בלתי מחייבים. אפי שולח מבט קל אל הנכד הצעיר היושב זקוף ומתעלם כליל מקיומו.

”הגענו”, הנהג עוצר בפתאומיות.

אפי רואה מולו רחבה קטנה, מרוצפת באבנים כבדות צבעוניות. הוא נושא עיניו אל המבנה שמולם, עיניו נפערות בתדהמה. הוא לא ידע שיש בירושלים ארמונות שכאלה.

הבית פנימה מפואר לא פחות. תלת קומתי; מדרגות בעלות מעקה מקורזל יפהפה; נברשות ענק המפיצות זוהר מסנוור עיניים; רהיטי יוקרה בעיצוב מרשים, עיניו לא שבעות מהמראות.

מיטיבו מורה לו לשבת על כורסת יחיד מעוצבת בחדר האורחים הרחב.

אפי מתיישב, והמארח ניגש למכשיר אינטרקום הקבוע בקיר, מוסווה באמצעות תמונת נוי נאה.

”חנה, אמרי לדורי להגיש לכאן כיבוד. יש לי אורח.”

”מיד”, המכשיר מקרקר בתגובה.

רק אז מרשה לעצמו בעל הבית להתיישב על כורסה זהה לזו שלו, מולו.

אפי בוחן את האדם העשיר, איש חסדו, בלי משים עיניו חולפות על פני הבגדים הבלויים שלו, מרגיש שוב את הבושה, רק בעוצמה גדולה יותר. "שמך, נערי?" שואל אותו תומר בקול רך.

"אפי לוי".

"שמי תומר אהרונוביץ", הוא מציג את עצמו, "אני שמח לארח אותך אצלי. רוצה לספר לי מה קרה? האם ברכת ממישהו? הסתבכת?"

אל חדר האורחים הענק מתגלגלת עגלת מתכת המכילה כל טוב. אישה טובת סבר דוחפת אותה פנימה.

"למה היית צריכה לטרוח, חנה? כמה פעמים אני מסביר לך שזה לא התפקיד שלך? לשם מה יש לנו עובדי מטבח?"

"אתה יודע שאני אוהבת לכבד את האורחים בעצמי".

"הכירי חנה - אפי לוי. בחור שמצאתי בפח. הכר אפי, אשתי חנה. אם תרצה היא תהיה כמו אמא בשבילך".

אפי מתנשם עמוקות. איך תומר מעז לספר שהוא מצא אותו בפח. וחנה? תהיה כמו אמא שלו?

אמא שלו. הוא ממחר לעפעף. אמא שלו כועסת עליו לאחרונה. היא כבר לא אוהבת אותו.

"זה... כשר?" הוא מוצא את עצמו שואל, מביט בלהיטות במגש שחנה מניחה לפניו על שולחן נמוך מעוצב.

על המגש מונחת ארוחת בוקר שלמה, כולל מאכלים שלא חלם שהם קיימים. "אני מקפידה על מטבח כשר. אתה יכול לסמוך עלי", חנה מחייכת.

אפי לא יודע מהי רמת הכשרות בבית מארחיו. לא יודע אם חנה יודעת מה היא כשרות, אם הוא יודע מה הוא רוצה מעצמו.

הוא רק יודע שהוא רעב.

חנה עומדת ומביטה בו בחמלה, תומר עוקב אחרי כל ביס שלו.

הם לא מבינים שלא מנומס להביט ככה על אדם שסועד את ליבו? התיאבון סר ממנו לפתע.

לחדר האורחים נכנס גבר צעיר גבה קומה, לבושו מוקפד, אופנתי ולא מנקר עיניים.

"שלום אבא, שלום אמא. שגיא אמר לי שיש לכם אורח".

"אורח פורת. בא אלינו מהפח". תומר מחייך חיוך רחב, עיניו נוצצות במשובה.

אפי חש שמתחשק לו להעיף את המגש לרצפה ולצאת מהארמון של השוויצרים הללו, בלי לחונן אותם במבט נוסף.

הוא נשאר לשבת. חש עלוב ומסכן.

"לאבא יש לב זהב", מחייכת חנה, "תראה איך הוא נראה, הבחור. איך קוראים לך, בחורי?"

אמא שלו מעולם לא דיברה ככה על אף אחד. האם היהירות מגיעה בעסקת חבילה עם העושר?

"קוראים לי אפי לוי".

"איזה יופי. אפי לוי. תכיר את הבן שלנו - פוקי".

הוא לא עונה.

"סיימת לאכול?"

"המממ".

"טוב. פוקי - קח אותו למרכז המסחרי. קנה לו בגדים חדשים. אי אפשר שהוא יישאר ככה. קח את האשראי שלי".

פוקי סוקר אותו, מבט בלתי ברור חולף בעיניו.

"בוא איתי, אפי. אתה עומד להיות נסיך חדש כאן בארמון". אף אחד אינו מזהה את הנגימה הציניית בה נאמרו הדברים.

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למניינם

זוג נעליים מרופט ניבט אליו מבעד לענפים. לצידו מונח כובע ישן.

נחום נעצר לרגע, בוחן את המציאה בתשומת לב. לאחר מחשבה קלה

מתכופף ומרים את הנעליים. בלויות, ישנות מאוד, מדיפות ריח לא מזוהה, ולמרבה הפלא - שלמות.

"נעליים חדשות", ממלמל בהשתאות, מתעלם מהעובדה שהן בעצם נעליים ישנות מאוד. "מי זורק ככה בין הענפים נעליים טובות כל כך?"

הוא מביט אל עבר החוטים התופסים את רגליו, שפעם נקראו בשם 'נעליים', וכעת אולי אפשר לכנות אותם בקושי בכינוי 'סנדלים' ומחליט למדוד את הנעליים היפות, המלוכלכות.

מכניס את הרגל בזהירות, ומושך אותה החוצה במהירות, הבוהן שלו נתקלה בחפץ קשה.

נחום בן שש עשרה, אך נראה צעיר מכפי גילו. עיניו הערניות והילוכו הזריז יוצרים רושם ילדותי, אף אחד אינו מתאר לעצמו עד כמה אנליטי הוא אופן החשיבה בו ניחן.

ואכן, בטרם שולף את החפץ מהנעל מחליט הנער הנבון לחשוב לרגע.

אם יש כאן חפץ, ייתכן שהוא בעצם חפץ חשוב, ואם ככה - זה אומר שהנעליים החדשות בסכנה, ואולי גם הוא עצמו.

היה זה אך שנתיים לאחר מלחמת ששת הימים, והמושב בו גר נחום שטראוס - הוקם סמוך לגבול החדש. ניסים גדולים אירעו במהלך המלחמה - שטחה הריבוני של ישראל שולש, ובסייעתא דשמיא לא ביקשו המעצמות מישראל להחזיר את השטחים שכבשה.

מצב רוחו של העם, הן בגולה והן בארץ - שהיה שפוף ומיאוש - התרומם במפתיע. הניצחונות המזהירים שחוותה המדינה הצעירה כנגד כל הסיכויים, גרמו ליהודים רבים ברחבי העולם תחושות של רוממות ושמחה על שחסדי ה' עם עמו לא תמו.

באותן שנים החלה פריחה כלכלית בארץ, המשק יצא ממיתון להנעה ולהתקדמות, ובאופן כללי ניכר שינוי לטובה בכל תחום.

ארץ ישראל קיבלה את בניה באהבה, האירה פנים לעם ששב אליה מכל קצוות תבל.

נחום מביט לכל עבר, בעודו מניח את הנעליים בזהירות ושוקל בינו לבין עצמו את המשך צעדיו.

קול התנשפות קלה נשמע מהשביל, מלווה בהדהוד צעדים נמרצים. הוא חש בדריכות העולה בו, וממהר למצוא מחסה מאחורי העץ הרחב.

נער גבה קומה נעצר, וממהר להתכופף את עבר הנעליים.

נחום מחליט לצאת החוצה ולשאול את הנער מי הוא ומה מעשיו, ולברר האם יש לו קשר לחפצים שמצא.

"שלום", אמר בעודו קופץ החוצה ומנער את בגדיו מעלעלים שדבקו בהם.

"שלום לך", עונה לו הנער ושלף בתנועה זהירה את הכובע מבין הענפים.

"מי אתה? מה אתה עושה במושב? מה הנעליים הללו והכובע הזה עושים כאן? הם שלך?" מרעיף עליו נחום את תהיתיו.

הנער מביט בו במבט מוזר. "אני מרגל", הוא אומר.

"אתה - מה?"

"מרגל. אני מרגל מברית המועצות. באתי לפה לשם מעקב אחרי מחנה צבאי", הוא מסביר, מבטאו עילג.

נחום שותק לרגע, מנסה לעכל את הדברים ששמע, ואז מגחך בקול: "תדע כלל פשוט - מרגל אף פעם לא אומר שהוא מרגל. איך קוראים לך?"

"קוראים לי סאשה. אני גר אצל דודים שלי במושב, אורח ומרגל".

"איזה מצחיק אתה! הנעליים הללו שלך?"

"כן, הן עוזרות לי פה לעקוב. אני מכניס לתוכן מכשיר מעקב".

"מי הם הדודים שלך?"

"מרים ובוריס כגן".

"אה... אני מכיר אותם. אני גר במושב".

"יפה. טוב לגור במושב. אל תדאג, אחריך אני לא מרגל".

"אני לא דואג בכלל, סאשה. בוא אלווה אותך לבית של הדודים שלך בחזרה".

פרק 2

תומר ממתין עד שהרכב ובו פוקי, אפי ונהגו האישי מרקו יצא משער החניה. מוחו העסקי נכנס לפעולה מהירה.

שיחת הטלפון שהוא מחליט לבצע לדני מרציאנו, עורך הדין ויועצו המשפטי, תופס את זה האחרון באמצע ישיבה חשובה.

“דני, אני צריך שתבוא במהירות למשרד בביתי”.

“זה דחוף? אני באמצע ועידה”.

“דחוף מאוד. בשביל מה יש לך צוות מקצועי? שיסתדרו. תבוא מהר”.

“ייקח לי רבע שעה לפחות”.

“מקובל עלי”.

כעבור עשרים דקות נכנס דני למשרד המרווח הנמצא בקומה השנייה בביתו של איל ההון. הוא מופתע לראות את תומר עומד דרוך, ציפיה נשקפת בעיניו.

“קרה משהו?” בלי משים חש אף הוא דריכות מסוימת. מהיכרותו רבת השנים עם תומר הוא מבין שיש דברים בגו.

“הרבה דברים קרו הבוקר, דני. שב קודם. רוצה לשתות משהו?”

“שתיתי במשרד”. דני קצר רוח. תומר הוא הלקוח הכבד ביותר שלו. למרות

זאת הוא חש שקצת התחשבות מצידו לא תזיק. אחרי הכל, זה לא פשוט עברו להגיע בהתראה קצרה כזו.

"טוב. היום מצאתי בחור צעיר בפת. ממש בין שני פחים מצחינים. מה הוא עשה שם? חיפש אוכל? הסתתר? חיפש חפצים? אין לי מושג ממש. רואים שהוא בן טובים. מנומס ומעודן. הבאתי אותו איתי לביתי. הוא מזכיר לי את עצמי, דני. גם אני הייתי בורח מהפנימייה, והיו תופסים אותי. אילו חיים אומללים!"

דני מביט קצר רוח בשעונו, מנסה לנחש מה רוצה ממנו תומר.

"זה היה דחוף כל כך לעכשיו? היכן הבחור? ברח גם ממך?"

"לא דני. היה סבלני בבקשה. קוראים לו אפי. אפי לוי. שלחתי את פוקי הבן שלי לקנות לו בגדים וכל מה שיצטרך".

דני אינו מסתיר את חיוכו. 'כל מה שיצטרך' עבור תומר זה הרבה יותר מהמינימום. הרבה הרבה יותר.

"אתה יודע מה?" ננער לפתע תומר, "עכשיו, כשאני מדבר אתך, נראה לי שפוקי מעט קמצן. אולי אבקש מצ'רלי להצטרף למסע הקניות. חכה כמה דקות ואבצע מספר שיחות חשובות".

דני ממתין תוך כדי שהוא מקיש קצובות באצבעותיו על גבי השולחן הרחב. תומר מסיים את שיחתו עם צ'רלי ושב אל דני:

"אינני מעוניין לגזול סתם כך את זמנך. רק רוצה לשמוע את דעתך. הבחור יגור אצלי מעתה והלאה. הוא יהיה כמו בן עבורי. חשבת להעביר את חברת 'תלתן' על שמו בתור התחלה. יש לך רעיון איך לעשות זאת באופן בטוח? מובן שהכל צריך להתבצע רק באופן פיקטיבי. זה עשוי למנוע את כתב האישום הבא. התקשורת המשועממת מחפשת אותי כל הזמן. חסר לי שהם יעלו על ניגוד העניינים שיש לי באחזקת 'תלתן' ומרום צמרת".

דני מאזין בעיניים מכווצות, ונראה כמתלבט. לבסוף, נשמע קולו, כבד משהו כשאמר: "אני צריך לחשוב, תומר. העניין אינו פשוט כל כך, כפי שאתה מציג אותו, בנוסף תזכור את המשפט שאמור להתחיל עוד שבועיים, ואנחנו צריכים לשקוד על קו ההגנה".

בליבו הוא מוסיף 'ובמקום להיות במשרד ולטפל בין השאר בתיקים שלך, אני צריך לבוא הנה ולהקשיב לתוכניות שלך איך "לסובב" את המערכת'. למזלו, תומר, למרות כל יכולותיו הכלכליות האדירות, אינו יודע לקרוא את המחשבות שלו.

מסע הקניות של אפי ארוך ומייגע. בסיומו, הוא שב לביתו של תומר עייף ומרוצה, חש כבתוך חלום.

השינוי במצבו גורם לו לרגעים ספורים של סחרחורת רצינית.

הרי רק לפני מספר שעות נמלט כמו עכבר מבוהל, כשניסה להשקיט את רעבונו באשכול ענבים, ומוכר הענבים הכעסן וצמד ידידיו רדפו אחריו, וכעת - התהפכה המציאות לטובתו לגמרי.

מסע הקניות התחיל בחנות בגדים ממותגת וידועה.

פוקי אדיב וחביב. דבר ראשון, רכש לו חולצה ומכנסיים 'נורמליים' כהגדרתו, כדי שיוכל להסתובב איתו בלי להתבייש. את הבגדים הקודמים, המלוכלכים והקרועים למדי, רצה פוקי להשליך לפח הסמוך, אבל אפי התנגד וארז אותם בתוך שקית יוקרתית מדיפה ריח חדש.

לאחר מכן הלך איתו פוקי לחנות נעליים.

בהמשך הקנייה הצטרף אדם גבה קומה, בעל אף ארוך המתנשא אל על, דיבור מהיר, ועיניים שמזגזגות לכל הכיוונים בסקרנות.

"הכר, אפי, צ'רלי. העוזר של אבא שלי".

בניגוד לפוקי המתון, צ'רלי מתלהב, מתערב ללא הפסקה בבחירות שלו. הוא יועץ לו לא לקנות צעיפים רבים מדי, על אף שאפי לא העלה בדעתו לקנות יותר מצעיף אחד, שכן אוטוטו החורף חולף, ובכלל - החורף הישראלי דורש בגדים קלילים; מתעקש שירכוש מספר ז'קטים ממותגים שכל אחד מהם עולה הון, ואינו מתייחס לכך שפוקי אומר שהמחיר הזוי, וגם לאפי שטוען שאין לו מה לעשות עם כל כך הרבה חליפות.

"אבא שלך אמר לפנק את הבחור שמצא בפח. מגיע לו", מכריז צ'רלי בחיוך מתנשא. צל עמום חולף בעיניו.

אפי מביט סביב, בוחן אם הזבנים הקשיבו להכרזה המעליבה. הוא יכול לברוח. אין לו אזיקים, אף אחד אינו כופה עליו להישאר עם צמד האנשים הלא מדי חביבים לטעמו.

הוא כן אזוק אליהם!

השקיות מכבידות את ידיו לפתע. הוא נשען על הדלפק, שלא יפול. "אתה בסדר, ידידי? להביא לך לשתות?" צ'רלי פונה אליו בקול רם, האם נימה דאגנית נשזרת בשאלתו?

אפי אינו עונה.

פוקי נעשה קצר רוח: "נראה לי שאני מיותר, חברה, כן? אני משאיר אותך כאן עם צ'רלי העוזר הנאמן". את המילה 'נאמן' הוא אומר בהדגשה. אפי חש מבולבל יותר ויותר.

"אתה יכול ללכת, פוקי. רק תאמר למרקו שיבוא לקחת את השקיות. ותן לנו ליהנות בחברת כרטיס האשראי של הבוס עוד קצת".

פוקי מגחך בקול מריר משהו. "ליהנות-מכרטיס-אשראי, אל תקנה אותי באמירות כאלה. כמה הנאה יש בכרטיס אשראי בלתי מוגבל?"

"הכל אפשרי, פוקי. אל תהיה כבד". מבטו של צ'רלי, קליל ועליוז, מתמודד לרגעים מספר עם המבט הקודר והרציני של פוקי.

"מרקו יגיע וייקח מכם את השקיות. כך תוכלו להמשיך בקנייה מהנה ופורה", קולו של פוקי נשמע כמלגלג באוזני אפי. הוא נושם עמוקות.

כעבור מספר רגעים הגיע הנהג האדיב ליטול מהם את החבילות.

וצ'רלי, הרחק מעיניו הבוחנות של פוקי בנו של הבוס, מתחיל במסע קניות ראוותני:

הוא רוכש לאפי שעוני יד יקרים, ועל הדרך קונה גם לעצמו; מאפשר לאפי להיכנס לחנויות שונות, למלא שקיות מכל הבא ליד; קופץ לחנות יינות ורוכש שורה של יינות יקרים להחריד; בכל החנויות מכבדים אותו המוכרים

כמיטב יכולתם, פוזלים אל כרטיס האשראי המוזהב שבידו, שצמד המילים
'בלתי מוגבל' מוטבע עליו באותיות מודגשות.

כעבור מספר שעות מתישות של קניות ושל סחרור צבעים וקולות מוצא אפי
את עצמו בחדר שקיבל בביתו של תומר, סוקר בחוסר אמון את הפינוקים
ואת כל השפע שקיבל על מגש של זהב.

חדר ענק, חלקו מאובזר כחדר כושר משוכלל ויוקרתי.

לרגעים מספר אופפת אותו תחושת אושר עצומה.

ואז - האושר נעלם. נותר לו רק לחשוב עם עצמו, על עצמו.

הוא מבולבל לחלוטין, קורס על מיטתו המוצעת בנוחות, ועוצם את עיניו.

בטוח שזה חלום.

פוקח אותן כעבור רגע.

זה לא חלום, זו מציאות!

גן האירועים "נאות רקפת" מוצף באורות צבעוניים ומואר בזיקוקי דינור
המבליחים בשמים השחורים מדי חצי שעה. קולות הזמר הנשמעים בו
מתגלגלים למרחוק.

האורחים מוצאים את עצמם יוצאים מהרחבה וחוזרים אליה, לסירוגין, כדי
להציל את עור התוף שלהם מחירשות זמנית, וכדי להצליח להחליף מילה או
שתיים עם מכרים או קרובי משפחה.

זו הייתה חתונת הכסף המדוברת ביותר באזור.

גם קלוד אנטוניו פרנסואה הגיע במיוחד מצרפת. דוד מריו ודודה אווה
היקרים חוגגים את חתונת הכסף שלהם, והוא לא חשב לוותר על האירוע
החשוב.

האירוע כאמור מרובה משתתפים, ולאיש לא מפריעה העובדה שקלוד סוחף
אחריו כשלושים חבר'ה. הללו עומדים סביבו ברחבת הדשא הנמצאת במרחק

מה מגן האירועים ומוארת קלות, ומרתק אותם אליו באמצעות סיפוריו ותיאוריו שנאמרים בעברית של אולפן מעורבת בצרפתית.

הוא מתאר באזניהם את הווילה שלו במרסיי, מגזים בתיאור הטירה שרכש לאחרונה, מספר על מגוון הרכבים שלו ועל התלבטותו היומיומית בין השימוש בלימוזינה, ברכב מצופה היהלומים, או ברכב פרארי ספיידר עם גג פתוח. הוא מפרט באזניהם אודות הכבוד הרב שהוא זוכה לקבל מנשיא צרפת ומאנשי התקשורת הבינלאומית.

קהל השומעים עוקב אחר כל מילה בהערצה לא מוסתרת. אבק כוכבים מקיף אותו. עיניהם הנוצצות מספרות עד כמה הם מוכנים לקנות ממנו הכל.

במרחק מה עומדים שני אורחים מבוגרים קמעא, ועוקבים בעניין אחר המתרחש:

"הייתי מעניק לאדם עם החולצה הצהובה העומד במרכז את הכינוי נרקסיסט עם נטייה ברורה לשיגעון גדלות", אמר אחד מהם, חוקר התנהגות בהכשרתו, אוחז בידו גביע קריסטל המכיל נוזל זהבהב מוקצף, "בתוספת קסמו האישי - לא אתפלא אם יהיה מנהיג ציבורי ביום מן הימים".

"אוי לו לציבור אם אלו מנהיגיו", נאנח חברו ברוב משמעות, מפנה את תשומת ליבו לבחור גבה קומה המתקדם במקצב קל הנראה כצעדי ריקוד, לעבר קהל מאזיניו של קלוד.

"והאדם הזה - מה יש לך לומר עליו?"

הם לא שמעו על המושג רכילות, כנראה, שכן חוקר ההתנהגות סקר את צ'רלי ממושכות ואמר לרעהו: "הוא נראה אדם שלא הייתי מפקיד בידיו אפילו את האוברדרפט שלי", מבטו הפך למצומצם כשהוסיף: "ועוד משהו - אם שני החבר'ה האלו ישתפו פעולה - זו עלולה להיות קטסטרופה".

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למניינם

"מה זה החפץ הזה בתוך הנעליים?"

"מכשיר מעקב, אמרתי לך".

הם פסעו בשבילים הצרים. רוח קלה נשבה והניעה את צמרות העצים, הבתים מסביב היו שלווים כתמיד, פה ושם ישבו תושבים בחצרות ושוחחו או סעדו את ליבם.

"הגענו", סאשה עצר ליד הבית של כגן.

"אפשר לראות את מכשיר המעקב?" סקרנות קלה נשמעה בקולו של נחום.

"לא". קולו של סאשה, נחרץ ופגיע, התערב בקולה של דודתו מרים כגן, שיצאה אל החצר והבחינה בהם משוחחים.

"סאשה, הנה אתה. מצאת חבר? בואו תיכנסו. אתה שייך למשפחת שטראוס, נכון? אתם כולכם דומים", בת צחוק משועשעת ריחפה על פניה של גברת כגן, שסינרה המשובץ מקומח היה קלות.

נחום, עודנו סקרן, נכנס לחצר במהירות מפתיעה, סאשה התנהל אחריו בכבודות.

"הוא לא חבר, דודה מרים. אין לי חברים", סאשה נשמע כבד ועגמומי.

"אז אולי הוא ידיד", הציעה דודה מרים. "בואו, תיכנסו לבית. תטעמו מעוגיות הריבה שהכנתי".

"איפה הוריך?" שאל נחום בעודם יושבים בביתה הנעים של משפחת כגן, ומכרסמים עוגיות חמימות.

"אמא שלי גרה במרכז הארץ, ואבא שלי נשאר בברית המועצות".

"בברית המועצות", שב נחום על דבריו כהד.

"אבא של סאשה נמצא בכלא סובייטי למרבה הצער", אמרה דודה כגן, בעודה מוזגת מיץ תפוזים טרי לכוסות זכוכית נמוכות.

"בכלא סובייטי?" הפעם התגנבה חרדה סמויה לקולו של נחום. דמיונו החל להשתולל. הכלא הסובייטי הוא הדרך לסיביר הקפואה. איך הנער הזה יכול לשבת לצידו ברוגע...

הוא סקר אותו מהצד. גוו של סאשה נראה כפוף מעט, והבעת פניו העידה שהוא שרוי בעולם משלו, עולם מרוחק. כלוא.

חשק עז התעורר בנחום לקום ולחבק את הנער, לתת לו תחושה שהוא לא לבד.

"אני ואמא שלי הגענו לפה דרך וינה לפני עשר שנים. גם אבא שלי רצה לעלות לישראל, אבל הסובייטים תפסו אותו", אמר סאשה בקול איטי, בעודו מביט בגרעיני התפוז השטים בתוך כוס המיץ שקיבל. "אמא שלי מנסה לשחרר אותו. מסך הברזל אטום לגמרי".

"הלבבות של האנשים אטומים, אין שום מסך", הפטירה הדודה, "החיים מתנהלים בלב שלנו. המסכים נמצאים רק בדמיון".

"איזה משפט חזק", קול ישנוני נשמע מהחדר השני. עד מהרה הופיע בפינת האוכל בוריס. תלתליו האפורים מכוסים בחלקם ב'כובע טמבל', וכרסו הגדולה בתוספת השפם הקצר משווים לו מראה קלאסי של מושבניק.

"יש מסך ברזל", התעלם סאשה מהופעתו של הדוד, "עובדה שאבא שלי נמצא בברית המועצות בלי יכולת לצאת. המסך מונע ממנו לצאת".

"המסך לא באמת קיים, סאשה", הסבירה דודה מרים בסבלנות, "אנשים יצרו אותו. אנשים יכולים להסיר אותו".

"זה לא משנה. המסך נמצא בלב של האנשים, והוא מסך מברזל", חזר סאשה בקול איטי, מנסה 'לדוג' את גרעיני התפוז החלקלקים, לשווא.

"עצוב מאוד. מאוד עצוב. עצוב מאוד מאוד", נחום ניסה לספור כמה פעמים חזרה דודה מרים על המילה 'עצוב'.

"עצוב ביותר", סיכם דוד בוריס את חלקו בשיחה, נטל חופן עוגיות וגרר רגליים אל עבר הפתח, "אני הולך לרפת. אשמח שתקפוץ לעזור לי. שלא תרגיש אוכל חינם".

"אני עוזר בדרכים משלי למושב", אמר סאשה, והביט קדימה, מבט עיניו משדר חוסר עניין.

“אתה עוזר בכך שאתה מרגל סובייטי?” נחום ידע היטב שצריך לשמור על הדיבור, אך כעת הוא חש שאינו מסוגל לעצור את המילים המתגלגלות.

דוד בוריס נעצר על עומדו, ודודה מרים הביטה בו ארוכות.

סאשה השקיע את פרצופו בתוך כוס המיץ ולא השיב. לרגע נדמה לנחום שסאשה מחייך לעצמו. באותו רגע חש נחום בעוצמה עד כמה חשוב לשמור על הדיבור. בעבור עצמו, אך ורק עבור עצמו.

הוא יצא נפסד מפזיזותו.

הוא בלבד.

פרק 3

צ'רלי התקרב לחבורה המקיפה את קלוד, משהבחין בעוצמת ההתלהבות המקיפה את הצעיר הכריזמטי המרשים הביע מבטו פליאה.

קלוד קלט אותו במבט מהיר.

"הנה הוא, בן דודי האהוב צ'רלי. בוא צ'רלי, התקרב בבקשה. עמוד לצדיי."

הקהל המשולהב כולו נתן לצ'רלי לעבור, סוקר אותו בסקרנות.

קומתו של צ'רלי גבוהה ואפו זקוף, מתנשא אל על. הוא ידוע כבעל כישורי משחק מעולים. הפעם חיוכו אמיתי. גם אותו כבש קלוד בקסמיו.

קלוד זרק לקהל השומעים בדיחה, נהנה לרגע כשראה אותם צוחקים, ואז פנה לצ'רלי: "במה אתה עוסק?"

"עוזר של תומר אהרונוביץ', מיליונר ישראלי".

קלוד העמיד פני מופתע: "תומר אהרונוביץ'? דווקא שמעתי עליו. מדובר בדמות שמדברים עליה גם אצלנו, אתה העוזר שלו? מגיש לו את הקפה? מנחש שהכנסת לך לכיס כמה מיליונים דמי שירות..."

צ'רלי חייך: "אני נחשב ליועצו ולאיש סודו. קניתי את המעמד הזה ביושר".

"אם אתה אומר ביושר, אני מאמין לך, בן דודי האהוב", קלוד נופף לקהל מעריציו והתרחק עם צ'רלי אל רחבה מוארת באור קלוש, ריקה.

"תן לי יותר פרטים. אהרונוביץ' מרתק אותי", הוא דיבר בצרפתית מהירה. צ'רלי שתק לרגע קט, מתלבט מה לומר. "הבוס שלי אדם שאפתן, עשיר, סומך עלי בעיניים עצומות".

עיניו של קלוד נדלקו כמו צמד פנסים: "אני גם אדם עשיר, צ'רלי. ספר לי עוד על הבוס שלך, האם נכון מה ששמעתי - שיש לו מלא נכסים, מלא כסף?"

"כל כך הרבה, עד שנראה שהוא עצמו לא מצליח לספור אותם", צ'רלי נהנה לשתף את קלוד.

"טוב מאוד. אני רוצה לעשות איתו עסקים. תן לי לחזור לצרפת. אני רוצה לברר עליו קצת יותר. אחזור אליכם עוד חודש, באביב".

בימים הראשונים לשהותו בבית רחב הידיים גרמו לו הפאר וההדר תחושת הלם קלה.

הוא מתהלך במרחב הענקי, סוקר בהשתאות את כל מה שרואות עיניו.

בקומת הכניסה נמצא חדר האורחים הענק המזכיר לו את תיאורי ה'טרקלין' בספרים אותם קרא בילדותו. בהמשך, יש חדר אורחים קטן יותר מרוהט בעיצוב עתיק. לצידו, חדר אורחים נוסף, המעוצב בסגנון עכשווי ומודרני. ליד חדרי האורחים ממוקם חדר האוכל הגדול, הנמצא לא הרחק ממטבח אפוף ריחות, טעמים ורעשי דיבורי השפים.

המדרגות בעלות המעקה המעוצב מובילות אל הקומה השנייה הכוללת חדרי פנאי - חדר כושר, משרד, חדר ספרייה ענק ומספר חדרי מגורים המיועדים לאורחים. בקומה השלישית נמצאים חדרי מגורים נוספים, בהם חדרי השינה של בני הבית, ובמחצית מהקומה משתרעת מרפסת ענקית המשקיפה אל נוף יפהפה.

הגינה סביב הבית מפיצה ריחות בשמים, ועצי הפרי משרים אווירה מרחיבת דעת של בוסתן קסום.

אפי חש בבירור שהעולם שאליו הגיע הוא חלום, אך כאשר הוא צובט את עצמו הוא מבין שהוא נמצא בתוך מציאות מעניינת וחדשה, שכנראה יחלוף זמן רב עד שיסתגל אליה.

מפליא אותו גם הארנק שתומר נתן לו,

ארנק עור בצבע אפור, עבה וגדוש.

כשהוא פותח את הארנק, הוא נדהם לראות בתוכו ערימת שטרות של מאתיים שקלים.

הם ישבו בגינת הפרי של אהרונוביץ. סביבם ריח ענוג הנישא מעצי הגינה המטופחים ביד גנן-אמן.

אפי חש געגוע מסוים לביתו ומיהר להדוף אותו במרי.

"מה זה הכסף הזה?" התבלבל לרגע כשאיש חסדו הושיט לו את הארנק.

"דמי כיס עבורך, אפי חביבי", תומר חייד, עיניו נצצו כמו כוכבים.

"כסף? עבורי?" מול עיניו של אפי עלה מוכר הענבים הכעסן. התחשק לו לבוא אליו, לתת לו שטר של מאתיים שקל.

"קח, קח קמצן. לא קלטת שמדובר בבחור רעב?" הוא יגיד לו, ויקבל ברוחב ליבו את ההתנצלות.

"בפעם הבאה, תפתח את ידך למי שצריך", יוסיף לומר לו, "ולא, לא צריך עודף".

תומר העיר אותו מהרהוריו: "יש לך פה בארנק גם כרטיס אשראי".

"כרטיס אשראי?"

"כן. כרטיס אשראי. אתה לא יודע מה זה?" תומר התפלא מעט, "עדיין לא סיפרת לי את הסיפור שלך. יש לך אפשרות לרכוש בכרטיס הזה כל מה שתרצה. החל משרוך נעל וכלה ברכב וולוו. זה כרטיס בלתי מוגבל".

"מה?" הבעת פניו של אפי משעשעת את תומר, והוא פרץ בצחוק.

"מה שאתה שומע, אפי. אני מרגיש שאתה כמו בן בשבילי. חוץ מזה אני כמובן רוצה לפתוח לך חשבון בנק".

חנה התקרבה לשם, חיוך מעודן על פניה.

"אפי, אנחנו רוצים שתהיה מאושר", קולה נשמע באוזניו חורקני מעט. הוא מצמץ במהירות.

"אני מאושר", השתדל להחזיר חיוך, אך עיניו הביעו עייפות.

"כשאני עוזר לך - אני מרגיש שאני עוזר לנער שאני הייתי - גדלתי בפנימייה, ברחתי, תפסו אותי, ברחתי שוב, אל תשאל מה עברתי בגילך".

אפי הקשיב בעניין. סוף סוף הוא שומע את התשובה לחידה המנקרת במוחו מאז שהגיע הנה.

הוא נטל לידיו אשכול ענבים מהסלסילה המונחת על שולחן גינה מסוגנו, ובחן אותו מכל כיוון,

חושב שוב על אותו אשכול מדוכן הענבים שממנו נמלט בשבוע שעבר.

"תודה רבה", אמר לתומר לבסוף, "תודה על כל מה שאתה עושה למעני. אני לא יודע איך להודות לך".

"אין צורך להודות, נערי. העונג כולו שלי". תומר נטל אף הוא אשכול מהסלסילה, גורס ענבים בקולניות.

"אני אדם עשיר, משמח אותי שאנשים נהנים מהכסף שלי. מה יעזור לחשבון הבנק אם הכסף יישאר שם?!"

מבין העצים התקרב פוקי, גבוה ורציני. אפי ניסה לנחש כמה זמן עמד בנו של מיטיבו והאזין לשיחה. "חוץ מזה שיש מספיק כסף לכל הבזבוזים הקטנים הללו גם בעוד מאה שנה. נכון, אבא?" שאל והתיישב על שרפרף גינה, מליט את ראשו בין כפות ידיו.

"פיטרו אותי מהעבודה", הוסיף, נושא את עיניו.

"פיטרו אותך מהעבודה?" קרקר תומר בתגובה, עיניו האדימו קלות, "אני ביקשתי ממך לעבוד, פוקי?"

"אתה יודע שאני לא אוהב לקבל טובות מאף אחד", פוקי דיבר בכבדות, "אני רוצה להרגיש שאני אחראי על עצמי. בסדר?"

"אתה תמיד בסדר", חנה דיברה ברגש.

"אני רוצה רק עזרה קטנה, עד שאמצא משרד עורכי דין שיסכים לקבל אותי. כבר התחברתי לעבודה הזו".

"גלית עדיין עובדת, כן? אין לכם חסכוניות? למה אתה צריך עזרה פתאום?" השאלה של תומר גורמת לאוזניו של אפי להזדקף כמו אוזניה של ארנבת סקרנית.

הארנק הכביד על ידיו פתאום.

"אם באתי לבקש עזרה סימן שאני צריך, לא?" פוקי שלח מבט מוטרד לעבר אפי.

"הייתי לוקח אותך לעזור לעורכי הדין שלי, המשפטים שלי מתאימים בדיוק למוח מבריק כמו שלך", תומר צחק, צחוקו יבש.

"דיברנו על זה פעם, אבא", פוקי חייך חיוך עלוב, "אני לא צריך סכום גבוה. עד שאמצא עבודה".

"כמה?"

"חמשת אלפים שקל".

"קח אלפיים, את שאר הסכום תשיג בכוחות עצמך".

אפי עקב בשקט, עיניו מביטות שוב בארנק שבידו. רשרוש השטרות שתומר העביר לבנו נשמע באוזניו כפעמוני אזעקה.

"אח שלך הגיע לעיתון", רוני ישב על כורסת יחיד מרופדת בעור משובח, רגליו מונחות על הדום תואם. בידי אחז עיתון מקופל.

"איזה אח? תומר או אהוד?"

"חחח... ראית פעם את אהוד מתקרב לפרסום? התכוונתי לתומר. תומר המיליונר ששמו הולך לפניו".

"נו, טוב. אין כל חידוש שתומר מופיע בעיתון. מה כבר יש לשמוע עליו? הוא כל היום מכבב במדורי הכלכלה", הצטדקה עליזה.

"הצדק איתך. לא הסברתי את עצמי. הפעם הוא לא מופיע במדור כלכלי. יש אודותיו כתבה ענקית ומתוזמנת. מתאר לעצמי כמה יחצנים עסקו בעבודות הרקע לכתבה הזו".

"מה כתוב בה?" לעליזה יש משקפיים מיוחדים לקריאה, רק שהם בחדר השני. ובכלל, היא לא הטיפוס שמחבב פענוח של אותיות קטנות וצפופות. כדי לשמוע מה קורה ולהתעדכן היא מסתפקת בדיווחים של רוני בעלה.

"לא קראתי את כל הכתבה. לפי מה שכתוב בכותרת המשנה ולפי התמונות, מסתבר שמדובר בסיפור אנושי יוצא דופן", המהם רוני לעצמו. "רבע שעה של קריאה, ואני מספר לך את הסיפור המלא".

"ברבע שעה אפשר להכין אורז הודי", הפטירה עליזה קצרות, ופנתה למטבח. ובעוד התבשיל ממלא את הבית בניחוח אותנטי, שמעה עליזה את הסיפור המוזר ביותר שהגיע לאזניה לאחרונה.

"העיתונאי מנחם נול, שלא אתפלא אם מומן על ידי תומר, מספר שתומר מצא לפני שבוע בין שני פחים נער שנמלט מבריונים שרדפו אחריו. הנער היה רעב ואומלל. תומר, במחווה אנושית יוצאת דופן, לקח אותו לביתו, טיפל בו במסירות והשקיע בו כל טוב. לאחר שבוע ימים הביא אותו לבית הוריו, שם עשה ביניהם 'סולחה'. אביו של הנער התרגש כל כך, שהוא ממש בכה. הוא הודה לתומר מאוד.

תומר הודיע לו שהנער יעבור לגור אצלו, אבא של הנער אדם דתי, ביקש שבנו ימשיך בשמירת המסורת. סיפור אנושי, ואפילו מרגש. מעורר הערצה".

"מעניין. ללא ספק מתאים לתומר לחפש גם בסיפור הזה הזדמנות עסקית או ייצוגית", הפטירה עליזה בקול אדיש משהו, "אני דווקא דואגת על פוקי. איפה הוא בסיפור הזה? אינך חושב שתומר מגזים?"

"ייתכן שהוא מגזים. רק שזה לא בידיים שלנו", הגיב רוני קצרות, "מה שכן - יהיה מעניין לבוא למסיבה שתומר יחגוג לכבוד הנער".

"מסיבה?"

"כן, כתוב כאן שתומר מתכנן מסיבה לכבוד הדייר החדש".

"טוב שיש לו לפחות סיבה טובה למסיבה", סיכמה עליזה, "עד אז הייתי שולחת אליו את גונן. הוא כנראה בגיל של הנער המסכן".

"רעיון לא רע. המפגש המוקדם יכול להיות מעולה. הסיפור צריך לקבל תמונה ברורה, לא סומך על התקשורת בכל מה שקשור לתומר, עם כל הכבוד לו".

עליזה נזכרה באורז, ממהרת לסיר. "תומר ישמח שגונן יבקר. החשש שלי הוא רק שגונן יקנא בנער. מתארת לעצמי שתומר עוטף אותו בזהב".

"זהב אינו סיבה לקנאה, עליזה. את מקנאת בחנה?"

עליזה מופתעת מהשאלה, לא עונה מיד.

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למניין

נחום התרומם מכיסאו. "סליחה, לא התכוונתי לפגוע", אמר בקול כן, משיע את עצמו בליבו לשמור את פיו לעולם ועד, "באמת. לא התכוונתי. זו הייתה בדיחה".

"חחח... בדיחה זה טוב", דוד בוריס צחק לעצמו ומיהר לצאת מהבית, בלי לחונן אותם במבט נוסף.

דודה מרים הוסיפה להביט בו ארוכות. נחום חש נבוך.

"אני מבקש סליחה", פנה אל הדודה בהתנצלות ישירה, חש שהוא כבר רוצה לצאת משם, אל השדות הפתוחים. 'לא סתם אמרו חז"ל מילה בסלע - שתיקה בתרי, אני מרגיש את זה כעת על בשרי היטב', חשב לעצמו, שם לב עד כמה המילים שאמר הכניסו אותו לתוך בית כלא, כלא של עצמו.

בלי סורגים, בלי אזיקים, הוא כלוא עכשיו מול הדודה הטובה והאחיין האורח. הדודה בחנה את תגובתו של סאשה. "אתה צריך לבקש סליחה מסאשה, אדון שטראוס הצעיר", אמרה כעבור רגע של מחשבה, "מי הכניס לך לראש שהוא מרגל?"

נחום שתק. כעת, לאחר טראומת המילים שאמר ללא מחשבה, לא מיהר לענות, אלא שקל היטב את מילותיו.

"אני אמרתי לו", חייך סאשה, לפני שיחשוב את זה בעצמו. "זה הרי מה שכולם חושבים עלי או שיחשבו עלי בעתיד".

"טכניקה מצוינת מצאת לעצמך", מלמלה דודה מרים לעצמה בהשתאות,

לאחר מכן פנתה לנחום ישירות, "אם סאשה הספיק לבלבל אותך, אסביר לך מה קורה כאן. סאשה גר עד לא מזמן בעיר גדולה במרכז הארץ. בבית הספר צחקו הילדים על מוצאו, ובהמשך כינו אותו בשמות גנאי. אחד הכינויים שהופנו כלפיו הילדים היה 'מרגל'. הם טענו שהוא בוודאי מרגל לטובת ברית המועצות, כך פגעו לסאשה בנקודה רגישה". והיא הסבירה את עומק הפגיעה שחש סאשה, "תחשוב על הקונפליקט אליו נקלע. כל ימיו חלם להגיע לארץ, וכאן, כשסוף סוף התגשם החלום, החברים החדשים שצריכים היו לתמוך בו ולקבל אותו בזרועות פתוחות - מתייחסים אליו בחשד נורא כזה".

נחום שתק. אחרי דבריה של דודה מרים התמונה נעשתה ברורה יותר. "לפעמים אני חושב שאני באמת מרגל", הפתיע אותה סאשה, "אם אנשים חושבים כך, בוודאי יש בזה אמת".

דודה מרים לא השיבה לו. דממה מביכה השתררה בבית הקטן.

"אתה באמת מרגל?" שאלה דודה מרים לבסוף.

"מאיפה אני יכול לדעת?" הפתיע אותה סאשה שוב.

"אתה יודע מה זה מרגל?" שאלה דודה מרים.

"כן, מרגל זה מישהו שלא שייך לקבוצה שבה הוא נמצא, מחפש מידע רגיש על הקבוצה ועל הנעשה בתוכה ומעביר זאת לקבוצה יריבה", סאשה הפגין בקיאות בנושא.

"יפה, סאשה. אתה באמת מרגיש שאתה לא שייך? שאתה מעביר מידע רגיש לאויב?"

סאשה קם ממקומו ברישול, רוקן את כוס מיץ התפוזים אל תוך הכיור ושטף אותה קלות.

"אני לא יודע, דודה מרים. צריך לחשוב על הדברים", ענה בקול בוגר וניגש אל עבר הדלת בצעדים קלילים, "נראה לי שדוד בוריס צריך עזרה ברפת", אמר לפני שלחץ על הידית.

נחום מיהר לקום ממקומו. "היה נפלא לבקר כאן", אמר, "העוגיות היו בטעם חלומי, והמיץ טרי ובריא".

עיניה של דודה מרים אורו, "תודה נחום, אתה ילד מחונך להפליא. אמור לאימך שאני מאחלת לה שתרווה הרבה נחת".

"אמן", נחום הלך בעקבות סאשה, שצעד בצעדים נמרצים, זקוף גב על השביל הצר.

"סאשה, חכה. למה התכוונת שאתה לא יודע אם אתה מרגל? זה ממש מעניין אותי", קרא אליו.

סאשה הביט בו כשהוא מפנה אליו את גבו ומסב פניו, עננה עלתה על פניו, והוא ענה בקול נרגז וחסר סבלנות: "יותר מדי שאלות! זה לא מתאים לי. אני רוצה קצת שקט. להתראות".

סאשה פתח בריצה קלה, ובן רגע התמזגה דמותו עם העצים הגבוהים שבצד הדרך. נחום נותר עומד רגעים ארוכים, מנסה להבין מה קורה מולו.

הוא מצא את עצמו פוסע חזרה אל עבר ביתו.

ביתה של משפחת שטראוס רחב הידיים היה באזור מעולה. נחום נכנס אל הבית, בוחן את המראה הנשקף אליו בייאוש מה.

אבא שלו שכב בחדר, את הגניחות שלו יכול נחום לשמוע עד למבואת הבית.

בבית שרר בלגן בלתי נסבל, אחיו הקטנים שברו כל מה שניתן לשבור, פיזרו כל מה שאפשר לפזר. נחום ניסה לחשוב אם אי פעם ניתן יהיה בכלל לסדר את המהומה שסביבו.

במיוחד כי אמא שלו התייאשה מזמן.

הוא נכנס לחדר שבו שכב אביו וסקר אותו בשקט. מאז מלחמת ששת הימים, בה חווה אבא שלו מאורעות שנחרטו בנפשו הרגישה, הפכו החיים בבית לכבדים ולמייאשים.

"אולי אתה צריך משהו, אבא?" שאל בקול רך, "להכין לך כוס תה?"

אביו נשא אליו עיניים אדומות ומודות. "תכין לי תה, בסדר. תודה נחום". אבא שלו חייך אליו. נחום זיהה בחיוכו הרחב את הרצון לעודד אותו ואת תחושת הפגיעות הגדולה שהוא חש.

"בשמחה". הוא ניגש אל המטבח, נתקל בחפצים רבים, מבין איכשהו שגם

אחיו הקטנים והשובבים מרגישים את המצב של הבית כולו, חשים שהוא קשה מדי, גדול ממידותיהם.

הוא נשא את כוס התה בזהירות אל החדר, והניח אותה על השידה, למראשותיו של אביו, נותר לעמוד שם רגעים מספר.

“אבא, רוצה ללמוד איתי קצת?” שאל. שוב קולו רך, חש שעליו לנהוג בזהירות יתירה.

אבא שלו חייך והתיישב, נוטל את כוס התה בזהירות לידיו.

“עדיף שתלמד עם האחים שלך, ואני אקשיב לכם, נחום. קשה לי להתרכז”.

‘גם לי קשה להתרכז עם כל הבלגן פה בבית, ועם זה שאין לנו משפחה נורמלית’, רצה נחום להשיב, אך שתק כמובן, חש כיצד התבגר בעודו ילד.

“בסדר, אבא. אלמד איתם”, השתדל נחום לחייך.

כולם מחייכים בבית שלהם, תמיד, גם ברגעים הפחות נעימים. הם משפחה טובה, עם רצון תמידי לחיות טוב, לעשות טוב.

רק הלב כל כך עצוב, וריק, ומפוחד, ומיואש. ויש בבית עננה מעורפלת, וקולות מלחמה, וצעקות פצועים, ונפש נמוכה ועייפה.

וכשהנפש כל כך מוכה וחבולה, גם אלפי חיוכים אינם מצליחים לרפא אותה.

פרק 4

שאלתו של רוני נותרה בחלל האוויר. עליזה ניסתה לחשוב האם היא אכן מקנאה בחנה. בעצם למה שלא תקנא?

חנה ותומר בנו אימפריה של תאגידי ענק, קשרים, פרסום, ואפילו של חסד ונדיבות.

הם אנשים אהודים וידועים, יש להם כסף כחול על שפת הים, הבית שלהם יוקרתי ומפואר. לא ניתן להשוות ביניהם כלל. גם אילו רוני והיא יעבדו בפרך כל חייהם, הם לא יגיעו לקמצוץ מכמות הכח ומההשפעה של תומר וחנה.

האם היא מקנאה בחנה?

רוני ממתין לתשובה. השאלה שהוא זרק בסתמיות הופכת למשמעותית בעיניו.

עליזה מחליטה לזרוק את הכדור אל המגרש של רוני. "ואתה מקנא בתומר?" היא מפתיעה אותו. זו הפעם הראשונה שנקודות החוזק של תומר אחיה מקבלות מקום של ממש בבית שלהם.

"לא. אני לא מקנא. לא מרגיש שיש צורך לקנא בו. אבא שלי לימד אותי שאם אסתכל על האחר במקום לחיות את חיי בנחת ולהגיע להישגים - סתם אוכל את הלב על דברים שלא שייכים אלי. טוב לי עם עצמי, עליזה. לא מרגיש שהייתי רוצה להיות כמו האח העשיר שלך."

"קנאה לא מגיעה מהשכל, רוני. קנאה היא עניין רגשי. ואם אתה מצליח לשלוט עם השכל על הלב זה יפה מאוד. אני אולי כן מקנאה, בנדיבות ובלב הטוב שלהם", עליזה מקווה שהיא לא משקרת את עצמה, "בכל מקרה לכל אחד יש הפלוסים שלו".

רוני מחייך, פוזל אל המטבח, "הפלוס העיקרי שלנו כרגע הוא אורז בניחוח מעורר תיאבון. והמינוס העיקרי הוא שאוטוטו התבשיל יהיה קר, ולא טעים". "נכון. אני מיד מגישה לשולחן את הארוחה. ואני חושבת שלא יקרה כלום אם גונן יראה את הנער המסכן מקבל כל טוב. אחרי הכל, לגונן שלנו לא חסר כלום. ואם יקנא בנער האסופי - זו כבר בעיה שלו".

כמו שהבטיח, הגיע קלוד בתחילת האביב.

הוא מיהר לקבוע פגישה עם צ'רלי באחת ממסעדות היוקרה בעיר הבירה. בין מנה ראשונה של סושי רול מאקי ואגרול ברוטב חמוץ מתוק למנה עיקרית שכללה בקר באנגס, טורטייה ממולאת, אורז מוקפץ וסלט עוף עם פטריות, נהנה קלוד לתאר לצ'רלי את עסקיו חובקי העולם, הוא התייעץ עימו ונתן לו את התחושה שהוא סומך עליו.

"אני אחרי רכישה של חברת סטארט אפ ענקית מפורטוגל, מחפש שותף. אולי אתה מכיר מישהו שאקזיט מדבר אליו?"

צ'רלי האזין לשאלה, בעוד לסתותיו טוחנות במרץ את הטורטייה הממולאת בקר ברוטב שמנוני.

"הבוס שלי. הוא מתעניין מאוד בסטארט אפ". הוא לא טרח להסתיר את השתאותו, מבטו רפרף על פניו של קלוד, משל מנסה לגלות בהן תשובות לתהיות בלתי מפוענחות שעלו בו במהלך השיחה.

האווירה הייתה קסומה, ונעימות קלאסיות נשמעו ברקע.

מלצר התקרב בצעד איטי ומחושב, בוחן אותם בתשומת לב, ממתין שהם יפנו אליו.

“אפשר לפנות את הכלים?” שאל לבסוף בחיוך רחב המחביא התנצלות בלתי מורגשת. לא נעים לו להפריע לשיחת העסקים הקולחת בין השניים.

“סי וו פלא”, קלוד העביר מפיון בד בצבעי שחור לבן על שפתיו.

“תרצו להזמין משהו נוסף? קינוח?”

“תביא לנו קינוח טוב. בהמלצת השף”, אמר קלוד, עיניו הירוקות קורצות בידידות אל צ'רלי.

“מיד, מיסייה”, הגיעה התשובה בחיוך מלבב. נראה שכמו כולם, נכבש גם המלצר האדיב בקסמיו של קלוד.

קלוד המתין שהמלצר יתרחק מטווח שמיעה ורכן לעבר צ'רלי כממתיק סוד: “גם אני עבדתי לפני שנהייתי עשיר אצל הבוס הגדול שלי בצרפת. איך הגעתי להיות מיליונר? הייתי קונה לפעמים דברים באשראי שלו, מוכר אותם, קונה, מוכר, מעביר מהחשבון שלו לשלי. ככה התקדמתי. גם אתה לפעמים לוקח לאהרונוביץ?”

שאלתו נותרה ללא מענה.

צ'רלי הביט בו בפה פעור, לא יודע מה לומר.

“ספר לי הכל, צ'רלי. אני איתך באותו סיפור”, קלוד שלף סיגרים משובחים מכיסו והושיט אחד לבן דודו.

“בוא נצא קצת, נפתח את הלב, עד שהקינוח יגיע.”

בבית שלו, בית ילדותו הרחוק, היה צריך אפי לקום בזמן.

אביו עמד עליו שיתפלל שחרית ויסעד פת של בוקר. מריבות וויכוחים רבים נסבו סביב העניין הזה.

בבית של תומר יכול אפי לקום בכל שעה שרק חפץ.

נדודי השינה שמהם סובל גורמים לו לתחושת עייפות מתמדת. הוא מוצא את עצמו קם בשעות הצהריים המוקדמות, לעיתים אף המאוחרות, מתמתח

לאיטו, מביט מבעד החלון אל השמש הנמצאת ברום הרקיע ומתפלא על תחושת התבוסה המיידית הכובשת את ליבו.

אוויר הבוקר הצח חסר לו, והשיבוש בסדר היום מנפץ את תחושת הערך העצמי שלו, שגם ככה נמצאת בשפל.

עובדי הבית ועובדי המטבח זמינים לשירותו בכל עת, וארון הבגדים מזמין אותו לבחור בכל פריט שנער בגילו רק יכול לחלום עליו. יש לו חדר כושר פרטי קורץ במיטב המכשירים לפיתוח הכושר, ספרייה ענקית הכוללת מבחר ספרים עצום, ומכשירים דיגיטליים שונים ומשונים. כל אלו קוראים לו לשקוע בהם ובתוכם, לשכוח מאין בא ולאן הוא הולך.

אין לו מחויבות לפנות את כלי האוכל בגמר הארוחה, להדיח כלים או לדאוג לסדר את חדרו. הכל נעשה בעבורו. אפי חש שאוזניו מצטלצלות מרוב רעשים פנימיים. ושהוא חייב שקט, לעשות לעצמו סדר בראש.

אבל מה לעשות - שיש לו שלוה למכביר, אך השקט הנפשי רחוק ממנו כרחוק מזרח ממערב?

ביום בהיר אחד מצלצל האינטרקום שמעל מיטתו. הוא פוקח עיניים מבועתות, אינו מבין על מה ולמה מופרעת לפתע שנתו. מבט קל בשעון, השעה אחת עשרה בבוקר. בעצלות יתירה הוא משיב בקול צרוד וישנוני, "כן, מי זה?"

"הגיע אליך אורח. אחיין של תומר רוצה לפגוש אותך. רד לחדר האורחים", מצרצר האינטרקום בפקודה.

קורי השינה נעלמים ממנו כלא היו.

העסקה המוצלחת עם קלוד אנטוניו פרנסואה העלתה את מצב רוחו של תומר אהרונוביץ לשחקים חדשים. חברת הסטארט-אפ הפורטוגזית היא בעלת פוטנציאל לרווחים עצומים. ללא ספק התקשורת העולמית תסקר אותו בהרחבה בנוסף לעיתוני הכלכלה הארצית שידברו על העסקה עוד זמן רב.

גם המתנה בדמות טבעת החותם היוקרתית והכינוי החדש 'נפוליאון השני' הוסיפו לתחושות החשיבות ולעוצמה האופפות אותו בדרך קבע.

"צ'רלי, קרא לשחר. אני רוצה לחגוג", הוא אומר, לאחר שדני מרציאנו יועצו המשפטי ועורך דינו האישי הלך לדרכו.

צ'רלי מביט במסמכי העסקה המונחים על השולחן.

"להכניס את המסמכים לכספת, בוס?"

"כן, בוודאי. מיד אחר כך קרא לשחר והבא יין מבעבע ורוד. אני רוצה לחגוג את העסקה".

אצבעותיו הארוכות של צ'רלי אוספות את המסמכים בזריזות.

"יש כאן מספר דפים שלא חתמת עליהם", הוא מעיר כעבור רגע.

"מסמכים לא חתומים? איך מרציאנו לא שם לב? היכן הוא? קרא לו שישוב מיד".

"הוא כבר יצא, ואנחנו רוצים לחגוג. תחתום אתה, בוס". צ'רלי מניח לפניו את המסמכים.

"אלו רק העתקים, מה תיתן חתימה שלי?" תמה תומר, משרבט את חתימתו המסולסלת.

"חבל שאנטוניו פרנסואה הטיפש לא חשב מראש לעשות את הדיוקן שלי על הטבעת, הייתי משתמש בה כעת". תומר מוצא את עצמו מצטער בקול, "תדאג שהטבעת תהיה מוכנה בהקדם, צ'רלי".

"כן הוד מעלתו, אולי בהמשך תצרף את חותם הטבעת גם למסמכים האלו", צ'רלי מביט ארוכות במסמכים החתומים, נד בראשו וניגש לכספת.

תומר מתרווח על כורסתו הגדולה, שולח מבט אל בר היינות.

"הבא יין מבעבע וקרא לשחר. מסמכים וחתימות הם לא תחביבים שלי, אתה יודע", הוא אומר בפסקנות.

"יודע, הוד מעלתו. אני מכיר את כבודו יותר משאני מכיר את עצמי".

"אם אתה מכיר אותי טוב כל כך, היית צריך לדעת שצמד המילים 'הוד מעלתו' עולות לי על העצבים. עשה לי טובה, צ'רלי, תפחית את השימוש במילים הללו. לא מתחבר למילים גבוהות חסרות תוכן".

”כמובן“. צ'רלי המופתע שומר על סבר פנים רגוע. הוא יוצא לקרוא לשחר ולהורות למזכיר להביא עוגה מעוצבת מקונדיטוריה קרובה, כדי להפתיע את הבוס.

חמש דקות. זה משך הזמן שבו מספיק אפי להתארגן. לראשונה מזה זמן רב, הוא חש ששמץ של סקרנות וחיות נכנס לליבו, בתוך כל ענן הצמר גפן המתוק מדי העוטף אותו בתקופה האחרונה. הוא מדלג במדרגות בזריזות שיא, צעדיו הופכים איטיים יותר ויותר ככל שהוא מתקרב לכיוון חדר האורחים. חנה נמצאת אף היא בחדר האורחים הקטן, עובדה שמקלה מעליו את תחושת הדריכות המטפסת במעלה גבו.

”הכר, אפי. גונן אבן שושן. בן אחותו של תומר“, מציגה חנה בפניו נער הנראה כבן גילו, ”הוא בא לבקר אותך. הספקתי לדבר איתו על לימודים עבורך. אולי הוא יצליח לשכנע אותך ללכת ללמוד. גונן תלמיד חרוץ, אפילו מחונן“.

הסקרנות שניבטה מעיניו של אפי הופכת למבע אטום חסר אכפתיות, ”כבר אמרתי לתומר שאני לא רוצה לצאת ללימודים. אני לומד בכוחות עצמי, וזה מספיק לי“.

”אתה לא חייב, כמובן. וגונן לא הגיע הנה בשביל לשכנע אותך ללמוד. הוא בא לבקר אותך“, מדגישה חנה.

”אתם מוזמנים לערוך היכרות. חשוב שתשתלב כמה שיותר מהר במשפחה. ואתה זוכר. יש לנו מסיבה לארגן לכבודך“.

אפי רוצה לצעוק ”לא! מה פתאום מסיבה?!“ אבל שותק. חש כמו בובה על חוטים בידיים שלהם. הם מביאים לו חיים נוחים, אבל לוקחים לו את הבחירה על עצמו ועל הרצון שלו. ההבנה הזו לא מוצאת חן בעיניו.

לאחר שחנה יצאה מחדר האורחים אומר לו גונן: "רוצה שנצא לגינה? לדעתי זה המקום הכי יפה בתבל".

הוא רוצה, למה לא. והגינה כה נאה בשעות הבוקר, שהוא חש צורך עז להתפלל שחרית.

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למנינם

אמא שלו אישה חזקה, חזקה מאוד.

יש בה עוצמות נסתרות וגלויות, היא מצליחה לחייך למרות הקושי, לשתוק, לנהל סדר עדיפויות נכון וחכם.

נחום בדיוק שב מהתפילה, כשהבחין עד כמה קשה היא עמלה בכיבוס הבגדים בחצר. סביבה חגגו בעליצות רבה נחילי חרקים; דבורים וזבובים זמזמו שם במרץ. ואמא שלו לא התייחסה לכל אלו. וגם כשבגד שעליו עמלה נפל על העפר המאובק, לא רטנה, אלא פשוט כיבסה אותו שוב.

האם גם בתוך הלב היא ככה, רגועה ושלווה? איך היא מצליחה לשמור על מצב רוח טוב, מול כל הקשיים שהחיים מזמנים לה, קשיים שסופם לא נראה באופק?

מחשבה מרדנית עולה בו. למה אבא שלו ככה.

הוא נבון מהמחשבה ופוסע בשביל אל הבית. אמא שלו לא שמה לב לכניסתו, והוא לא רוצה להפריע לה.

"מלכה?" קול קריאה עולה מעבר לגדר הנמוכה המקיפה את החצר. ציפורה אשתו של אבנר מזכיר המושב עומדת שם, תבנית ביצים בידיה. אמו מבחינה בה, ואור ניצת בעיניה.

"תבורכי מהשמים, ציפורה. כל הברכות יחולו על ראשך", היא מברכת אותה בקול נרגש, בעודה ניגשת אל הגדר ליטול את התבנית.

"הכל בסדר, מלכה? איך אתם? מסתדרים?" נחום נעמד להקשיב.

"כלום לא בסדר ציפורה", קולה של אמו שבור מעט, "לא יודעת שום דבר. הכל נעשה קשה מרגע לרגע, וחג הסוכות מתקרב".

"למה קשה, יקירתי?" קולה של ציפורה מביע דאגה.

"קשה כי קשה. כי צריך לשרוד", פוסקת אמו, שותקת לרגע, ואז אומרת בקול קליל יותר, "הכל יהיה בסדר, ציפורה. החיים לימדו אותי תמיד שצריך לקוות לטוב".

"לקוות לטוב זה מצוין, רק שאני מבינה כמה זה לא פשוט לנהל את הבית ככה, כשבעלך עדיין חי את מאורעות המלחמה", משיבה ציפורה בהזדהות, "אבנר אמר לי שהוא לא מגיע לבית הכנסת. המצב לא משתפר בכלל?"

"לא יודעת", נאנחת אמו, "ובאיזו מקום - אני מרגישה שאני עצמי מתחילה להישבר קצת. אם זה יקרה, מי יחזיק את הבית? אני חייבת להיות חזקה".

"את חזקה, ותישאר חזקה", מבטיחה ציפורה, "הבורא נתן לנו כוחות אדירים ואינסופיים. לפעמים אני שמה לב עד כמה האדם דומה לעוף החול - בכל פעם מחדש קם מהקושי, צעיר יותר ורענן יותר. מדהים".

"עוף החול? אני מרגישה יותר כמו המים האלו, בגיגית הכביסה. מלוכלכים, מותשים, עייפים, ורוצים כבר להגיע לים, להרגיש את השמש הטובה ולהתנהל על מי מנוחות".

"שמחה שההומור שלך נשאר, מלכה", ציפורה צוחקת, "רק תחשבי על זה שגם המים הופכים מתי שהוא לעננים וממטירים גשמי ברכה שאי אפשר בלעדיהם".

"אמירה יפה, ציפורה. ושוב תודה".

"הרבה בריאות, תהיי חזקה, ואני כאן בשבילך", מזכירה ציפורה במבט מעודד. נחום חשב כמה טוב שיש אנשים כמו ציפורה בעולם.

אחר הצהריים בא אבנר המזכיר בעצמו לבקר את אבא. באותו זמן תכנן נחום עם אחיו היכן לבנות את הסוכה ומאילו חומרים יבנו אותה. בשנה שעברה הם נסעו לדודים בחיפה, רק שאבא שלו לא כל כך הסתדר במקום החדש, והשנה החליטו הוריו להישאר בבית ולהתמודד בכוחות עצמם.

כעת הוא שמוח לראות עד כמה התכנון על סוכה משלהם גורם לאחיו ליותר משמץ של התרגשות וציפייה. הוא מצא את עצמו מצטער בינו לבין עצמו

שאבא שלו לא משתף איתם פעולה. ואז נכנס אבנר במפתיע לחצר וביקש לשוחח עם אביו.

נחום מציע לשכן המסור לשבת על כיסא בד מהוה בחצר, וממהר לקרוא לאביו, משדל אותו לצאת לחצר, בעודו מצביע על המהומה ועל הבלגן שבבית. ואכן אביו ניאות לצאת אל השכן, ונחום הבחין בצער עד כמה הילוכו האיטי ובגדיו הבלתי מטופחים יוצרים רושם מרושל.

אבנר - חיוכו רחב, ועיניו מפיקות שמחה והתלהבות. אבא שלו - חיוכו כבוי, ועיניו אינן מביעות דבר מלבד עצב ותוגה.

הוא לא רוצה להשוות, לא נכון להשוות, נחום עמד לרגע ארוך וניסה לחשוב מה כן נכון לחשוב.

להשוות בין שני האנשים הללו זה לא הוגן ולא נכון. אז מה כן?

אבא שלו הוא יחיאל שטראוס, והשכן הוא אבנר קירשנבוים. זה כל מה שיש לו לחשוב.

ואם השמות שלהם שונים, אז גם הם שונים לחלוטין, ואין דרך, ואפילו לא צורך, להשוות או לנסות להבין. פשוט לקבל את המציאות כמות שהיא.

והמציאות היא שיש אנשים שונים, דרכי חיים אחרות, אופני תגובה שונים, מראה שונה. כלום לא זהה. מה כבר צריך להשוות? איזה טעם עומד מאחורי הצורך האנושי לערוך השוואות?

כעבור רבע שעה יוצא החוצה להגיש כיבוד לאורח. הוא מתקרב ושומע אותם צוחקים ביחד. אבא שלו נראה משוחרר יותר, ואפילו שמח. צל של תקווה מבליח בליבו של נחום, אולי אוטוטו אבא שלו יחזור להיות אבא רגיל, שמח ואוהב.

הוא מניח על שולחן הקש הנמוך את הכיבוד, מכסה את המגש במפית בד רחבה כדי שחרקים לא יעלו עליו, ונעצר במרחק מה, מנסה להבין על מה הם משוחחים.

"אני עכשיו שמח, אבנר, יושב איתך ושוכח. לא מכיר את עצמי. במציאות אני לא ככה. אני אדם שבור ומיוסר, לא יודע אם אי פעם אוכל לצאת מהמצב הזה, אם יש טעם בכלל".

"יש משמעות לכל דבר, לכל סבל יש מטרה", אומר אבנר בקול רציני, אך עיניו צוחקות.

"מטרה לסבל? לא נראה לי", משיב אבא שלו בקול מריר, "אני רוצה לשאוג, אבנר, אני רוצה לטלטל את העולם כמו כדור פינג פונג. קשה לי, אני שרוט לגמרי". נחום חש בזעזוע עמוק. המילים קשות, וקולו של אביו, רוטט וחסר חיים, נשמע שבור ועצוב.

"החיים שמחים, יחיאל. הבט בפרפרים, בדבורים. העוקץ זה לא מה שחשוב כאן אלא הדבש".

"אני לא רואה דבש בכלל, אתה רואה דבש?"

"כל החיים דבש. יש לנו קורת גג, אוכל לאכול, בגד ללבוש. יש לנו את התורה, את עצמנו, את המשפחה", אומר אבנר.

"אני יכול לראות דבש, אך לא מרגיש אותו", אומר אבא, "אני מרגיש נורא".

"אתה מרגיש כלוא במצרים", אומר אבנר. ונחום עומד לרגע ארוך, המום.

אבא של סאשה כלוא מאחורי מסך הברזל, אבא שלו כלוא במצרים.

פרק 5

תומר התרווח על הכורסה הגדולה, ממתין בנחת לגביעי הזכוכית המבהיקים אותם צ'רלי נושא מהבר. מזווית עינו הוא מבחין שדלת חדר הוועידה הענק נפתחת. הוא מקבל בברכת שלום חביבה את שחר קרני, עוזרו ויד ימינו, אחרי צ'רלי.

"מה חדש שחר? מה יש לך לספר?" שחר התיישב ונטל בתודה את הגביע שצ'רלי מזג לתוכו שמפניה מוקצפת.

"אין שום חדש, חוץ מכך שעבדתי ככל יכולתי לשכנע את מזכיר בית המשפט לדחות את הדיון שנקבע לך לשבוע הבא. אילו זה לא היה מסובך מדי, הייתי מנסה להציע לו שוחד."

"אם היית מציע לו שוחד הייתי מסתבך יותר. אל תדבר על זה אפילו בצחוק", נאנח תומר, מרגיש את הלחץ העולה בו, רק מהמחשבה על כך שהוא צריך לעמוד מול שופט חמור סבר, "זה מה שחסר לי כרגע, עם כל הבלגן שיש לי."

צ'רלי התיישב בנוחות של כיסא בר גבוה שסחב מפינת היין.

"לחיים, בוס! לחיים, שחר! לחיי נפוליאון השני!" על קצה לשונו של תומר עמד איחול עסיסי אותו רצה להעניק לקיסר הצרפתי המהולל.

הוא בלם את פיו, שוקע במחשבות, פניו עגומות.

"שמע לי בוס, החיים יפים. לא כדאי להעכיר ולקלקל אותם בדאגות שווא",

הכריז צ'רלי בעודו לוגם מהמשקה המבעבע בלגימה הגונה, "מה דעתך להיות מלך אמיתי?"

"למה כוונתך מלך אמיתי?" תומר הביט בו במבט מזוגג, שחר השתעל קלות. "קיסר, מלך, שליט בלעדי, כמו נפוליאון בונפרטה", צ'רלי דיבר במרץ, מוזג שוב לכולם, מניח ליין המפעפע להציף את גדות הגביעים.

תומר עקב אחר המשקה הוורוד היקר, הנשפך בנחילים דקים לכל עבר כמו מפלים זעירים. "אם המלוכה שלי תבטל את הסיכוי שאכנס לכלא, אני מוכן להיות גם מלך בריטניה".

צ'רלי הנמיך את קולו כדי להגיע לדרמטיות מתבקשת, "לשם כך צריך לפתוח מפלגה, בוס. כך תוכל לסחוף את המון העם אחריך ולקנות ציבורים על ידי תמיכה פילנתרופית נדיבה. ברגע שתהיה לכבודו שליטה בכנסת - תוכל לקבוע מי יהיה הנשיא הבא, הוא ייתן לך חנינה, והכל יסתדר".

חיוכו של שחר התרחב ככל שצ'רלי הרחיב בתיאוריו.

תומר, לעומת זאת, נראה דרוך וקשוב.

"אתה אומר דברים מעניינים, צ'רלי. מעולם לא חשבתי שטיפוס קל דעת כמותך יוכל לתת רעיונות כל כך מבריקים. הא? שחר? מה אתה אומר? אתה יוצא שב"כ, ויש לך מוח בקדקודך. תהיה מוכן לתרום לנושא הזה?"

שחר שתק לרגע ארוך, עיניו טיילו בחלל החדר.

"הרעיון דווקא נשמע לא רע. אפילו מעניין מאוד. מובן שלא ניתן להזניח את החלק המשפטי, אך יחד עם זאת כדאי להריץ מפלגת אחדות גדולה. הבחירות בעוד שבעה חודשים, זהו פרק זמן ארוך, בו אפשר להתארגן כך שנהיה לשון המאזניים של הפוליטיקה הישראלית".

תומר נאנח לרווחה. ניכר שזהו אור בקצה המנהרה, שהחשש ממשפטו מקבל איזו תפנית של תקווה.

אל המשרד נכנס המזכיר, בידיו עוגה בציפוי מרציפן מעוצב.

"מזל טוב על העסקה!" הוא הכריז והניח את העוגה לפני תומר.

"צלם, צלם אותנו", תומר נשמע נלהב, "אני רוצה שתשלח את התמונות לעיתונות".

צ'רלי המתין בחוסר סבלנות המוסתר באמצעות חיוכים רחבים עד שטקס הצילומים יסתיים, לאחר מכן השתדל להשיב את תשומת לבם של הנוכחים למפלגה שאמורה לרוץ לכנסת הבאה.

"למפלגה נקרא 'מהפך ישראלי'. מקובל עליך, בוס?"

"לא רע, רק שזה נושא ליחצ"נים שלי. אין לי כישורים מתאימים להחליט", אמר תומר בקול פרקטי, והוסיף כעבור שתיקה קלה, "נשאר להחליט מי יעמוד בראש הרשימה. הייתי רוצה מאוד לקחת את התפקיד, רק שעם כל המשפטים שלי, זה לא יתאים בכלל. צריך למצוא פעיל נמרץ מוכר, שזוכה לקונצנזוס ציבורי. כמה נפלא, צ'רלי. רק לחשוב שאצליח להיות בעמדות השפעה מדיניות וכלכליות... חחחח", היין גרם לו לחוש התרוממות ואושר. הטלפון המצלצל החזיר אותו למציאות. "כן, מי זה? כן, רוי, מה רצית? תודה על העדכון. תגיד לחנה שתתקשר אלי כעת".

הוא הביט לעבר נקודה בלתי נראית: "בן אחותי הגיע לבקר את אפי, הנער שמצאתי בפח. אני חושש שהוא יספר לו על חשבון הבנק ועל החתימות. שיחה כזו יכולה להרוס לי את התכנית".

שחר וצ'רלי הקשיבו בתשומת לב.

"אז מה אתה רוצה לעשות, בוס?"

"אני חושב שהכי נכון ובטוח שאפי לא ידבר עם אף אחד. לפחות עד המסיבה הגדולה. אני צריך להכיר את אופיו של הנער ולבחון אם הוא שומר סוד".

עם כל הכבוד לתומר ולחנה הנדיבים, הרי שאפי חש נפלא להיות בחברת נער בן גילו. הוא נזכר בגעגוע בידידיו מהשכונה. ועל אף שגונן בא מרקע שונה כל כך, שם לב שעצם הביקור והיחס המתעניין משפרים את מצב רוחו. הם מנסים למצוא נושא שיחה כלשהו, גונן מתעניין במקום מגוריו של אפי, ואפי מנסה לחשוב איזו תשובה תתאים לשאלה פשוטה זו, כשלפתע חנה מופיעה בחצר ואומרת בקול מתנצל: "תומר שמע שהגעת, גונן. הוא התקשר וביקש שאפי לא יתראה עם אף אחד בלי אישורו. אז לך לביתך כעת, ותיפגשו

כבר במסיבה הגדולה, טוב? אל תחוש עלבון. זה לא אישי, גונן, אנחנו תמיד אוהבים לארח אותך".

אפי שולח מבט אל עצי הבוסתן המרחיבים את הדעת, מרגיש שהם כמו חומה בצורה ועבה מול החיים בחוץ.

תנו לי ללמוד, הוא רוצה לצעוק. תנו לי לצאת, ללמוד. אפילו לעבוד קשה. לא רוצה להיות בכלוב של זהב.

הוא שותק. גונן מחייך אליו ורושם לו מספר טלפון על דף. "לפחות תתקשר, אפי. לא נראה לי שאביך החדש יתנגד שתרים אלי טלפון". גונן נשמע אמיץ למדי.

לאמיתו של דבר, הוא לא אמיץ. סך הכל - למרות היותו מיליונר, תומר בן אדם בדיוק כמוהו.

אפי מהנהן, "אתקשר אליך", הוא מצהיר. מנופף בידו לשלום ונשאר לשבת על כיסא הגינה עוד זמן רב.

עצי הגן מסוככים מעל, הפרחים והעשבים מפיצים ניחוח משכר, וריהוט הגן משתלב בטבע באופן מעורר השתאות. למרות זאת הוא מתלבט ארוכות מדוע היה צריך לברוח כדי לראות שאין כמו הבית.

"ככה לומר לך ללכת? ממש משפיל!" עליזה נסערת.

רוני, מתון יותר, רוצה לקבל תמונה ברורה יותר.

"אולי רק דמיינת? אולי ניחשת? לא מאמין שתומר סילק אותך מביתו!"

"הוא לא סילק אותי, רק חנה אמרה שהוא ביקש שאלך", גונן מתחיל להצטער ששיתף אותם. התגובה ההיסטרית שלהם מפליאה אותו. איכשהו, כשדודתו אמרה שתומר ביקש שילך - הכל היה פשוט יותר, והוא לא חש פגיעה כלל. נראה לו שהוריו רואים צל הרים כהרים.

"תמיד הוא חשב שהוא שליט בלעדי, לאחרונה זה מחמיר אצלו", עליזה חשה רוגז אמיתי על אחיה, וככל שהפכה בעניין כעסה הלך וגבר. "נצטרך למצוא

פעולת תגמול הולמת. הרי תומר עצמו חווה דחייה חברתית כשהיה ילד. האם לא ברור לו איך מרגיש אדם שדוחים אותו? שאומרים לו ללכת? היית מצפה ממנו ליותר התחשבות, גם אם יש לו סיבה מוצדקת מאוד. הדבר הברור ביותר הוא שנפסיק לשמור איתם על קשר“.

פריז, שנת ה'ת"ר (1840 למניינים)

אלכסנדר דניאל ישב על כיסא עץ מחופה קטיפה ירוקה ליד שולחן הכתיבה הפונה אל הרחוב והביט מבעד לחלון הסגור אל רחובות פריז. אלכסנדר, עיתונאי יהודי בשנות השבעים לחייו, מצא את עצמו נוטל כלי כתיבה ביום סגריר אחד ומעלה על הכתב זיכרונות המלווים בקטעי מידע שצבר בדמות גזרי עיתונות. "אני זוכר היטב את תקופת המהפכה, תקופה אותה הייתי מעדיף לשכוח. גם ההיסטוריה הצרפתית מנסה ללא ספק להתעלם מהברבריות שהפגינו נאמני המהפכה בדרישתם ההוגנת לקבלת החירות, ומעדיפה להעצים את התוצאות הכלל עולמיות: דיבורים על חופש ושוויון שהפכו ליסודות חשובים בעולם החדש.

נפוליאון למד בבית ספר של אצולת צרפת של לפני המהפכה. שכן בניגוד למה שאפשר לשער, לנפוליאון לא היה קשר למהפכה הצרפתית, מלבד העובדה שהוא הצליח להתמנות לקיסר בעקבותיה.

מפאת המצב הכלכלי של משפחתו ועקב העובדה שאביו הצליח להוכיח לצרפתים שכבשו את קורסיקה שמשפחתו שייכת למעמד האצולה, נשלח נפוליאון ללמוד בבית ספר בצרפת. הייתה זו עת בה צרפת ישבה על חבית נפץ. בין שאר הבעיות שרחשו מתחת לפני השטח פעפע זעם ההמון על האצולה האריסטוקרטית שנהנתה להפגין את עושרה ואת ייחוסה הרם.

תלמידי כיתתו החדשה היו רברבנים ומתנשאים, והכירו היטב במעמדם הגבוה שהקנה להם עליונות על פני ילדי המון העם הנבער וחסר ההשכלה. נפוליאון היה שונה מהם בתחומים רבים. אביו היה אציל זוטור, משפחתו ענייה, ומוצאו מקורסיקה, בעוד הם היו צרפתים גאים.

נפוליאון הצעיר היה גאה במוצאו הקורסיקאי. בני כיתתו לא יכלו לדמיין שהילד שידיעותיו בשפת המדינה מצומצמות והוא מתקשה לקרוא צרפתית שוטפת - יהיה יום אחד קיסר בארצם האהובה, ינהיג רפורמה לחוק הצרפתי שתכונה על שמו 'קודקס נפוליאון', ויהיה ממשיכה של המהפכה, שתהפוך בין היתר את מעמד האצולה על פניו.

הם לא יכלו לתאר לעצמם שהנער הדחוי, העני, הנלחם עד חורמה על מעמדו, יקבל יום אחד מקום של כבוד בהיסטוריה הצרפתית."

אלכסנדר עבר פעם נוספת על הכתוב, מתקן פה ושם שגיאה או חוסר דיוק, חש נפעם לראות את ההיסטוריה הלא רחוקה כל כך מקבלת פנים חדשות וקורמת עור בדמות מילים רשומות עלי דף.

כאדם שחי בתקופה משמעותית כל כך חש בכל עצמותיו את גודל המאורעות שעברו ועוברים מול עיניו. דמותו יוצאת הדופן של הקיסר שהוגלה לאי רחוק הותירה רושם רב בלב העם הצרפתי, ואלכסנדר חש שיהיה זה מתבקש לכתוב את ההיסטוריה לדורות הבאים.

"סבא, אני צריך שתספר לי על המהפכה הצרפתית."

נער צעיר נכנס לחדר, עיניו הגדולות מביעות עומק ומחשבה, ותלתליו החומים יוצרים מסגרת נאה לפניו. סבא אלכסנדר חיך לעבר נכדו ואמר: "יש לי סיפורים רבים לספר לך, מרשל. רק שאני רוצה שגם אני וגם אתה נחשוב יחד איך אנחנו יכולים להפיק מהסיפורים את הלקח, שנלמד איך אפשר להפוך את העולם לטוב יותר."

שחר יושב במשרד הרחב, אחד מתוך חמישה משרדים שהוקדשו לצורך עבודת המטה של המפלגה החדשה.

הבקשות של תומר נראות לו יומרניות ובלתי מציאותיות. הוא מעריך את תומר בתור אדם בעל לב רחב ונדיב המסייע למי שצריך. בד בבד, לא מעט פעולות שלו אינן מסתדרות עם השכל הישר. שחר משתדל ליישר קו. הוא

מכבד את הבוס העשיר שלו, ומשתדל להאמין שאם הוא ירוץ לכנסת, ומפלגתו תגיע למספר מנדטים גבוה - הדבר עשוי יהיה להועיל לכלל.

רק שאינו מבין את שורת הצעדים שצ'רלי הציע, ואינו מבין למה תומר הסכים לצעדים הללו בקלות כה רבה. האם הוא חושש שפעולה בדרך המקובלת לא תוביל אותו להצלחה?

התלבטות קלה, ושחר מחליט שפוליטיקה זה נושא כה מסובך, שצריך אופרציות מסובכות כדי להיכנס אליו. הוא נד בראשו ומחליט להתחיל בעשייה במקום לשגות במחשבות.

הדבר הראשון שהוא עושה הוא להתקשר לידידו משכבר הימים אורי פלטיאל, חוקר פרטי יוצא שב"כ.

"אורי, אני צריך את עזרתך. זקוק למידע על מכשירי מעקב החדשים ביותר בשוק. רוצה את הציוד הטוב ביותר. הבוס שלי, תומר אהרונוביץ, מכיר? איל ההון הידוע. מוכן לשלם כל סכום".

"זה לא טלפון, שחר", עונה לו החוקר, מסתיר במיומנות את תמיהתו, "תן לי מיקום מדויק. היכן אתה?"

"מגדלי סקופ, בבירה".

"תוך שעה וחצי אהיה אצלך".

"מקובל עלי. אל תשכח להביא גם חשאיית וסודיות".

"חשאיית זו נקודת המפתח של המקצוע שלי, שחר. אין לך ולבוס שלך מה לדאוג".

לפני שהוא יוצא לדרכו, מניח החוקר בכיסו מכשיר הקלטה דמוי עט. חשאיית חיונית במקצוע שלו, למרות זאת חשוב לו שהשיחה עם שחר תהיה מוקלטת.

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למניינם

נחילים ארוכים ומתעקלים של מים קיבלו את פניו של נחום בפתח המושב

בעת שחזר מהשדות. בסקרנות אופיינית החליט להתחקות אחר מקור המים, מה שהוביל אותו אל עבר ביתה של משפחת כגן.

כשהתקרב הבחין בסאשה העומד בחצר, בידיו צינור ארוך ומתפתל, ממנו קלחו בעוצמה מים בזרם מוגבר.

סאשה התכוון כמובן להשקות את הגינה של דודתו, וזה מה שהוא אכן עשה, רק שעל הדרך מצא את עצמו נהנה להשתובב עם המים הזורמים... נחום עמד על מקומו בהפתעה כשראה כיצד סאשה מפנה את הצינור לכל הכיוונים.

"תפסיק עם זה! אי אפשר לעבור כאן. אני נרטב", צעק לעברו. סאשה מיהר לסגור את הברז, מחייך אליו חיוך ענק. העיסוק במים הזורמים עשה לו טוב. "הכל פה רטוב, המים הגיעו עד לקצה השביל". נחום השתדל לקפוץ בין הנחילים.

"הנעליים שלך קרועות לגמרי", סאשה הבחין לראשונה בנעליו.

"כן, אני יודע".

"למה?"

"מה למה?"

"למה זה ככה?"

"ככה".

"למה הנעליים שלך ככה? תבקש שייקנו לך נעליים".

"ממי לבקש?" נחום נכנס לתוך החצר, מוצא את עצמו בתוך שלולית גדולה, המים הקרירים נכנסו לתוך נעליו, הוא הצטמרר.

"תבקש מאבא שלך, מאמא שלך".

"אבא שלי כלוא במצרים", אמר נחום, ומצא את עצמו עומד סוף סוף על משטח יבש, מחלץ את נעליו מרגליו.

"באמת? למה לא סיפרת לי?"

"שמעתי על זה רק אתמול. הגדרה של מזכיר המושב לבעיה של אבא שלי".

"אני לא מבין. הוא לא באמת בארץ מצרים?"

"מאז המלחמה יש לו סיוטים, והוא לא מצליח להשתחרר מהם. אבנר אמר שזה מזכיר לו את גלות מצרים".

סאשה חשב לרגע ארוך. "מי שבאמת כלוא - אין לו אפשרות להיות במצרים", אמר לבסוף בפסקנות, "האפשרות להיות במצרים היא אופציה של מפונקים. אדם שכלוא באמת לא יכול להיות שם, הוא מחפש בכל דרך אפשרית להרגיש חופשי".

"אבא שלי מפונק? אתה לא מכיר אותו באמת".

"לא מכיר את אבא שלך, אני מכיר את אבא שלי. ואני יודע שגם שם, בתוך מסך הברזל, ברגעים הכי קשים, הוא שמר על שמחה ועל התלהבות. תמיד תמיד, גם כשנפל הוא קם שמח יותר. הוא אמר שהוא מרגיש שיש בו להבה של נר, שתמיד בוערת בו ומגרשת את החושך ואת היאוש".

"אי אפשר להשוות. אבא שלי חושב אחרת ומרגיש אחרת. אולי כי הוא רגיש יותר", השיב נחום בקול פגוע מעט, חש שעליו להגן על כבודו של אביו.

"אולי", אמר סאשה, "להיות רגיש זה להיות מפונק. ככה אני חושב".

"גם אתה היית רגיש, ברחת כשהחברים לגלגו עליך". נחום קיווה שהוא לא דורך על נקודה רגישה אצל הנער מולו.

"נכון, ברחתי למקום שלא מלגלים עלי", אמר סאשה, "וזה לא דומה בכלל..."

"כלום לא דומה, סאשה. אני יודע", נחום חש שהזעף מדבריו של סאשה לא עוזב אותו.

אבא שלו מפונק?

אבא שלו מתמודד, הוא עבר מראות נוראים, הוא חווה דברים שנחרטו לו בנפש.

אבא שלו רגיש. וזו לא בושה להיות רגיש, אפילו לא חולשה. רגישות זו תכונה אנושית ראויה.

אבא שלו יכול לצאת ממצרים הפרטית שלו? איך, איך אפשר? זה לא בשליטה שלו. הוא לא היחיד שעובר את הסערה הזו. אנשים רבים כמוהו, פצועי הלם.

מה פתאום להתייחס לבעיה שלו בצורה כזו? אבא שלו לא מפונק, אי אפשר

לכנות מפונק אדם שכל היום מתייסר במחשבות שאינן בשליטתו. אי אפשר לומר שהוא בחר במצב הזה, שהוא נמצא מרצונו בארץ מצרים.

אף אחד לא נעשה עבד מרצון.

הוא לא שם לב שעזב את החצר של כגן בלי לומר לסאשה דבר, נעליו הקרועות בידי. הוא לא שם לב כיצד הוא הולך בתוך נחילי המים. רגליו מוליכות אותו אל השדות הסובבים את המושב, משתדל ללכת למקום שבו אין אנשים.

השבילים זרועים באבנים, בקוצים, בענפים יבשים. הדרך קשה ודוקרת. הוא לא שם לב אליה כלל. שקוע במחשבות נסערות, בתחושת המצוקה. בהבנה שייתכן שסאשה צודק. אולי אבא שלו לא רוצה מספיק.

אולי הוא איבד את האמונה שהוא יכול לצאת מהמצב הזה, אולי הוא לא מצליח לחשוב שמצב גרוע הוא מצב זמני, והמצב האידיאלי הוא זה הטוב, הזורם על מי מנוחות.

אולי הוא חושק בסבל.

המחשבות מייסרות אותו ממש. הוא אינו רוצה להעביר ביקורת על האדם היקר לו מכל. רוצה להאמין שאבא שלו עושה הכל כדי להיות אבא טוב ומסור.

הוא התיישב על האדמה התחוחה, האוויר סביבו נשא ריח משכר של חופש וטבע.

עיניו נתקלו ברגליו.

רגליו נפצעו ונשרטו בדרכו הנה. איך לא חש כאב, איך לא שם לב??

אולי כי היה שקוע בכאבו ובמחשבותיו שנשאו אותו הרחק. אולי כשאתה מרוכז במטרה, אתה לא שם לב לקשיים שבדרך.

ואולי זה הסבר אפשרי לדבריו של סאשה.

פרק 6

”אם ננתק את הקשר עם תומר - נהיה הראשונים שנפסיד“, רוני מיתן את כעסו, חושב על המתנות היקרות שתומר מעניק להם בכל הזדמנות שנקרית לידיו.

”הכבוד של גונן חשוב לי יותר מהכל. מי שמזלזל בבן שלי, מזלזל גם בי“, הצהירה עליזה הפגועה, ”לתומר חשוב הכבוד שלו. איך הוא מרשה לעצמו להתנהג ככה? מעניין כיצד היה מגיב אילו היה הסיפור מתפרסם!“

”את לא מתכוונת ברצינות?“ רוני סידר קווצת שיער בפדחתו, בתנועה מהוררת. ”אם נבלום כעת - המריבה לא תתחיל. אם נמשיך עם הכעס - בעוד דור או שניים נכדינו לא יכירו את נכדיו של תומר.“

”זה לא יהיה הפסד גדול“, עליזה נשמעה כעוסה.

גונן יצא בלאט אל המרפסת הקטנה.

”משפחה זה דבר חשוב, עליזה. שווה לוותר על כבוד בעבור זה. אין תחליף לקשר משפחתי.“

”דווקא בגלל העובדה שהמשפחה חשובה, העלבון גדול יותר“, עליזה השתדלה להסתיר דמעות חצופות, היא פנתה למטבח ואמרה כמו לעצמה, ”זה לא מסובך להפיץ את הסיפור. מספיק אם אספר לדודה טרדי מה קרה,

והיא כבר תעביר את הסיפור הלאה. תומר חייב להבין שלכל פעולה יש מחיר“.

רוני נד בראשו, מקווה שתוך זמן מה כעסה יתמתן, והיא תחשוב אחרת.

לקראת ערב נשמעה נקישה על דלת משפחת אבן שושן.

רוני פתח את הדלת ועמד כמו נציב מלח למשך מספר רגעים. מולו ניצבו תומר וחנה, מחויכים, לצידם צעיר חסון, אווז אגרטל ענק עם צמח מרשים.

“אפשר להיכנס?” תומר חיך בחביבות.

“בבקשה”, רוני המופתע זז מעם הפתח.

האורחים נכנסו.

“רוי, הנח את הפרחים כאן”, תומר הצביע על מקום פנוי לצד הספה. העוזר מיהר לעשות כבקשתו והניח את האגרטל באנחת רווחה, בעודו מוחה את הזיעה באמצעות נייר טישו שנטל ממדף סמוך.

“באנו להתנצל על מה שקרה, אני מתאר לעצמי שגונן סיפר לכם”, אמר תומר לאחר שהעוזר יצא מהבית, והם התיישבו על הספה בחדר האורחים.

חנה הנהנה כמסכימה עם דברי בעלה, “תומר ואני מאוד אוהבים שגונן מגיע”, הסבירה בקול מתנצל, בוחנת את התגובות שלהם.

גונן נע באי נוחות, עליזה הפגינה חוסר עניין מכוון, ורוני החליק במבוכה את הפוני הדליל שבמצחו.

תומר הוסיף: “זה לא שרצינו לגרש את גונן חלילה. תבינו, אפי צריך יחס מיוחד. הוא נער רגיש שעבר מה שעבר. אנחנו בקשר עם פסיכולוג מומחה, ואיננו זזים בלי ההכוונה שלו. חששתי שביקור כזה בלי ייעוץ מקצועי יתקע מקלות בגלגלים. אנחנו שואפים לתת לאפי את כל הכלים להיות אדם שמח ומועיל”.

רוני הבליע חיוך והצליח לשאול את הגיס העשיר, שככל הנראה חושב שכל

העולם רוקד לפי קצב חלילו, "אתה שואף שהוא יהיה שמח ומועיל כמו פוקי?" השאלה נשאלה בתמימות, אך לא הצטיירה כתמימה כלל. גבותיו של תומר התרוממו בזעף, חנה הביטה בהפגנתיות אל עבר תמונת נוף קסומה, גונן הסווה את חיוכו המופתע על ידי שיעול פתאומי, ועליזה חייכה סוף כל סוף.

אורי פלטיאל בוחן בהתפעלות את אולם הכניסה הענק של מגדלי סקופ. הפתעתו גוברת, כשהוא מזהה את האדם הצעיר הלבוש בהידור, המציג את עצמו בשם שחר קרני. הוא בוחן אותו בהשתאות קלה. בזמנים שעבד בשב"כ היה שחר רזה ורציני הרבה יותר.

שחר עצמו אינו שם לב למחשבות הרצות בראשו של ידידו, הוא מברר אצלו מה יעדיף לשתות, ומכניס אותו למשרדי מטה המפלגה שעוד לא קמה. חמש דקות לאחר שהחוקר הפרטי אורי פלטיאל נכנס למשרד, מגיעים ללא התראה שלושה אנשים בלבוש מחויט ומעונב.

"אהרונביץ אמר לנו לבוא הנה לצורך בניית תכנית אסטרטגית", אומר המבוגר.

"מי אתם?" שחר שולח מבט מתנצל לאורי.

"נעים להכיר, צוות משרד יחסי ציבור 'כח אלפא'. שמעת עלינו?" הגבוה מבין השלושה מסדר את עניבתו המונחת ברישול, הבעת פניו משרתת רוגז קל.

"תומר ביקש שנבוא כמה שיותר מהר", הפתעתם קצרת הרוח מוכיחה לשחר מהיר-הקליטה שמדובר באנשים שאינם רגילים להמתין.

הוא מחליט לבדוק את ההודעות, אולי ימצא שם רמז לתעלומה. בעודו עובר על המייל חש שפניו מחווירות. מתברר שתומר שלח לו מספר הודעות בעניין, כולל דרישה להכין להם משרדים מתאימים.

ואם לא די בכך - אורי פלטיאל שטרך להגיע מחוץ לעיר נראה קצר רוח.

שחר הידוע כטיפוס רגוע, חש כעת לראשונה מזה זמן רב בלחץ המטפס ומציף את מצחו בזיעה קרה.

היכן צ'רלי - הוגה הרעיון הדגול - דווקא כשצריך אותו?

הוא מחייב את עצמו לחייך ואומר: "מצטער, תומר הודיע לי. זו אשמה שלי. הייתי שקוע בעניין אחר ולא שמתי לב". הוא השמייע את ההתנצלות בקול רם, מתעלם בינתיים מאורי פלטיאל.

שיחת טלפון מהירה לצ'רלי, וכעבור מספר רגעים מגיע הלה בצעדיו הנמרצים.

הוא שולח לכיוונו של שחר המתוסכל חיוך בטוח ועליז ומוביל את שלושת היחצ"נים אל משרד רחב בעל מספר עמדות מחשב.

שחר משחרר אנחת רווחה, "סליחה על ההמתנה, הבוס שלי מקים מפלגה", הוא יודע שחלק מתפקידו זה להתנצל, למרות זאת הוא שונא את הדבר בכל פעם מחדש.

"תומר אהרונוביץ המיליונר מקים מפלגה?" אורי שורק בהתפעלות בלתי מוסתרת, "יפה מאוד! מי היה מאמין!?"

"את ההתפעלות נשאר לרגע שבו נצליח להיכנס לכנסת. כעת בוא נתקדם", משיב שחר במהירות, מנסה לנחש אם החוקר הפרטי אכן שומר סוד, כמתבקש מתפקידו. הוא מתלבט לרגע, ומחליט לא לתת לו תמונה מלאה.

"אני צריך מידע על אפשרויות האיכון והמעקב המתקדמות ביותר שיש ברשותך או כאלה שאתה יכול להשיג".

השתיקה שמשתררת הופכת את האווירה במשרד לכבדה משהו. שחר ממתין במתח לתשובה.

אורי מעכל לאטו את הדברים. "הדברים לא חוקיים במלוא מאת האחוזים, וזה בלשון המעטה", קולו מדוד, "בהנחה שאתה לא רוצה לשתף בכל המטרות שלך. למה שאשתף איתך פעולה?"

התשובה האולטימטיבית היא "כסף". שחר בוחר לענות תשובה עקיפה. הוא לא מכיר אדם שיסכים להודות שהוא מוכן לעבור על החוק ועל המוסר עבור בצע כסף.

"תומר הוא נדיב ופילנתרופ דגול", הוא תוהה בינו לבין עצמו אם הוא אכן מאמין במה שהוא אומר, "כמו שאתה מבין, הוא פותח מפלגה, וזה במטרה לעזור ולסייע למדינה ולתושביה. אמצעי הריגול יעזרו לנו לבנות קמפיין מעולה, ויגדילו את הסיכויים להיות בעמדת השפעה מדינית וחברתית".

אורי נראה נדהם. הוא ממצמצץ ארוכות בעיניו, מנסה להבין אם הבין נכונה את הדברים.

שחר קולט באיחור שהדברים שהציג נשמעו גרועים, "תומר ישלם לך ביד נדיבה, כמה שתרצה".

"זאת אומרת? ואם אני רוצה מיליון שקל?"

שאלתו עומדת מספר רגעים ארוכים בחלל האוויר, ללא מענה.

בארוחת הערב הסבו תומר, חנה ואפי סביב שולחן עגול, רחב, במרפסת קומת הגג. התאורה בצבעי פסטל החליפה גוונים לפי קצב השירים שברקע, ומעדני הגורמה הוגשו לשולחן בידי מלצר לבוש במדים בצבעי כחול סגול.

רוח ירושלמית קרה נשבה, ותומר הצטמרר מעט וביקש מעובדי הבית להגיף את כיסוי הזכוכית האמור להגן על יושבי המרפסת מצינת הערב.

אפי חש חוסר תיאבון. הוא מתגעגע להמולה הרגילה בבית הוריו, לנימוסים הבלתי מוקפדים, לדיבורים ישירים ומלאי צחוק ועניין.

אפי עצם את עיניו, בזיכרון ישן ואהוב הופיעה ארוחת הערב בביתו, ארוחה מלאת המולה וחמימות משפחתית הנמצאות במקום היקר הזה שנקרא בית.

הוא פקח את עיניו. תומר וחנה הם נחמדים. הם לא שייכים אליו.

הוא חש לפתע עד כמה היה פתי וסכל בעזיבתו את הבית. מה יש לו לחפש כאן, בתוך הארמון הנוצץ הזה? האם הכעס הרגעי, הרצון להביא לידי ביטוי את חיפושיו ואת המחשבות שהתרוצצו במוחו, שווים את הוויתור על חיי ערכים בעלי טעם ומשמעות?

ללא ספק פרק הזמן של המעבר בין גיל הילדות לבגרות כולל תקופות

מאתגרות ואפילו סותרות. הבחירה בידי להחליט לאן לנטות. טוב ורע, חושך ואור, שמחה ועצב, שאיפה לנוע ולפעול מול עצלות וחוסר מעש. האם יוכל לחזור? האם נותר לו מקום, או שמא נחרץ גורלו, ועליו להישאר כאן בארמון הקר הזה לעולם ועד? תומר הבטיח לו שילמד נהיגה ויוכל להחליף את הנהג מרקו כשזה לא יוכל להגיע.

הכל פה נחמד מאוד. רק שכסף וכסף וכסף כל היום. וכסף או דברים ששווים כסף, אינם תחליף למשמעות בחיים, ומה שבטוח שאינם המשמעות בעצמה. כסף זה נחמד, מוריד דאגות כלכליות, מעניק איכות חיים. וזהו.

אפי מניף את ידו כרוצה לגרש יתוש טרדן.

"ש-לו-ם", נשמעת קריאה מחויכת מעם הפתח.

הם הפנו את מבטם אל הנכנסים.

פוקי, גלית ושגיא בן השבע נכנסים, מחייכים מאוזן לאוזן.

"הפתעה!" מריע שגיא, "אבא ביקש מרזי ומדורי לא לדווח לכם שבאנו לבקר!"

"והם שיתפו איתו פעולה? אני אמור לחוש מאוים?" לא ניתן להבין מהבעת פניו של תומר אם הוא מדבר ברצינות.

חנה מציעה להם להצטרף לארוחה, בעוד אפי עובר לשבת בנדנדה הסמוכה, באמתלה שהוא לא רעב.

הוא עוקב בסקרנות אחר חילופי הדברים. ברור לו שקיימת מתיחות כלשהי בין תומר לבנו.

הוא מבין שפוקי מבקש מאביו סכום רציני של כסף, ותומר מציע לו לרדת למשרדו הנמצא בקומה השנייה ולשוחח על כך בנחת.

אפי חש שזה הזמן לפתור את החידה. הוא הולך אחריהם בלאט, ממתין עד שדלת המשרד נסגרת ומתקרב, מאזין בקשב רב לוויכוח המתפתח בין תומר לבנו.

ישראל הי'תשנ"ט, 1969 למניינם

"בן המלך חשב שהוא הינדיק", סיפר נחום בשולחן השבת את הסיפור שסיפר הרב בבית הכנסת, סיפור שהובא בשמו של רבי נחמן מברסלב. "הוא היה נסיך מרשים, שעתיד הממלכה נתון היה על כתפיו. ביום בהיר אחד מאס בתפקידו המלכותיים והחליט שהוא תרנגול הודו, נכנס מתחת לשולחן והשמייע קולות משונים, אכל פירורים, ולא רצה להיות יותר בן אדם".

"הוא צודק", ענה לו אביו בחיוך, נחום זיהה את הרצינות ואת חוסר החיות שנשבו ממילותיו, "כמה טוב לשכוח מכל הצרות. כמה טוב שיש לך שכל של תרנגול".

האחים של נחום צחקו, אפילו אמו חייכה. נחום בחר לחשוב על העוקץ המונח בין הדברים וחש מצוקה.

הזעקות שאביו צועק בלילות, עיניו האדומות בימים, העצב, הפעולות המוזרות שמטרתן להפיג את תחושת השברון שממנה סובל אביו.

נחום ספג את הכל לתוכו, מרגיש שיש לו כוחות להתמודד וחושש שיום אחד הכוחות ייעלמו, והוא יהפוך להיות כמו אביו, למרות העובדה שלא חווה את מאורעות המלחמה בעצמו.

"תמשיך בסיפור, נחום", הבקשה של אחיו החזירה אותו לשולחן השבת המואר באור הנרות.

"המלך דאג מאוד, ניסה לשדל אותו לחזור להיות בן של מלך, וכשמאום לא עזר הוא קרא לרופאי הממלכה לבוא לארמון לסייע לבנו האהוב.

כל הרופאים ניסו לרפא את בן המלך, ללא הצלחה. עד שבא חכם אחד, שהציע את עזרתו.

מה הוא כבר יוכל לעזור? תמהו הסובבים. הרי אם גדולי הרופאים לא הצליחו, איך החכם יצליח? למרבה הפלא לא ניסה החכם לרפא את הנסיך משיגעונו. באופן לא מובן הוא נכנס מתחת לשולחן וקרקר, אכל פירורים והתנהג כמו

הינדיק אמייתי. בן המלך שמח שיש לו שותף. הם קרקרו להנאתם, אכלו משאריות המאכלים והיו נטולי דאגות...

וכך למד בן המלך שאין הוא תרנגול-ההודו-בדמות-אדם היחיד שיש בארמון. "חכה עם הסיפור, נחומק'ה", אמר לפתע פתאום אבא שלו והתרומם ממקומו, לאור הנרות נראתה הבעת פניו כמביעה את הסערה העוברת עליו. אחיו של נחום עקבו בדריכות אחרי האב הפוסע בכבדות אל דלת הבית ויוצא אל החצר.

שתיקה השתררה בסלון השבתי היפה שלהם.

אמא שלו ניסתה לחייך, "אבא ביקש שתמתין עם הסיפור, נחום. אתה מספר מרתק מאוד. אולי בינתיים תספר סיפור אחר עד שאבא ייכנס שוב". נחום שתק, גלגלי מוחו נעו במהירות. בטח שוב תוקפים את אבא המחשבות והזיכרונות.

עצוב לו. הוא חש שכל השלווה שנותרה בליבו מתערערת.

המצב שבו הם נמצאים נפלא, בהתחשב בעובדה שהוא זוכר עדיין את ימי הצנע. גם ביחס לסיפוריה של אמו על תלושי המזון שחולקו לאזרחים, ועל הצמצום הקפדני באוכל שחולק במשורה לאזרחים, מצבם טוב יותר, וכעת יש להם הרבה יותר ממה שיכלו לשער.

השכנות שלחו להם מעדני שבת, אמא שלו הכינה מה שהצליחה להכין, הבית מאורגן ונעים, ואור הנרות בתוספת הנורה הצהובה המאירה קלושות מעניקים לסלון מראה מסתורי וקסום של ימים רחוקים.

החיים עשויים היו להיות שמחים ומאירים, עשירים בצחוק ובתקווה, מלאי אמונה בהבטחה של הבורא שתמיד אפשר לקוות שיהיה טוב יותר.

רק שזה לא ככה. הם חיים את העבר, את המלחמה.

אבא בחוץ, הם בפנים.

אבא מתמווד מול זיכרונות קשים הטורפים את המנוחה, הם נדים יחד איתו בסירה בלי משוטים.

"אני הולך לראות מה עם אבא", נחום קם ממקומו.

"שב, נחום, תן לאבא להיות לבד, הוא צריך להיות עם עצמו", הורתה לו אמו, "תמשיך את הסיפור על בן המלך, אחר כך תספר לאבא שוב, אם יבקש".

"הסיפור לא ארוך בכלל. החכם הראה לו שהוא כמו תרנגול הודו, ואז הציע לו לאכול אוכל של בני אדם, ללבוש בגדים של בני אדם, ולשבת ליד השולחן תוך כדי שהוא מסביר לו שתרנגול הודו יכול לאכול כמו בן אדם ולהתנהג באופן אנושי.

כך בחכמתו הצליח החכם להוציא את בן המלך משיגעונו", נחום התרומם מהכיסא. "אני כן חושב לצאת לראות מה עם אבא", אמר במהירות.

'חבל שמיהרתי, דווקא סיום הסיפור משמעותי כל כך', חשב בליבו בעודו יוצא אל החצר החשוכה, נתקל באביו המביט אל השמים, עיניו מחפשות.

"אתה מוכשר מאוד, נחום, אני גאה בך מאוד", אבא שלו הבחין בו פתאום עומד לצידו. "הייתי אומר שתגיע רחוק, רק שאני לא מאמין בלהגיע רחוק. כל החיים אנחנו מחפשים. מחפשים כוכבים, מחפשים משמעות".

נחום שתק, חש אושר בשל דברי השבח והמחמאות שהעניק לו אביו.

"אתה מספר יוצא מהכלל. לרבי נחמן יש סיפור נוסף, על החכם והתם, מכיר?"

"כן, החכם חיפש את עצמו ונהג להתחכם עם המציאות ולא להיות מרוצה, והתם היה מרוצה בכל מצב".

"אני חושב שאפשר להבין מהמעשה שצריך להיות כמו התם - לחיות את ההווה בנחת, בלי חקירות ודרישות, נחום. הייתי רוצה גם אני להיות תם, להיכנס להבנה ולתחושה שיש השגחה על כל פרט, ושהכל לטובה כי הבורא טוב. אילו הייתי חי בתוך ההרגשה הזו לא הייתי נבהל מהזיכרונות הקשים. רק שיש הבדל בין ההרגשה למחשבה, והרגש שלי נמצא שם, בתמונות האימה. אני חווה הכל מחדש. ונשבר כל פעם מחדש, לצערי. אין לי שליטה על הרגשות".

פרק 7

שחר מתלבט אם לשאול את תומר. לבסוף מחליט לסמוך על שיקול דעתו העצמי. תומר עלול לנזוף בו, לגעור בו שהוא מטריח אותו לשווא.

למרות זאת הדרישה של אורי נשמעת לו מוגזמת מאוד. עיניו נעצמות לרגע ארוך. וכשהוא פוקח אותן, קולו עייף משהו: "בסדר, תקבל את מלוא המחיר", הוא משיב.

אורי פלטיאל אינו טורח להסתיר את פליאתו, "הבוס שלך מאפשר לך לסכם על תשלום של כזה סכום?"

"כן", התגובה קצרה. שחר לא רוצה לפרט יתר על המידה. תומר הוא בוס נדיב ונוהג לפזר כסף רב על דברים חשובים הרבה פחות.

וכעת, כשיש תקווה שהמפלגה החדשה תיתן למשפט שלו אופק חיובי, אין סיבה שלא יסכים להשקיע אפילו סכומים שכאלה. "הסיכום בינינו מוקלט ומוסרט, אורי. סליחה שלא אמרתי לך מראש", ההתנצלות נשמעת מזויפת.

אורי מחוויר, "גם אני הקלטתי את השיחה", הוא מודה לאחר שתיקה קלה.

"אתה יכול לחוש ביטחון, אין לאף אחד עניין לפרסם את הסיפור."

אורי מהנהן כמסכים לדברים, אם כי מצפונו לא מניח לו למסור את כל המידע שיש ברשותו. יש מכשירי מעקב שלא כדאי שיגיעו לאיש, גם אם מטרותיו נעלות, גם אם הוא רוצה להקים מפלגה השואפת לסייע לציבור.

בדרך חזרה למרכז הארץ, בעודו נוהג ברכבו החבוט, ניקר בו הספק. איך שחר הצליח לסובב אותו? היה אסור לו לשתף פעולה, שלטון לא קונים באמצעים שכאלה!

ככה עלולים לקום משטרים דיקטטוריים, אפלים.

הוא מחליט לעקוב מרחוק אחרי תומר, שחר והמפלגה החדשה. הוא יתחקה אחר צעדיהם, ואם יהיה צורך לא יהסס לפנות לרשויות החוק.

הרצון הטוב שלו נבלם לפתע, כשהוא תופס שהוא יהיה הנאשם המרכזי ומבין שאין לו הכוחות הנדרשים להתמודד מול תומר המיליונר, מול ידידו מהשב"כ שיראו אותו כבוגד, מול הציבור שישפוט את מעשיו בחומרה.

לאחר רגעים ספורים מחליט כי הטוב ביותר יהיה לא לעשות דבר. סך הכל תומר אדם נדיב וחיובי, והעובדה שהוא מוכן לשלם סכום כזה רק מוכיחה שאם הוא יהיה אחראי על התחום הכלכלי, לדוגמה, אזרחי ישראל עשויים ליהנות מתקציבים נדיבים.

מרגע לרגע מבין אורי כמה טוב יהיה כשמפלגתו של תומר תיכנס למשכן הכנסת ותזכה במספר מנדטים גבוה.

וכשהוא מגיע לביתו, הוא מגיע למסקנה שהוא רוצה להיות פעיל עבור המפלגה החברתית, שתעשה רק טוב לציבור העני והעייף מגזירות התקציב של מנהיגים חסרי חמלה...

זה טוב להיות חלק ממערך עשיר ומשומן. תקווה ממלאת את ליבו של אורי. אולי יציע לתומר לצרף אותו לרשימה. אם הוא יהיה חבר כנסת - לא תהיה בעיה לשמור על המפלגה מקרוב. להשגיח שלא תפגע בדמוקרטיה.

צדפת שנת ה'ח"ד (1840 למניינם)

"היום התחלתי לכתוב את הזיכרונות שלי ואת התיאורים המהימנים שאספתי מעיתוני התקופה, מרשל", אמר אלכסנדר לנכדו. "מה קרה שאתה מתעניין

בהיסטוריה? האם שומע אתה את הקריאות להדחתו של המלך לואי פיליפ ומתעניין בשל כך בתקופתו של נפוליאון?"

עיניו של מרשל נעו לכל כיוון, "אני רוצה לדעת בגלל יחסם של הצרפתים אלינו", אמר. "נפוליאון נתן יחס שוויוני ליהודים, אני זוכר שסיפרת לי שאחרי שהסבירו לו את עיקרי היהדות הוא נתן ליהודים זכויות".

"נכון, נפוליאון אפילו הקים ועד שנקרא סנהדרין", סיפר לו סבא אלכסנדר.

"אז מה קרה מאז? למה העולם הפסיק להתקדם? למה שונאים אותנו כל כך?" שאל מרשל, קולו מביע ייאוש.

"לא כולם שונאים. יש אנטישמיות, והיא לא תיעלם עד בוא הגואל כנראה", נאנח הסב, "מובן שאסור לנו להשלים עמו. אתה רוצה לשמוע מה כתבתי היום על מרד הבסטיליה?"

"בוודאי. זה מעניין אותי מאוד".

אלכסנדר קירב את הכתוב לעיניו והקריא לנכדו:

"קולות פרסות הסוסים של חיילי משמר הבסטיליה הפכו לעמומים על רקע הרעש שהקים ההמון הזועם. העם הצרפתי חש מיאוס מהמצב. את הרצון לחולל שינוי יצר מגוון רחב של סיבות: השלטון הבורגני המרוחק וחסר החמלה, המלך לואי השישה עשר, שהטיל את תשלום חובות הממלכה על האצילים, כשאלו זורקים את העול הכלכלי אל עבר העם העני. והעם, שבימים כתיקונם היה נכנע באין ברירה, כעת חש שלא עוד.

הסיבה העיקרית לשאיפת העם לצאת מהמצב הנוכחי הייתה התרבות שהחלה לפרוח. גם להמצאת מכונות הדפוס הייתה השפעה מרכזית על דעת הציבור. אנשי רוח רבים החלו לפרסם את דעותיהם הליברליות בעיתונים שזכו לתפוצה נרחבת; ספרי הגות רבים יצאו לאור והכשירו את הקרקע לרצון של ההמון לזכויות.

הבסטיליה הייתה סמל לדיכוי ולאימה עבור עיתונאים שוחרי חופש ואנשי האופוזיציה. במשך השנים היה המקום בית מאסר ששימש את השלטון המלוכני שעצר בין כתליו את מתנגדיו, כלא זה היה ידוע לשמצה בשל התנאים הגרועים ששררו בו.

בתקופה זו גילה העם את הכח שיש בידו. הרצון העז לזכות בבחירות ולהתנער מהמיסים הבלתי אפשריים הוביל את התהלוכה העוצמתית אל שערי הבסטיליה. ההתקלות שלוותה בצעקות ובקריאות קצובות, הפכה עד מהרה להתפרעות חסרת רסן. ההמון הזועם התקומם נגד היריות שנורו לעברו, יש אומרים בטעות, מתוך המבצר.

הם פרצו לתוכו בכח, שחררו את האסירים בקול תרועה, ופירקו את המבנה העתיק. אבני הבסטיליה הסתובבו ברחבי צרפת עוד זמן רב, מזכירות לעם את השאיפה לחירות ולשחרור מהשלטון המלוכני העריץ.

לאחר שהמון העם השתלט על הבסטיליה, הוחלט להכריז על המלך לואי כבוגד. במשך עשר שנים ארוכות הייתה צרפת ללא מנהיג. באותו זמן, למרות ההצהרות הנאורות על חופש, מוסר ודמוקרטיה, הרי שאנשי המהפכה נהגו פעמים רבות באופן חסר חמלה, בצורה מנוגדת להצהרות אלו.

עם כל זאת, הייתה צרפת המנסה להתנער מימי הביניים ולתת הזדמנות שווה לכל אזרחיה שונה מצרפת של ימי המלוכה.

אזרחיה מצאו את עצמם מצפים למנהיג חזק שייתן להם אופק חדש ומבטיח.

מרשל האזין בסבלנות. "אני רוצה להבין, אנחנו בעד המהפכה או נגדה?"

"המהפכה כבר הייתה. והתוצאות שלה היו למשך זמן מוגבל, מרשל. ראה, שוב פעם קם העם ונאבק בשלטון של לואי פיליפ. אי אפשר להשוות בין אז להיום, למרות זאת התחושה של העם היא ששוב השלטון לא נותן לעם זכויות. לאחר שטעמנו את טעם המהפך, יהיה טוב לחיות אותו שוב."

השיחה בין פוקי לאביו הפכה סוערת מרגע לרגע. אם בתחילתה התקשה אפי לשמוע את חילופי הדברים, הרי שעם התקדמות השיחה עלו הטונים והפכו ברורים יותר.

פוקי ביקש מאביו סכום גדול של כסף, בהלוואה. הוא רוצה להקים משרד

עורכי דין משל עצמו. אבא שלו העיר לו שאין סיבה שייתן לו כסף, כל עוד הוא מסרב לשמוע בקולו.

פוקי טען שמדובר בהלוואה בלבד, הוא יחזיר לו את מלוא הסכום בעוד מספר חודשים, והוא גם מוכן לתת בינתיים שטר חוב. תומר התעניין מהיכן יהיה לו כסף להחזיר.

פוקי לא ענה.

תומר הודיע שהוא לא חושב לעזור לו כל עוד הוא מורד בו.

פוקי הסביר שלא ניתן לכפות עליו דבר.

אפי, מאחורי הדלת, שקוע בהאזנה לשיחה. משתדל לא להפסיד שמץ של מידע.

ואז חלה תפנית בשיחה - והם החלו לדבר עליו.

פוקי שאל את אביו מה הסיבה שהוא משקיע באפי, ומהו הסיפור עם המסיבה שהוא עורך לו. תומר הגיב בכעס ואמר שהלוואי שהוא היה מכבד אותו כמו אפי.

פוקי שאל בחשדנות אם העביר תאגידים על שמו של אפי, ותומר ענה שהוא לא צריך לתת לו דין וחשבון.

השיחה מרתקת. אפי לא שמע את חנה ואת גלית היורדות במדרגות. וכשראה אותן, לא הייתה לו יכולת להסביר את פשר עמידתו.

הוא חייך חיוך נבוך והסתלק לחדרו, משער שהן עוקבות אחרי צעדיו בחומרה.

בחדרו המטופח והנעים, הוא חש כיצד דבריהם של תומר ופוקי מהדהדים באוזניו ללא הפסק.

הוא חייב לצאת מכאן!

זו לא בריחה. כאן זה לא הבית שלו.

יש לו כסף, והוא כבר לא נזקק.

הוא לא ייקח את כל הכסף לעצמו, על אף שקיבל את הכסף במתנה - לא נראה לו ראוי לקחת את כל הארנק הגדוש לעצמו. מספר שטרות יספיקו לו בינתיים.

כמה טוב שלא השליך את בגדיו הקודמים. את הבגדים החדשים שתומר שילם עבורם ישאיר כאן. הוא מתארגן במהירות, כותב מכתב תודה, יוצא אל המסדרון. אין איש ברדיוס הקרוב. הוא מדלג על החשש בדבר מקום שהות עבורו הלילה. אין זו עת למחשבות ולדאגות.

קומת הכניסה שקטה, עובדי הבית אינם בסביבה. אפי כולא אנחת רווחה, לשמוח הוא יוכל אחר כך. הוא מסובב את המפתח פעמיים, הדלת נפתחת. הוא בחוץ!
אוויר קר מכה בפניו, הבית של תומר כה נעים, מושלם. מספק לו את כל מה שהוא רק יכול לחלום עליו.
למה הוא הולך?
בגלל... כי אין סיבה.
זה לא המקום שלו.
הוא צריך לחיות, ללמוד, לחפש, ליצור, לבחור נכון. לא לשבת באפס מעש. על רקע החושך נראות המרצפות מולו מעוררות מורא. האם חכם מצדו לצאת בשעה כזו? אולי כדאי לדחות את היציאה למחר? לפחות שיהיה לו מקום לישון הלילה.
אפי כועס על עצמו. מה פתאום לחזור לשם? אם כבר אז הוא ישוב לבית שלו, יבכה על כתפו של אבא, יבקש סליחה. גם אם אחר כך יריבו שוב, העיקר ירגיש שהוא קרוב. שיש לו חיים משל עצמו.
מבט אחרון אל הארמון המפואר. האם הוא מבחין בדמות משקיפה מהחלון?
אין זמן. מהר מהר, הוא רוצה ללכת מכאן. פסיעותיו רחבות, השער נעול, הוא יודע את הקוד. למרות זאת הוא מתבלבל מספר פעמים בהקשת הספרות,

חש שהזמן פועל לרעתו. כעבור מספר רגעים ארוכים הוא בחוץ, נועל את השער אחריו, חש את החופש מציף אותו בחגיגות תמוהה. הרחוב הרחב שקט ושומם. בלי לדעת לאן, הוא מתחיל ללכת.

צעדיו המהירים הופכים עד מהרה לריצה קלה. להתרחק, זו המטרה שלו כרגע.

אם הם בעקבותיו, הם עלולים למצוא אותו. הוא פוסע במהירות. אינו מביט לאחור. כמה זמן צעד כך בחדגוניות, אין לו מושג.

צפירה קצרה וחדה מכיוון הכביש, ואחריה עוד אחת, גורמות לו לקפוא על מקומו ללא תזוזה.

מבעד לדלת הפתוחה נשקף אליהם אולפן ההקלטות המעוצב בהשקעה עד הפרט הזניח ביותר. הקירות, הרצפה והריהוט מצופים בעץ משובח, גוני הקשת שולבו על גבי פריטים רבים, מוסיפים לאולפן ססגוניות עליזה.

“אני מחכה לך בחוץ”, אמר בני.

“איפה בדיוק?” צורי העביר את מבטו על פני גדר האבנים הנמוכה שסובבה את המבנה.

“אולי אשב על הגדר, או שם, בספסל”, הבחין לפתע בני בספסל עץ צבוע בירוק לצד עץ זית.

“אתה לא רוצה להיכנס?”

“לא. אני שונא את המוזיקה הזו, אתה יודע”.

בני רגיש לרעש חריג. צורי הנהן בחוסר הבנה, ולאחר מכן הצהיר שישתדל להזדרז.

כעבור חצי שעה יצא צורי מחויך, אוחז בידו מעטפה, עליה חותמת בדמות דיוקן של קיסר צרפתי.

“היה מקסים, בני. ההפסד כולו שלך. השיר שהקלטתי נשאר באולפן לצורך עיבוד”.

"אז מה יש במעטפה?" בני לטש עיניים סקרניות אל המעטפה שאחז צורי.

"זה... לא יודע. מנהל האולפן הביא לי."

"הוא לא אמר לך כלום? סתם נתן לך?"

"כן. הוא לא הסביר שום דבר."

תכולת המעטפה מותחת את צורי ומסקרנת את בני. קריאת הפתעה נשמעת מכיוונו של בני, כששולף צורי מהמעטפה מספר שטרות, ודף מקופל.

ישראל היחשני"ם, 1969 למניינם

"מה שלום אביך, נחום?" אבנר, מזכיר המושב אכפתי ודואג.

נחום שקל מה לענות והחליט לומר את האמת, "המצב נעשה גרוע יותר, יש ימים שהוא לא מדבר בכלל, וזמנים שבהם הוא רץ ומתרחק, וצריך לחפש אותו".

אבנר נענע בראשו, עיניו האפורות ושפמו האפור הזכירו לנחום את החורף.

"כואב הלב לשמוע", אמר. נחום שתק, נעליו מעיפות אבנים מבלי משים.

"הנעלים שלך קרועות לגמרי", אמר לפתע אבנר, "למה אתה לא מבקש סיוע? מהי מידת הנעליים שלך? אתם צריכים עזרה נוספת? אנחנו כאן בשבילכם".

דמעות הופיעו בעיניו של נחום, "אני רוצה שאבא יבריא. זה מה שחשוב לי. רוצה אבא שמח, רגיל, כזה שאפשר לדבר איתו, בלי לפחד מתגובה לא צפויה".

"אבא שלך יהיה בריא, נחום. זה רק עניין של זמן. לפעמים אני חושב שאנשים כמו אבא שלך מהווים תסמין, תזכורת עד כמה החברה שלנו יודעת להדחיק. התגובה של אבא שלך מעידה לדעתי על בריאות אמיתית, אפילו".

"מה הכוונה בריאות אמיתית?"

"כשיש בעיה באוויר - באים וירוסים ושפעת לא עלינו. כשיש בעיה בעולם,

עלולות להופיע הפרעות נפשיות - תגובה נורמלית למצב לא נורמלי. זהו איתות של מידת האמת המוטבעת בנפשנו ושמה לב שמשוהו לא תקין, הגורם לערעור תחושת היציבות", אבנר הסביר, ונחום הקשיב בפליאה.

"אתה אומר דברים מעניינים", אמר באיטיות, "זאת אומרת שבעיה נפשית היא תגובה לעולם לא נורמלי?"

"נכון. אילו העולם היה מתנהל כמו שהבורא תכנן, לא היו בעיות כלל, לא בעיות רפואיות ולא בעיות נפשיות".

"ועכשיו - כשהנפש ככה, איך אפשר לטפל בה?"

אבנר צחק במשובה, "אילו הייתי יודע הייתי נעשה מיליונר, נחום. מציע לך לחשוב, נחום, איך אתה יכול, מהמקום שלך, לעזור לאביך. הוא צריך אותך. אתה ילד נבון, ובורא עולם נתן בעולם כלים מתאימים להתמודד עם כל דבר, אנחנו רק צריכים לחפש ולמצוא אותם".

'אין לי אפשרות למצוא כלים מתאימים', חשב נחום לעצמו כל אותו היום. שם לב לתנודתיות המהירה במצבי הרוח של אביו, לרגישות לרעשים, להסתגרות.

'המצב מייאש לגמרי', הוסיף לחשוב ורצה ללכת לישון, לברוח.

אבל כעבור רגע החליט שאבא שלו שווה את הרצון שלו להפוך את המצב לרגיל, לנורמלי, "אבנר אמר שהתגובה שלך נורמלית מאוד, אבא", אזר אומץ, "הוא אמר שאנשים אמיתיים יכולים להרגיש עד כמה העולם משובש ולהתנהג כמו... כמו... כמו שאתה מתנהג".

"אההה... יפה מאוד לחשוב ככה", אבא שלו בחן את הדברים ואז חיך. "כשאתה מציג את הדברים בצורה כזו, אני מרגיש אפילו גאה להשתייך לאנשים האמיתיים שמגיבים ככה לעולם", אמר.

"גם אני גאה שיש לי אבא כזה", נחום חיבק אותו קלות, "אני יודע שיש לך כוחות להתמודד עם העולם. אתה חזק יותר ממה שאפשר לשער. אנשים אמיתיים הם גם חזקים, אבא".

הפעם אבא שלו ממש צחק, "אתה מנסה עלי שיטות פסיכולוגיות, נחום? מעודד אותי כדי שאמצא כוח להתעודד? זה מוצא חן בעיני".

נחום הצטרף לצחוקו, "זו האמת אבא. אתה חזק, ויש לך כוחות, וגם אם שוב

תרגיש את הכאב הזה בלב, תמיד תזכור שזו תגובה אמיתית, ושהחיים חזקים יותר מהכל”.

”נכון, נחום, החיים חזקים יותר ממה שאפשר לדמיין. יש כוח רב במילים שלך. אני מרגיש שיש לי כוח לחשוב עד כמה העולם יפה למרות הכאב. תודה נחום, אם אתחיל לחזור לעצמי, זה יהיה בזכותך”.

נחום התפלא שהוא לא חש הפעם כל אושר או שמחה לשמוע את דברי השבח מפיו של אביו. רק תקווה עצומה פיעמה בו, שאבא שלו ימשיך להאמין בעצמו. אולי יום אחד יצא מכל הסיפור העצוב הזה משהו שמח.

פרק 8

אותו בוקר התחיל כרגיל. אסי צוקר נכנס למערכת העיתון בצעד מהיר, מברך את העובדים בברכת 'בוקר טוב' נלבבת.

הוא התיישב ליד המחשב והתחיל לעבור על הקבצים.

הודעות המייל היו רבות, ואסי השתדל לקרוא אותן בעיון ולטפל בכל הודעה בשימת לב. אחר הודעות רבות, הגיעה הודעת מייל שהכילה בתוכה הפתעה: מכתב ובו הנחיה לפתוח את קובץ הוורד המצורף.

אסי פתח את הקובץ, וגבותיו התרוממו. "אתה עובד קשה, והמשכורת לא גבוהה. לפניך הצעה נדירה: עבודה קלה, משכורת מעולה. והחשוב ביותר - לא תצטרך לעזוב את עבודתך הנוכחית!" ההודעה החגיגית שבתה את ליבו.

הוא החליט להתקשר. מה יש לו להפסיד.

הדובר מעבר לקו דיבר בידידותיות. הוא הסביר שמדובר בעבודה מושלמת, ושהם שולחים את הצעת העבודה הזו לאנשים מוכשרים בלבד או לכאלה שהם בעמדות מתאימות.

"מדובר בעבודה קלה אך אחראית - לפני שהעיתון יורד לדפוס עליך לחפש בתוכנת חיפוש אחרי מילים מסוימות. אם התוכנה מוצאת את מילות המפתח, אתה שולח לנו את הכתבה המכילה אותן, ולא מאשר את הורדת העיתון לדפוס עד שאנו אומרים לך מה לעשות".

הבקשה נשמעה באוזניו מוזרה, והעבודה קיבלה רושם של חתרנות לשמה. למרות זאת אסי לא התלבט כלל. הוא לא יכול היה לשער שהדובר עשה עבודת בירור לפני ששלח את הצעת העבודה.

"אני מוכן לקבל את התפקיד הזה", מצא את עצמו מצהיר בקול נרגש, חש תערובת של סקרנות וציפייה.

"מעולה, אנחנו ניצור איתך קשר", סיכם שחר את השיחה, פותח את הרשימות ומסמן וי ליד שמו של אסי צוקר.

"הי אתה שם. מה אתה עושה? לאן אתה הולך?" קרא אליו מתוך הרכב אדם שצלקת ארוכה מעטרת את פניו ואת אחת מעיניו מכסה רטייה המעלה בו אסוציאציה למשחק ספינת-הפיראטים של ימי ילדותו.

אפי נדרך, הביט קדימה, מחשב כיצד יוכל להימלט.

מולו צעד אדם גבוה, לצידו כלב גדול.

אפי חש את המצוקה מטפסת בו. הוא התנדנד על מקומו למספר רגעים.

"אין לך מה לפחד, חביבי", קולו של האיש שתום העין נשמע באוזניו כמו הד עמום.

הבריון התקרב למולו, מחלון הרכב ניבט אליו פרצוף נוסף של אדם הנראה כשודד, סביבו עלטה.

הוא לא הצליח לחשוב, באינסטינקט מהיר הפנה את גבו אליהם והחל לרוץ, שב אל עבר ביתו של תומר.

הבית שממנו נמלט מתוך תחושת שחרור גדולה כל כך, הפך להיות מפלט בטוח, מול הג'ונגל המפחיד שבחוץ.

השער פתוח. הוא נכנס פנימה, סוגר אותו בקפידה אחריו. אינו מביט לאחור.

תומר ממתין לו בטרקלין, בו אירח אותו בפעם הראשונה, כשהיה מלוכלך, רעב וחסר אונים. מה שנותן לאפי את התחושה שהם ידעו שהוא יצא ועתיד לשוב.

החביבות הקבועה של תומר נעלמה, במקומה מופיעה קשיחות לא מוכרת. אפי מתבקש לשבת שוב על אותה ספה עליה ישב ביום הראשון לבואו הנה. ההבדלים בין אז לעכשיו ברורים.

אפי מביט סביב, תוהה בליבו היכן פוקי או חנה.

הם העדיפו כנראה לא להיות שם כשהוא יקבל גערה הגונה. הוא משחרר אוויר מריאותיו באיטיות, עוצם את עיניו לרגע, וחש לפתע נינוח יותר. מה כבר תומר יכול לעשות לו? להעיף אותו מביתו? לא הגיוני. הוא יקבל כנראה נזיפה בלבד.

תומר מורה לרוי, עובד הבית הצעיר הנאמן, להגיש לאפי כוס מים.

מדובר בצעד סמלי, שכן תומר מגיש תמיד כיבוד ביד רחבה.

אפי מברך בקול רם ולוגם במהירות מכוס המים, חש איך נפשו שבה אליו.

תומר עוקב אחריו, ממתין עד שהוא סיים לברך את ברכת 'בורא נפשות' באיטיות מכוונת.

"ברחת!" הוא קובע עובדה.

אפי בוחר להגיב בשתיקה.

"אתה יכול לתאר לעצמך עד כמה מסוכן בחוץ? בשכונה הזו יש הרבה גנבים, יש אנשים לא טובים. אני נותן לך כאן תנאים מעולים. אתה זוכר בוודאי שהעברתי על השם שלך את חברת 'תלתן'. אני חושב להשקיע בכך יותר ממה שאתה יכול לדמיין".

אפי לא משיב.

"למה ברכת? מה לא טוב לך פה? אני כאן בשבילך, עובדי הבית בשבילך, מרקו ייקח אותך לכל טיול שתרצה. אתה בידיים טובות, אפי. הלוואי שלי הייתה בגילך הזדמנות כזו".

אפי לא מצליח לחוש כל רגש של הכרת הטוב כלפי מיטיבו הנדיב.

היחס שלו נוטף דבש. רק שהדבש כנראה מסתיר את האמת, ואפי רוצה מאוד לדעת מה המטרה האמיתית של העשיר הגאוותן היושב מולו.

"משעמם לי כאן", הוא פולט לבסוף. חש שלא הוגן לשתוק כל כך הרבה.

"משעמם לכבודו אצלי? חסר לך משהו כאן? ועוד מעט יש לך מסיבה!"

"מסיבות לא מעניינות אותי", הוא מצליח לבטא את הדברים שרצה לומר כבר מזמן, "אני... אני רוצה..."

"אתה מדי מפונק, אפי", קולו של תומר נמרץ. "ואתה יודע מה?" הוא מחייך לפתע, כשעולה במוחו ההברקה, "כל אדם רוצה להרגיש שהוא לא יושב בטל, שיש לחייו משמעות, נכון? אז אני מזמין אותך לעבוד עבור המפלגה שאני מקים. ותאר לך שהציבור שלכם יתמוך בי בזכותך - ואצליח להיות הקיסר הבא של המדינה שלנו".

פריז, צרפת שנות ה'חור"ב (1842 למניין)

"לפעמים אני חושב לאן אפשר עוד להתקדם, ומה עדיין לא המציאו... אין כל ספק שהמצאת הדפוס השפיעה ומשפיעה כל העת על התקדמות הפצת המידע. תמיד אני נדהם לראות כמה קל לקבל מידע זמין ולהעביר ידיעות באמצעות מערכת הדיוור היעילה. וכשמידע מגיע לכולם - פשוט הדבר שאנשים נחשפים לדעות שונות ולומדים שיש להם זכויות.

אנשים הם לא עבדים אלא בני אדם, וככאלה - הרי שהם שואפים לחיות בצורה הטובה ביותר - ללא הבדלי מעמדות ובלא צורך להתנצל על שהם תופסים מקום בעולם.

לאחר המהפכה הצרפתית, הומצא טלגרף שנקרא 'סמפור'. את הטלגרף תכנן אדם בשם קלוד שאפה יחד עם ארבעת אחיו, לאחר שאיבדו את מקור פרנסתם במהלך המהפכה. הטלגרף התבסס על מוטות שסימלו בצורה פשוטה אך אמינה אותות, סימנים ומילים שנקבעו מראש.

בהתחלה שימש הטלגרף את נפוליאון ואת צבא צרפת במלחמה נגד אוסטריה,

ובהמשך נחנך קו נוסף לתקשורת בין פריז לטולון, מלבדו לא היו אמצעי תקשורת נוספים. כך שהידיעות על הנעשה בזירת הקרב הגיעו על ידי חיילים פצועים ששבו לצרפת. ידיעות מהימנות יותר על תוצאות המלחמה הגיעו בידי שליחים שדהרו על גבי סוסים אבירים ובידיהם איגרות חתומות, והופצו על ידי העיתונים שנמכרו במחיר שווה לכל נפש והגיעו לכל מקום על ידי מערכת הדיוור היעילה. כך שמענו על ניצחונות הצבא בקרבות מול אוסטריה ומול צבאות נוספים שהתאגדו מולו.

היינו מלקטים בסקרנות מידע על הנעשה בשדות הקרב. מלחמות תמיד היו, אך נפוליאון בונפרטה הצליח בכישרונותיו להצעיד את צרפת ואת הגאווה הלאומית שלה עד לשכרון חושים. עוד ועוד מידע על ניצחונות משדה הקרב זרם אלינו. אירופה כולה הייתה בטוחה שנפוליאון אינו מנוצח. ולא בכדי, פעולותיו הצבאיות היו מזהירות, והבטיחו לצרפת שנים של שגשוג תחת שלטון המתנהל בשוויון, באבירות ובאומץ.

ליבות היהודים פעמו בעוז, כשלאחר ניצחונותיו באירופה המשיך נפוליאון עם צבא צרפת אל המזרח התיכון, שם ניהל מלחמה מול קהיר, ומשם פנה לארץ הקודש.

באותה תקופה הייתה ארץ ישראל שוממה ברובה. הנבואות על הארץ שלא תפרח בצאת היהודים לגלות התגשמו. תושביה של ארץ ישראל לא חפצו בשלטונו של נפוליאון.

באותה תקופה התקבלו ידיעות על כך שנפוליאון ניסה לרכוש את ליבם של המוסלמים בהבטחה שיתאסלם, כך שלא כולם האמינו להודעתו החגיגית שנועדה לשכנע את חיים פרחי, יועצם היהודי של שליטי האימפריה העות'מאנית לתמוך בו. האם התכוון באמת להציע ליהודים שלטון בארץ ישראל? לא ניתן לדעת זאת באופן חד משמעי".

הפוקוס מכוון אליו. לא למצמצם. מבט ישיר, מעט מושפל, עיניים מעל למצלמה, לא להזיז אישונים...

הוא משנן את כל ההוראות לעצמו בלב. יודע שהוא אמור להיראות לא בטוח

בעצמו. בתוך הלב הוא חש דווקא ביטחון לא מועט, ביטחון אותו צבר מכל המילים הטובות ששמע מהמפיקים שפגש במהלך חייו.

הוריו של עמית הם אנשי תרבות, ומגיל צעיר מאוד נהגו להעלות אותו על במות. בהיותו בן שלוש עשרה, בזכות הסבריו של הרב שהכין אותו לבר המצווה, החל להתקרב ליהדות בכוחות עצמו. סבתא שלו, סבתא ז'ורז'ט הטובה תמכה בו לא מעט.

גגיל שלוש עשרה וכמה חודשים עבר לגור אצלה, בירושלים ליד שוק מחנה יהודה.

"זה אני. יוסי. הילד שנמצא הרחק מאור הזרקורים והרחק מתשומת הלב של כולם. הילד שתמיד חושבים שהוא רק עושה צרות ומחפש תשומת לב שלילית.

אני רוצה שתקדישו לי מחשבה נוספת. שתבינו שמאחורי השטויות שלי, והגערות שלכם, טמון אוצר יקר. יהלום בן אלפי קראט. ותדעו שכל מילה טובה מלטשת אותי יותר".

שתיקה קלה, המצלמה מכוונת לקלוז אפ.

"ויום אחד תגלו את האוצר שבי. אני מבטיח".

הנוכחים מחאו כפיים. מנהל ארגון "נועם לנוער", שעבורו מופק הקליפ, לוחץ את ידו בחיוך רחב. התפאורה מוסטת, בהכנה לאייטם הבא.

"אתה נפלא, עמית", מחמיא הבמאי, "תן לי ת'כיפה".

"אה, נכון". עמית מסיר את הכיפה מהראש ומחזירה לבמאי.

"קח את הכיפה שלך", כיפה לבנה, גדולה, מושטת לו.

הוא נוטל אותה בידו, הופך אותה, מניח אותה על ראשו, ומחייך.

ממתין למחמאות נוספות.

תשומת הלב עוברת למצולם הבא. הם באמצע צילומים, אין להם סבלנות להתייחס לרגשות שלו.

רק לסבתא יש סבלנות עבורו. לסבתא הטובה והצדיקה, שהסכימה לקבל אותו לבית שלה.

"ביי, הלכתי", הוא מכריז, מכניס לכיסו את השטר שקיבל.

הם מגיבים ב"שששש" מהוסה.

אה, הוא מפריע עכשיו.

טוב, שלום. הוא יוצא החוצה. אוויר ירושלמי קר וטהור ממלא אותו בהרגשה טובה, מהולה בתחושת בדידות לא מפוענחת.

הוא פוסע לעבר ביתה של סבתא. חושב על האוכל הטעים, על החיוך הטוב, על קולות המתפללים שמגיעים עד המרפסת הירושלמית הוותיקה.

לא שם לב לצעקות מסביב.

מסביבו אנשים אצים רצים, מולו שוטרים מנופפים באלות.

באיחור מסוים מבחין בו - שוטר שחושב אותו לפורע חוק, ומניף מעליו את האלה.

התגובה של עמית מהירה יותר.

הוא נושא את רגליו ומתחיל לרוץ. המהירות שלו הולכת וצוברת תאוצה.

מאחוריו מתגברות הזעקות. מבט קל לאחור, והוא חש שליכו מחסיר פעימה. מספר לוחמים רודפים אחריו. למען ה', מה כבר עשה? במה הם מאשימים אותו?

הוא מגביר מהירות, חש כאב עז בצלעותיו, נשימותיו נעשות קצרות וקטועות. יד איתנה מושכת אותו. האם הם השיגו אותו? עיניו נעצמות באינסטינקט הישרדותי.

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למניין

הפעם שב נחום מאוחר מהרגיל.

רון, החקלאי שאצלו עבד, לימד אותו היום כיצד להשתמש במדשנת "וויקון" החדשה שהגיעה לאחרונה מהולנד. חיוכו של רון השתלב יחד עם הרעש המתון שעלה מהכלי החקלאי החדש, נחום התפלא לראות עד כמה מקל השימוש בו את עבודתם.

רון הסביר לו כיצד להפעיל את הכלי הכבד, האוויר היה מלא באדמה מאובקת. רון עמד ונשם אל קרבו את ריח האדמה והעשבים היבשים שעפו לכל עבר ככל שהרוח התחזקה.

“אני מרגיש משהו רוחני באוויר”, אמר, מרחרח קלות.

“רוחני? למה הכוונה?”

“אנחנו בארץ ישראל, נחום, עובדים בשדה, מקיימים את מצוות ארץ ישראל. אפילו משה רבינו לא זכה להיכנס לכאן”, אמר רון בקול שעלה וגבר, מנסה להתמודד עם שריקת הרוח. “והמדשנה החדשה? והקלות בה אפשר להשיג דברים? ממש חזון אחרית הימים מתגשם מול עינינו”.

“לא הכל ורוד בעולם”, תפס נחום את מקום המבוגר החושב, מרגיש שעליו לדאוג שרון לא יעוף לו על כנפי הדמיון, “פצועי המלחמה עדיין נאנקים בבתי חולים, יש גם פגועים בנפש”, בקולו נמהלה נזיפה קלה, פרי השעות הרבות בהן הקדיש לבחון את המציאות כמו שהיא.

מציאות מעורבבת של טוב ורע, של שמחה ותקווה לצד עצב מייאש.

רון עמד שם, נותן לרוח להכות על פניו נרגזות. “יש קושי, נכון”, אמר בקול קליל, לא מאפשר למחשבות מייאשות להיכנס לליבו, “יש גם הרבה הרבה הרבה ועוד פעם הרבה טוב. לא יכול להתעלם מהטוב שיש. הוא קיים. ואני מחבק את המציאות באהבה. אני כאן, על האדמות הללו בארץ הקדושה. החלום של סבותי מתגשם. אז נכון שאנחנו עוברים דרך לא קלה, אבל למרות זאת - את הרוח שלנו אי אפשר לשבור!” המילים שבהן סיכם את דבריו הדהדו בתוך אוזניו של נחום בעודו חוזר לביתו, שקוע במחשבות.

את הרוח הם שברו, המאורעות המרים. את רוחו של אביו.

הוא התפלא לראות את אביו יושב וכותב במחברת בתנועות מהירות, שאינן זכורות לו מהתקופה האחרונה.

“אבא? מה אתה כותב?”

אבא שלו נשא עיניים, הן היו יציבות יותר, ורוח צעירה הבהבה בהן.

“אני כותב, נחום”.

“אני רואה. מה אתה כותב?” אבא שלו עניו מאוד, הבין נחום לפתע. הוא

משתף את הסביבה בחולשותיו ובכאבו, מוכן להראות את הצד החלש, הפחות מרשים.

"הרגשתי שאני לא מסוגל יותר. היה לי התקף רציני, כמעט יצאתי מדעתי, נחום", אמר אביו בקול חזק ומהיר, שונה כל כך מהתיאור אותו השמיע זה עתה, "ואז החלטתי לכתוב מה שאני מרגיש. כבר חצי שעה שאני כותב. לא ידעתי שיש בי כל כך הרבה רגשות. לא יודע מאיפה מצאתי את הרעיונות שהעליתי על הכתב. אני מרגיש כעת הרבה יותר טוב".

"אפשר לקרוא?"

אבא שלו נדרך, "עדיף שלא, ואני בספק אם לי יהיה העוז לקרוא מאוחר יותר את מה שכתבתי".

בימים הבאים אביו של נחום נטל את המחברת לידיו כל אימת שחש שרגשותיו מטלטלים אותו.

הוא כתב במהירות רבה, לא חשב או התלבט בטרם 'שפך' את המילים על הדף.

כעבור מספר ימים, בעודו כותב, החליט לנסות לכתוב את רחשי ליבו בצורה של שיר.

'בתוך ליבי יש סערה'

בחופץ הכל רגיל

מי ינוד לי טוב או רע

זה כל התרגיל'.

הוא קרא את המילים שוב ושוב, והעתיק אותן על גבי מחברת נפרדת, בעודו מנסה לסגנן שורות נוספות.

'מהומת עולם'

זעם ועברה

חיפוש מייגע

אחר מטרה

רץ - בורח - מעצמי

נרדף בגלל אתמול

הוא צץ

הוא צף

היכה בי שבר

ברור כשמש

שיום אחד

גם ענן קל

יוריד מטר'.

השירים נתנו לרגשותיו פורקן. הוא התחיל לכתוב שירים בכל עת מצוא, בעוד התקפי הטראומה הולכים ופוחתים, בלי שהוא או משפחתו שמים לבם לכך.

פרק 9

כעבור רגע פוקח עמית את עיניו. נערים בני גילו עומדים ומביטים בו בהתעניינות. הם נמצאים מעבר לגדר, במקום שבו יש שיחים ועלטה.

"מה אתם עושים פה?" קולו מקוטע.

"כמונו כמוך. ברחנו מההפגנה". עיניו של הגבוה יורקות ברקים, והוא מציץ לעבר השוטרים הסורקים את השטח.

"הם אומרים שהפלת שוטר. איזה גבר!"

"לא הפלתי שוטר. ברחתי. זה שקר".

"שששש.... תהיו בשקט. תנו להקשיב".

קולם של השוטרים המפטרלים באזור נשמע בבידור: "הוא היה פה ממש, פתאום נעלם. כאילו נכנס לאיזה בור. אין לכך הסבר. אנחנו מרחיבים את החיפושים". הם משוחחים במכשיר קשר.

"יש לנו תמונה של הבחור. תיכף המחשב בתחנה יוציא את הפרטים המדויקים שלו, ונוכל לחפש אותו ברצינות".

"רשעים!" אגרופו של אחד הבחורים נקמץ בזעם.

"בואו ננסה לצאת מסביב. בוא איתנו".

"קח את הכובע שלי. תסתיר את הכיפה הלבנה". אחד מהם מגיש לו כובע קסקט.

עמית מניח אותו על ראשו היטב.

הם מנסים לפלס דרך ולצאת בלי להשמיע רחש מיותר ובלי לעורר תשומת לב מצד השוטרים.

את הדרך למדרשה הקרובה הם עושים בדממה.

"אני צריך להודיע לסבתא שלי. היא תדאג", אומר להם עמית בדרך.

"נלך אליה ביחד. היא גרה קרוב? רק שים לב לא לומר לה לאן אתה הולך. בטח יבואו לחקור אותה שוטרים".

"הם לא יכולים לעשות לי כלום", מנסה עמית לומר.

"אל תהיה בטוח. אם הם טוענים שבגללך נפגע שוטר - לך תדע איך תצא מהם".

הם אומרים דברי טעם. והמרירות העולה מהטענות שלהם נשמעת מציאותית למדי.

צרפת שנת ה'תרט"ב (1842 למניינם)

"טקס הכתרתו של נפוליאון לקיסר צרפת מרתק ומעלה חיוך", אמר אלכסנדר דניאל לנכדו, בעודם פוסעים בניחותא על גבי עלי השלכת שמילאו את שולי הדרך.

"שמעתי את הסיפור הזה אולי מאה פעם", חייך מרשל, "תמיד אמרת לי שהסיפור מוכיח עד כמה כל אדם, ולא משנה מי הוא, יכול להעריך ולהחשיב את עצמו בלי לתת את הדעת לסביבה כלל".

"אכן", עיניו של סבא אלכסנדר שוטטו הלאה, רואות דברים נשכחים. מאוחר יותר החליט להעלות את הדברים על הכתב בשפתו הציורית:

"האולם הענק בעיצובו הרחב והגבוה הקרין מלכותיות תיאטרלית."

נכבדי צרפת נכחו בו בהמוניהם, לבושים במיטב מחלצותיהם. שטיח אדם פרוס היה במרכזו, ואיש מבין הנוכחים לא ההין לעמוד על גביו.

במהלך המהפכה הצרפתית נאבקו אזרחי צרפת במעמד האצולה והמלוכה. במקביל, ניהלו מאבק אף נגד מעמדם של הכמרים וראשי הכנסייה שעשו כסף רב על חשבון האזרחים וניצלו את מעמדם הדתי ככל יכולתם, מבלי להתחשב בעם העני מגזרות המלך הבבזן.

כך איבדה הכנסייה את כוחה ואת מעמדה, וחיילי צרפת כבשו חזרה את קרקעות ארצם, עליהם השתלט צבאו של האפיפיור.

לאחר שוך הקרבות, הגיע לצרפת שליח מאת האפיפיור. הוא ביקש לחתום על הסכם שבו תהיה בין היתר דרישה להשיב את הדת הקתולית לצרפת של המהפכה. נפוליאון דרש להוסיף להסכם תנאי שהוא יהיה אחראי על מינוי הכמרים. שנה לאחר חתימת ההסכם נאלץ פיוס השביעי להסכים באין ברירה למלכותו של נפוליאון.

במהלך טקס ההכתרה אמור היה פיוס השביעי שמעמדו הנוצרי נחשב לבכיר ביותר בכל אירופה, להניח את הכתר על ראשו של הקונסול החדש ולהכתירו לקיסר צרפת.

הקהל עקב בהתרגשות לא מוסתרת אחר הטקס. שְׁבַע-קרבות מבית ומחוץ, חש העם הצרפתי שיש בהכתרתו של המצביא אמירה ברורה: העם הצרפתי הוא הצבא, והצבא הוא העם.

נפוליאון ניגש לאפיפיור האוחז בכתר - אך כאן אירעה תפנית מעניינת...

מול קהל המעריצים, שנייה לפני שהכתר הונח על ראשו, נטל נפוליאון את הכתר, והניח אותו על ראשו. בעצמו.

מאוחר יותר התבטא ואמר שאין מתאים ממנו להכתיר את עצמו למלך".

בעוד השטרות תופסים את צורי, ריתק הדף המקופל את תשומת ליבו של בני, שחילץ אותו מידיו של צורי, וקרא בקול רם:

"שלום זמר יקר,

יש לך כשרון מבטיח, אני מאחל לך שתצליח.

לא פשוטה הדרך להצלחה. יש בה קשיים רבים, ולא תמיד התגמול מיידי. לצורך זה, באופן מיוחד, הקמתי קרן עזרה לזמרים מתחילים ולמתעניינים בתחום.

הקרן תעזור לך לצאת לאור...

כל שאתה צריך זה להתקשר למספר הטלפון הבא.

מאחל לך שתזכה לעשות חיל בכל דרך שתבחר, נפוליאון השני - תומר אהרונוביץ'.

הם דממו לרגע ארוך, מעכלים את הדברים.

בני התעשת ראשון. "אני בטוח שמדובר באדם לא נורמלי, אחד שהבורג הסתובב לו לכיוון הלא נכון".

"האדם הזה שאתה קורא לו 'לא נורמלי' הוכיח את עצמו, תראה את השטרות. הוא יעזור לי להגשים את החלום שלי. כדי להגיע להצלחה אני צריך כסף. וזה, איזה מזל יש לי!" צורי קפץ לגובה, צוחק באושר.

"תירגע, האיש הזה, נפוליאון חחחח... איזה שם מצחיק... האיש הזה רוצה להשקיע בך כזמר, לא כצפרדע!" בני פורץ בצחוק.

צורי חדל לנתר.

בני הרצין ואמר: "הסיפור הזה נראה לי מוזר, צורי. לא כדאי לך להתקשר אליו. בטח יש לו אינטרס. אנשים עשירים לא יקימו ביום בהיר אחד, בלי כל סיבה הגיונית, קרן עזרה לזמרים מתחילים".

קירות מחלקת המים של העירייה עמוסים בין היתר בשלטי פרסומות הנושאים סיסמאות שונות המשבחות את החיסכון במים. מדבקות מיושנות למדי מתנוססות מעל הברזים, ומכריזות באותיות מרובעות שצבען לבן על

רקע תכול: "חבל על כל טיפה. סגור את הברז!" לצד איור של ברז קלאסי, ממנו דולפת טיפה הנראית גדולה מהברז עצמו.

בכל פעם שרוני משתמש בברז, עולה לנגד עיניו הסיסמה הזו, והוא מדקלם אותה לעצמו בשקט, מחייך בליבו. כעת, בעודו שוטף את התפוח שעליזה ארזה לו לארוחת ביניים בריאה ומזמזם לחן שעלה במוחו באותו רגע למילות הסטיקר שמולו, ניגש אליו אדם גבה קומה, מקריח למחצה, עיניו האפורות מנצנצות בעניין מאחורי עדשות עכורות של משקפי קרן כסופים.

"אתה הסגן של מנהל המחלקה?"

"אני הוא. שמי רוני אבן שושן", רוני ניגב את התפוח בנייר מגבת, "מי כבודו?"
"נעים מאוד. קוראים לי מנחם נול". הלה הושיט את ידו ללחיצה.

רוני ניסה לדלות ממעמקי זיכרונו האם השם הזר מוכר לו.

"נעים מאוד", אמר לאחר רגע, "במה אני יכול לעזור לך? אם אתה רוצה לשלם את חשבון המים גש לפקידים בבקשה".

האיש צחק צחוק יבש, משל יודע הוא דבר מה, בו אין לרוני שמץ של מושג.
"אני עיתונאי".

רוני סקר אותו לרגע קצר, תוך כדי שהוא נזכר במעומעם בסיקור האוהד ושופע המחמאות שהעניק הלה לתומר. סיקור שהיה מלא בתיאורים רבי רושם אודות מעשיו המופלאים של גיסו העשיר המגלומן.

מנחם נול הוא האחראי לכתבה ההיא.

וכעת - הוא עומד למולו, עיניו המפיקות פקחות יוצאת דופן מטושטשות מעט על ידי עדשות משקפיו העבות.

רוני מחליט לא לשתף אותו בעובדה שהוא זוכר את הכתבות שלו. הוא מוביל את העיתונאי אל משרדו, ושואל אותו תוך כדי נגיסה בתפוח, במה הוא יכול לעזור לו.

"אני עורך בימים אלו כתבה על תומר, גיסך. רוצה לשמוע סיפורים ואירועים שעשויים לעניין את קהל הקוראים שלי".

רוני אינו משיב מיד. הסיפור שמתעקש להופיע מול עיניו הוא בקשתו של תומר שגונן יעזוב את ביתו.

הוא מנסה לחשוב על תשובה נכונה. תוך כדי כך הוא מחליט להיות ישיר: "למה החלטת על כתבה דווקא על תומר? חסרים נושאים מעניינים לכתוב עליהם?"

המבט שמנחם נול נותן בו מפתיע בחריפותו. "אתה בטוח שאתה רוצה שאענה לך תשובה?"

"למה לא?" רוני נמצא במשרד שלו, ומבטים מוזרים ככל שהם, לא אמורים לגרום לו לחוש מאוים.

"אוקיי. תקשיב לי, רוני. אני מציע לך לחשוב על סיפורים פיקנטיים, שאמורים לעניין את הקוראים שלי, כל השאר פשוט לא חשוב", קולו של העיתונאי התרכך מעט. "הכתבה היא על רקע המסיבה שתומר עורך לנער המסכן. אני נבחרתי לסקר את האירוע".

רוני הוא אדם קונפורמיסטי הנוהג להיות צייתן בדרך כלל. אך כעת מתעורר בו יצרו המרדני, והוא מוצא את עצמו מחליט לתאר לעיתונאי עד כמה רחוק גיסו העשיר מתדמית כליל השלמות שהוא יוצר סביב עצמו.

הוא ביקש מהעיתונאי הבטחה לא לצטט את הסיפור בשמו, וכשזה מאשר זאת, מגולל רוני בנימה עניינית את הסיפור על גונן שהתבקש לעזוב את ביתו של תומר, הוא חש לרגעים שזו עליזה המעודדת אותו לספר. זכר תחושת העלבון שהיא חשה, נותן לו עוז להמשיך.

מנחם מקשיב בעניין, סבר פניו החתום גורם לרוני לחוש צל צילה של חרטה על שהוא מפקיד מידע משפחתי רגיש בידיו של איש תקשורת.

"באתי לשמוע סיפורים אחרים, רוני. למרות זאת אם כבר בחרת להתמקד בסיפור הזה, אולי נוכל למצוא בו משמעות נוספת. הבה נתקדם איתו. האם אתה כועס על תומר?"

"מה זה משנה?" רוני המהם בתגובה, "ביקשת סיפור - קיבלת".

"אני רוצה לדעת, אולי יש בסיפור רובד נוסף שיעניין את הקוראים שלי. האם תומר הסביר את פשר המעשה הזה?"

"באותו יום תומר התנצל, הביא מתנה וביקש סליחה", אמר רוני.

"יפה, כל הכבוד לתומר", הגיב העיתונאי, ורוני תהה בליבו כמה שוחד קיבל

העיתונאי כדי להסתנוור עד כדי כך מאישיותו המופלאה של גיסו. "והאם הוא הסביר למה הוא ביקש שהבן שלך ילך?"

"כן. ההסבר שלו היה שאפי לוי נער רגיש. ותומר שמודע לכך, מקפיד על ייעוץ מקצועי לפני כל פעולה משמעותית או מפגש".

"בינגו!" צהל העיתונאי, "סיפור מדהים! תומר הסכים באצילותו שתיגרם אי נעימות משפחתית בשביל הנער המסכן, גדלות נפש מדהימה. חומר מיוחד לכתבה הזו".

רוני הביט לעבר העיתונאי במבט ממושך, פולט מבלי משים את השאלה: "כמה כסף תומר משלם לך, ידידי?"

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למנינים

אבנר, מזכיר המושב, קיבל ראשון את חוברת השירים לידי.

'שמיים וארץ אפיים'

יורד למעלה

עולה למטה

בחיפוש יש הכל'.

'בנקודת ההתחלה -

גישושים באפילה

אוסף דברי אור,

יום אחד יהיו לי תמרור'.

"אתה כותב באופן יוצא מן הכלל", התלהב אבנר, "כל שיר שלך מביא מסרים היוצאים מהלב. מאיפה אתה מביא את זה?"

אור חדש ולא מוכר ניבט מעיניו של יחיאל שטראוס. אבנר חש מיד עד כמה הפעילות והעשייה עושות לידידו טוב.

“אני רוצה להוציא את השירים לאור בספר, אבנר. איך אני יכול לברר איך עושים זאת?”

פרק 10

הם צעדו במהירות דרך סמטאות חשוכות וישנות, נמנעים מלהתקרב לרחוב יפו, בו היו השוטרים.

"סבתא שלי גרה ממש קרוב", אמר עמית, חש שהוא כבר לא לבד.

"שששש", היסה אותו אחד מהחבורה, "אני רואה שם ניידת".

ואכן בהמשך, ליד ביתה של הסבתא, עמדה ניידת עם אורות מהבהבים.

הם מיהרו להתרחק מהמקום.

"תתקשר לסבתא שלך מטלפון ציבורי קרוב, ותגיד לה שהכל בסדר איתך,

שלא תדאג. אחר כך נברח מהר, לפני שהמשטרה תגלה באיזה אזור אתה.

תבוא אלינו, נסתיר אותך אצלנו", עיניו של הדובר ברקו.

עמית חש ברטט הרפתקני העולה בו וחייד בעליזות. מרגיש נינוחות וביטחון

בחברת הנערים הפוסעים לצידו.

אמנם הוא בא מרקע שונה, אך למרות זאת השאיפות שלהם דומות; הם וגם

הוא רוצים לעשות את רצונו של הבורא.

אחד הנערים הושיט לו כרטיס חיוג, והוא חייג במהירות.

"סבתא? מדבר עמית. יש אצלך משטרה? אה, הם מחכים לי בחוץ? טוב, את

לא צריכה לדאוג, אני הולך לישון אצל חבר. לא, לא עשיתי כלום. באמת שלא. את לא מאמינה לי?"

"תודה סבתא, אתקשר מחר". הוא החזיר את השפופרת על כנה והוציא את הכרטיס, משיב אותו לידידו החדש. הם מיהרו להתרחק לעבר שכונת הקטמונים, שם נמצאת המדרשה.

"הם אמרו לסבתא שלי שדחפתי שוטר, והוא נפצע בגללי", סיפר להם עמית, "זה שקר. השוטר רץ אחרי, וברחתי מהר מהר". הוא נסער ומבולבל. חש תערובת של רגשות.

הם לא השיבו לדבריו, חשו נסערים אף הם.

"יש שבילך מיטה פנויה בחדר של שמעוני. מחר נדבר עם המנהל ונסביר לו מה קרה עם השוטרים. אולי הוא יסכים להמשיך לתת לך הגנה אצלנו".

עמית מהנהן בספקנות, עדיין אינו יודע להתפלל כמו שצריך. רוב הסיכויים שהמנהל יסלק אותו בתוספת נזיפה הגונה לידידיו החדשים.

"מעולם לא למדתי תורה, אני מתחזק ביהדות, באתי מרקע לא דתי", הסביר להם. כעת יבחן את הכנות שלהם.

"אתה יהודי כמונו", הטפיחה שהוא מקבל על השכם עזה וידידותית.

"איך קוראים לך?"

הוא אומר את שמו, הם מציגים את עצמם, נראים מאוחדים וטובי לב, וטוב לו בחברתם.

אם מנהל המדרשה לא יסכים, הוא יכול לחזור לביתו בתל אביב. ההורים שלו יסדרו לו עורך דין טוב ויצליחו להוכיח שהוא לא עשה דבר.

המחשבה הזו העציבה אותו. הוא רוצה מאוד ללמוד ולהכיר את התורה הקדושה.

מנחם נול שתק למספר רגעים.

"מדוע אתה חושב שתומר נותן לי כסף?" שאל לבסוף.

רוני נראה נבוך למדי. הוא חש שהיחס המזלזל שהפגין כלפי העיתונאי ושאלתו הישירה הם תוצאה של הכעס שיש לו בלב על גיסו, כעס ישן נושן. תומר גיסו הוא אמנם אדם חביב, אך הוא נוהג גם להתנשא עליו ולבטל את דעתו בכל הזדמנות. בנוסף הוא רגיל להדגיש את עליונותו בדרכים שונות, גלויות או סמויות.

עד היום הוא לא היה מודע לכך, רק שפתאום הכעס הזה מצא את הדרך החוצה בצורה שכזו. הוא לא רכלן, להפך, תמיד התפלא מדוע אנשים מדברים איש על רעהו. רק כעת הוא מבין שטמון כאן תהליך לא נכון, שהוביל אותו לכעס על תומר, ולחשד - מבוסס אך גם מביך לא מעט, כלפי העיתונאי.

"למה שאקבל כסף מתומר?" שב מנחם נול ושאל, קולו כן וחף מדאגה או מחשש. רוני מופתע.

"אני עסוק כעת, מר נול. ואין לי פנאי כרגע", מצא דרך להתחמק.

"טוב, רק תענה לי על שאלתי, ואלך מיד: למה שעיתונאי רציני כמוני יקבל כסף, או אולי 'שוחד' תקרא לזה?" מנחם התעקש לקבל תשובה. נראה שהוא ממש נעלב מהחשד שהודבק לו.

רוני החליט להיות גלוי. אם כבר התחיל עם שאלות ישירות - אין לו מנוס, אלא להמשיך לפרוס את המחשבה שהובילה אותו לחשד, "הקטע הזה שאני מספר לך סיפור אמיתי, מתוך כאב ותסכול, ואתה הופך אותו על פניו ומתכנן לכתוב אותו באופן אוהד. משהו פה מגמתי. זה ברור! אין טעם להסתיר זאת".

"כי אני מחבב ומעריך את תומר האיש, אפילו לפני הכסף שלו", מנחם נול דיבר במהירות ובטבעיות, שרכשו מיד את אמונו של רוני.

"תומר בשבילי הוא דמות ראויה להערצה רבה. אתה יודע כמה פעמים הוא עזר לאנשים? אנשים שאני מכיר אישית. תמך בהם ככל יכולתו, ואפילו יותר מכך".

"תן לי דוגמה, למי למשל הוא עזר?" רוני הסתקרו. תומר פזרן ונדבן, בכל זאת משהו בסיפור הזה לא נראה לו ישר לגמרי.

"הוא עזר לבן אחותי, גלעד. שמעת את הסיפור? הסתבך עם שלטונות תאילנד. תומר עשה הכל להשיב אותו לארץ". לאחר שהעיתונאי אמר את המשפט האחרון, הוא החוויר מעט, וסקר את רוני בדאגה.

לראשונה הוא קלט, שיש אנשים הרואים את הכתבות על תומר בעין שלילית.

נקישה קלה על דלת חדרו לא גורמת לו לנוע ממקומו ליד החלון. הדלת נפתחת, ותומר עומד שם בכבודו ובעצמו, סוקר את אפי בחוסר שביעות רצון.

”מדוע אינך עושה דבר, אפי?” הוא צועד פנימה בלי לבקש אישור.

עמידתו של אפי עלובה משהו. עיניו מביטות קדימה, משתדלות לא להביט ישירות בתומר.

בתוך הלב הוא מבולבל וחסר מנוחה.

”למה אתה לא עושה דבר, אפי?” הוא חוזר על שאלתו. ”עובדי הבית מדווחים שאתה כל היום מסתגר בחדר. יש לך ספרייה מלאת ספרים מרתקים. אתה אוהב לקרוא? יש לך גם מחשב משוכלל, אם כי פחות הייתי ממליץ לך לשבת עליו. יש לך חדר כושר פרטי, משחקים מעניינים, מה שתרצה. למה לך להיות שקוע בתוך עצמך?”

אפי אינו משיב. הוא חש עייפות, על אף שלא עשה דבר, או שמא בגלל.

”אני רוצה אותך תוסס, אפי. רוצה לראות אותך עליז, פעיל, אקטיבי. לא מוצא חן בעיני שאתה כל היום רק שקוע בעצמך. כשבאת לכאן בהתחלה היית יותר... יותר...” תומר תר אחר הגדרה מדויקת, ומשלא מוצא, הוא ממתין למוצא פיו של אפי.

”אני לא יודע”, אפי חש מצוקה.

”המסיבה הייתה מיוחדת, נכון? איך כולם רקדו איתך. יש לך אבא מיוחד?”

”כן”.

”אתה מתגעגע לבית שלך?”

”לא”.

”אל תענה לי ב'כן' ו'לא'! אני רוצה אותך מחייך! צוחק! שמח! בגיל שלך לא היה לי כלום, ובכל זאת הייתי פעיל יותר.”

"אולי כי לא היה לך כלום", אפי פולט את התגובה בלי מחשבה, חש מופתע, כשהוא בוחן לראות אם היא נכונה.

כמה נכון. כשאתה מרגיש חסר - אתה לא רגוע, אתה פעיל, יש לך תקוות, וכשהן מתגשמות - אתה שמח.

וכשיש לך הכל - אתה חי בכבודות כזו, לא מוצא טעם בכלום.

איזה עולם מוזר, לא מובן.

"היום יש לי כל מה שחלמתי אי פעם, ואפילו יותר מזה, ואני שמח מאוד", תומר מחייך כדי להוכיח את רצינות דבריו.

"ואני רוצה שתבוא למשרדים שלי החל ממחר. אתה זוכר את שחר, העוזר הנמוך שהיה במסיבה? זוכר את צ'רלי הגבוה? אתה תצטרף אליהם במאמצים שלנו לזכות בבחירות. אנחנו רוצים להיות בין המפלגות הגדולות בכנסת. ואני מאמין שאתה יכול לעזור לנו".

"אני מתקשר למספר, מה יש לי להפסיד?" צורי חולם על הצלחה מסחררת. הוא אוהב לשיר, יש לו כשרון מוזיקלי מולד. והוא מבין איכשהו, שמה שמונע ממנו להיות מפורסם ולהצליח להתקדם - זה רק כסף.

"לא הייתי ממליץ לך, אבל אתה ממילא לא מקשיב לי", בני חשדן ופסימי. צורי מחליט להתעלם מהלחץ הסמוי שבני מפעיל כלפיו.

"אין לי מה להפסיד", הוא שב ואומר, מוציא את הסלולרי מכיסו ומחייג.

"מדבר צורי, הקלטתי שיר באולפן וקיבלתי את המעטפה עם המכתב".

הדובר מעבר לקו נשמע חביב, "אני מבין שאתה רוצה להצטרף למיזם התמיכה של תומר ביוצרים צעירים? מעולה. השאר פרטים, ונחזור אליך בהמשך".

שחר פותח את הקובץ בו כבר יש מעל חמישים נרשמים, ומוסיף את שמו של צורי ואת מספר הטלפון שלו.

"נשוב אליך בהקדם, צורי. רק שאלה קטנה לי אליך - האם יש לך קהל

שלפניו אתה מופיע? אפילו קהל קטן? יש לך השפעה כלשהי? או שאתה עדיין אנונימי לגמרי?" צורי מנסה לאמץ את מוחו איזו תשובה תשביע את רצונו את האדם האדיב שמעבר לקו, לבסוף הוא מחליט לומר את האמת: "אני שר פעמים רבות במסיבות קטנות שהחבר'ה מארגנים. הם שכנעו אותי להתפתח בתחום. אוהבים שאני שר".

"יפה, צורי. באמת מעניין לשמוע את השירה שלך. אצור איתך קשר בהמשך. מאחל לך הרבה הצלחה".

האדיבות של שחר מוצאת חן בעיני צורי. "איזה נחמד הבנאדם. איך הוא מתייחס יפה. נראה שהולך להיות לי עתיד מבטיח".

"אל תתלהב כל כך מהר", מצנן בני את התלהבותו של ידידו, "זוכר מה שאמרו חז"ל 'כבדהו וחשדהו'?"

"אתה חשדן יותר מדי, בני. לא מתאים לך לחשוד סתם", צורי אומר את הדברים, אך משהו מהחשד של בני מצליח בכל זאת לחלחל לתודעתו.

הוא מחליט לא לתת אמון מייד בדובר, שאפילו את שמו הוא עדיין לא יודע.

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למניינם

בשעות הבוקר המוקדמות נקש יחיאל שטראוס על דלת ביתו של ברוך מאירסון - חקלאי מהמושב הסמוך. הדלת נפתחה ללא שהיות מיותרות, ברוך ניצב בפתח, חיוך רחב על פרצופו.

"ברוך הבא בצל קורת, במה אפשר לעזור לך?"

אבא של נחום אחז בידי את המחברת שבה כתובים שיריו. קומתו זקופה, ועיניו מביטות קדימה, כבר לא רואות רק את האימה והפחד.

"אני רוצה להתייעץ איתך. כתבתי שירים, ואני רוצה להוציא אותם לאור", אמר בקול, משתדל לחייך.

"חוברת שירים? נשמע מעניין, אתה מוזמן להיכנס. יש גם ארוחת בוקר מצוינת. ימי הצנע חלפו, תודה לבורא יתברך, והתוצרת הארצישראלית

מפתיעה לטובה בכל פעם מחדש", מבטאו של מאירסון מעיד על מוצאו האנגלוסקסי. ביתו של ברוך מעוצב בסגנון העולם החדש של ארץ ישראל, למרות זאת לא נעדר ממנו ביטוי של תרבות אחרת, בדמות חפצי נוי שונים ותמונות שנראה שהגיעו מארץ נכר.

יחיאל שטראוס מצא את עצמו מתיישב על כיסא עץ במטבח הכפרי, מסרב בנימוס לארוחת הבוקר, וממתין בציפייה לתגובתו של מאירסון.

"למה באת אלי?" שאל מארחו לאחר שדפדף במחברת קלות, "כתבת שירים מעניינים, ידידי. למה אתה חושב שאני יכול לסייע לך?"

"שמעתי שכתבת ספרים. חשבתי שתוכל להדריך אותי כיצד לעשות זאת."

מאירסון חשב לרגע ארוך. "כתבתי ספרים שעוסקים בחקלאות, לא ספרי שירים", אמר, "ובכלל - אני חושב שאין מקום לספרים שכאלה. גם אם הציבור מחפש שירה, הרי שעליך לתור אחר מלחין, אפילו זמר. לא נראה לי שמישהו ירכוש ספר שירה כזה. אתה לא משורר ידוע, ובלתי אפשרי להיכנס לשוק הספרים כך."

יחיאל שתק, מנסה לעכל את הדברים ששמע.

"אני... אני לא מחפש להוציא את השירים לאור כדי שיקראו אותם. זאת אומרת - כן", הוא חש כיצד הוא מסתבך ממילה למילה.

"אז למה אתה רוצה להוציא? בשביל הכבוד? כדי להיות סופר?"

"לא, לא נראה לי שאני חושב על הכבוד", יחיאל צחק לעצמו, לראשונה מזה זמן רב, "הכתיבה באה מתוך מקום שלא נותן שיקול וכובד לקוראים".

"אההה", ברוך נראה ספקן, "אם אתה לא חושב על הסביבה, עדיף שהמחברת תישאר במגירה", אמר. "אני לא חושב שכדאי לך לרדוף אחרי כל הפרוצדורה הזו של דפוס, כריכה וכל היתר. עבור מי? לא עבור עצמך, לא עבור הקוראים, אז מה יצא לך מזה?"

יחיאל עצם את עיניו לרגעים, ואז פקח אותן, מקווה שהדמעות לא יופיעו בהן. "אני מרגיש צורך עז להגשמה עצמית, ברוך מאירסון. עברתי סערות לא פשוטות. אני עייף ממלחמות, רוצה את הנחלה הפרטית שלי, מרגיש שאני יודע לכתוב, ובטוח שבהוצאה לאור יש מימוש עצמי. יודע שאם השירים שלי יצאו לאור - ארגיש גאולה."

אישוניו של מאירסון התרחבו בעניין, "הגשמה? גאולה? אלו מושגים נחשקים ביותר", קולו הביע הערכה, "ואני חושב שאתה צודק. בהחלט גם אני הרגשתי בין היתר הגשמה עצמית בכתיבת ספרי. אתן לך את הכתובת של בית הדפוס בתל אביב. מדובר בהוצאה כלכלית משמעותית, אם הם ישתכנעו שיש בספר שלך פוטנציאל, אולי הם יסכימו לסייע לך במימון ובעצה טובה".

יחיאל חש תקווה, תקווה עצומה, כזו שיש בה קסם מוחלט שהכל יסתדר. התקווה פיעמה בו, ועד מהרה התנפצה, כשנוכח לראות עד כמה ארוכה הדרך, ועד כמה היא מפותלת.

בבית הדפוס ביקשו תמורת ההוצאה סכום גבוה, וגם הבהירו שהשירים נראים בלתי מקצועיים, כאלה שלא ימצא להם ביקוש כלל.

האכזבה הייתה רבה. יחיאל שב לביתו, לכתיבה האהובה, חש שהוא רוצה להסתגר שוב אל תוך עצמו, בטוח שרק בהוצאת הספר לאור תמצא נפשו מרגוע ויציבות.

פרק 11

העיתונאי מנחם נול יצא ממחלקת המים ונעמד בפניה מוצלת בין הקיוסק לדוכן מפעל הפיס. מבטו בחן את הסביבה. כשראה שהשטח פנוי, הוא נשען על ביתן הפיס וחייג למספרו האישי של תומר.

לאחר שני צלצולים הוא נענה.

“כן, מנחם?”

“יצאתי לפני רגע משיחה עם קרוב משפחה שלך. מתברר שהוא כועס עליך מאוד. מדובר ברוני אבן שושן. רוצה לדעת בדיוק מה הוא חושב עליך?” מנחם פלט במהירות, דוחס את המילים כמי שפוחד שיברחו.

שתיקה קלה ענתה לו.

“אתה בטוח?”

“כן. רוצה לשמוע מה הברנש אמר?”

“אההם”, תומר הרהר לעצמו בפלונטר שנוצר, “תקשיב, מנחם. הייתי רוצה לשמוע את ההמשך. רק תגיד לי, איפה אתה כעת?”

“מחוץ למחלקת המים. ליד קיוסק”.

“אוזניים לכותל. אנא השתדל לא לדבר דיבורים כאלה ברחוב”. הוא שתק לרגע קל והוסיף, “תודה על המידע, אתה חבר אמיתי”.

תומר חש סערת רגשות בעקבות הדיווח של ידידו העיתונאי.

כיצד רוני מרשה לעצמו לדבר עליו בצורה כזו? כמה טובות הוא גמל איתו, כמה מתנות העניק לו, כמה סייע לו. איך הוא מסוגל לדבר עליו כך? ואם היה זה כתב אחר, ולא מנחם נול? מזל ששחר הקים בקרה ומעקב במערכות התקשורת.

כועס ורוגז התהלך תומר הלוך ושוב במשרדו, מוחו מלא מחשבות מסובכות. הוא התקשר לשחר: "שמע שחר. יש לי בעיה עם גיסי, רוני אבן שושן. הוא הפך לדמות מסוכנת מבחינתי. אני רוצה שתצמיד לו מעקב, שנהיה בטוחים שהוא לא נאבק בי. בנוסף, כדאי להפעיל כלפיו סיבוך כלכלי קטן. שיהיה שקוע בעצמו, ולא יפריע לי".

שחר רשם לעצמו את ההוראות.

"בקשתך תבוצע מיד, בוס".

לאחר השיחה עם שחר, ארגן תומר את מחשבותיו מחדש. לפתע נראה לו מיותר לסבך את רוני. סך הכל גיסו הוא אדם טוב בדרך כלל. תומר העיף מבט אל הראי הענק הממוקם לאורך הקיר מולו.

"אני תומר אהרונוביץ. מה זה בשבילי להתגבר על המצב בלי לסבך את גיסי", הוא דיבר לעצמו בתחושת חשיבות מנופחת, והחליט להתקשר שוב לשחר, "שמע, שחר חשבתי על זה פעם נוספת. לא צריך לסבך את אבן שושן. הרי הוא עדיין לא פעל נגדי. הכל בסדר. רק את המעקב אחריו תשאיר".

החיוך האינסטינקטיבי שהוא שלח לעבר הראי מלא הערכה עצמית.

"עיניהם של הגויים תמיד צרה בנו. עד מתי?" האנחה של אלכסנדר הדהדה בחלל האוויר, והמילים נשמעו עגומות לאוזני ידידו מקס, כשזה בא לבקר אותו בשבת אחר הצהריים. הם עמדו ליד החלון והשקיפו אל הרחוב הפריזאי.

"אתה חושש מקולות הימין האנטישמי?" עיניו של מקס נעו, דאגה ניבטה מהן, "הם מאשימים אותנו שאנחנו מתעשרים על חשבון המצוקה של הממשל הצרפתי. השאיפה ליחס שוויוני נותרה בגדר חלום".

אלכסנדר סלסל בשפמו, "קל מאוד לדבר על חופש ואפילו על שוויון, רק עד שזה מגיע למקומות שבהם צריך לכבד את השני. אז אפילו האדם המוסרי ימצא סיבות להצדיק את עצמו במקום לעבוד על מידותיו".

"יצא לי לקרוא סיפור על נפוליאון בונפרטה, בעת שהיה מפקד", אמר מקס.

"פתח פיק, ידידי. הנכד שלי מתעניין בהיסטוריה".

בצאת השבת, לאחר ההבדלה, ניגש אלכסנדר לשולחן הכתיבה שלו וכתב את הסיפור ששמע מידידו, במטרה לספרו מאוחר יותר לנכדו:

"טובה היא שנתו של העמל, במיוחד אם הוא אחרי לחימה מתישה מול אויבים נחושים.

שקט מבורך שורר במחנה הצבא של נפוליאון, האוהלים המאולתרים שהוקמו לקראת ערב מקבלים בברכה את החיילים העייפים.

נפוליאון בונפרטה ישן באוהל בקצה המחנה, סמוך לעמדת המשקיפים. למרות עייפותו הרבה הוא אינו מצליח להירדם. חש שהוא מוכרח ללגום מים.

עליו לקום מהשמיכות החמות המגינות עליו מהקור האירופאי העז, לעטות מעיל מחמם ולפלס דרך בין האוהלים אל עבר חבית המים הנמצאת במרחק לא קטן.

בעודו מתכונן לקום נזף נפוליאון בעצמו: 'איך ייתכן שאני, נפוליאון, לא אהיה מסוגל להכניע את הצמא שלי? לא אקום לשתות, ויהי מה!' הסתובב לצד השני, ואז עלתה בדעתו שאלה: 'הייתכן שאין זו אלא עצלות המובילה אותי למסקנה שאינני צריך לקום?'

לאחר התלבטות קלה קם נפוליאון, עטה מעיל על עצמו ויצא אל הקור הכבד ששרר בחוץ, הגיע אל חבית המים, מזג מים מלוא הכוס, ולא שתה אותם. הוא

שב לאוהל בצעדים מנצחים. הניצחון שלו על הצמא ועל העצלות העלה חיוך רחב על פניו.

הסיפור הזה, אותו שמעתי ממקס, הוביל אותי שוב לקונפליקט האם אפשר ללמוד מגוי כיצד להתנהג.

אני חושב שפנימיות התורה ניתנה לנו יחד עם התורה הקדושה בהר סיני. זאת אומרת, היכולת להפוך את הידיעה השכלית הגבוהה לטבע ממש, וכך להפיץ לסביבתנו את האור של הבורא, שיכול להתפשט ולמלא את העולם כולו בטוב ובחסד.

השאלה היא רק כיצד ניתן לעשות זאת, שכן פעמים רבות הנני מוצא את עצמי תוהה מדוע כל כך קשה להעביר את הידיעה כיצד נכון להתנהג אל המעשים בפועל. נראה לי שזה שייך להתגשמות הכלל 'אין דבר העומד בפני הרצון'."

בבוקר הכל נראה אחרת.

אפי קם מוקדם, התלבש והתארגן בזריזות, מול עיניו עמדה הבטחתו של תומר. ציפייה נרגשת עלתה בו, מהולה בסקרנות.

כשירד אל חדר האוכל ציפתה לו אכזבה קלה: רוי עובד הבית הודיע לו שתומר יצא כבר.

"תומר אמר לי שהיום אבוא למשרד לעזור לו". אפי נראה אומלל למדי.

רוי מצא את עצמו מתלבט אם להתקשר לתומר, צלצול טלפון קטע את מחשבותיו.

צ'רלי נמרץ, קולו זולג מבעד לאפרכסת ומגיע עד אוזניו של אפי: "רוי, אמור לאפי להתארגן ולאכול בזריזות, מרקו יבוא לקחת אותו למגדלי סקופ".

"בקשתך בטיפול", השיב רוי, נמרץ אף הוא וקרץ לעבר אפי שחיוך התפשט על פניו.

"שמעת מה צ'רלי אמר? הזדרז. מרקו מגיע לקחת אותך. יום מעניין מחכה לך".

למרבה הפלא, במקום מרקו הופיע נהג אחר, שהוא וגם הרכב אינם מוכרים לאפי.

"היכנס בבקשה", אמר הנהג בחיוך.

אפי שלח מבט שואל אל עבר רוי. עובד הבית הנהג, "זה בסדר, הוא המחליף של מרקו".

לאחר מספר דקות נסיעה עצר הרכב ליד בית דו קומתי. להפתעתו של אפי הוא הבחין בפוקי היוצא מהבית בצעד מהיר, מביט לכל הכיוונים.

"מצוין, דרור, הבאת לפה את הברנש הצעיר?" חיוכו של פוקי רחב, ועיניו נוצצות בהרפתקנות. הוא התיישב לצד הנהג והורה לו להמשיך בנסיעה.

פוקי תמיד עשה על אפי רושם של אדם קודר ועצבני. זו הפעם הראשונה שהוא רואה אותו תוסס ומלא בחיוכים. הסתירה הזו נראית לאפי מוזרה לא מעט.

"אכלת ארוחת בוקר, אפי? רוצה לשוחח על כוס קפה?"

"אני צריך ללכת למשרדים במגדלי סקופ. ואני לא רעב".

"אני יודע שאתה צריך ללכת למשרדים, וגם תגיע לשם עוד מעט. רק קודם רציתי לשאול אותך מספר שאלות", הסביר פוקי בקלילות. אפי חש שמדובר בהצגה.

מתח בלתי מורגש נתלה באוויר.

הוא לא השיב לו, פוקי נראה בעיניו כמו חידה בלתי פתורה.

בחצר פסטורלית של חנות מאפים קטנה, על כיסאות בסגנון כפרי, לצד שולחן תואם, המטיר פוקי לכיוונו של אפי היושב מולו אין סוף שאלות.

אפי השתדל לתמרן ולענות תשובות ניטרליות, חש ששאלותיו של פוקי נשאלות שוב ושוב בניסוח שונה, כדי להתיש אותו.

הוא השתדל לענות את האמת בלבד.

פוקי הנהג בכובד ראש, ומלמל לעצמו מספר מילים, שאפי מאוד היה רוצה לדעת מה הן.

בדרך חזור, בעוד אפי חושב האם עליו לספר לתומר על שאלותיו של פוקי, אמר לו זה האחרון: "אני יודע שגנבת פירות. המשטרה תשמח לדעת שאתה

הגנב". הוא נשמע מאיים, אחר שתק למספר רגעים, והוסיף בקול רם, "מובן שלא אדווה למשטרה שאתה הגנב, אפי. ואתה לא תספר לאבא שלי שביקשתי ממך מידע. מוסכם?"

אפי החוויר וניסה לחשוב מהו הנזק שעלול לצאת לתומר מהדברים שאמר. הם הורידו אותו סמוך לביתו של תומר. רוי פתח לו את הדלת ואמר לו להיכנס לרכב ולהמתין למרקו שיסיים לסעוד את ארוחתו.

רק לאחר שאפי התיישב על ריפוד העור היוקרתי, ברכב המוכר, והמתין למרקו שיצא החוצה, הוא הבין שבלי הסיוע של רוי - עובד הבית הנאמן - לא יכול פוקי לשוחח איתו על ההבטחות של תומר ועל החתימות.

הבוקר במדרשה מתחיל בשעון מעורר הנשמע בקול רעש גדול - כששיר עליז מתנגן מרמקולים בכל רחבי הפנימייה.

עבור עמית מדובר בחידוש, כמו כל המאורעות מסביב.

שמש בוקר נעימה שולחת קרני פז הצובעות את הקיר למולו בקווים ארוכים ורכים. ידידיו החדשים, תלמידי המדרשה, נתנו לו בגדים מתאימים.

הוא חש שאט אט נעלמת לה תחושת הזרות. רק החשש מה יאמר המנהל מעיב עליו. הם הלכו לתפילה, הוא קיבל תפילין וטלית, מנהל המדרשה לא הבחין עדיין בבחור הלא מוכר.

לאחר התפילה הוא צעד בעקבותיהם אל חדר-אוכל גדול מלא פרצופים לא מוכרים שבחנו אותו בסקרנות. החברים החדשים חיפו עליו והפגינו נדיבות מפתיעה, למרות הבורות שלו בכל דבר ועניין. דפיקה קלה על השולחן גרמה לו לתחושת דריכות.

"יעלה הבחור המופלג נפתלי כהנוב. לשאת דברים".

הס הושלך בחדר האוכל. עמית הפנה מבט שואל לידידו החדש היושב לצידו, מאיר אמסלם. הלה מסביר לו בקול נמוך ומהיר שנפתלי הוא הגאון הגדול

של המדרשה. ברוך בניטה הוסיף בחיוך רחב, שיש אומרים שהרב מתתיהו מחזיק את כל המדרשה רק בזכות כהנוב.

קריאות "ש...ש..." שעולות מהשולחנות סביב מעידות עד כמה הבחורים מעריצים את הדרשן הצעיר. עמית מטה אוזן בעניין.

"בוקר טוב לכם, ידידים יקרים.

בתפילת שחרית, לפני העמידה, אנו אומרים 'רם ונישא, גדול ונורא, משפיל גאים ומגביה שפלים, מוציא אסירים ופודה ענווים, עוזר דלים ועונה לעמו'.

יש פירוש יפה לבאר את סדר הדברים: האדם מטבעו הוא גאה - רם ונישא, ובעצם הגאווה היא עונש, כי הגאה כל הזמן חושש על כבודו העצמי, וחש השפלה בכל דבר.

ואז ה' מרומם אותו מהתחושה הזו - מגביה שפלים, אך מיד הוא שוב נופל מאיגרא רמה, ונהיה אסיר בידיים של הסביבה. פעם גבוה, פעם נמוך. ואז ה' רואה את המצוקה שלו ומוציא אותו מהמאסר. זה מה שנאמר 'מוציא אסירים'.

כך הוא מגיע לידי ענווה. ואז ה' פודה אותו גם מהענווה, כי הוא מבין שהוא לא יכול להיות עניו. ואז הוא הופך לדל.

ואז, רק אחר כך, ה' רואה אותו, בתוך הדלות שלו, ועוזר לו לצאת ממנה ולהיות 'עמו' עם ישראל, שהכוונה היא שר של הבורא יתברך. וברגע שיהודי מבין שהתפקיד שלו זה להיות שר ולייצג את רצונו של הבורא בעולמו - אז הכל מסתדר.

עד כאן להיום, חברים".

נפתלי מחייך אל הקהל ומוחה זיעה ממצחו.

עמית מקשיב בתשומת לב, עיניו נוצצות. איזה נסיך הגאון הזה.

הוא לא מצליח להתאפק, וקם ממקומו בהתלהבות, מפלס את דרכו אל עבר הדרשן. "בראוו. זה היה גדול!" הוא מריע, מוחא כפיים, ניגש אל נפתלי, מתכונן לומר לו עד כמה נהנה לשמוע אותו.

כשהתקרב לנפתלי קלט באיחור ששגה. המבטים של כולם הופנו אליו.

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למנינם

אבנר בא לבקר והביא איתו תוצרת חקלאית משובחת. יחיאל שטראוס קיבל את הארגז בתודה.

"איך הכתיבה? אתה ממשיך לכתוב שירים?" התעניין המזכיר האכפת.

"בהחלט, כתבתי עכשיו שיר. רוצה לקרוא?"

"אשמח", עיניו של אבנר רצו על פני השורות.

"יפה מאוד. ומה בקשר להוצאה לאור, התקדמת?"

"לא, הבנתי שזה לא מציאותי. אני גונז את החלום."

"ניסית הכל? הלכת למאירסון?"

"כן. הוא שלח אותי לבית דפוס, והבנתי מהם עד כמה זה לא שייך", אמר יחיאל. "תאמין לי אבנר, שהמילים רוצות כל כך לראות אור, לצאת לאוויר העולם ולמלא אותו. קשה לי מאוד להשאיר את המילים ככה, במגירה."

"הרבה סופרים ומשוררים כותבים שנים למגירה, עד שדבריהם רואים אור", עודד אבנר, "כשהזמן יגיע - הוא יגיע. בינתיים תנצל את ההזדמנות הזו."

"למה?"

"את זה אתה צריך לדעת."

"אני חושב שאני בינתיים לומד, אבנר. לומד מהי סבלנות, לומד לתקן את השירים ואת עצמי, לומד שיש ערך גם למעשים הקטנים כדוגמת עזרה לזולת או אפילו סיוע בבית. לומד שיש גם לתהליך משמעות עצומה, וש אפשר לחפש מטרות קטנות גם בשגרה היומיומית והאפורה. מבין שגם אם ספר שירי לא יצא לאור, הרי שהמסרים שלקחתי מהמסע הזה שווים יותר מכל משהו גשמי שההנאה ממנו חולפת. יש זמן ועת לכל דבר. צריך התמדה", יחיאל שתק לרגע והוסיף, "אני שואף להרגיש שגם אם הדברים לא

הולכים כמתוכנן - גם זו לטובה. בפרספקטיבה של זמן הדבר מתבהר ומקבל משמעות ברורה יותר. אני מאמין”.

אבנר עקב בעניין גובר אחר דבריו של שכנו. “כמה יפה הגדרת את הנושא, יחיאל. עובר עליך תהליך יוצא דופן. יום יבוא, ונודה גם על הקשיים ועל המצוקות, ככל שזה נראה הם מצמיחים בנו את האיכות המיוחלת הזו”.

פרק 12

לאחר שירד אפי מהרכב, נאנח פוקי ופנה לידידו הנהג: "יש לי מזל שעובדי הבית משתפים איתי פעולה, דרור. אני מרגיש שנקלעתי לבעיה רצינית. אני בלי עבודה, אבא שלי לא רוצה לעזור לי, וכעת נכנס לתמונה אפי לוי, בחור מסכן שלא מבין עדיין מי הוא באמת האדם ה'נדיב' שעוזר לו".

דרור, צעיר בן גילו של פוקי, נהג בזהירות, תוך כדי שהוא מאזין בתשומת לב לדבריו.

פוקי המשיך: "אילו הייתי מצליח להקים משרד נורמלי! או לפחות הייתי רק מוצא עבודה! אני לא מבין למה יהב הרפז פיטר אותי. במה הייתי לא בסדר? יש לך תשובה?"

דרור שתק למספר רגעים, שוקל מה לענות. פוקי, מסתבר, לא חיכה לתשובה אלא המשיך במונולוג: "תדבר איתו שוב. תעשה טובה, דרור. תגיד לו שאני מוכן להיות כפוף לחוקי המשרד. בסדר?"

"אולי אתה תדבר איתו? אני ממילא נוסע לשם. תבוא איתי ותאמר לו כל מה שיושב על ליבך", דרור הופתע לראות שהצעתו מתקבלת ונופלת על אוזניים קשובות.

"הרפז יסכים שאבוא אליו למשרד ככה, בלי התראה?" שאל פוקי כשהם פסעו בצעד מהיר ונמרץ ברחבי המסדרון רחב הידיים.

"להפסיד מזה - לא תפסיד", הרגיע דרור. שנייה לפני שהם נכנסו, הוא התלבט מעט והוסיף: "נראה לי שעדיף שתמתין כאן, פוקי. אני אכנס ואכין אותו שאתה כאן".

הס השתרר בחדר האוכל של המדרשה. עמית נותר לעמוד רגע ארוך, עמידתו נבוכה.

עד מהרה הוכיח נפתלי כי הבנתו המהירה עומדת לימינו גם כשיש צורך בעזרה לזולת - הוא ניגש אליו ולחץ את ידו בחיוך.

"תודה. אני שמח שאהבת את החידוש", אמר בקול ידידותי, משל מכירים הם מימים ימימה, "תלמיד חדש פה? איך קוראים לך?"

עמית חיך חיוך קלוש, עיניו מתרכזות בנקודה כלשהי בחלל התקרה, "שמתי עמית דניאל, ואני רוצה ללמוד כאן, עדיין לא דיברתי עם המנהל".

כמו משום מקום, הופיעו לצידו ידידיו החדשים מאיר וברוך.

"אנחנו הבאנו אותך לפה", מאיר התקרב ואמר את הדברים בקול תקיף, כרוצה לחפות עליו.

"זה בסדר, ואני לא המנהל כידוע", מלמל נפתלי כמו לעצמו.

"הרב מתתיהו מעריך אותך, נפתלי. יש מצב שאתה ממליץ לו לקבל את הבחור למדרשה? הוא לא עשה שום דבר, והמשטרה מחפשת אחריו", ברוך דיבר בקול רם, זוכה לבעיטה קטנה מצדו של מאיר.

"למה אתה בועט בי, מאיר?" קרא לעברו.

"דיברת בקול על המשטרה", ענה לו מאיר, "לא כולם צריכים לשמוע".

"לא אמרתי בקול". הם התחילו להיאבק ביניהם.

נפתלי שב בלאט למקומו, עמית נסוג בחשש. מהומה התחוללה בחדר האוכל, מספר נערים ניסו להתערב, ועמית חש אשמה לא ברורה.

ולפתע דממו הכל, רק מאיר וברוך המשיכו להילחם.

כשהבחינו במנהל הנכנס, הם שבו למקומותיהם במהירות, ומתח קל השתרר בחלל חדר האוכל

צרפת, ה'תר"ה (1845 למנינם)

"אתה גלוי ראש, מרשל", צליל החרדה בקולו של סבא אלכסנדר לא נעם לאוזני מרשל. באינסטינקט מהיר הוא מיהר לכסות את ראשו בידו, לאחר מכן הוציא מכיסו כובע בד והניחו על ראשו.

"אני מרגיש שככה צריך ללכת בחוץ", אמר לסבא, קולו הביע התנצלות, "שוב עולים היהודים לכותרות, הצרפתים רוצים שהיהודים יעזבו את צרפת, ובקרוב הוגי הדעות נשמעים קולות אנטישמים". אלכסנדר האזין בתשומת לב לדיבורים של מרשל נכדו, שנראה שגם דעותיו גדלו עימו.

"אתה צודק, מרשל. נדמה שעד שיבוא גואל עדיין יימצאו אנשים שכאלה, עלובים ופחדנים", אמר סבא אלכסנדר בקול מתון, "לו רק היית יודע מה עבר עמנו עד לפני שנים לא רבות. רק שמעולם לא חשבנו להתבייש ביהדותנו".

"הוי, סבא. אני יודע זאת, כיאה לנכדך", השיב מרשל בחיוך.

"אתה יודע, אנחנו הרגשנו", אמר סבא, "וזה הבדל גדול".

מאוחר יותר פתח אלכסנדר את המחברת והחליט להעלות את הדברים על הכתב, למען הדורות הבאים:

"הימים שקדמו לרוחות הקדמה שנשבו באירופה היו חשוכים ומיאישים.

העם הנוצרי שטוף היה באמונות אויליו ולא ידע קרוא וכתוב - מנהיגיו האמיתיים היו כמרים שניצלו את מעמדם הדתי, בעוד הקיסרים נלחמים כדי להשיג שליטה ועושר, והאצילים היהירים נהנו להדגיש את עליונותם.

ולהבדיל - היהודים. יהודי אירופה נחשבו לזרים, והיו שנואים ומנוזדים. יוצאי דופן, יודעי ספר ומוסר, בעלי חכמה וערבות הדדית.

מול כל גלי השנאה, הרדיפות, העוני וההשפלה, נאלץ העם היהודי לשרוד ולשמור ככל יכולתו על מסורת ישראל.

סיפורי מופת רבים נכתבו בדם ובדמעות על מסירות נפשו של עמנו הנבחר למען הבורא ותורתו.

ליהודי אירופה אסור היה לעסוק במסחר, בבנקאות, ללמוד רפואה או כל מקצוע אחר. אסור היה להם להתגורר בשום מקום, פרט לאזורים מסוימים שכוננו 'גטאות', הם גורשו מבתיהם פעמים רבות, והיו נתונים לחסדי המושלים ולאינטרסים שלהם.

היהודי למד להישען על התורה בימי הרדיפות והחרדה. עיניו נשואות היו לשמים כל אימת ששמע פרסות סוסים, במצב זה, קמו לא פעם אנשים שניסו להוכיח כי באו לגאול את העם ולהושיעו.

כך הופיע שבתאי צבי, כשהוא מעורר תקווה עצומה שהנה הגיע הגואל. האכזבה שבאה בעקבותיו טלטלה את עולמם של יהודים רבים. אחריו הגיע יעקב פרנק, שנולד למשפחה שתמכה בשבתאי צבי, טען על עצמו שהוא הגואל, והקים את כת הפרנקיסטים.

מי יכול לתאר את עוצמת הציפייה של יהודים - לפני המהפכה - לביאת המשיח?

אם היום, בעוד תודה לבורא הננו חיים בנוחות יחסית, עינינו נשואות לירושלים כל העת, איך אפשר להבין את ההשתוקקות היהודית לעצמאות, למלכות יהודית, בעת שעולמם נע כמו ספינה בלב סערה, בלי יכולת לראות את האופק?!

רוחות המהפכה הצרפתית הביאו בשורת אביב חדשה - השלטון באירופה המערבית החל לנטות חסד ליהודים. כך, בין שאר הזכויות שבזמננו נראות ברורות מאליהן, ניתנה האפשרות ללמוד במוסדות להשכלה גבוהה, ורוח ההשכלה החלה לנשב אף היא, תוך שהיא זורעת הרס בכל הקדוש והיקר לעם היהודי. המשכילים נהגו לפי המשפט: 'היה אדם בצאתך ויהודי באוהלך'.

מול הרוחות השונות עמדו גדולי הדור ומנהיגיו. היו בין גדולי הרבנים שראו במלחמות נפוליאון הזדמנות רוחנית לקרב את הגאולה, והיו רבנים, בראשם בעל התניא זיע"א, שראו בחופש הזה ניסיון מר לגרור את העם היהודי אלי מצב בו הוא יכול לשפר את מעמדו, אך זה תוך כדי ויתור על יהדותו והתמזגות בתוך חיי הנוכרים ח"ו.

למרות הרושם שנפוליאון נטה חסד לעם היהודי - הרי שהמצב לא היה פשוט, כפי שזה נראה ממרחק רב של שנים. הייתה לנו התמודדות ארוכה. והמאבק

הזה על הרצון לקבל זכויות, לקבל הכרה, להבין שאיננו מנוודים, היה מייאש ומעורר שאלות.

הגלות נתנה בנו את אותותיה החזקים. הוי, מי יתננו עם המתגורר חופשי בארצו ולא נרדף על ידי מארחיו המרגישים שהוא נטע זר ביניהם. כמה אנו רחוקים מהמקום הטבעי שלנו, מארצנו היקרה. מי ייתן מציון ישועת ישראל".

מטה מפלגת "מהפך ישראלי" שוקק חיים בשעת בוקר זו. הקירות מלאים כרזות, ובהן סיסמאות מעניינות המשלבות את תמונותיו של תומר לצד תמונות של מתמודדים נוספים.

אפי עומד בפתח, מול חדרי המשרדים, עוקב בעניין אחר האנשים המתרוצצים, מקלידים, משוחחים בטלפון, כל אחד ועיסוקו. המשותף ביניהם שהם עסוקים במטרה משותפת - לגרום למהפך שלטוני ולתת לתומר את המלוכה.

כשהיה אפי ילד קטן לקח אותו אביו למתנ"ס השכונתי והסביר לו שהוא הולך כעת לקיים את המצווה לשמוע בקול דברי חכמים.

אפי היה סקרן, מעולם לא חשב שיש חשיבות כה רבה בפתקים ובמעטפות, עד כדי כך שצריך לשים אותם בתוך קופסאות גדולות ולהצמיד להם שומרים כה רבים. ההסבר של אבא היה שהרב הורה לשים את המעטפה, ושהוא שמח לחזק את עולם התורה.

"אנשים רבים שמים את הפתק בתוך מעטפה. אבל רובם הולכים לפי איך שהשכל שלהם אומר. אנחנו אומרים שאין לנו שכל, או לפחות שהשכל שלנו לא רואה את הדברים שמנהיגי הדור רואים", הסביר לו אבא את השקפת העולם הנכונה. "דווקא בדור שלנו, בו אנחנו יודעים כל כך הרבה, וכל אחד מרגיש עד כמה הוא חכם ונבון, הרי שהעובדה שאנחנו נשמעים לדעת תורה מעידה שאנחנו מבינים שלחכמי הדור יש סייעתא דשמיא להורות לנו את הדרך בה נלך". לא את כל המילים הבין אפרים הקטן, למרות זאת רישומי הדברים נותרו בליבו.

כעת, מול פרצופו של תומר הניבט אליו מכל כרזה, חש אפי שהסברו של

אביו נעשה רחוק ונטול משמעות. תומר נוכח כאן מכל צד. והוא חכם, נדיב ובעל השפעה אדירה. כולם כאן מדברים על תומר, חושבים על תומר, ורוצים שהוא יצליח.

כולם עובדים פה קשה, ועיניהם נשאות אל האחד והיחיד, זה שיציל את הכלכלה וייתן תקווה לכולם... רק חסר שמישהו יקרא פה "יחי המלך"...

אפי נושם לתוכו את האווירה המעניינת. עמידתו זקופה, הבגדים המונחים עליו משווים לו מראה הדור, והפינוקים הרבים להם זכה עד כה בתוספת הידיעה שהוא נחשב כמו בן של תומר - זה שכולם פה עובדים למענו ובשבילו - מיטיבים מאוד עם תחושתו באותם רגעים ארוכים.

איש לא ניגש אליו, או מתעניין בו, ואפי מוצא את עצמו לומד את המקום, סופר את המשרדים, מנסה לנחש איזה תפקיד מבצע כל אחד, ובוחן איפה הוא נמצא בכל הסיפור הזה, ואיך הוא קשור לכל הבלגן החינני הזה.

יש לו כיפה על ראשו, הכיפה אמנם אפורה, אבל למרות הכל הוא בא מרקע חרדי... והכיפה מכריזה שהוא יהודי מאמין.

והוא כאן דווקא בגלל הכיפה!

תומר רוצה ממנו מידע על הציבור החרדי. הוא רוצה לדעת איך יוכל לרכוש את אמונו של הציבור שממנו הגיע.

מעניין שתומר צריך אותו דווקא. הוא יכול להביא אדם מקצועי שמבין יותר ממנו. הוא בסך הכל נער צעיר.

אם כן, הבנה מהירה חולפת לפתע בראשו - ייתכן שתומר הביא אותו הנה כדי שלא ישתעמם ויברח שוב.

יברח שוב? רעיון מעניין. האם הוא אוהב לברוח? גם מאבא שלו ברח. וגם מתומר.

מה זה אומר לגביו? שהוא מתייאש מהר? או שמא הוא מחפש את עצמו? כן, כן. זו הסיבה. הוא מחפש ומחפש - את עצמו. הוא רץ בשווקים וברחובות, ולא מוצא. הוא חש חוסר מנוחה, יודע שרוב האנשים כבר מצאו את עצמם. רגע רגע, מי אומר שכולם כבר מצאו את עצמם? הייתכן שאף אחד לא מוצא

את עצמו באמת? אולי מי שלא מחפש - זה דווקא מפני שהוא התייאש?
ואולי האנשים מחפשים בשקט, בלי לברוח מהבית?

ואולי לא צריך לחפש כלום, כי הכל כבר כאן?

אפי עצם את עיניו מבולבל, עוקב אחר מחשבותיו הדוהרות. קול זר העיר
אותו משרעפיו.

"ידידי הצעיר, אתה יכול לזוז? אתה עומד בפתח ומפריע לי לעבור". הוא
הנהן וזו הצידה, שולח מבט אל הנכנס.

אדם מבוגר, הנושא בידי שני ארגזים סגורים היטב הנראים כבדים למדי.
"תן לי אחד", הוא נחפז לומר, מושיט את ידיו ולוקח בהחלטה של רגע את
שניהם.

"לאן לקחת אותם?"

"תודה, לא היית צריך", האיש הניע את ידיו בהקלה, "תכניס אותם לחדר
הראשון, משמאל". אפי פסע במהירות בעודו תוהה מה יש בארגזים הללו -
סטיקרים, או שמא כרזות, או אולי... אולי תיכף ידע.

הוא הניח באנחת רווחה את הארגזים על שולחן צדדי, בהוראת האיש. כשנשא
את עיניו הוא ראה את שחר יושב על הכיסא המשרדי מאחורי השולחן הרחב
ומשוחח בטלפון בערנות.

אפי מכיר את העוזר של תומר מהמסיבה שנערכה לו. גם שחר מכיר אותו
היטב. הוא ממחר לסיים את השיחה וניגש אליהם. "תודה דוני, הבאתי את
הארגזים? הכל כאן?"

"נראה שכן".

שחר מוציא מספר שטרות ודוחף אותם לידי של האיש המכונה דוני, ונפרד
ממנו בלחיצת יד. אפי מתפלא לראות את הטיפ הנדיב ששחר מעניק לסבל.
מול עיניו עולה דמותו הסגפנית משהו של פוקי, והסירוב שקיבל מאביו
לתמיכה כלכלית.

אנשים עשירים טועים לפעמים, זו המסקנה העולה בו. האם תומר יבין פעם
את טעותו?

הכל כאן מעורר מחשבה. קולו של שחר מעיר אותו מהרהוריו, "אני שמח

לראות אותך כאן, אפי. אל תתייחס לכל הבלגן שיש פה. זה חלק מהכיף. יש לנו פה מתנדבים לצד אנשי מקצוע שבאו לעבוד. אתה מוזמן להיכנס לכל החדרים ולהתרשם מעבודת הצוות המעולה שלנו כאן.

”לא באתי להתרשם. באתי לעזור לתומר.”

”אני יודע שבאת לעזור, אפי. זה יפה מצידך. בינתיים אני עסוק מאוד. תטייל פה קצת, המשרדים לרשותך, אני סומך על התבונה שלך.”

אפי מהנהן, חש במפתיע או שלא, בודד כל כך.

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למניין

נחום פסע בצעדים נמרצים, שהפכו עד מהרה לריצה קלה. הוא היה נבוך ונסער, דבריו של בוריס כגן וסיפוריו גרמו לו הלם קל.

כמה נאיבי להיות נאיבי. אתה חי בתוך בועה של טוב, לא מחשב כוונות נסתרות, עד שאתה שומע סיפורים ותיאורים שגורמים לך לחוש בחבטה את המציאות המעוננת, ואז אתה מחפש אחר הנאיביות האבודה, מוצא אותה ולוגם ממנה בחדווה. שיקוי קסמים שמקהה את המציאות המרה לפעמים, עד הפעם הבאה.

נחום האט את צעדיו, כשהבין שייתכן שאביו לא יוכל לענות על תהיותיו. ויותר גרוע - ייתכן שלא תהיה לאיש אפשרות לענות על שאלותיו.

לאחר רגע הוא שמח שהאט את צעדיו, שכן על לוח המודעות, לצד מבנה המועצה הנמוך, על פלקט ארוך ורחב נכתבו באותיות גדולות בכתב ברור מספר שורות, שנראו יותר כמו שיר מאשר כמודעה.

”פרח-טורף

גדל בגינתי

השקיתיהו במים

דלוחים

התעלמתי

ברחתי

עקפתי

קרא אלי הפרח

התחנן

נכנעתי

התקרבתי

בין עלעליו הנוקשים

הגיש לי זהב“.

נחום קרא את השורות בעיון, ותר בכיסיו במטרה למצוא בהם פיסת נייר לכתוב עליה את השיר. אבא שלו בוודאי יתעניין במשורר האלמוני שכתב את הגיגיו האישיים, ובנדיבות ליבו פרס אותם לעיני התושבים.

חבל שלא מצוין כאן שמו של המשורר שכתב את השיר היפה.

אביו לא היה בבית, נחום החליט שגם אם אמו עסוקה מאוד, ודאי יהיו לה מספר דקות של פנאי עבורו ועבור סיפורו.

ואכן התברר שהיו לה יותר מכמה-דקות, הוא מצא את עצמו, לאחר שתיאר לה את השיר המעניין, עובר לספר לה על דבריו של בוריס כגן.

”שמעתי פעמים רבות מחברי המושב שהקמת המדינה היא הגשמת חזון אחרית הימים, אמא. והיום בוריס כגן, דוד של שאשה, סיפר לנו שבצעירותו עבד במאפייה בתל אביב. הם סיפקו לחם למעפילים, ואפילו סייעו להם במציאת מקום מגורים“.

”יפה מאוד, היו ימים“. אמא שלו חשבה שבזה מסתכם הסיפור, אבל מבחינתו של נחום הסיפור עוד לא התחיל.

”הוא אמר לי שאז שלטה בארץ אווירה של מרד גדול נגד הדת ונגד הבורא. סיפר לי כיצד הם התבטאו שם, תוך כדי אפיית לחם בארץ הקודש, נגד אלוקים. התיאורים שלו מאוד לא נעימים, אמא. קצת קשה לי להבין איך אפשר לחשוב על התחלת הגאולה במצב שכזה“.

אמא שלו לא נראתה מופתעת, "גדולי ישראל מורים לנו כיצד להתייחס למדינה, נחום. אני רק חושבת שאם המלך חיכה זמן רב שבניו ישובו לארמון, הרי שגם אם הדבר נעשה שלא כהוגן - ודאי שמח הוא שמחה גדולה שיש להם קורת גג, והם שבו לנחלתם".

פרק 13

הרב מתתיהו הנו בעל הדרת פנים מיוחדת. זקנו הארוך הכסוף נוצץ כנגד אור הפלורסנט, ועיניו מאירות בחיוך.

"איך הגעת לפה, עמית? מי הביא אותך הנה?" עמית חש שהוא יכול לבטוח בו, ושהוא רוצה בטובתו. הוא מספר לו על הרב כהן שלימד אותו יהדות לכבוד בר המצווה, מתאר איך התחזק לבד בבית הוריו שבתל אביב, מספר על החברים שלא הבינו מה עובר עליו, ומוסיף שכעבור שנתיים בהן השתדל לשמור מצוות לפי הוראותיו של הרב כהן, הגיע לביתה של סבתא בירושלים, ונשאר שם.

"הייתי נוסע מדי יום לכותל, או הולך לבית כנסת."

"ואיך הגעת לפה?"

הוא מספר על ההפגנה, על השוטרים, על הבריחה. על שיחת הטלפון לסבתא, על החברים החדשים תלמידי המדרשה שהגנו עליו והביאו אותו הנה.

הרב מתתיהו מהנהן, "ואני מבין שאתה רוצה ללמוד פה."

"כן".

"אם הוריך יסכימו - אין שום בעיה שתלמד כאן במדרשה. יש פה נערים כמוך, בחורים טובים שרוצים להתקדם, ויודעים שבאמצעות לימוד התורה הקדושה אפשר לפתח את האישיות. וכידוע, אם אדם רוצה להצליח בכל

תחום עליו לעבוד קודם על המידות, להיות מחובר לעצמו באמת, ולהיות מוכן לקבלת השפע של הבורא. רק אתקשר קודם כל למשטרה“.

עמית חש שחיוורון מכסה את פניו. “להתקשר למשטרה?” שאל בקול צרוד. “כן. אם הם מחפשים אותך - אנחנו צריכים לסגור איתם את הסיפור“.

“השוטרים לא אוהבים אנשים עם כיפה. אפילו התלמידים כאן אמרו. הם יסבכו אותי סתם“.

“אתה חושש, עמית. זה בהחלט לא נעים להסתבך עם רשויות החוק“, קולו של הרב עולה מעט, “אין לך מה לפחד. השוטרים הם בני אדם, ותפקידם לשמור על החוק. אם נתייחס אליהם מתוך כבוד, הכל יסתדר. הרי אתה טוען שלא עשית דבר“.

המילים של המנהל נשמעות תמימות להפליא, בהשוואה למרירות שמילאה את דבריהם של הידידים החדשים, תלמידי המדרשה. עמית מוצא את עצמו מתלבט למי להאמין.

“אנחנו בגלות, לצערנו. בכל יום אנחנו מתפללים ‘השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה‘. בינתיים עלינו לקבל את המרות של המשטרה. כמו שנאמר ‘אלמלא מוראה של מלכות - איש את רעהו חיים בלעו‘. אתה מבין, עמית?”

דפיקה נמרצת על הדלת.

“יבוא“, לשמע הזמנתו של הרב נפתחת הדלת, בפתח עומדים שני צעירים.

“צורי ובני, ברוכים הבאים“, הרב מתרומם וניגש ללחוץ את ידיהם. “אלו בוגרי המדרשה“, הוא מסביר לעמית.

“מה מביא אתכם אלי?“ פונה הרב לאורחיו.

“רצינו להתייעץ עם הרב“, נענה בני.

“בעניין?”

“אני מקליט שירים באולפן. הרב יודע שאני אוהב לשיר“, מתחיל צורי להסביר, “אחרי שהקלטתי את השיר הראשון...” צורי מגולל באוזני הרב את הסיפור עם המעטפה והכסף ומסכם: “היום הלכנו למשרדים שלו. מדובר

באדם עם הרבה כסף שרוצה לתרום. חשבנו אולי הרב רוצה לספר לו על המדרשה”.

”כן, פתאום נזכרתי”, ממשיך בני, ”אמרתי לצורי: אם האיש הזה מיליונר ומחפש למי לתת כסף, דבר ראשון כדאי לומר לרב מתתיהו”.

”מה שמו של התורם הנכבד?”

”קוראים לו תומר אהרונוביץ, יש לי כאן את כרטיס הביקור שלו”.

המילים חולפות ליד אוזנו של עמית. הוא חושב עדיין על המשטרה ועל תגובת הוריו לשיחת הטלפון שיקבלו מהמנהל, ולא מתאר לעצמו ששמו של תומר אהרונוביץ עתיד להיות משמעותי עבורו בתקופה הבאה.

פוקי ממתין בסבלנות, שעד מהרה הופכת לחוסר סבלנות מובהק, שכן דרור מתעכב זמן ארוך במשרד. כשהוא שב, פרושה על פניו הבעה לא ברורה.

”יהב הרפז אמר שאתה יכול להיכנס, פוקי. אין לו פנאי, אז הוא מוכן לקבל אותך למספר רגעים בלבד, ולשמוע מה אתה רוצה”, דרור נשמע רשמי ומרוחק, ופוקי חש במתח הגואה בו כשהוא נכנס פנימה.

תחושת הזרות לא נעימה לו, הן רק לפני מספר שבועות היה זה מקום עבודתו האהוב.

יהב הרפז ממתין לו, מבטו ישיר כתמיד, חיוך קל מצטייר בזויות פיו.

”אני מבין שאתה רוצה לשוב לעבוד כאן אצלנו? אין לי בעיה, פוקי”.

פוקי מופתע, רוצה להמטיר תודות על ראשו של הבוס הנדיב. אך הלה ממשיך לדבר, ודבריו גורמים לפניו של פוקי לשנות את צבען. הוא אוחז במסעד הכיסא שלפניו, כדי לייצב את עצמו.

”מדובר באבא שלך, פוקי. הוא זה שביקש את הפיטורין שלך... אין לי מושג למה. הבנתי שמדובר בעניין משפחתי. אני רוצה אותך במשרדים שלי. רק תעשה לי טובה, אל תאמר מילה לאבא שלך שחזרת לעבודה אצלי, אני לא רוצה להסתבך איתו”.

באמת? מול עיניו של פוקי עולה מבטו הנדהם של אביו, כשסיפר לו שפוטרו מהעבודה. הייתכן שהייתה זו העמדת פנים?

הגיונו הבריא מסרב להאמין למה שאוזניו שמעו. זה לא ייתכן! הוא מכיר את אבא שלו היטב. עם כל הכבוד ליהב הרפז, ברור לו שהוא אינו דובר אמת. פוקי חש כיצד ראשו מתחיל לכאוב.

"אני מבין, תודה", הוא מצליח לענות, "אין לך מה לחשוש, לא אומר לו שחזרתי לעבוד כאן. תודה הרפז, עוד תהיה מרוצה שחזרתי".

פוקי רוצה היה לדעת מה מסתתר מאחורי המבט היהיר והחיוך המעושה. נותר לו רק לומר שוב תודה להרפז ולצאת החוצה, לבשר לדרור שהוא התקבל בחזרה.

דרור לא נראה מופתע: "יפה מאוד, פוקי, אני שמח בשבילך", הוא מגיב ביבושת.

"ידעת שאבא שלי ביקש מהרפז לפטר אותי?"

"אם הוא סיפר לך אז כן. אני, כידוע, איש סודו של הרפז, והוא סיפר לי", לא, זה לא ידוע שאתה איש סודו, חשב פוקי לעצמו, בוחן את דרור בעיניים חודרות.

"מתי הוא ביקש? ולמה שיהב הרפז יציית לו?"

"אבא שלך הוא אישיות בעלת השפעה אדירה, פוקי. ככל הנראה אפילו אתה לא יודע עד כמה. שוב ושוב מוכיחים הצעדים שלו על התנהלות מבריקה. מאחורי כל פעולה שלו עומדים עורכי דין מהשורה הראשונה. אף אחד לא רוצה להסתבך איתו. מסתמן שהשפעתו רק תלך ותגדל", דרור יורה את הדברים בשטף, ופוקי מוצא את עצמו בוחן אותם בעיון רב.

יש אמת במה שהוא אמר, רק שזווית הראייה של ידידו, שככל הנראה היא עמדת עובדי המשרד כולם, מפתיעה אותו.

בעבורו מדובר באבא שלו, שלא מוכן לתמוך כל עוד הוא לא מציית לו, בעבור האנשים בחוץ הוא תומר אהרונוביץ - אדם בעל השפעה, שרק הולכת וגוברת.

למרות כל המילים שנועדו כך נראה להסיח את דעתו, הוא מוכרח לשאול

את השאלה הבאה: "רק תענה לי, דרור, מתי אבא שלי ביקש מהרפז לפטר אותי?"

"יום לפני שקיבלת את הודעת הפיטורין", ענה דרור, "ומה זה משנה? העיקר שהוא הסכים להחזיר אותך. המשרד ממתין לך, תיכנס".

המשרד אכן ממתין לו. פוקי מתפלא לראות שאינו חש כל רגש של שמחה לשוב לעבודה. הוא מתיישב על הכיסא מול מסמך שהרפז שלח לו לעבור על סעיפיו, ומבין פתאום שזה לא ייתכן! אבא שלו לא פנה להרפז בבקשה שכזו. הרי בדיוק בתקופה בה פוטר - אפי לוי הגיע לבית הוריו, ואלו היו עסוקים וטרודים מדי.

זה פשוט לא ייתכן! האם יהב הרפז מטעה אותו? ולמה - מה יוצא לו מכך?

מרגע לרגע משוכנע אפי שאין לו מה לעשות במטה המפלגה. התחושה הזו עולה בו פעם אחרי פעם: כשהוא התבקש לזוז כי הוא מפריע; לצאת מהחדר כי מדובר בנושא מסווג; לא לתפוס מקום כי צריך מרחב; לא להסתיר את האור...

אפי חש שהוא מיותר שם לגמרי, ותוהה בינו לבין עצמו למה הביאו אותו הנה.

בעודו מתלבט אם לצאת לסייר באזור, נשמעת המולה מכיוון הפתח. עיני כולם מופנות אל האיש המחייך בנדיבות, המפלס דרך בתוך המהומה. לראשונה נוכח אפי לראות את האהדה העצומה לה זוכה מיטיבו ואיש חסדו. שירה קצבית וסוערת "תומר מלך ישראל" מתרוננת ברקע, אנשי המטה, במיוחד אלו הצעירים, אך לא רק הם, מוחאים כפיים בהתלהבות, רוקדים ושרים במלוא גרונם.

תומר מנופף לכל עבר בחביבות, מוחא כפיים לפי הקצב ושומר על קשר עין עם כולם. קסמו האישי משדר לסביבה שהוא מקבל את ההערצה לה הוא זוכה ברוח טובה.

אפי עוקב אחר המתרחש בעניין, מופתע לראות כיצד תומר מתנהג בחביבות

לכל העובדים. הוא ניגש לכל אחד מהנוכחים, אומר מילות עידוד ותודות, מחלק בלי חשבון סיגרים משובחים ושטרות של כסף, מעניק לכולם יחס אישי.

אתה צריך לאהוב מאוד את עצמך, ולחוש שלם ובטוח בכל מעשיך, כדי להגיע לרמה כה גבוהה של יחס מעולה לזולת, חושב אפי. הוא ממתין בסקרנות דרוכה לתגובתו של תומר למראהו.

זה קורה מהר מהצפוי. תומר עובר על פניו, מלווה בצ'רלי עוזרו הנאמן, ונעצר. "אפי, ברוך הבא, אתה כאן!" הוא טופח על שכמו בידידות, "אני שמח שהגעת. עדיף שתתלווה אלי, עוד מעט אמורים להגיע הנה שני יועצים לענייני חרדים, אשמח שגם אתה תשתתף בפגישה".

"אני חושב שאני מיותר כאן... נראה לי שאלך", על רקע הרעש מסביב נשמע קולו של אפי רפה וחסר מוטיבציה.

"מה פתאום, אינך הולך לשום מקום. אני צריך אותך לצידי, אפי", תומר מנמיך את קולו, שולח מבט אל עבר צ'רלי, לראות אם הלה מאזין. וכשהוא רואה אותו עסוק בשיחה נמרצת עם אחד הפעילים הוא אומר לאפי בטון רציני, "אני מרגיש שאני יכול לסמוך רק עליך, אפי. ככל שהבחירות מתקרבות נראה לי שיש דברים לא ברורים מסביב. אני צריך שתעזור לי".

דבריו מפתיעים את אפי - מתוך מצב ייאוש ותחושת חוסר תועלת, הפך בן רגע לאיש אמונו של תומר, זה שהוא סומך רק עליו מול כל החברה העובדים עבורו.

לקראת ערב שוככת ההמולה במשרדי המטה. במשרד נמצאים רק מעט מקורבים, מארגנים את המקום ומנסים לתכנן את היום הבא. אפי יושב על כיסא מזדמן ובוחר את הנוכחים, חש לאות לאחר יום כה עמוס. צלצול הסלולרי מכיסו של צ'רלי לא מושך תשומת לב.

ממקום מושבו הוא רואה את צ'רלי. משהו בסבר פניו הדרוך, בצורה בה הוא עונה לטלפון, בדיבורו המהיר והמהוסה, במבטים המתוחים שהוא זורק לכל עבר, גורם לו לחשוב שוב על דבריו של תומר.

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למנינם

בימים הקרובים צצו על גבי לוחות המודעות במושב פלקטים זהים שנשאו שירים שונים. השירים היו עמוקים ומלאי מחשבה, וראשי התיבות של שמו של המשורר האלמוני, אותם הקפיד לחתום בתחתית השיר, עוררו תהיות רבות.

נחום סיפר לאביו על השירים העלומים, ואף העתיק חלק מהם בפנקסו והקריאם לאביו.

אבא שלו הגיב באדישות מפתיעה, לא אופיינית כלל.

אבנר מזכיר המושב שהגיע לביקור הקבוע בו הביא עימו את מיטב התוצרת החקלאית של שדותיו, סיפר ליחיאל שטראוס ולנחום שעמד בצד על התעלומה שטורדת את מנוחתו וגורמת למהומה בקרב חברי המועצה.

"מדובר בכותב המשרבט מילים בלי הבנה", קבע אבנר, "הוא אינו כותב חרוזים כמעט. סגנונו ילדותי ותמוה. והניסיון להפיץ את דבריו באמצעות פלקטים? מה הוא רוצה להשיג בזה? שייקה טוען שייתכן שזה סגנון אומנותי מסוים. הכתיבה הזו עשויה להתפרש ככתיבה מודרנית, ופלקטים כאלו יכולים להיות גימיק של אומנים. רון אומר שייתכן שמדובר בסוג של אמירה, ועלינו רק לפענח אותה. אני חושב שמדובר בנוהג נפסד. מתחשק לי להכות את הכותב האלמוני כהוגן".

פניו של יחיאל, אביו של נחום, החליפו גוונים.

"נחום העתיק לי כמה שירים וקראתי אותם", אמר בקול כבד ומרוחק, "דווקא נראה לי שמדובר בשירים מעניינים, שיש בהם הרבה עומק ויצירתיות".

"פהא, גם כן יצירתיות. אנחנו כאן בארץ עובדים קשה בשדות. לא רואה מה המטרה של הכותב האלמוני המוזר הזה". אבנר שתק במפתיע, ובחן את דבריו. הוא חשב מעט, ולפתע כיסה חיורון את פניו.

"במחשבה שנייה, אולי יש משהו במה שאתה אומר", אמר בזהירות, "ייתכן

באמת שהכותב האלמוני כותב מתוך מחשבה עמוקה, יחיאל. אני צריך לקרוא את השירים שוב. הייתי עצבני ונסער לראות פלקטים בכל מקום, ולכן לא הפעלתי מספיק שיקול הדעת. אתה צודק, נראה לי שיש בשירים מסרים מעניינים וחשובים“.

נחום העביר את מבטו בין אביו לאבנר, רוצה להבין מה מתרחש כאן מתחת לפני השטח.

אבנר התייסר על מילותיו, רצה לבלוע אותן חזרה, אבא שלו נסער ונבוכ. האם ייתכן שאבא שלו הוא הוא הכותב האלמוני? ולמה לו לכתוב את שיריו על פלקטים מוזרים שכאלה ולהפיץ אותם בכל המושב? מה הוא רוצה להשיג בכך?

התרחשות מביכה לכל הדעות.

”הכתיבה שלי רוצה לפרוץ החוצה, אבנר. היא מבעבעת שם עמוק. רוצה לצייר שבילים, לשרטט עולמות. השירה הזו, המוזרה והשונה, היא אני. אתה מבין? אני אוהב את השירים. לא משנה לי עד כמה אני לא מקצועי ועד כמה אני לא סטנדרטי. אני משפץ את המילים ככל יכולתי שיתאימו לקוראים, למרות זאת לא מוכן לוותר על הייחודיות שלי“, אבא שלו הודה בדרך עקיפה שהוא אחראי לפלקטים האלו? נחום ניסה לפענח אם הוא אכן מבין.

”בוודאי, יחיאל היקר, לא התכוונתי אליך כמובן. אתה ראוי לכל גדולה ולכל כבוד“, מלמל אבנר במהירות.

”אני לא מחפש גדולה ולא כבוד, אני בז לדברים הללו“, השיב יחיאל שטראוס, ”יש בכבוד האישי כל כך הרבה בעיות וקונפליקטים, ואני מעוניין להתרחק מכל אלו. מה שאני רוצה זה רק להגשים את עצמי. תמיד אהבתי לכתוב, ואני יודע שבאומנות הכתיבה מוצאת נפשי מרגוע. גם אם כל העולם לא יאהב את הכתיבה שלי, אני אמשיך לאהוב אותה בכל דרך, כי הכתיבה שלי היא אני, ואני אוהב את עצמי“.

”ראשית אתה כותב יפה מאוד, שנית אני חושב שאתה כן ראוי לכבוד, יחיאל. נשמתנו היא חלק אלוך ממעל, ומלך הכבוד הוא הבורא יתברך. כל אדם ראוי לכבוד מלכים, כולל אנחנו עצמנו. שלישית, אני מסכים עם כל מילה שלך,

יחיא"ל", אבנר הביט בחוסר נוחות גובר אל הדלת, רומז שהוא רוצה להיות אחרי השיחה המביכה הזו.

"אחשוב מה לעשות כדי לסייע לך. מגיע לך לחוש מימוש עצמי. אתה אדם טוב. ומי יודע? אולי מעז יצא מתוק, אולי מהשיחה הזו יצא משהו חיובי. בינתיים תתפלל חזק".

לאחר שאבנר יצא מביתם, השתררה שתיקה רבת משמעות. נחום רצה לדבר ולשאול שאלות, אך לא מצא מילים, ואבא שלו שתק בחוסר אונים.

"אתה כתבת באמת את השירים היפים האלו, אבא? התושבים נהנים מאוד לקרוא אותם", אמר נחום לבסוף, "וזה רעיון ממש טוב, להפיץ את הדברים שלך בצורה כזו".

אבא שלו המשיך לשתוק לרגע, ואז סיפר: "כשהייתי ילד היינו שכנים של ר. נשר המשורר הנודע. הייתי מחקה את כתיבתו ומראה לילדים בשכונה. הייתי מחפש, ואפילו מוצא מילים מתחרזות, כדי שהשירים יהיו שירים אמיתיים, כמו בספרים. קירות חדרי היו מלאים בשירים שכתבתי. הורי אמרו לי דברי שבח, והחברים אמרו שיום אחד אהיה ר. נשר מספר שתיים. אני לא חשבת אז שארצה להיות משורר אמיתי. מי אני ליד כל המשוררים הגדולים?" אמר לבסוף, בעודו ניגש אל השולחן ונוטל לידי את מחברת השירים, מעלעל בה קלות.

"לאחרונה אני מרגיש שאני רוצה שהסערה הפנימית שלי תהדהד בכל העולם, אתה מבין, נחום? אני רוצה לפרק, לבנות, לשנות, להזיז, לערער, לזעוק את הצעקות שלא נשמעו מעולם".

"אתה רוצה גאולה, אבא?"

אבא שלו הביט בו ארוכות. "כן נחום. אני רוצה כבר גאולה!"

פרק 14

צ'רלי מביט לכל הכיוונים, בוחן אם מישהו עוקב אחריו. אפי חש כיצד הדריכות תופסת את מקומה של העייפות מהיום העמוס שעבר. הוא פונה אל בר המים, מוזג באיטיות, ותוך כדי כך בוחן לאן פניו של צ'רלי מועדות. רואה אותו יוצא ממשרדי המטה ופונה לכיוון הלשכה הרחבה של תומר.

אפי רוצה מאוד ללכת בעקבותיו, אך מבין שצ'רלי יבחין בו מיד. הוא עוטה על פרצופו הבעת שעמום ומטייל הלוך ושוב, פוזל מדי פעם את הלשכה. צ'רלי מתמהמה, ואפי מבין שצעידתו התמוהה על יד הלשכה עלולה להחשיד. הוא מוצא את עצמו תופס עמדת תצפית מאחורי עציץ בעל נוכחות מרשימה ומשקיף מבעד לענפיו אל עבר הלשכה.

"משחק מחבואים?" קולו החביב של שחר מקפיץ אותו. שחר מדבר אליו, אך מבטו מופנה לכיוון שבו נמצא צ'רלי.

"לא, אני לא. רק..." הוא נחלץ ממקום מחבואו, מאבק את בגדיו.

"אחרי מי אתה עוקב?" שחר מתעניין.

"למה נראה לך שאני עוקב?" הוא מנסה להרוויח זמן כדי למצוא תשובה מניחה את הדעת.

דלת הלשכה נפתחת בלאט, צ'רלי יוצא ממנה, בידיו תיקיית מסמכים.

תשומת ליבו של שחר מופנית אליו, "מה יש לך בתיקייה, צ'רלי?" הוא שואל ישירות. צ'רלי מחייך את חיוכו הרחב, "מסמכים חשובים, לא משהו שקשור אליך".

"אני מבין". אפי מקווה ששחר לא ישאל אותו בנוכחות צ'רלי אם הוא עוקב אחרי צ'רלי. למזלו יש לשחר יותר מקצת שכל בקודקודו, והשאלה לא נשאלת. הוא רק אומר לאפי בקול מעודד: "איך שזה נראה, הרי שאתה משתדל לסייע לתומר בתחומים נוספים".

"מה עבר פתאום על תומר, ככה לחפש אנשים ומוסדות ולתרום לכולם? בקצב הזה כל אדם שיש לו חלום - יוכל לבוא לתומר, לקחת ממנו כסף, ולהגשים את חלומו!" צורי דיבר בקול רם, נראה שעליצות נחה עליו, "בעצם - לא את כל החלומות. יש דברים שאי אפשר לקנות בכסף, אלא בעבודה קשה", הוסיף תובנה שעלתה בדעתו לאחר שבחן את הדברים. שתיקה ענתה לו בתגובה.

"הרב מתתיהו הופתע כהוגן, היה לו קשה להאמין שזו לא מתיחה. והוא סך הכל צודק. למה שאדם מן השורה ירצה לפזר את הכסף שלו לכל דורש, ולא יעדיף לשמור אותו בחשבון הבנק?!" צורי היה ממשיך לדבר ולדבר, אלא שהשתיקה מצד ידידו נראתה לו מוזרה מעט.

"למה אתה ככה? מה קרה?"

"מה?"

"למה אתה לא מדבר, מה עובר עליך?"

בני התלבט, "לא יודע. אני מרגיש שאני לא עושה כלום".

"מה? למה אתה מתכוון?"

הם פסעו על גבי מדרכה רחבה, לאחר שיצאו מהמדרשה, בדרכם אל עבר מרכז העיר. מזג האוויר היה נעים, רוח קלה נשבה והניעה את צמרות העצים בקסם ירושלמי רב-חן.

"לא יודע אם תבין אותי, צורי. אתה אוהב לשיר. קיבלת מתנה משמים, אתה מגשים את עצמך ואת השאיפות שלך. יש לך אפילו תמיכה כלכלית. אתה בדרך טובה. אני... לא יודע. חושב על עצמי. אני לא טוב בשום דבר", דבריו של בני נשמעו עגומים, "אין לי כישרון מיוחד, אין לי סבלנות ללמוד כלום, וגם אם היו לי, הרי שאין לי כח וחשק להשקיע. תן לי חיים קלים ונוחים".

"חיים קלים לא הולכים יד ביד עם סיפוק. כדי להגיע לאושר צריך לעבוד קשה כנראה", המשיך צורי את קו המחשבה.

צורי ובני מכירים זה את זה היטב עוד מהשכונה בה גדלו. הם באו ממשפחות מסורתיות שהחלו להתחזק יותר ויותר במהלך השנים בזכות רב שהגיע לשכונה ומסר הרצאות. הרב גם היה זה שעזר להם להירשם למדרשה של הרב מתתיהו.

"חשבתי על זה, אין לי דרך להביא את עצמי לידי ביטוי. כנראה אלך בעקבות אבא שלי".

"נו, הרי למדנו שאין מלאכה שמבזה את בעליה. אל תרגיש עם זה רע". לצורי יש לב טוב, הוא מבין את בני. לדעתו מדובר דווקא בפלוס - העובדה שאין לבני כישרון יוצא דופן גורמת לו להיות בעל אופי נעים, כזה שלא עסוק בעצמו יותר מדי, כזה שכיף להיות בחברתו.

הוא לא הביע את מחשבותיו בקול. בני מרגיש שהוא מפספס משהו, והוא צורי, רוצה מאוד לסייע לו. "תקשיב לי, בני, אולי נשאל את שחר העוזר של תומר? הוא אדם נחמד. בטח תהיה לו עצה עבורך".

"שחר הוא לא הקוסם מארץ עוץ, שיגיד לי 'אברה קדברה' וייתן לי כישרונות בתוספת אבק כוכבים".

צורי צחק. "אני מתקשר אליו, בני. לא נפסיד מזה".

"מקווה".

צורי לא התייחס למצב הרוח המלנכולי שנפל על ידידו. הוא שלף את הסלולרי מכיסו ומצא את עצמו מחייג לשחר.

'מה אני עושה פה, בעצם?' חשב פוקי לעצמו, לאחר שהספיק לעבור על התיקים שהרפז שלח אליו, ואף קיבל הזמנה לשיבת צוות בשעה הבאה. אווירת המשרד השתנתה משהו במשך הזמן שלא היה בו, והוא מתקשה להגדיר בינו לבין עצמו איך הוא רואה את הדברים.

'מה רציתי? התחננתי להרפז להחזיר אותי לכאן. הרפז התייחס אלי בנדיבות והחזיר אותי. למה אני לא מרוצה?' חשב לעצמו ותר אחר תשובה שתניח את דעתו, לשווא.

אולי מכיוון שיש כאן מספר סימני שאלה; למשל מדוע אביו ביקש מהרפז שיפטר אותו, מדוע הרפז החזירו לעבודה, וכן מדוע הרפז, שהוא עורך דין חכם ומפולפל, צריך היה להסכים לקבל את הבקשה המוזרה מצידו של אביו בלי כל שאלה או תמיהה.

ישיבת הצוות נערכה בנוכחות כל עורכי הדין של המשרד. ייב הרפז ושותפו מחמוד סולימאן ניהלו את הדיונים לסירוגין, המזכיר החרוץ רשם את עיקרי הדברים...

הכל עשה רושם רגיל, אבל פוקי חש ששום דבר לא באמת כזה, בעיקר מכיוון שהרפז ביקש ממנו להיכנס אל משרדו בסיום הדיונים. כשהוא נכנס, ראה את השותף הבכיר, מחמוד סולימאן, יושב בצד ומביט בו בעניין.

"פוקי, שב בבקשה", קולו של הרפז נשמע לו מרוחק, מנסה לפלס דרך בתוך מסך מחשבותיו, "תגיד לי, פוקי, מה הסיפור עם אבא שלך?"
"סיפור?"

"כן. אני מתכוון לרעיון הזה להכניס לבית שלו את אפי לוי, הנער המסכן". פוקי נשם עמוקות, מסדר את מחשבותיו. אוקי. גם לכאן הגיע הסיפור עם אפי. ככה זה אם אבא שלך מיליונר, שנוהג לשתף יחצ"נים ואנשי תקשורת בכל פרט בחייו.

הוא חייך במבוכה ואמר: "העניין לא ברור גם לי, הרפז. גם אני הייתי רוצה מאוד לדעת מה המטרה של אבא שלי". הוא השתק. רכילויות הן לא כוס התה של ייב הרפז, מה פשר השאלות הללו?!

הבוס שלו התרווח לאחור, כתפיו הרחבות מקנות לו נוכחות חזקה, אפילו

עוצמתית. הוא הקיש בעט על גבי השולחן. "תחשוב על השאלה שלי היטב, פוקי. מה ידוע לך? האם אביך העביר את רכושו על שמו של הנער?"

פוקי החוויר. "למה שיעשה זאת?"

"אני רוצה לעזור לך, פוקי. מסתובבות שמועות שונות בעניין. אבא שלך מריץ מפלגה, זה יפה מאוד. רק שהוא מדאיג אי אלו אגודות וארגונים לזכויות אדם ודמוקרטיה. עם חלקם אני בקשר. האם תהיה מוכן להיות לנו לעזר ולנסות להבין את המטרות של אבא שלך?"

פוקי התיישר. הכל ברור לו כשמש בצהריים!

אין זה סוד שיהב הרפז ומחמוד סולימאן שואפים לקדם את הדעות שלהם - אלו הרואות את הדו-קיום בין העמים כמטרה נכבדה וכערך עליון ששווה להילחם עליו.

אבא שלו, תומר אהרונוביץ מחזיק בדעות קלאסיות של ימין מרכז, עם נטייה קלה לשמאל בנושאים מסוימים. לא קשה להבין שהרפז וסולימאן רוצים לעשות הכל כדי לעצור את מפלגת 'מהפך ישראלי'.

הם עקבו אחרי ההבנה שניכרה על פניו, בעודו מתלבט על התגובה המתאימה עבורם.

"אני לא יודע ולא רוצה לדעת, חברים יקרים", אמר לבסוף בקול עייף, "אני מודה לכם שהחזרתם אותי לעבודה. כמו שאתם בוודאי יודעים, יכולתי לבחור בחיים אחרים, קלים יותר, ליהנות מכספו של אבי ולחיות חיים נוחים ומלאי פינוקים ותענוגות. בחרתי בחיים של עשייה ושל עבודה קשה. ומה שקורה אצל אבא שלי פשוט לא מעניין אותי."

הרפז לא חשב פעמיים לפני ששאל את השאלה הבאה, שאלה - שהוא עתיד להתחרט עליה: "בכל מקרה, הרי דרור עזר לך בכך שהסיע את אפי לוי, ומסתבר ששאלת את הנער מספר שאלות חשובות, האין זאת? מה היו התשובות?"

הם הביטו בו בצפייה דרוכה. והוא חש בתחושת הכעס הגואה בו. הם מגזימים לגמרי, אין מה לומר. פניו העלו סומק קל, והוא התרומם ממקומו, "החזרת אותי לעבודה, הרפז. יפה מאוד מצידך. תמיד היית בוס נדיב ומתחשב. לא מבין מה פשר השאלות הללו, מה פשר המעקב הזה אחרי באמצעות דרור.

מה אתה רוצה להשיג בזה? תחשוב היטב, ולפני שאתה עונה לי תשובות, תענה אותן קודם כל לעצמך“.

פוקי התרומם ממקומו ויצא מהחדר. הרפז וסולימאן החליפו ביניהם מבטים מהירים. הם שגו שהזמינו את פוקי לשיחה הזו. ייתכן שלא היו צריכים להחזיר אותו לעבודה כלל.

”פוקי לא טיפש“, קולו של סולימאן נשמע לראשונה. הרפז נאנח ברוב משמעות.

”נקווה שנצליח לתקן את הנזק שנגרם בשיחה הזו“, אמר כמו לעצמו, ”הרי לא היינו רוצים שמשהו בפעולה ישתבש פתאום“.

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למניין

נחום רץ בשדה הפתוח אל עבר המושב הסמוך, מדלג בקפיצות גדולות על מכשולים קטנים.

”גאולה!“

המילה הזו ממלאת את מוחו בצפיפות, לא מותירה בו אפשרות לחשוב על משהו אחר בצלילות.

מאז השיחה הכואבת של אבנר עם אביו, והמסקנה שעלתה לבסוף שהדבר היחיד שאביו רוצה הוא גאולה, חשב נחום רבות מה אומר המושג הזה.

איך אפשר לנחם את אביו? איך אפשר לגאול את הבית שלהם ממסכת העצב והחרדה?

בבוקרו של יום הגיע למסקנה, שאולי הרב יכול לענות תשובה. וכעת הוא מיישם את הרעיון ומוצא עצמו רץ אל ביתו של הרב נעימי המתגורר ביישוב הסמוך.

נחום נכנס לבית המדרש וממתין בצד זמן מה, עד שהרב מבחין בו ושואל לרצונו.

"אבא שלי נפגע במלחמת ששת הימים, הרב. אמא שלי אומרת שפגיעה נפשית מורכבת יותר מפגיעה גופנית. שכן אדם שמתמודד עם בעיה נפשית אינו זוכה לתמיכה ולאהדה, אלא חש אשמה על כך שהוא לא כמו כולם", לנחום יש קול בוגר, ומעיניו נשקף עצב מסוים. הרב מחייך אליו באהדה.

"אבא שלי כותב שירים במחברת כדי להתעודד ולשאוב מהם כוחות. הוא מדבר וכותב הרבה על הגאולה כדבר היחיד שיכול לעזור. מה היא גאולה? מתי היא תגיע? איך אפשר לגרום לה לבוא עכשיו?"

"שאלת שאלות טובות. מה שמך?"

"נחום שטראוס".

"אילו היינו שואלים, נחומק'ה היקר, יהודי לפני חמישים שנה מה זה גאולה, הוא היה עונה לנו שגאולה זה להגיע לארץ ישראל".

"אנחנו כאן בארץ".

"נכון. אנחנו בארץ ישראל, בנחלה שהובטחה לאבותינו ולנו. לכל יהודי יש ברוך ה' קורת גג, ביטחון כלכלי, ואפילו חופש לשמור את דת משה כרצונו, האם אנחנו כבר בגאולה?"

"לא נראה לי, משיח בן דוד עדיין לא הגיע".

"משיח בן דוד יכול להופיע בכל יום. אני רוצה לדבר עם אבא שלך, קח אותי אליו עכשיו".

נחום והרב נעימי ראו את יחיאל שטראוס עומד בחצר הבית, בידיו מזמרה, והוא גוזם את העשבים השוטים שגדלו פרא בחצר. הגינה לא נוכשה זה זמן רב, והחקרים שהגיעו בהמוניהם שיוו לבית מראה לא מטופח בעליל.

נחום לא האמין למראה עיניו. זו הפעם הראשונה מזה תקופה ארוכה שאבא שלו משקיע במשהו, נראה שעצם המחשבה על גאולה עושה לו טוב.

הרב נעימי הוזמן לשבת בחצר, ונחום נחפז לביתו להגיש לו שתייה.

"יש לך ילד מיוחד מאוד, אדון שטראוס. לא להאמין עד כמה התמודדות מול

קשיים מחשלת ומעניקה שאר רוח", אמר הרב, "הוא סיפר לי על השאיפה שלך להיגאל. אני רוצה לומר לך שמדובר בשאיפה נעלה, שרק מוכיחה על הנצחיות שלנו כעם, שלמרות הגלות מוכן להביט קדימה ולדעת שהטוב עוד יבוא. הטוב המוחלט, זה שאין בו רע כלל. הכל רק עניין של זמן, אדון שטראוס".

"המחשבה על הטוב היא היחידה שמאפשרת לי להמשיך, כבוד הרב. אני אחז בטוב בכל הכח. יודע שהבורא יתברך הוא מקור הטוב, ומה שלא טוב פשוט לא שייך אליו".

"נו נו, יש טוב נגלה, ויש טוב נסתר. גם ברע מסתתר טוב. התקווה שלנו היא שהטוב יהיה מושלם, בלי עצב כלל".

"איך מגיעים לדרגה כזו, הרב?"

"במסכת מגילה כתוב 'האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם'. אחד הפירושים הוא שאם אדם אומר דבר בשם אומרו, הרי שהוא נותן לחברו מקום, ובכך יש גאולה. אתה מבין? אדם לא יכול להביא לזולתו מקום, אם המקום שלו עצמו לא בטוח. מכאן שכל אדם צריך למצוא את ייעודו בעולם ולשמוח בעצמו, רק ככה יוכל הוא לתת גם לשני מקום".

"איך אפשר לתת לעצמי מקום? למצוא את הייעוד שלי?"

"הייעוד שלנו נמצא ברצון שלנו. במקום שהרצון נמצא - לשם צריך להגיע".
 "ואם אדם רוצה לעבור על חוקי התורה חלילה, למשל לעבוד שבעה ימים בשבוע כדי להרוויח יותר כסף?"

"שאלה מדויקת. בשביל זה יש לנו תורה. הרצון האישי בתוספת שמירה על חוקי התורה בצורה מדויקת ובלי פשרות - הם מימוש הפוטנציאל בצורה הטובה ביותר".

"הרצון שלי להוציא לאור את שירי, הרב. רק שהרצון לא יוכל להתממש לעולם, כנראה. אין לי כסף להשקיע, ואומרים שהכתיבה שלי לא מספיק מקצועית".

"אין דבר העומד בפני הרצון. ככל שהאדם ממוקד במטרה ומגייס את כל כוחותיו להגשמה, מתוך הבנה שגם אם משהו לא הולך כרצונו, אז עליו לבחון אם יש צורך לחשב מסלול מחדש - הרי שהוא יצליח להגשים את

שאיפותיו. המטרה היא למצוא את החשק להתמיד בלי להרפות. ההסכמה שמותר להיכשל היא חלק חשוב בדרך. אני רוצה שתכיר את קוטי בן עמי. קוטי עובד בעבודות שונות ביישוב שלנו, על אף שבמקצועו הוא חקלאי, הוא מחפש בכל הזדמנות את מימוש הפוטנציאל שלו וטוען שהוא נהנה מכל רגע".

פרק 15

שחר ענה לשיחת הטלפון, והקשיב לדבריו בתשומת לב.

"אני מבין שחבר שלך חושב שאין לו כישרון יוצא דופן", אמר, מנסח את ששמע במשפט משלו, תוך כדי שמוחו תר אחר תשובה הולמת, "יש לי רעיון. יועץ התעסוקה של המטה אמור לבוא מחר, אני קובע לבני פגישה בשעה אחת עשרה בבוקר".

"מעולה, תודה". צורי חייך חיוך רחב והודיע לבני את הבשורה.

"מה כבר יוכל היועץ לסייע לי?" התרעם בני, "הוא קוסם?"

"למה אתה חושב שרק בידיים של קוסמים יש פתרון לבעיות?" למראה התגובה הריאלית של בני, חש צורי שהרוח יוצאת לו מהמפרשים.

"טוב, כבר סיכמתי. תלך מחר. אולי כן תצא תועלת, מי יודע?" אמר.

"אולי כן, ואולי לא", בני הזיז ענף מחצר סמוכה שהפריע לעבור, "בכל מקרה יש לך כבר תפקיד. בינתיים, להזכירך - בכל פעם שאתה שר, אתה צריך לספר על נדיבותו של תומר אהרונוביץ".

שחר החזיר את הסלולרי לכיסו, "כל הכבוד לבחור הזה! איך הוא דואג לחבר שלו, הלוואי כולם היו ככה", אמר לאפי, תופס כעבור רגע שדיבר לאוויר.

אפי נראה ממהר, כמעט רץ. "לאן אתה הולך?" שחר נחפז אחריו. אפי המשיך לרדת במהירות במדרגות בלי לחונן אותו במבט.

שחר עלה בחזרה אל קומת המשרדים, צופה ברחוב דרך החלון מזווית ראייה טובה. צ'רלי נכנס אל רכבו, אפי עוצר מונית.

כעבור רגע הבחין שחר במונית הנוסעת בעקבות הרכב של צ'רלי.

"אוקי, הנער הצעיר חושב לשחק במעקבים של סיפורי בלשים", מלמל לעצמו. הוא מיהר להוציא את הסלולרי מכיסו, "מרקו, שומע? מדבר שחר. אני נמצא בחלון של מגדלי סקופ. איפה אתה? אוקי, אני רואה אותך. סע בעקבות המונית הנמצאת בצד שמאל. אפי לוי נמצא בה, ואני רוצה לקבל פרטים מדויקים על מקום נסיעתו. אם יש התפתחויות חריגות תעדכן אותי בבקשה".

מרקו נשמע תוהה. "אתה בטוח? ואם תומר ירצה לנסוע?"

"זה בסדר. אל תשאל שאלות. עשה מה שאני אומר לך". לנוכח השתיקה של מרקו, הוסיף בזהירות: "תשתדל לא לפספס את המונית, מרקו. ובבקשה - אל תגיד לצ'רלי מילה".

נהג המונית, אדם מבוגר ונעים סבר, לא שאל שאלות מיותרות את הנער שביקש ממנו בדיבור מהיר ומעט מבולבל לעקוב אחר הרכב הכסוף. אפי חש שהוא נע בין דמיון למציאות.

האם יש צורך לעקוב אחרי צ'רלי?

מה המשחק הטיפשי שהוא משחק עכשיו?

הוא כבר כאן, נוסע בעקבות הברנש הגבוה האוחז תיקיית מסמכים חשודה שלקח מלשכתו של תומר.

'ההתנהגות המוזרה של צ'רלי גרמה לי לחשוד', אפי חש שהוא חייב הסבר מוצדק על המעקב, תוך שהוא מרגיע את עצמו, שמקסימום יתברר שהעוזר הנאמן העביר מסמכים חשובים בהוראת תומר.

הרכב הכסוף נעצר ליד בניין משרדים מיושן. האדם הצעיר הנשען על המשקוף מוכר לאפי. דרוש לו רגע להבין שהבחור שניגש אל הרכב של צ'רלי ונוטל ממנו את תיקיית המסמכים הוא הנהג שהסיע אותו הבוקר בהוראת פוקי.

“זה לא אמיתי!” המחשבה הזו נאמרת בקול רם.

נהג המונית מביט לכיוונו בעניין. “מה לא אמיתי? אתה צריך עזרה, נערי?” הוא נראה נבוך, “לא, מה פתאום”, קולו רפה, כשהוא מבקש מנהג המונית האדיב להשיב אותו למקום ממנו הגיע. כשהרכב מסתובב בכיכר, הוא מופתע לראות את מרקו נוסע אחריהם.

האם זה מקרי? הוא בוחן את כל הנתונים העומדים לפניו ומסיק שדווקא אנשי אמונו של תומר, אלו האמורים לתמוך באיש העשיר והנדיב בכל דרך, דווקא הם עושים יד אחת נגדו.

למי הוא יכול לספר על הגילוי הזה? את מי הוא יכול לשתף? מי ערב לו ששחר נאמן? אולי הם כולם רוצים לשתף פעולה עם פוקי נגד אביו? אולי פוקי כועס שאבא שלו חתם והעביר אליו, נער לא מוכר, חלק מרכושו - בעוד הוא לא מקבל כל סיוע מאביו?

אם בו האשם, הרי שהוא מוכן ללכת. הוא לא חייב להישאר בבית של המיליונר ולסבך אותו. אם כי במחשבה נוספת - לא ייתכן שצ'רלי ישתף פעולה עם פוקי בגללו.

המחשבות מסבכות אותו, והוא מתכנס בתוך עצמו. מתוך הבהלה והחשש, נזכר אפי באבא שלו, ובויכוחים שהיו ביניהם לאחרונה.

לראשונה הוא קולט שיש דברים שאין לו הכלים לאמוד ולהעריך אותם באמת.

חלון המשרד של פוקי פונה אל הכביש, פוקי עומד להפוגה קצרה, נדהם לראות את צ'רלי עוזרו של אביו מעביר תיקיית מסמכים לידי של דרור.

נדרש לו למצמץ בעיניו ארוכות, ואפילו לצבוט את עצמו כדי להבין שאין זה תעתוע ראייה.

צ'רלי הוא עוזר נאמן, איש ימינו של אביו. מה לו לתת מסמכים לדרור?! עיניו של פוקי נודדות אל המונית העומדת בצד, הוא חש שליבו מחסיר פעימה או שתיים, כשמבחין באפי לוי היושב בתוך מונית הנוסעת בעקבות צ'רלי, ובמרקו הנוסע בעקבותיהם.

אילו רק יכול היה לדעת מהי המטרה האמיתית של כל אחד מהנוסעים כאן. פוקי שואף אוויר, מנסה להירגע מהאירועים המוזרים המתרחשים מתחת לאפו.

ייתכן שצ'רלי מעביר ליהב הרפז ולמחמוד סולימאן תגמול מאביו על הפיטורין שלו. הסתברות לא הגיונית בעליל, אך יש להביא אותה בחשבון. ייתכן גם שצ'רלי מועל במעביד שלו באיזושהי צורה.

צ'רלי מרים את עיניו. מבטו נתקל בפוקי. את הבעת התדהמה שמופיעה על פניו, יכול פוקי לפרש במגוון דרכים.

ליועץ התעסוקתי במשרדי המטה יש כיפה. כיפה גדולה!

בני נעצר בפתח המשרד בהפתעה.

עוד מההתחלה, מהרגע שבו קיבל צורי לידיו את המעטפה עם השטרות והכסף לאחר שהקליט שיר באולפן, הייתה לבני סבירות כלשהי שתומר מונע מכוונות לא בדיוק טהורות וטובות.

כעת, מראה הכיפה מבלבל אותו. אם תומר מעסיק אנשים שומרי מצוות התומכים בו, יש סיכוי יותר מסביר שמדובר אכן באדם טוב ונדיב, שהחליט לתעל את הונו ואת כוחו לרווחת הכלל. הוא חש יותר מקורטוב של הערצה כלפי תומר.

”שמי הרצל. איך קוראים לך?” קולו של האיש המחויך עולה מבעד למחשבותיו.

"בנימין, או בקיצור - בני".

האיש מדפדף ביומן שלפניו. "בני שטראוס - נכון?"
"נכון".

"אוקי. שחר ציין לי שאתה כאן כדי לגלות אילו כישורים יעזרו לך למצוא דרך להועיל לעבודת המטה של 'מהפך ישראלי', נכון?"
בני מופתע למשמע ניסוח השאלה. "לא יודע", עונה לבסוף.

"טוב. אמור לי, בני, מהם התחביבים שלך? במה אתה מצטיין?" השתיקה שעונה לו גורמת להרצל להמשיך לשאול, "יש לך נטייה לציור? אנחנו מעסיקים ציירים לכל מיני מטרות. אם יש לך כישרון, אנחנו מוכנים לממן לך לימודים".

"לא. ממש לא, אומנות לא מדברת אלי בכלל".

"אוקי, אז אתה גם לא תוכל לפסל את דמותו של תומר. יש לנו תחרות כזו".
הוא מנסה לגשש, "אולי אתה אוהב להקליד? לכתוב? עבודה פיזית אולי?"
"לא. אין לי שום תחביב. אני אוהב חיים נוחים. בלי מאמץ מיותר. אין לי סבלנות להקליד. בקיצור - סתם באתי לכאן".

הרצל אינו נבהל מההצהרה חסרת התקווה של הנער הצעיר. הוא מסדר את הכיפה שעל ראשו ושואל: "אולי יש בך תכונת אופי מעניינת? אפילו לא דבר שנחשב יתרון או כישרון?!"

בני לא עונה מיד. הרצל ממשיך, "אני שואל לא כדי להקניט אותך חלילה. אלא רק כי אני מאמין בעובדה שבורא עולם לא ברא שום תכונת אופי לחינם. אפילו לחסרונות יש סיבה". וכשהוא רואה שבני קשוב ומתעניין, הוא מרחיב: "שים לב שגם בטבע, למשל, הציפורים הנוודות לא קיבלו יכולת ראייה טובה. הן הרי עפות מעל אוקיינוסים מדהימים שעין לא ראתה, ולא רואות את יפי הבריאה. הידעת מדוע? כי אינן צריכות את חוש הראייה! התפקיד שלהן הוא לנדוד ולהצליח לשרוד. במקרה שלהן, חוש הראייה היה מפריע להן להגיע למטרה".

"אני צריך להשלים עם החסרונות שלי?"

"לא אמרתי זאת. עליך לכוון אותם למקום חיובי, מתוך ידיעה ואמונה שיש

לכל חיסרון תועלת בפני עצמו. איינשטיין לדוגמה, חווה קשיים שבגללם מצא את הכישרונות שלו, בטהובן הלחין מנגינות מדהימות דווקא בשנים שבהן לקה בחירשות חלקית. כל אחד יכול לנתב את החסרונות שלו, ולנסות להפוך אותם למעלות. לכל דבר יש תכלית גם אם לא רואים אותה מיד."

בני מאזין ברוב קשב לתיאור. הוא מוצא עוז ומשתף: "כשהייתי קטן היו מעירים לי שאני מדבר הרבה. אתה מתכוון לכוה דבר?"

"המממ. כן בני. נתת כיוון מעניין". הרצל קם ממקומו ופוסע הלך ושוב ברחבי המשרד הרחב. הוא מרים את השפופרת. "שחר? בוא הנה עכשיו."

כששחר מגיע למשרד, מוצא בני את עצמו מאזין ברוב קשב לדבריהם, רוצה להבין על מה הם משוחחים.

כעבור מספר רגעים פונה אליו הרצל, "אוקי, בני. שחר מסכים איתי שתוכל להצטרף לעבודת המטה. אם יש לך כישרון ביטוי מעולה - אין סיבה שלא תגייס אותו עבור תומר."

לי? כישרון ביטוי? בני מופתע עד כמה בקלות אפשר לשנות תארים. מ'פּטפּטן' הוא הפך ל'בעל כישרון ביטוי'.

מבלי משים מזדקף גוו. "אשמח לעבוד עבור המפלגה", הוא מצהיר בקול נרגש.

אם יחשוב על זה, הרי שמדובר במטרה מעוררת התפעלות - הוא יפעל למען תומר אהרונוביץ האיש האגדי, כדי שמפלגתו תצליח להיכנס לכנסת. שווה לעבוד קשה בשביל אדם נדיב כזה, המחלק כסף ומסייע לכל אדם!

בעודו שקוע במחשבות, נשמע קולו של הרצל, "רגע, רגע, שחר. לפני שאתה הולך. יש לי רעיון מצוין. נכון אמרת שאתה מחפש מועמד שייצג בכנסת את קהל הבוחרים הצעיר? נראה לי שמצאנו!"

ישראל ה'תשנ"ט, 1969 למנינים

הרב נעימי הגדיר את קותי בן עמי כ'חקלאי שמחפש בכל הזדמנות יכולת

לממש את הפוטנציאל שלו ונהנה מכל רגע'. כשנחום בחן מה ההגדרה הזו אומרת, הוא הופתע לראות שקוטי הוא אדם מבוגר ועייף, צולע ברגלו הימנית, על ראשו כיפה גדולה בצבעי כחול-לבן, וזיפי זקן אפורים צומחים בסנטרו.

כשהגיע נחום לכתובת שמסר לו הרב נעימי, בדיוק יצא קוטי לחצר בצליעה קלה, התיישב על כיסא קש והחל לעשן סיגר מגולגל.

"מה אתה מחפש, ילד?" שאל בקול חורק וזעפני.

באותם רגעים היה בטוח נחום שנפלה כאן טעות כלשהי.

"הרב נעימי שלח אותי אליך", אמר בקול זהיר, "הוא אמר שתוכל ללמד אותי כמה דברים על מימוש עצמי. שאתה מחפש בכל הזדמנות אפשרות ליהנות ולהתקדם". בליבו הוסיף נחום, 'ואני רואה שהרב נעימי טעה או שמישהו הטעה אותו'.

"הרב נעימי לא טעה", ענה קוטי כאילו קרא את מחשבותיו, קולו נרגן וצרוד, "עד לפני שבוע באמת הייתי כזה. רק שאז נפלתי, ורגלי כואבת נוראות".

"אה" ... נחום ניסה לחשוב מה זה אומר.

"אתה פוגש אותי כעת בזמן לא טוב, אמור לרב החשוב שבזמן הקרוב לא ישלח לכאן אנשים. נגמר קוטי השמח והפעיל. לכל אדם יש תקופות שבהן אינו במיטבו. זו התקופה הלא משהו שלי".

"אההה", נחום הוסיף לעמוד ולחשוב, בעודו מביט לכל הכיוונים ובוחר את הסביבה. החצר של קוטי בן עמי מטופחת ביד אוהבת. והדחליל הוא גולת הכותרת. דחליל מרשים עד כמה שדחליל יכול להיות. גם השביל מהוקצע ומטופח, והשער עשוי באומנות מרובה. ללא צל של ספק גרים כאן תושבים שמבינים באיכות ונהנים מעשייה.

רק שקוטי הוכיח שלא. "מה שכאבים עושים לבנאדם", נאנח האיש, "אני לא נוהג לעשן. כבר שנים רבות עברו מאז עזבתי את הנוהג הנפסד הזה, רק שלאחרונה גברו הכאבים, ואיתם התרופפה שמחת החיים שלי, ואני מחפש אותה בדרכים שונות".

"אההה", נחום לא ידע כיצד להגיב, חושב על אבא שלו. גם הוא היה שמח אי אז, לפני שהכאבים הנפשיים פקדו אותו.

"אם אתה רוצה לדעת מה יכולת לשמוע ממני לפני הנפילה, אז אני יכול לומר לך, אם כבר באת עד לפה", אמר קוטי, "אני מתחיל מתוך נקודת המוצא שהדבר היחידי שעשוי לגרום סיפוק ואושר - כי הכסף, הכבוד, הפרסום הם סתם שטויות - זה האישור שאתה נותן לעצמך. ברגע שאתה פעיל ומחפש ליהנות מהפעילות שלך אתה הופך למאושר". נחום האזין בקשב, וקוטי המשיך לדבר:

"להיות פעיל אין זה אומר לעסוק במשהו גדול. להיות פעיל וליהנות מעצמך זה לעסוק במה שאתה אוהב, במה שעושה לך טוב ונעים. זה לחפש הזדמנות לעשייה נמרצת בה אתה נהנה מכל רגע. תאר לך, אתה קם עם ברק בעיניים ליום חדש מלא בפעילות שעושה לך טוב, אתה מתפלל בתשוקה ובהתלהבות, מכין ארוחת בוקר טובה, ועוסק בדבר שאתה מאמין בו, מזדהה איתו ומצליח בו - ומאושר מכל רגע".

"איך? איך אפשר ליהנות מכל רגע?"

"אם תקשיב ללב שלך, למוסר שהוא אומר, לרצונות שלך - תהפוך למגשים החלומות הגדול של עצמך", עיניו של קוטי נצנצו מבלי משים, הוא זרק את הסיגר על הארץ והמשיך בהתלהבות, "ברגע שאתה מחובר למה שאתה עושה, ואתה יודע שהפעולות שלך נכונות, רק השמים הם הגבול לאן אתה יכול להגיע", הוא הביט ברגלו והוסיף, "הגבול יכול להופיע גם בדמות רגל כואבת", חשב רגע על הדברים שאמר, ופרץ בצחוק חורקני, כואב ועייף.

נחום הביט בו, רוצה לעודד אותו ולא יודע כיצד. "אני לא יכול לדעת מה אתה מרגיש ועד כמה כואב לך", אמר, "רק חושב שאם כבר אתה מדבר על חיפוש הפוטנציאל, אני בטוח שגם במקום הזה בו אתה נמצא כעת, אתה יכול לנסות לממש ולהוציא ממנו משהו טוב".

"תן דוגמה, איזה דבר טוב יכול לצאת לי מכאב ברגל? אני לא מתפקד כמעט, הייתי שוטף את הבית כל יום. עכשיו שבוע הבית שלי ככה. אני אוכל מה שיש, לא יכול להשקיע, מתפלל מהר בלי לשים לב, תקופה רעה. איזה טוב יכול לצאת ממנה?"

גלגלי מוחו של נחום נעו במהירות, "אולי אתה יכול ללמד את עצמך שגם אם אתה לא מממש את הפוטנציאל שלך, גם אם אתה לא פעיל, אתה יכול להתחבר לעצמך ממקום אחר, עמוק יותר", אמר לבסוף בזהירות, "אתה יכול

למשל לקרוא ספר, ללמוד משהו חדש, לדבר עם ה', לחפש דרכים נוספות. העולם גדול ומלא בהזדמנויות בכל תחום”.

קותי שתק לרגע, “אתה לומד תורה ילד, נכון? חבל שאני לא למדתי. בלימוד ישנם האוצרות הגדולים ביותר שנותנים כלים איך להסתדר ולתפקד בכל מצב. זו המסקנה שהגעתי אליה בשבוע האחרון. אני מוצא את עצמי מתפעל מאוד מהדברים שלך ורוצה לחשוב עליהם”.

פרק 16

הקולות הרמים העולים מקומת הטרקלין שייכים לאיש הנעלה ביותר שזכה להכיר לאחרונה.

וזו לא רק הרמת קול, זו השתוללות של ממש. אפי מוצא את עצמו יורד באיטיות רבה במדרגות המובילות אל קומת הכניסה. בעומדו על אחת המדרגות, בזווית ראייה טובה, הוא נעצר ובוהן בסקרנות מפוחדת את המתרחש.

תומר אהרנוביץ, המיליונר החביב - האיש שמוקיריו ומעריציו נושאים את שמו על שפתם בהערצה - צועק, משתולל, ממש כמו אדם חסר שליטה עצמית. חנה עומדת בפניה, עוקבת בחשש, ולא אומרת מילה, רוי ודורי עובדי הבית עומדים אף הם במרחק בטוח.

למה הם מחכים? אין לאפי שמץ של מושג.

כעבור זמן לא ידוע אוזרת חנה אומץ, אחרת איך ניתן להסביר את התגובה המפתיעה שלה: "הכל בסדר, תומר. לא קרה כלום. תראה שהכל יסתדר. אתה השראה אדירה עבור כולם".

המילים הטובות פועלות כמטה קסם. תומר מתיישב על כיסא קרוב, מוחה את הזיעה ממצחו, משחרר מעט את העניבה ופולט מילים בלתי מובנות.

כשהוא מרים את מבטו, נתקלות עיניו באפי לוי העומד הרכון מתחת למעקה ועוקב אחריו.

”אפי? בוא הנה!” קולו מרוגז, נושף.

ליבו של אפי הולם. האם ייתכן שתומר יודע על המעקב אחר צ'רלי? ייתכן שהוא אשם?

למה שיהיה אשם?

דורי נחפז להביא שתייה וכוסות, חנה יוצאת אל החצר, רוי נותר, עומד בצד ובוחר את המתרחש בפנים חתומות.

”שב אפי, אני רוצה לספר לך משהו“. תומר מצביע על הכורסה. אפי יושב, בוחר להביט אל הנברשת הזוהרת באלפי גוהות מרצדים.

”אני רוצה לספר לך על ימי ילדותי, שתבין מה הולך איתי. אתה שומע?“ תומר משתדל לדבר בקול נינוח, משגר חצי חיוך כדי לרכך את האווירה, ”אבא שלי היה שיכור. שיכור אמיתי. לכל מקום הלך עם בקבוק משקה חריף, בגדים מלוכלכים ופצעים ומכות יבשות שקיבל, כשמעד ולא הצליח לשמור על יציבות. הוא היה אבא טוב, בזמנים בהם לא היה שותה, אפילו ניסה ללמד אותי לנגן בפסנתר. אמא שלי הייתה טובה, היא עודדה אותנו בכל הזמנים, אין סוף פעמים שמעתי ממנה איזה אדם מוצלח היה אבא שלי עד שעבר משבר שגרם לו ליפול ברוחו“. תומר נאנח עמוקות.

”אחר כך המורים התערבו ושלחו אותי לפנימייה. לא הסתדרתי שם, ברחתי. היה לי קשה להתמודד. חשבתי על הורי. רציתי לעזור להם. הלימודים לא עניינו אותי“.

שתיקה מביכה משתררת בטרקלין הענק, אפי מוצא את עצמו מחפש מה לומר.

”כך גדלתי, התחלתי לקרוא ספרי כלכלה וניהול, והם דיברו אלי. ראיתי שאני מבין בתחום הכלכלי והעסקי, שהוא מעניין אותי. כשסבא שלי נפטר והותר צוואה לחלק את הנכסים שלו, ידעתי מיד שאני רוצה את מפעל האריזות, שהיה נכס כושל ולא רווחי“.

תומר הביט בעיניו של אפי והמשיך לגולל את קורותיו, ”הצלחתי ליצור

אסטרטגיה ברורה כיצד להשיב את מפעל האריזות לדרך המלך. מהרגע שקיבלתי את המפעל לידי, תוך תקופה קצרה החל הוא לשגשג. אני גאה לומר שהוא היה ההזדמנות העסקית הראשונה שלי, ממנה הגעתי לאן שהגעתי". תומר מחייך לרגע אחד, ולאחריו הופך סבר פניו לרציני, כשהוא מוסיף: "היום שמעתי שנמרוד ורדי הקים מפעל מתחרה ויצא בקמפיין אגרסיבי נגד המוצרים שלי. מילא אם היה משבח את המוצרים שלו - בסדר. רק למה להיבנות על ההפסד של הזולת? אתה מבין, אפי, למה אני עצבני ונסער?"

אמנם כיום אני בעל שליטה על הרבה מאוד חברות ותאגידיים, למרות זאת כל מפעל חיי התחיל שם, באריזות. איך אנשים יכולים להתנהג ככה?"

אפי מחפש את התגובה שנכון לומר. הוא בסך הכל נער צעיר, מעולם לא שיער שיעמוד מול מיליונר ויחפש אחר מילים נכונות שיוכלו לעודד אותו. החינוך הטוב שקיבל עוזר לו ברגע זה. לאחר שתיקה הוא מוצא את עצמו אומר: "אתה צודק. תומר. רק תדע שכתוב 'כל מה שה' עושה הכל לטובה'. כדאי לך לחשוב על זה שהכל לטובה".

תומר מחייך ומוזג לכוסות הזכוכית מים מכד שדורי הניח על השולחן.

"מילים של עידוד תמיד מקבלות אצלי מקום", הוא מצהיר, "רק בזכות התקווה אני כאן, אפי. הרבה אנשים, הרבה עיתונאים, הרבה מתחרים, ניסו להפיל עלי תיקים במהלך השנים. גם השופטים והפרקליטות לא טומנים ידם בצלחת. אנחנו ננצח, אפי, אתה מאמין שננצח?"

"כן", עונה אפי בקול נחוש.

מול עיניו עולים פוקי, צ'רלי ורוי. הם כולם נגד תומר. אילו תומר היה יודע זאת, לא היה חש זחוח כל כך...

"הכל יהיה בסדר, תומר", קולו מביע אחריות רבה, "תראה שהכל יסתדר".

"יש מסביבי הרבה אנשים נאמנים. אני אנצח, עם או בלי סיכוי. תראה, עוד אהיה ראש הממשלה!" מכריז תומר את חלומו בעיניים בורקות. "יחי המלך תומר", הוא מרים כוסית.

אפי מתבונן בעובדי הבית, בחנה שנכנסה בשלב כלשהו לבית - הם כולם מכריזים בקול חגיגי, "יחי המלך!" רק הוא לא אומר דבר.

מול עיניו עולה ראש הישיבה הסמוכה לביתו. בישיבה שרו לו בכל אירוע "ימים על ימי מלך תוסיף". כולם היו נשמעים לו, שואלים לדעתו, הוא הרי המנהיג של הממלכה - הישיבה.

למרות כל הכבוד שהעניקו לו הכל - הוא בעצמו מעולם לא התעניין בשליטה ובכבוד. מלך אמיתי.

המטרה שלו היא ללא ספק התורה והאמונה שיש מנהיג לעולם, אותו צריך להמליך ואותו לעבוד.

מה המטרה שמסתתרת מאחורי השאיפות של תומר? האם יצליח לזהות את המניעים שעומדים מאחורי כל הרושם שהוא יוצר סביבו, ולשים את האגו ואת הכבוד שלו בצד?

ואם לא - אולי פוקי צודק, אולי רוי צודק, וצ'רלי - אולי הם כולם צודקים? אפי מביט בבהלה לעבר תומר, מקווה שאינו מנחש את מחשבותיו. אסור לו לחשוב ככה. תומר הוא אדם טוב, גם אם הוא כעסן.

ואם יחשוב על זה מכיוון נוסף - הרי שהמתנגדים של תומר ודאי לא צועדים אף הם לאור חוקי התורה - ואין לו הכלים הנכונים לדעת מהי המטרה של פוקי ושותפיו.

כעת הוא תלמיד מן המניין. עמית חש שמחה אמיתית. הוא התקבל ללמוד במדרשה, מפקד המשטרה השתכנע מדברי הטעם של הרב מתתיהו ואמר שהוא משוחרר, חבריו החדשים קיבלו אותו באופן מושלם. ונפתלי יבאר לו את יסודות הלימוד וינסה להאיר לו את שבילי התלמוד.

"הכל לטובה", פיזם לעצמו את הלחן ששמע הרבה אצל סבתא. כשהוא נזכר בסבתא, עולה חיוך גאה על פניו. כמה שמחה סבתא לשמוע שהוא ילמד תורה במדרשה.

"יש לי פה חברים טובים ואוכל טעים וחדרים גדולים, תבואי לבקר", אמר לה

לפני שעה קלה, אחרי ששוחח עם הוריו, ואלו הביעו את הסכמתם לשלם את שכר הלימוד בתנאי שהוא יקבל ציונים טובים.

מה הבעיה לקבל ציונים טובים? יש לו הבנה מצוינת!

הכל ורוד כל כך - רק כשזה רק בדמיון. כשהוא מתחיל בלימודים, הוא מבין שעובדת היותו חסר רקע תורני - עומדת בעוכריו. הוא מתקשה להבין, מתקשה לעקוב אחרי ההסברים. ובכלל - חסר לו הא' ב' של הלימוד.

"עמית הגיע למוסד דתי, גבריאלה", קולו של אלכס נשמע נפעם אפילו באוזניו, "כבר חשבתי לבוא לבית של אמא שלך בליווי קצין חינוך שיחזיר אותו לספסל הלימודים".

"עמית מעולם לא אהב ללמוד במוסד לימודי אלכס", אמרה גבריאלה, "ואצל אמא שלי הוא למד הרבה דברים חשובים לא פחות, כמו להכין אוכל מרוקאי".
"נו טוב, לא נתווכח. אני יודע שאת בעד עצמאות. לכן הוא ככה", אמר אלכס ספק בצחוק, ספק ברצינות.

בזיכרונו עלתה לפתע תמונה ישנה של מחברת עתיקה שהודפסה מאוחר יותר לספרון משפחתי.

"כתובים כאן סיפוריו של סבא אלכסנדר", אמר לו אביו, "הוא היה עיתונאי והוגה דעות ששב ליהדות לאחר שתקופה מסוימת בחייו הקדיש להשכלה. המלחמה הפנימית הזו בין מי שאתה, צרפתי או יהודי גאה, נכחה בעוצמה בזמן המהפכה הצרפתית".

"זה סיפור ישן, את מי מעניינת המהפכה הצרפתית?" גיחך אז אלכס הצעיר.
"הוא חי בתקופתו של נפוליאון בונפרטה", הוסיף אביו לומר, מצפה לתגובה נלהבת.

"נפוליאון לא מעניין אותי, אבא", אמר שוב אלכס. בכל זאת חש שיש בדברים

משהו מרתק, במיוחד, כי אביו המשיך בטון מעריץ, "בזכות סבא אלכסנדר הצליחו כל צאצאיו לשמור על יהדותם".

"יהדותם? איזו יהדות בדיוק?" אלכס הביט באביו גלוי הראש.

"כן, אלכס. אם אתה מדבר על רצונך לבקר בארץ הקודש - זה אומר שסבא אלכסנדר הצליח".

כעת אוחז אלכס את החוברת בידי ומדפדף בה קלות. "האם יום אחד יימצא לחוברת קורא נלהב?" דיבר כמו לעצמו.

"אולי עמית יתעניין בהיסטוריה המשפחתית שלנו המשולבת בהיסטוריה לאומית", הוסיף בחיוך.

פוקי שב לעיין במסמכים שעל שולחנו. לאחר התלבטות קלה הבין שעליו להוציא את החומר החסר מארכיון המשרד.

הוא ניגש אל דלת הארכיון - מקיש את הקוד, כפי שזכר מהתקופה לפני שפוטר. הקוד שגוי. הוא מקיש שוב, שוב שגיאה.

"הי, עידן, תפתח לי את הקוד", הוא פונה לעמיתו, צעיר מתלמד העובר במסדרון.

עידן מושך בכתפיו. "לא יודע את הקוד, תבקש מהבוס".

פוקי חש שהזעם עולה בו. הוא לא זוכר את המשרד כל כך קודר, כל כך לא מסביר פנים. הרי מאז ומעולם כל העובדים ידעו את הקוד. מה יום מיומיים?

"למה אתה לא יודע את הקוד? מתי בדיוק הוא השתנה?"

"לא יודע, הרפו הוציא אותי לחופשה קצרה קצת אחרי שפיטר אותך. כשחזרתי - היה קוד אחר". פוקי לא יודע אם להאמין לו. שום דבר במשרד לא נראה סטנדרטי.

"הרפו, אני צריך את הקוד לארכיון", הוא ניגש לחדרו בצעד מהיר, שוקל בינו לבין עצמו למה כל כך התאמץ להתקבל שוב למשרד החמוץ הזה.

"אין קוד, אין כניסה לארכיון, תסתדר", ממלמל הרפז בלי להביט לכיוונו, עסוק כנראה.

"אני לא מבין. אני צריך משם חומר חשוב, איך אני יכול לעבוד ככה?" המילים יוצאות מפיו בסרבול, הוא לא מאמין שצריך להתחנן עבור דבר טריוויאלי שכזה. נהיו מוזרים, החבר'ה של המשרד.

אילו היה לו עניין בכך היה ללא ספק משתדל להתחקות אחרי העקבות ולהבין מה מונח כאן. רק שאין לו כח למשחקי בלשים ולמעקבים. הוא נאנח לעצמו.

"אני מבין שאתה רוצה שאתפטר בעצמי", הוא מפטיר לבסוף.

"מה פתאום?" הרפז הביט לכיוונו לרגע קצר. "אלו נהלים חדשים במשרד. אם תרצה אפרט לך את הנסיבות שהובילו לכך, רק כרגע אין לי פנאי. תבקש מדרור לפתוח לך את הארכיון. הוא יעשה זאת בשמחה".

דרור נענה לבקשה, הוא פותח לו את הדלת, מקפיד שלא יראה את הקוד, נכנס איתו פנימה ולא עזב אותו כל זמן שהותו בחדר.

"יש בארכיון חומר שאני לא אמור לדעת אודותיו", הבין פוקי, סימני שאלה קוראים לו לבוא ולחקור. הוא חש עייף, ומעדיף להיכנע. אם הרפז רואה לנכון לנהל ככה את המשרד - תערב עליו החלטתו.

פוקי שב לחדרו, לאחר מספר שניות הוא מבין שיש סיכוי שבארכיון נמצאת תיקיית המסמכים שצ'רלי נתן לדרור.

מוחו נכנס לפעולה מהירה - אם בארכיון מצוי הפתרון - הרי שעליו למצוא את הדרך לגלות את הקוד.

ישראל שנת ה'תשל"ד

דפים לאין מספר

רוח יוצרת

גבעה עץ עפר
ארץ משוררת
יללת תנים מאין
דמעת צחוק בעין
לאסוף זיכרונות בספר
להתנער מתוך האפר
יום יבוא ואבניך
יהפכו יהלומים
ומשעול קוציך
נחלה בנעימים
יום אחד, רגע חכי
ועל ההרים הנישאים
יביא אליהו הנביא
בשורה לבנים אהובים“.

מיקומו של בית משפחת שטראוס במושב הקטן נחשב עדיין למרכזי למרות התרחבות האזור. הבית עצמו מואר היה באותה שעה, וקולות זמר עלו ממנו, לצד קולות שמחה.

טקס 'פדיון הבן' לבנציון הקטן, בנו בכורו של נחום, גרם להתרגשות חגיגית באזור כולו. בבית המורחב והמשופץ שררה תכונה נרגשת. יחד עם טקס פדיון הבן של נכדו חגג יחיאל שטראוס את ההוצאה לאור של ספרו הראשון שהכיל שירים שכתב. הספר עורר עניין רב בקרב מכריו של יחיאל שהכירו את סיפור חייו.

הבית המה במבקרים ובמאחלים שבאו לפדיון, ועל הדרך איחלו 'מזל טוב' לרגל הוצאת הספר. בין המבקרים היו גם השכנים בוריס ומרים כגן. סאשה הגיע מעט מאוחר יותר ובישר לנחום בעיניים בורקות מאושר שאבא שלו יצר איתם קשר, ועתיד לבוא לארץ בקרוב.

נחום לחץ את ידיו בהתרגשות והביט באביו המחויך, מבין עד כמה עד כה התייחס לדמות הזו באופן כה מובן מאליו. אבא שלו נראה מאושר ושמח, למרות העצב הקל שנחום עדיין זיהה בחיכוך.

זה העולם, ידע נחום בהבנה של רגע;

גם בשמחה מושלמת יש תחושת נכאים קלה, אולי בחוסר הטוב המוחלט טמון רצון אלוקי שבני האדם יחיו מתוך ידיעה ששום דבר אינו מובן מאליו. התוצאה הטובה אמנם משמחת, רק שתמיד אחריה יש דרך נוספת שצריך לפסוע, בלי לדעת כיצד תיראה התוצאה.

בכל יום יש צורך להכין ארוחה בתהליך ארוך, למרות העובדה שביום המחר יהיה צורך לעמול שוב, לפעמים האוכל לא יוצא כמצופה, וזה גם בסדר; את הדשא בחצר צריך לגזום בכל עונה מחדש, ולהבדיל הלומדים מסיימים מסכת, ושבים שוב על לימודם, בכל מקום בו אתה מוצא עמל - אתה מוצא שמחה והתחדשות.

אלו החיים, הבין נחום. בתהליך הכואב של ההשקעה טמון הרצון של הבורא, וזו אחת מדרכיו להיטיב.

אבא שלו בנאום אותו נשא לפני המבקרים, סיכם את הדברים: "בתהילים, בפרק המדבר על שיבת ציון כתוב: 'הזורעים בדמעה ברינה יקצורו'. כשנשוב לציון הרוחנית, למקום עליו חלמנו כל השנים, נקלוט את סיבת כל הגלויות, את התהליך העמוק שעברנו כדי להגיע למקום שאליו הגענו, נבין שלכל דבר הייתה סיבה.

וגם עכשיו לכל דבר יש סיבה. כל התרחשות נועדה להזיז אותנו, לקדם אותנו. אסור לנו להישאר במקום אחד. כשכתבתי את ספר השירים הקודם שלי, שלא יצא לאור, חשבת שאני לא ראוי, שהכתיבה שלא לא ראויה. היום אני מבין שכל עכבה לטובה. אני שמח שהשירים ההם לא ראו אור, כי היום, בזכותם, הכתיבה שלי השתפרה פלאים והגיעה למה שהיא היום".

הנוכחים מחאו כפיים ושיבחו את שיריו, יחיאל שטראוס הגיב בתודה מחויכת, אך בליבו חש שגם אילו לא היה מקבל את דברי השבח, הרי שאת שכרו הוא כבר קיבל; באומץ לבצע את הדברים שהוא אוהב, ביכולת שמצא בעצמו

לקוות לטוב ולקבל את הייאוש כחלק מהמסלול בו עליו לפסוע, ובחיפושים אחר המקום בו נמצאת נחלתו הרוחנית.

"מלחמת יום הכיפורים נתנה לי שוב סטירת לחי. הרגשתי מחדש עד כמה אנחנו קטנים ולא מבינים", הוסיף לומר, רגע לפני שהתיישב, "אנחנו רואים רק את חלקי הפאזל שלנו, התמונה גדולה ומורכבת, ואנחנו צריכים לחשוב כל הזמן טוב ולקוות שיהיה טוב. בלי צער בכלל, ולא להפסיק להאמין בהשגחתו הפרטית של אלוקי ישראל".

פרק 17

צ'רלי הוא אדם זריז ועוזר נאמן, זה הרושם שמקבל כל מי שנתקל באיש החייכן והגבוה, בעל האף הארוך המתנשא אל על.

בהתבוננות נוספת אפשר לראות שצ'רלי הוא הרבה יותר - הוא יודע לומר את המילים הנכונות; יש לו יכולת לפתור בעיות; הוא בעל חזון ארוך טווח ויודע לצטט ולומר בעת הצורך משפטים חכמים, הקשורים במישרין או בעקיפין לנושא האקטואלי.

קחו לדוגמה את הבוקר החדש שעלה על מטה מפלגת "מהפך ישראלי", צ'רלי נכנס לתוך המהומה בצעד חגיגי, סופק כף אל כף עד להשגת שקט מוחלט, נושא את קולו וקורא בקול רם: "הקשיבו חברים יקרים, לדברים שאמר נפוליאון בונפרטה הראשון: 'כל חייל נושא בתרמילו את שרביט הגנרל', אילו היה כאן, ללא ספק היה מתכוון לכל אחד ואחד מכם!"

הנוכחים הביטו לכיוונו ארוכות, כרוצים לרדת לסוף דעתו.

"תנו לי להוסיף את הפרשנות שלי למשפט הזה", צ'רלי מקווה שלא יאבד את תשומת ליבם, "כל אחד מכם נחשב כחייל בצבאו של תומר, וכל אחד מכם מחזיק בתרמילו את שרביט הקידום. ככל שתעבדו קשה יותר, תוכלו להתקדם יותר ולזכות לדרגה גבוהה יותר."

"יפה מאוד, צ'רלי", קול צונן עולה מפיו של האיש העומד לצידו. צ'רלי מעיף

לכיוונו מבט מהיר, מופתע לראות את מרקו הנהג עומד שם, מביט במורת רוח במתרחש, "תגיד לי, צ'רלי, גם אני יכול לזכות לקידום?"
 "מה אתה עושה כאן, מרקו?" צ'רלי מתפלא מעט.

"אני צריך לשוחח איתך הרחק מאוזניים סקרניות", מרקו לא עורר מעולם בעיות כלשהן. סבר פניו נראה כעת חמור למדי, צ'רלי מוצא את עצמו לוקח את הנהג הנאמן למשרד שלו.

"כן מרקו, פתח את פִּיך. אני מקשיב", צ'רלי שואל את מרקו מה יעדיף לשתות, ומכין לפי הזמנתו כוס תה לואיזה לימון. הוא מדבר במהירות, תוך כדי שהוא אווז את כוס הזכוכית בידית ומערבב את הסוכרזית במרץ בקול קרקוש.

"שב, אני רוצה לשוחח בנחת", עונה לו מרקו. צ'רלי נושא את הכוס בזהירות, חש מתח קל העולה בו. התנהגות מפתיעה תמיד נושאת בתוכה בשורה. ולפי צליל דיבורו הנוקשה של מרקו, ניתן לנחש שמדובר בבשורה מסתורית משהו.

"אני שומע", צ'רלי מתיישב על כיסא-כורסה ומטה את ראשו בתשומת לב.
 "אני רוצה להבין מה הולך כאן. אני מרגיש שיש דברים מתחת לפני השטח, צ'רלי. זוכר כשהבאתי את אפי למשרדי סקופ בפעם הראשונה? רוי קיבל אותי אז והתנהג באופן מוזר. הוא הזמין אותי לאכול משהו, והתעקש שאשב עם הגב אל הדלת. הוא אמר שאפי תיכף ירד. ראיתי שמדובר בפעולת הסחה, ובסוף אפי הגיע בכלל דרך דלת הכניסה". כשראה שצ'רלי מקשיב, המשיך בנשימה אחת, "גם אתמול למשל, כשנסעת, לא יודע אם שמת לב, אבל אפי עלה על מונית ונסע אחר־ך - שחר התקשר אלי וביקש שאסע אחרי המונית של אפי, הוא אמר לי לא לספר לך שנסעתי בעקבותיך. אני לא תמים, צ'רלי - הייתי שמח לדעת למה כל הבלגן הזה. משהו קורה כאן. ואני רוצה לדעת מה!" ככל שמרקו המשיך בתיאוריו, הלכו אישוניו של צ'רלי והתרחבו. הוא תר אחרי תשובה שתניח את דעתו של הנהג.

"קודם כל אני מעריך שפנית אלי, זה מוכיח עד כמה אתה סומך עלי, מרקו. דבר שני למה אתה חושב שיש כאן בעיות שצריך לפתור אותן? אולי אתה רוצה משכורת יותר גבוהה?"

"לא כל דבר זה כסף, צ'רלי", רטן מרקו, "אני מקבל משכורת טובה. אין לי תלונות. אני רק שואל אותך מתוך צורך להבין מה הולך פה. אני לא אוהב חוסר בהירות. אם יש שאלות אני אוהב לקבל עליהן תשובות, זה הכל".

"אוקי, אז אתה מצפה ממני לתשובות? סיפרת פה דברים שקשורים לרוי ולאפי לוי!"

"אני סומך עליך, צ'רלי. אתה נחשב נאמן לתומר יותר מכל אדם אחר. אני חושב שאתה יכול לחקור את הדברים ולענות תשובות. אם לא עבורי, אז עבור הבוס".

"אתה צודק", חיוכו של צ'רלי מהיר ובטוח, "אתה לא הראשון ששם לב לכך שתומר בשבילי הוא כמו מלך, אתה יכול להיות רגוע. הכל יסתדר על הצד הטוב ביותר".

צ'רלי קם ממקומו, ניגש למגירה צדדית ושלף מתוכה קלסר משרדי פשוט. הוא כתב מספר משפטים בצרפתית וחשב לעצמו כמה שפר מזלו, שאיש מהסובבים אינו יודע צרפתית.

משרד עורכי הדין 'הרפז את סולימאן' שוקק חיים בשעה זו. דיונים, ויכוחים המעלים רווח ותועלת מול הפסד, צלצולי טלפון בלתי פוסקים - יום רגיל מלא בפעילות.

עבור פוקי מדובר ברעשי רקע המפריעים לו לחשוב ותו לא. הוא לא חש כל התלהבות על ששב לעבודה שהייתה משאת חיו עד לפני מספר לא רב של ימים. להפך, הוא משוכנע מרגע לרגע שרובצת במשרד עננה מסתורית, שהוא חייב להבין את משמעותה או לכל הפחות להגדיר אותה.

הוא מוציא דף ועט ומסכם את עיקרי הדברים:

חשבתי שדרור חבר טוב, רק שהוא מתנהג מוזר.

נראה שבמקביל לפיטורין שלי, יצאו שאר העובדים לחופשה קצרה, מלבד דרור.

יש לחדר הארכיון קוד סודי, הדלת של החדר הסמוך לארכיון חסומה.

סולימאן והרפז התעניינו אודות השיקולים של אבא.

צ'רלי, שנחשב לעוזר נאמן של אבא, הביא לדרור תיקיית מסמכים, אפי לוי עקב אחריו במונית, מרקו הנהג נסע בעקבותיהם, תגובתו של צ'רלי הייתה מוזרה, כשהבחין בי עומד בחלון.

פוקי סיים לכתוב ועבר שוב על הרשימה. העובדה שהתהיות קיבלו ניסוח ברור נותנת לו תחושה שהוא לא מחפש בעיות בכח. כל סעיף ברשימה עשוי לנבוע מסיבה פשוטה והגיונית, אך עשוי גם להרכיב פאזל בעל משמעות מסתורית, ואפילו בעלת משקל לא מבוטל.

פוקי נאנח וקם ממקומו, ניגש אל החלון. בוקר ירושלמי נעים ניבט אליו מהרחוב. חנות המאפים ממול רוחשת פעילות, בכביש נוסע באיטיות רכב מסחרי הנושא ריהוט משרדי, חתול שחור פוסע בנחת על המדרכה, מרחרח אריזת נייר המושלכת בצד, וממשיך הלאה.

פוקי חושב על האפשרויות העומדות בפניו: יש לו אפשרות לשאול את צ'רלי מה העביר לדרור; יש לו אפשרות לעקוב אחרי הקוד של הארכיון כדי להיכנס אליו ולבדוק מה מסתתר בו; יש לו אפשרות להטמין לדרור מלכודת כדי לגלות את המטרות שלו.

כל אחת מהפעולות הללו טומנת בתוכה סיכון מסוים. והגרוע ביותר - שייתכן שהוא פשוט מדמיין, ונכנס לתוך ההגדרה של 'בעל מחשבות בלתי מציאותיות'.

ההתלבטות הזו מול הבחירה למי להאמין; האם לעולם הפנימי שלו, הסוער, או שמא למציאות הלא ברורה אותה הוא רוצה לפענח, מציפה אותו בהבנה עד כמה שברירי הגבול בין האמת לדמיון, וכמה פרשנויות ניתן להביא למציאות.

בשביל לברר את העניין הוא צריך להתייעץ עם דמות שתוכל לראות את התמונה בשלמותה, בלי לערב תחושות והשערות שכבודן במקומן מונח.

את אבא שלו הוא לא יכול לשאול, מלבד העובדה שהוא נוגע בעניין הרי שהוא יבטל את דבריו מראש.

עליו למצוא אדם מקצועי. מחשבה מהירה מובילה אותו אל אורי פלטיאל,

חוקר פרטי מצליח. לאחרונה שמע את שמו יותר מפעם אחת. מעניין יהיה לשמוע את חוות דעתו.

הוא מחפש את מספר הטלפון של אורי ומחייג אליו, ממתין למענה תוך כדי שהוא מסתובב הלך ושוב במשרדו הצנוע. עיניו משוטטות בחדר, וכשהן מגיעות אל ארון העץ המיושן, קופאים אישונים, כשהוא מבחין בנצנוץ קל המגלה לו שיש מעל הארון עדשה של מצלמה נסתרת המתעדת את צעדיו. קולו של פלטיאל נשמע מבעד לאפרכסת, כשפוקי ממהר לנתק את השיחה.

בדרך חזרה הביתה עוצר פוקי את רכבו בצד ומחייג למספר הטלפון של אורי פלטיאל פעם נוספת.

”במה אני יכול לעזור?” הקול הרשמי שזור בקורטוב של חמימות אנושית.

”שמי פוקי אהרונוביץ. אני צריך להתייעץ איתך.”

”אתה קרוב משפחה של תומר אהרונוביץ?” קולו של החוקר הפרטי מביע השתאות מודגשת. הוא שב לפני זמן מה מאסיפת גיבוש שארגן לאנשי השכונה למען המפלגה החדשה.

”אתה מכיר את אהרונוביץ?” פוקי נמנע להשיב, חש מתח קל.

”כן, כמובן, אני עובד עבורו.”

”הייתי צריך לדעת זאת”, אומר פוקי לעצמו, ומוסיף בקול, ”תקשיב לי מר פלטיאל, אני עסוק כרגע, אחזור אליך מאוחר יותר”. הוא ניתק את השיחה והניח את ראשו על ההגה, כעבור רגע התנער והמשיך לנהוג בזהירות, תוך שהוא מחפש מענה ללבטיו. יש לו חברים מעטים, ויש לו תחושה שאינו יכול לסמוך על איש מהם בקשר לעניין המטריד אותו.

לפתע רעיון מנצנץ במוחו - דודו רוני אבן שושן נחשב אישיות משכמה ומעלה. תמיד העריך אותו. הוא יכול לנסוע אליו ולנסות לקבל עצה. אם כי במחשבה נוספת מדובר במשפחה מדי קרובה, ועוף השמים עלול להוליד את הקול.

הוא החליט לנסוע לכיוון השכונה בה מתגורר דודו, עובר תוך כדי כך דרך שכונה לא מוכרת.

עיניו נתקלו במבנה של בית כנסת בפינת הרחוב.

הרב של בית הכנסת. מדובר ברעיון מעניין, ואפילו נועז. פעם שמע שאפשר לבקש עצה מרבנים. והוא הרי זקוק כל כך להכוונה נטולת שיקולים זרים ואינטרסים.

הוא עצר בצד, לא מאפשר לעצמו להתלבט ולחשוב איך הוא, חילוני מובהק ובנו של מיליונר המאמין בעצמו ובכוחו בלבד - עושה צעדים אל עבר בית הכנסת במטרה לקבל מענה ללבטיו.

הוא נכנס לתוך בית הכנסת. הצצה קלה אל עבר הסידור של אחד המתפללים אומרת לו שהם מתפללים כעת מנחה.

הוא ממתין, עיניו משוטטות, מתעכבות על מתפלל חרדי בעל הדרת פנים המביעה כובד ראש מהול בעצב קל, הוא נראה לו מוכר מעט, רק שאינו מצליח להיזכר מהיכן. והוא מחליט שהוא בדיוק האדם שאותו הוא מחפש.

הוא ממתין לו מחוץ לבית הכנסת, עוצר אותו ומציג את עצמו כ'פוקי הצריך עצה דחופה'.

אם הלה מופתע, הרי שסבר פניו אינו מסגיר זאת. הוא מגיש את ידו ללחיצה ואומר: "שמי ראובן לוי, אשמח לעזור לך".

פרק 18

במהלך הימים הבאים נוכח עמית לראות עד כמה נפתלי יוצא דופן בין שאר תלמידי המדרשה, שכן הוא נותר גם בהפסקות מול ספרי קודש והוגה בהם ללא הפסק; ובעוד שאר התלמידים משוחחים גם על עניינים שונים שלא קשורים ללימוד או לקודש, הרי שנפתלי משוחח על דברים נשגבים וחש שעמום לשמוע 'דברי הבל' כהגדרתו.

למרות זאת נפתלי מתייחס לחבריו בגובה העיניים, ולא חש כל ריחוק או התנשאות. עמית מחליט שהוא רוצה להבין מה עומד מאחורי כל זה. הוא פונה לנפתלי ביציאה מחדר האוכל לאחר ארוחת הערב ומברר אצלו למה הוא לומד במדרשה הזו, ומדוע לא הלך ללמוד בחברת נערים כמותו, במקום שבו יוכל להצליח יותר.

הם פוסעים לעבר חדרי המדרשה בצעד איטי, מניחים לשאר הנערים לעקוף אותם. השאלה מעט ישירה, למרות זאת נפתלי לא נראה מופתע, או שמא הוא מתפלא ואינו מראה זאת, "אני אההממ... כנראה זה בגלל הקושי החברתי שלי", ניסח את התשובה במהירות.

"קושי חברתי?" עמית חש שסקרנותו גוברת, "אני רואה שאתה מסתדר יפה עם כולם. ולהפך, אתה עוזר לכל מי שצריך. אתה האחרון שהייתי חושב שיש לו קושי חברתי".

נפתלי חש נבוך, שותק לרגע בעודו מחפש את המילים הנכונות. "אני לא

מצליח להגדיר לעצמי את הבעיה שלי, רק העובדה היא שאני לא מצליח להיות בחברה שמתאימה לי. כאן במדרשה אני מרגיש שאני יכול להיות 'אני' בלי ששופטים אותי... מבין?"

"לא, אני לא מבין". הם הגיעו לחדרי המדרשה. מבנה הפנימייה היה בעברו בית ערבי, ואחר שנרכש הורחב ושופץ. השילוב בין ישן לחדש, בין הקירות הבנויים אבנים וטיח לבין התאורה החדשה יצר מראה מופלא.

לאחר שתיקה קלה עונה נפתלי: "אתה לא חייב להבין, עמית. זה באמת סיפור קצת מורכב. אומרים עלי שאני גאון, אפשר לומר אולי גאון-שיגעון. כנראה זו נחלתם של אנשים כמוני, לחוש בודדים ולא מובנים".

"מה פתאום?" עמית נעלב בשביל נפתלי, "אתה אחלה בחור, כוכב על, אני מקנא בך על היכולות שלך. ואני..." הוא הנמיך קולו, "אפילו ארמית לא מצליח ללמוד. לא מבין כלום בגמרא. מרגיש שאין לי זכות בתורה בקדושה".

"לכל יהודי יש חלק בתורה", כעת נחלץ נפתלי להגנת עמית, "ככל שתשתדל, תראה שהלימוד יהפוך להיות קל יותר".

"לא בטוח. ואבא שלי אמר שישלם עבורי שכר לימוד רק אם אצליח במבחנים. בינתיים אני לא מבין דבר".

"ראובן לוי? אתה אבא של אפי לוי?" פוקי קלט לפתע מאין האיש מוכר לו.

"אני אבא של אפרים לוי, נכון. מאיפה אתה מכיר אותו? מי אתה?"

"אני בנו של תומר אהרונוביץ".

"באמת?" הרב לוי נעצר, נשען על מכונית חונה, מהרהר קלות. בנו של אהרונוביץ המיליונר עומד מולו. הבעת הזעף הניבטת מעיניו מוכיחה שמדובר בבחור דעתן, שעמדותיו לא תמיד מתכתבות עם המציאות.

מה הוא עושה פה?...

"אתה רוצה לבוא אלי לבית?" שאל כעבור רגע של מחשבה.

"קרוב לכאן?"

"כן, אם אתה רוצה לשוחח איתי, זה המקום המתאים ביותר".

”אשמח“.

הפשטות שמקרין הבית על רהיטיו ועיצובו גורמת לפוקי לחוש סקרנות מהולה בהערצה קלה.

הוא נענה להזמנה ומתיישב על כיסא פלסטיק במרפסת ירושלמית. ייתכן שגם אבא שלו יושב כעת במרפסת ביתו, השונה כל כך בתפאורתה, ושואף מאווירה הצח של ירושלים המחלקת בנדיבות את אוצרותיה לכל אדם, בין אם הוא עשיר בכסף או עשיר ברוח.

פוקי המתין עד שראובן לוי יסיים לערוך את שולחן הפלסטיק ויתיישב אף הוא.

”אתה לא שונה מאוד מאפי“, אמר לבסוף, ”גם הוא נתן אמון באבא שלי, כשהסכים לבוא לגור אצלנו, וגם אתה נותן בי אמון ומארח אותי ברוחב לב“.

”יכול להיות“, ענה הרב לוי קצרות, כשעננה מונחת על פניו.

”איך הסכמת... איך זה בשבילך שאפי בא לגור בבית של מיליונר שנותן לו הכל. אתה לא חושש שהוא ישכח אותך, שהוא ישכח את החינוך שלכם?“ הרב לוי חייך, אך עיניו נותרו רציניות, ”הוא לא שאל אותי...“

הוא השתתק קלות. פוקי חש עד כמה האיש היושב לצידו נסער, לאחר רגעים ספורים הפר הרב לוי את הדממה, ”בעבר חשבתי שתפקידי כאבא הוא להעביר לבן שלי את מסורת ישראל סבא, לדאוג שהוא ילך בדרך הישר, שיזכה לעשות נחת רוח לבורא הכל יכול שנתן לנו את חוקי התורה, דרכם אנו לומדים מה טוב ומה פחות טוב“.

פוקי האזין בקשב רב, חש שיש בדברים קסם על אף שהם לא מובנים לו במלואם. הרב לוי המשיך, ”היום אני מבין שקטונתי. פתאום כשהילדים גדלים, אני רואה את העוצמה הטמונה בהם - אני מבין שהבורא עולם ברא אותם - בעלי יכולת בחירה, וקולט שאין כל מטרה שהם יחקו אותי, אלא שהם יבנו את האישיות שלהם העצמית, שיבחרו בתורה ובמצוות בעצמם. אני אוהב את אפרים ורוצה שיהיה לו טוב. אני יכול לכוון אותו, להתפלל עליו ולהיות שם בשבילו, אבל איני יכול לבחור במקומו“.

”אתה מדבר על התורה והמצוות בכזאת אהבה והערצה“, הסתייג פוקי, ”בעיני מדובר בסך הכל בספר חוקים. אמנם אפשר להבין שממנו התפתחה המוסריות העולמית, רק היום אנחנו מספיק חכמים ויודעים הרבה דברים לבד“.

אם הרב לוי חש זעזוע למשמע הדברים, הרי שסבר פניו לא הביע זאת. "תורת ישראל היא נצחית ומותאמת בדיוק מוחלט לכל דור ולכל תקופה, בלעדיה חלילה לא היה ביטוי לרצונו של הבורא בעולם", אמר. פתאום עלה במוחו רעיון מעניין, "בכל יום בשעה זו אני נוהג ללמוד גמרא. רוצה להצטרף אלי?"

פוקי חש שמדובר בסוג של סגירת מעגל מסקרן. בעוד אבא שלו ממטיר על אפי כסף ומתנות, אבא של אפי לוי ילמד אותו גמרא, ואולי אפילו ינסה להחזיר אותו בתשובה. זיק מתעניין מופיע בעיניו, כשהוא אומר: "כן, זה מדבר אלי".

רוני אבן שושן יושב ביציע של כינוס מפלגת "מרכז". הוא נראה אחד מתוך כולם, איש לא מנחש שהוא קרוב משפחה של תומר אהרונוביץ שרץ לכנסת ברשימה המתחרה.

הוא לא שם לב שהוא נמצא במרכז תשומת הלב של שניים ממשתתפי הכינוס. האחד - חוקר פרטי, שנשלח לעקוב אחריו על ידי שחר עוזרו של תומר, והשני גיל פורת יושב ראש אגודת 'צדק', אדם ששם לעצמו מטרה ללחום למען הצדק ולהיאבק בעוולות, בעיקר מטעם הממסד.

כשגיל ניגש לרוני ומציג את עצמו, מברר אם הוא גיסו של תומר אהרונוביץ ומבקש ממנו לשוחח איתו מחוץ לאולם, ממחר החוקר הפרטי לצלם מספר תמונות חשאיות באמצעות מקל הליכה שאותו הוא אוזח בידו.

שחר אמור להתעניין מאוד במידע הזה.

בעודו עסוק בתכנון צעדיו, מקבל החוקר שיחת טלפון מעוזרו המודיע לו שפוקי אהרונוביץ, בנו של תומר, נצפה נכנס לביתו של רוני אבן שושן.

מדובר במידע בעל משמעות. החוקר ממחר להתקשר לשחר ומעדכן אותו בהתפתחויות החדשות. דממה ארוכה עונה לו בתגובה. קולו של שחר צרוד במקצת, כשהוא מורה לו להמשיך במעקב.

פרק 19

מרגע לרגע משוכנע פוקי שהוא עשה טעות גדולה בכך שבא לבית משפחת אבן שושן. הוא מצטער על ששיתף את גונן בן דודו הצעיר בסיפור המורכב. למה חשב שימצא כאן מענה?

לאחר שפגש במפתיע את אביו של אפי לוי, החליט לבקר בבית משפחת אבן שושן. כך, בלי להודיע קודם.

מאז ומעולם הייתה משפחת אבן שושן תמיד ברקע. פעמים רבות הוכיחה לו תגובתם האוהדת שהם מבינים את האתגרים שלו כבנו של מיליונר. ובעוד הסביבה כולה התייחסה אליו כאל צעיר מפונק ואגואיסט, שאינו יודע מחסור מהו ולא התמודד עם קושי מעולם, הרי שמשפחת אבן שושן הבינה שהוא כן מתמודד, ושכסף אינו המדד לאושר.

כעת, בביתם של הדודים, נוכח לאכזבתו שדודו רוני אבן שושן אינו בבית. דודתו עליזה הפצירה בו להישאר, וגונן יצא מחדרו והתעניין בשלומו. בלי לחשוב מצא את עצמו מספר על הקונפליקטים בהם נתקל במשרד. רק לאחר שסיים לשטוח את הסיפור הוא מבין שטעה.

הוא רוצה לומר לגונן שהתיאורים שהשמיע באוזניו מוגזמים, שהם נבעו ממצב רוח שלילי הפוקד אותו לאחרונה, הוא רוצה אפילו לומר שמדובר במתיחה לא מוצלחת.

אבל לפני שהוא מארגן את מחשבותיו מה לומר וכיצד, הוא שומע את גונן: "נקלעת לבעיה רצינית, פוקי. נראה לי שהמפתח לתעלומה נמצא בארכיון".

"אתה חושב שמדובר בתעלומה?" פוקי חש הקלה שעוד מישהו חושב כמותו. אם כך יש סיכוי שאינו הוזה.

"לאבא שלך יש השפעה גדולה מאוד. הוא טיפוס עוצמתי שמחפש להותיר חותמו בכל תחום. לאחרונה קראתי כתבה שסיקרה את דרך ההתנהלות שלו. נכתב שם שבנוסף לכל מה שידוע על אביך, יש בו רובד נוסף ונסתר. לא מוזר אם כך שגורמים שונים מנסים ליצור סביבו תככים ומניפולציות".

פוקי עקב אחר דבריו של גונן בפליאה גוברת. "אני לא מבין למה אתה חושב שהדברים קשורים לאבא שלי דווקא?"

"אנחנו יכולים לשער, אין לנו מידע מדויק. הסיפור עם צ'רלי ותיקיית המסמכים מוזר מאוד".

"אוקיי, אז הפתרון כנראה נמצא בארכיון, נכון? איך אני בודק מה הולך שם? אם יש בחדר שלי מצלמה נסתרת, אפשר לשער אילו אמצעי הגנה יש בארכיון".

"במחשבה שנייה, ייתכן שהארכיון הוא רק פיתיון עבורך. אולי הם רוצים שתתרכז בו, ולא בדברים האמתיים", הוסיף גונן באיטיות, "אתה צריך ללכת בראש שלהם. לחשוב מה הם מנסים להשיג. תנסה לשחזר מילים ששמעת, מאורעות שקרו. תנסה למצוא שותף בעבודה שלך".

"רואים שלא היית שם מעולם", נאנח פוקי, "הכל שם הרבה יותר מורכב. יש את המנהלים, מחמוד סולימאן והבכיר יותר יהב הרפז. מדובר באנשים רציניים שלא יעשו פעולה קטנה בניגוד לחוק".

"מחמוד סולימאן ויהב הרפז?"

"אנחנו בעבודה מאמינים בדו קיום", פוקי מכיר את הדעות של משפחת אבן שושן. "מה שאני צריך כרגע זה רעיון איך לבצע את הצעד הבא שיסייע לי להבין אם יש מקום לחשדות שלי".

ביתו של סבא נחומק'ה אפלולי למחצה. קרני שמש צרות מצליחות לפלס דרך מבעד לחרכי התריסים המוגפים, יוצרות פסים ארוכים על פני הרהיטים העתיקים.

בני נכנס בצעד נמרץ, מכניס רוח צעירה וחיונית לבית השקט.

"מה שלומך, סבא?" למרות ההתלהבות החגיגית שחש הוא לא שוכח את נימוסיו.

"ברוך ה', בנימין. מה אתה מספר?" לסבא יש קול רגוע ועמוק המקפל בתוכו את כל השלווה שרק אפשר לדמיין.

"אני רוצה לספר לך משהו חשוב מאוד", בני התיישב על כיסא הנדנדה, מתנדנד במרץ.

"קודם תשתה משהו, בני. הסיפור החשוב יכול לחכות". לסבא יש חיוך מאיר, והקמטים בפניו מאירים גם הם.

"בשורה טובה כזו חייבים לספר כמה שיותר מהר, סבא". בני התרומם מהכיסא והחל לצעוד הלוך ושוב.

"נו טוב, ספר".

"אני עומד להיות חבר כנסת! וזה רק תחילת הסיפור, סבא. אל תחשוב שאני מדמיין! שמעת על תומר אהרונוביץ? עשיר אחד שפותח מפלגה. היום הייתי במטה המפלגה, והציעו לי להיות מועמד של הצעירים במקום טוב ברשימה! אתה בוחר בי, נכון סבא?!"

בני סיים לדבר ונעמד, עוקב בעניין אחרי תגובתו של סבא החכם. בחלומות הוורודים ביותר לא חשב שיבוא לבשר לסבא בשורה כל כך מפתיעה.

אנשים עובדים קשה כדי להשיג דברים. הם לומדים, משתפרים, הולכים לייעוץ, מחפשים, ואפילו נלחמים.

והוא, בני שטראוס, בחור רגיל, וכנראה פחות מכך - בחור שידוע שאין לו כישרונות כלל - מצא חן בעיני אנשי המטה הבכירים, ועתיד להיות מנבחר הציבור!

מדובר ב'וואאאא'. אין הגדרה אחרת.

גבותיו של סבא מתרוממות, חיוכו נותר רגוע, רק הדברים שהוא משמיע הם כמו מקלחת של צוננין על ראשו של הבחור הנלהב.

“אתה אוהב אותי בני, נכון? אז אני מבקש ממך לא לקבל את ההצעה הזו.”
 “מה?” בני חושב שאינו שומע טוב.

“אני מתנגד לרעיון הזה, בני. תמיד ידעתי שאתה בחור מיוחד. למרות זאת אני מבקש ממך להודיע להם שאתה לא מעוניין.”

“אבל זה שקר!” דמעות תסכול עולות לעיניו של בני.

“אז תגיד שקיבלת עצה לא לקחת את התפקיד. זה לא מתאים. אתה יודע מה זה להיות איש ציבור? איזו אחריות?! לא מתאים לך, אתה צעיר מדי, נלהב מדי, אפילו גאוותן מדי”, חיוכו של סבא מתרחב.

בני חש תערובת של רגשות בלתי מוגדרת. הוא מכבד את סבא, תמיד העריך אותו וקיבל את דעתו. האם עליו לעזוב את הרעיון? מדובר בכפיות טובה. איך אפשר? הרי הרבה דלתות ייפתחו בפניו. הוא יתקדם, יקדם עניינים, יפגוש אנשים חשובים, יהיה איש חשוב בעצמו.

עיניו של סבא מביטות בו. סבא אדם חכם, תמיד הלך בצידי דרכים. ודווקא לכן הוא כל כך מוערך. השקט והפשטות שלו מהלכים סביבו כמו נחל של יין ישן ומתוק.

מאבק ארוך מתחולל בליבו של בני. לוותר פירושו להתחרט אחר כך על ההזדמנות שפספס, לחיות בתחושת החמצה גדולה. איך אפשר, איך?!

סבא ממתין לתשובתו. הוא רואה את הציפייה בעיניו.

בני נעמד מול סבא, מרכין את ראשו מעט. “בסדר סבא, אוותר על התפקיד.” המילים מתגלגלות מפיו נגד רצונו.

עיניו של סבא מתרחבות בהפתעה. הוא שותק לרגע ארוך, אחר כך אומר: “זה בסדר, בני. אתה יכול לקבל את התפקיד.”

“מה?” מבטו של בני מזוגג. הוא מוצא את עצמו נבוך מאוד. מה עובר על סבא, אולי לא היה צריך להפתיע אותו בצורה שכזו?...

סבא צוחק צחוק חרישי.

“מי שעוסק עם הציבור צריך הכנעה, רציתי לבחון אם יש בכך המידה הזו.

כדי להיות בעמדת משפיע חובה לשחרר את הרצון האישי, להבין שיש מקום רק לאמונה באלוקים, ודרך כך למצוא את האמונה בעצמך, בני. אני מאחל לך בהצלחה“.

”אופנה חדשה?” שואל יהב הרפז במצב רוח טוב. מראה הכאפייה המשובצת סולימאן קשר במקום עניבה משעשע אותו למדי.

שותפו מחייך חיוך מרוצה, לאחר רגע מרצינות פניו, ”ידוע לך שבעוד שבועיים בדיוק מסתיימת ההרשמה לכנסת. אם אנחנו רוצים להכניס את רשימת המועמדים שלנו במקום הרשימה של אהרונוביץ, צריך להזדרז“.

”חסרים לנו חמישה מועמדים“, הרפז מתרומם מכיסאו, ופוסע הלוך ושוב ברחבי המשרד. הוא נעצר, כשעולה למוחו ההברקה: ”פוקי!“

”למי כוונתך? לפוקי אהרונוביץ?“

”כן. נרשום את פוקי אהרונוביץ ללא ידיעתו ברשימת העשירייה הראשונה של המועמדים. כך נפתור לנו את הבעיות שעלולות להתעורר אם מישהו יחליט לעיין ברשימה, בנוסף, כשנוכיח שאנחנו רשומים בתור נציגי 'מהפך ישראלי', הנוכחות של פוקי תעורר מבוכה ובלגן במחנה של תומר. הם יהיו בטוחים שפוקי רקח את התבשיל“.

מחמוד הזדקף, ניצוץ הופיע בעיניו. ”ואת שאר המועמדים החסרים נשלים בכך שנכניס מקורבים נוספים של תומר ללא ידיעתם. אתה גדול! זו תהיה הפתעה אדירה, שגם תשלים את המהלך!“

שתיקה קלה משתררת. האווירה החגיגית משהו מתפוגגת, כשהרפז אומר: ”הבעיה שלנו כרגע היא, שככל הנראה פוקי מתחיל לחשוד. הארכיון מעניין אותנו, ואני מתאר לעצמי שאם הוא מרגיש שיש בעיה הוא ינסה לחקור ולמצוא תשובות שיניחו את דעתו“.

”הפתרון הוא שניתן את הקוד של הארכיון לכולם, ונעביר את המסמכים לכספת לכאן במשרד“, הציע סולימאן.

"להזכירך המסמכים החשובים של קלוד נמצאים כאן, שם מצויים רק ההעתיקים".

"אז נוציא אותם מהארכיון. נמצא מקום אחר".

"נראה לי שגם אם נוציא מהארכיון את המסמכים, כדאי להשאיר את הקוד חסוי. ככה פוקי יתרכז בקוד הסודי, ולא יחפש את הדבר האמיתי".

גיל פורת התברך במוסר אישי גבוה הגורם לו לשאוף לתקן את העולם. רוני אבן שושן רוצה שהעולם יהיה טוב יותר.

בשל הדמיון הזה מתנהלת השיחה בין השניים מתוך הסכמה הדדית על כל דבר.

גיל מספר לרוני על המידע שיש לו על תומר אהרונוביץ. ברשותו תיקיית מסמכים בה קטלג את כל המידע שפורסם במדיות השונות על תומר. בנוסף ערך תחקיר פרטי משלו, והתוצאות מעידות על קטסטרופה צפויה; באין פוצה פה ומצפצף, בעוד התקשורת נאלמת דום בדרך מסתורית, אנשי ציבור בכירים, טכנולוגים, עתידנים, אסטרולוגים, סופרים ואנשי אומנות לצד כלכלנים ואנשי ביטחון בכירים - כולם מבטלים את אישיותם ואת דעתם מול תומר אהרונוביץ, כך שהמסקנה היא שצריך לפעול בנחישות ובחכמה, ולא לתת לבדיחה הזו להתממש.

"ישראל בדרך להפוך לדיקטטורה. תחשוב על כך שכל הסקרים מנבאים לתומר הצלחה כבירה. אם הוא יהפוך את שיטת הממשל לידידותית עבורו, הרי שנמצא את עצמנו מול שוקת שבורה", קולו של גיל פורת מביע ייאוש, "צריך לחשוב ברצינות איך להציל את המדינה. לא היינו רוצים את המלך תומר, ואת בנו פוקי שיירש אותו בבוא הזמן".

"את פוקי הייתי מוכן לקבל בתור מלך", קולו של רוני ציני למדי, "רק שבקצב הזה נראה לי שתומר יהיה מלך בלעדי, וימליך אחריו אדם בעל תכונות אופי דומות מאוד. חייבים לעשות משהו".

"הגרוע מכל מבחינתי זה לחשוב שאולי אהרונוביץ מנוהל על ידי גורמים

זרים השואפים לנהל את המדינה", אומר גיל פורת לפתע, "זה תסריט אימה. מאוד לא היינו רוצים שזה יקרה".

"יש לך יסוד לחשש הזה?"

"סביב תומר יש בעלי אינטרסים רבים. תומר עצמו אדם עוצמתי, אך גם גאוותן. לא קשה לסובב טיפוסים שכאלה". התשובה הדיפלומטית לא מניחה את דעתו של רוני השוקע במחשבות, חש מרגע לרגע במצוקה אמיתית.

פרק 20

שחר נכנס למשרד בשעה שתומר סעד את ארוחת הצהריים שהזמין ממסעדה כשרה. אפי הצטרף לארוחה, בעוד צ'רלי קופץ מדי פעם לנשנש משהו.

"אני רוצה להתייעץ איתך מה לעשות עם המידע שהתקבל על רוני אבן שושן ועל פוקי", קולו של שחר עייף, המהלכים סביבו מהירים מדי לאחרונה, "רוני הלך לכנס בחירות של מפלגה מתחרה, שם נפגש עם גיל פורת מעמותת 'צדק', פוקי נצפה נכנס לביתו של רוני. יש סיכוי שהם רוקחים משהו, חייבים לדעת מה קורה פה".

"שב שחר, תאכל אתנו, ובזמן הזה נחשוב מה לעשות ואיך להתמודד עם האתגר החדש".

שחר נענה להזמנה, צ'רלי ניצל את ההזדמנות והתיישב אף הוא.

"ידועים לך פרטים נוספים?"

"החוקר שלנו עקב אחרי פורת ואבן שושן. הוא התקרב מעט והצליח לשמוע שברי מילים. השיחה היא עליך, תומר. הם דיברו על כך שיש סביבך בעלי אינטרסים. ושלא ניתן לדעת מי עומד מאחוריך".

צ'רלי חש שהצבע אוזל מפניו. הוא השתעל בקולניות. כולם הביטו לכיוונו, באופן שהעלה סומק על פניו, ועורר בו חשש שהוא מסתבך.

"הכל בסדר, צ'רלי?" שחר ישיר כרגיל. צ'רלי הנהן לכיוונו, מסתיר את מורת רוחו למשמע השאלה.

"טוב, אני צריך רעיונות מה לעשות עם האויבים החדשים שלי", הביטוי של תומר העלה חיוך על פניהם של הנוכחים.

"הרעיונות שלי פשוטים מאוד", קולו של צ'רלי נמרץ, לא מזכיר במאומה את הדרמה שהתחוללה לפני מספר רגעים בתוך ליבו.

"אנחנו לא מחפשים רעיון פשוט, צ'רלי. אדם פזיז שכמוך, מוטב לו לא להציע רעיונות בכזו מהירות", תומר כעוס, אפי שלגם בדיוק מים, חש שאינו יכול לעצור את צחוקו, ופרץ של מים ניתז מפיו על הסובבים.

המבוכה רבה. צ'רלי נרטב כהוגן, תומר הסיט את הצלחת לצד, ושחר קפץ לאחור.

"מה הולך פה? הכל משתבש!" נאנח תומר עמוקות, "אפי, התנהג בנימוס בבקשה. כן צ'רלי, מה רצית לומר? מה הרעיון שלך? הרעיונות שלך הרי תמיד הוכיחו את עצמם."

"הרעיון שלי פשוט מאוד", צ'רלי כמדומה ניחן בעור של פיל, "אם תיתן לפוקי סכום פעוט - תקנה את אהבתו בחזרה."

"סכום פעוט? כמה?"

"חצי מיליון, מיליון, שני מיליון".

"למה שאתן לו סכום כלשהו? הוא לא שומע בקולי", תומר רטן בתסכול.

"גם אנחנו לא תמיד שומעים בקולו של אלוקים, והוא נותן לנו בלי חשבון", פלט אפי בלי לחשוב, נזכר בתיאוריהם של סבא וסבתא שלו על המחסור שהיה בעבר, ועל הטוב שה' מרעיף בחסדו הגדול על כולם.

"הייתי מאמין בבורא, רק שזה מתנגש לי עם האמונה בעצמי", תומר מביט לכיוונו של אפי, "אני המושל הבלעדי, אפי. אף אחד לא יוכל לקחת לי את הכח שיש בידי".

"הבורא יכול", אפי חש שהוא מוכרח להתנגד לדבריו של תומר.

"תמשיך, צ'רלי", תומר זעוף מעט.

"בקשר לגיסך ולידידו מעמותת 'צדק' - הייתי מציע לתת להם תפקיד בכיר

במטה המפלגה. נפוליאון אמר פעם 'אדם יילחם יותר בשביל האינטרסים שלו, מאשר בשביל זכויותיו'. ברגע שתביא להם תפקיד, בוס, יהיה להם אינטרס בהצלחתך, והם יפסיקו להילחם נגדך."

"ראשית, אני מציע לך, הוד מעלתו צ'רלי, להפסיק לדבר על נפוליאון. להזכירך - הדיוקן שלי על הטבעת, ולא דמותו של הקיסר הצרפתי."

צ'רלי עפעף במהירות גבוהה מגדר הרגיל. "אני זוכר, כמובן".

"שנית גם אני יכול להמציא משפטים חכמים, שעוד ייכנסו לספרי ההיסטוריה. רוצה דוגמה? הנה לך", תומר חשב לרגע ארוך.

"אולי: הניצחון בכיס של מי שמוכן להודות בטעות", הציע שחר במהירות. "לא לא, מה פתאום. תן לי לחשוב שחר. המשפט שלך יפה, רק תן לי להמציא משהו".

דממה השתררה. תומר תר אחר משפט מעניין.

"אתה יכול לגרום לאויביך להיות ידידיך - אם תתנהג אליהם כמו שצריך", אמר תומר לבסוף, "משפט יפהפה!"

צ'רלי שרק בהתלהבות. "בראוו! אתה גאון, תומר. בקצב הזה יקראו לך אהרונביץ הראשון".

הפעם צחק אפי בקול, וכעבור רגע הצטרפו שאר המשתתפים לצחוקו. "אני חושב להקשיב לרעיונות שלך", אישר תומר והתרווח לאחור בנוחות. "שחר - התפקיד שלך הוא להתקשר לפוקי ולהזמין אותו אלי היום בערב, אני רוצה לתת לו כסף. בנוסף - תחשוב אילו תפקידים יתאימו לאבן שושן ולמשת"פ שלו. אתה חכם, צ'רלי", סיכם במחמאה קטנה מלווה בחיוך, מבין שאולי הגזים מעט.

לאחר חצי שעה של ניסיונות להבין את הנלמד, הגיע עמית למסקנה שהוא ניסה די והותר. הוא קם ויצא בלאט מהיכל הלימוד אל החצר הרחבה המרוצפת, חש את קרני הבוקר.

השמש חמימה למרות האוויר הצלול הנושב. הוא פונה לפינה מוצלת ומשקיף על הסביבה היפה, חושב מה הלאה.

בתל אביב של ימי ילדותו הייתה אווירה אחרת. מול עיניו עולים אירועים שונים. בכל הזמנים, מאז שהוא זוכר את עצמו, הוא זוכר גם את ההערצה המשתרכת אחריו כמו שובל של יהלומים.

כל מילה שאמר זכתה למחיאות כפיים, כל הערה - לפידבק מתפעל. כשגדל, גדלה ההערצה, ואיתה גדל הצימאון. עם הזמן הלכה וירדה ההתלהבות, כשהזירה נתפסת על ידי אחרים.

אז, אולי בצעד נואש שהחביא בתוכו רצון לשמר את רמת ההערצה אותה הורגל לקבל, הוא החל להוכיח יכולת משחק יוצאת דופן. כך החל להופיע על במות, וכך חש בעוצמה את ה'אני' הבודד מול הסביבה.

מחשבותיו של עמית מתרוצצות, בעודו מרים עלה יבש וממולל אותו בידיו. בשמירת מצוות יש ממד מרגיע, התורה אוחזת בידך ברגעי הבדידות, נותנת משמעות לכל פרט בחיך.

רק שהוא לא מצליח ללמוד כמו שצריך. אין לו סבלנות, הוא אינו מבין, ותוהה אם באמת המקום שלו כאן.

שיעול קל מעורר אותו משרעפיו. נפתלי.

“קרה משהו? אתה צריך עזרה?”

‘אני צריך להיות לבד. תמיד הייתי לבד, גם כשהייתי מול קהל הייתי לבד’, הוא רוצה לענות. אך שוקל בזהירות את מילותיו.

“אני... אתה... תגיד לי”, הוא מחליט לאזור אומץ ולומר מה מטריד אותו, “מאוד קשה לי הקטע של ‘אני’, המימוש שלי, הייחודיות שלי, מול הסביבה. הייתי רגיל להיות מפורסם, נפתלי. ולמרות זאת הייתה לי תחושת בדידות גדולה. כאן בתורה אני מוצא יותר מרגוע. נכון, הלימוד קשה, אבל אני לא נרתע מקשיים. נולדנו לעבוד קשה. רק נקודת המפגש בין מי שאני, לבין הסביבה קשה לי. לא מוצא את המקום שלי”.

עמית מסיים לדבר, חש שלא הצליח להגדיר מה מפריע לו. למרות זאת הוא סקרן לשמוע את תגובתו של נפתלי. ללא ספק, ידידו הגאון יצליח למצוא פתרון ראוי, או לפחות לכיוון מחשבה נוסף.

נפתלי לא מאכזב. "בברכה שבירך ה' את אברהם אבינו נאמר שזרעו יתברך ככוכבי השמים וכעפר הארץ. זאת אומרת שיש ליהודי שתי בחינות - האחת של כוכבי השמים והשנייה של עפר הארץ", עמית מאזין בעניין, ונפתלי מסביר, "לכל כוכב יש מסלול ייחודי, הוא מרוחק ואפילו בודד. לכוכבים יש מרחב מלא להיות מה שהם בלי שכוכב אחר יתערב להם. הם גבוהים ומאירים למרחוק. את כל זה יש ליהודי בפנימיות שלו".

נפתלי עוצר לרגע, וכשהוא ממשיך, קולו מתגבר: "הבחינה השנייה היא עפר הארץ. יש לנו התכונה של עפר. כמו שלכל גרגר עפר אין משמעות בפני עצמו, ויש לו רק חשיבות בהיותו בין מיליוני גרגרים דומים לו. אתה מבין? יש בנו גם את הצד של כוכב וגם את הצד של העפר. מה שצריך זה לדעת מתי להיות כמו כוכב ומתי כעפר".

עמית המופתע מהדברים שתק רגע ארוך, מעכל את הדברים לאיטו. "יפה מאוד, אני צריך לחשוב על זה יותר". אמר, בקולו תדהמה קלה.

דממה מוחלטת סביב. לפתע מפר אותה קול כחכוך קל שמושך את תשומת ליבם. הרב מתתיהו ישב עד עתה על הגדר מאחורי העץ, מעיין בספר. הוא כנראה הקשיב להם.

"לייחודיות של כל אדם משמעות עצומה", קולו הרועם מעורר תזוזה קלה בין הענפים, וקול משק כנפיים החותך את הדממה לרגע נשמע. עמית ונפתלי סקרנים לשמוע את המשך דבריו של הרב.

"אני צריך מסמך מהארכיון, תוכל לומר לי את הקוד?" דרור משמש לאחרונה בין שאר תפקידיו כמזכיר, כך שהניירת סביבו יוצרת בלגן בלתי נסבל כמעט.

"אני לא יכול לומר לך את הקוד", סבר פניו של דרור חתום. "איזה מסמך אתה צריך?"

"בקשר לתיק עליו אני עובד".

"טוב, אני בא לפתוח לך".

"תפתח, אני הולך להביא משהו". לפני שיחה זו בחן פוקי זווית ראייה טובה

שממנה יוכל לראות את הקוד - במשרדו של מחמוד סולימאן יש זווית שכזו, כך שהוא המתין לשעת כושר בה מחמוד יצא להפסקה. כעת הגיע הזמן. הוא נכנס למשרד, קולט לתדהמתו שהמראה הנמצאת המסדרון היא בעצם מראה דו כיוונית, ומחדרו של מחמוד ניתן לראות את כל המסדרון. המעקב אחר הקוד נעשה קל ממה שחשב. הוא עומד מאחורי החלון המשמש מהעבר האחר כמראה, עוקב אחר אצבעותיו של דרור המקישות את הקוד. הספרות 3890 מאירות אליו מרחוק. הוא ממהר לרשום אותן בפנקסו, כשקולות משוחחים נשמעים מתקרבים לחדר. הוא נדרך ומביט לכל כיוון, מחליט להתחבא מאחורי כוננית גבוהה מלאה קלסרים לאינספור. הקולות נכנסים לתוך המשרד, והם שייכים למחמוד ולהרפז. פוקי חש את ליבו ההולם בפראות, ונושא תפילה אילמת שהם יצאו עד מהרה, והוא יוכל לצאת החוצה.

פרק 21

"יש לנו בשכונה חברה שמומחים בהעמדת פנים. זו האומנות שלהם, הרפז", קולו של סולימאן רציני בניגוד לתוכן הדברים המצטלצל כהלצה. פוקי חש כי שריריו נדרכים. הוא עומד על קצות האצבעות, מאחורי כוננית הקלסרים הניידת במשרדו של סולימאן, מקווה בכל ליבו שהשניים לא יבחינו בו, "קורה לא פעם שהם גם מעמידים פנים כיהודים, עם שמות בדויים. יש לדוגמה את יוסוף שעובד כמלצר וקורא לעצמו לפעמים יניב. התרבות הבסיסית אצלנו שונה מאוד. יש לנו הרבה מה ללמוד מכם, השאלה אם מישהו ירצה ללמוד".

"מה אתה רוצה לומר, סולימאן? איך זה קשור לסיפור של אהרונוביץ ואפי לוי?"

"אנחנו יכולים להשתמש באופן הזה כלפי אפי לוי! הזכרתי את יוסוף-יניב למשל. הוא בחור מדהים, יש לו קסם אישי, טוב לב מוגזם, תקשורת מעולה ויכולת לספר סיפורים. אפשר לשלם לו עבור העבודה. הוא יבקש מאפי עזרה דתית, אולי לשים את הקוביות השחורות האלו... תפילין, נכון? יביא לנו את אפי, כך נוכל לחקור אותו ולהחתימו על המסמכים החשובים. אם הוא יסרב לשתף פעולה אפשר גם לאיים עליו. ואנחנו מסודרים, הרפז".

פוקי חש כיצד הבהלה תופסת את מקומה של הדריכות. תמיד היו סולימאן והרפז בעיניו סמל לשמירת החוק. איך קרה שהם מסוגלים לדבר דיבורים כאלה? הוא לא מצליח לדמיין אותם פועלים בניגוד למוסר ולשכל הישר.

לרגעים ספורים הוא שוכח את הבעיה הפרטית שלו, מרוכז כולו בדאגה לאפי לוי, הנער התמים שככל הנראה עומד להסתבך. קולו של דרור מעיר אותו מהרהוריו.

“אולי ידוע לכם איפה פוקי? ביקש ממני לפתוח את הארכיון”.

“איפה הוא יכול להיות, דרור?” פוקי מוצא חריץ נוח ומביט דרכו. פרצופיהם של השותפים נראים מאיימים למדי. הוא חש ברעד הזוחל במעלה גבו.

“לא יודע. נראה לי תמוה”.

“תיגש למחשב כאן בצד ותבדוק במצלמות היכן הוא”, הציע הרפז.

“אוקי”. המסך של המחשב נמצא מול כוננית הקלסרים. ליבו של פוקי הולם בעוז. הוא נושם עמוקות, מנסה להירגע - תוך כמה דקות דרור יבין שהוא מסתתר פה.

הוא עוקב דרך החריץ, צופה בדרור הסוקר את תיעוד מצלמות האבטחה. במצלמה שמולו הוא רואה את עצמו עושה אל חדרו של סולימאן, מביט לכל כיוון ונכנס פנימה. דקה שתיים חולפות, כעת דרור מבין שהוא נשאר בחדר. סולימאן והרפז ממתינים לתגובתו של דרור, וכשזו מתמהמהת שואל הרפז: “איפה הברנש?”

“יצא מהמשרד, מעניין שלא הודיע לי”, דרור מדווח בקול אדיש. פוקי מוחא לו כפיים בליבו.

“טוב, אנחנו באמצע דיון חשוב, ופוקי, עם כל הכבוד לו, לא מעניין אותנו כרגע”, הרפז חסר סבלנות.

“יצאתי, דיון מועיל”, דרור הולך, ופוקי חש כמי שעומד על קוצים, אינו מצליח להאזין להמשך שיחתם של השניים.

מספר דקות אחר כך, נכנס דרור שוב. “אני צריך להתקין תעודה על הקיר הסמוך, ותוכלו לעבור משרד? הרעש עשוי להטריד אתכם”.

הרפז וסולימאן נענים לבקשתו. דרור נותר לעמוד בפתח, “המקום שקט, אפשר לצאת”, הוא מדבר כמו לעצמו.

פוקי ממחר להשתחל החוצה, חש שדמו שב לזרום בגופו, לצד עקצוץ ברגליו.

דרור תומך בו ומוביל אותו למשרדו, מגיש לו כוס מים. "תודה, דרור", הוא חש שדמעות עולות בעיניו.

"זה בסדר, פוקי. למה לך להסתכן בשביל הקוד של הארכיון. תרד מזה. הרפז וסולימאן לא זכאים ליחס חשדן כל כך, זרום עם המצב".

פוקי מביט בו ארוכות, "אני חושב לקחת את הצעתך".

"כל אחד שונה בתכלית מרעהו. חשבו על מיליארדי האנשים המאכלסים את כדור הארץ, ואין דמיון ביניהם. אפילו לתאומים זהים יש טביעת אצבע אחרת". הרב מתתיהו דיבר בנחת, ניכר שהנושא שעליו הוא מדבר נהיר לו. נפתלי ועמית האזינו בעניין רב.

"וזה לא בכדי. אחד הדברים החשובים לכל אדם הוא הבנת הייחודיות שלו. ניתן לומר שככל שאתה מפתח את האינדיבידואל שלך הרי שאתה נעשה שלם יותר, בעל מידות טובות יותר. כל המידות השליליות, כמו קנאה, תאוה וכבוד, מושפעות ישירות מתחושת חוסר ייחודיות. לא לחינם חז"ל אמרו שאלו הדברים המוציאים את האדם מהעולם. הרי כל אדם הוא עולם".

"איך הדברים קשורים לתורה, הרב?" שאל נפתלי.

חיוכו של הרב מתתיהו התרחב, "בלימוד התורה כל אחד משכלל את הייחודיות שלו. שימו לב כיצד כל לומד מגיע להבנות שונות מתוך אותו פסוק ואותן מילים. ניתן לומר שאין לימוד של אחד דומה לחברו, בניגוד ללימודי החול בהם כמעט אין מקום לביטוי אישי.

כל העולם בנוי על שאיפה לייחודיות. גלגלי האופנה והפרסומות פונים אל השאיפה הנמצאת בליבנו לחותם אישי. ככל שאדם מבין שאין כמוהו בצורת החשיבה ובתרומה שלו לעולם ולסביבה - הוא יאפשר לעצמו להיות מי שהוא, תוך כדי עבודת המידות, כפי שהתורה מכוונת - הרי שהוא יזכה ליותר מרגוע ולנחת רוח.

פרקי אבות מכילים משניות המבטאות את המחשבה הייחודית של כל אחד מגדולי האומה, הרב מתתיהו הפסיק לרגע, בעודו מסרק את זקנו

באצבעותיו, תנועה החביבה עליו, "ללמוד מהזולת זו חובתנו. אנחנו לא חיים בכוכב לכת בודד, למרות זאת אל לנו לשכוח את עצמנו ואת הטוב שבזכר עולם צפן בנו".

"וואו, זה ממש מרתק, הרב. באמת דיבורים שכיף לשמוע", התלהב עמית. נפתלי מצא את עצמו מוסיף: "זה כמו בעולם המוזיקה, אם ניקח את אותו השיר וניתן למספר אנשים לשיר אותו - נקבל ביצועים שונים לגמרי". "נכון", נהנה הרב, "לכל אדם יש אוצר ייחודי לו, גם ביום-יום זה בא לידי ביטוי, וגם בלימוד כמובן".

נפתלי חשב לרגע, מוחו הפנומנלי הזכיר לו שיש משנה המדברת בנושא. כשהוא נזכר הוא אומר: "בסנהדרין פרק ד', בהמשך לדברים למה נברא האדם יחידי, כתוב שזה כדי להגיד את גדולת ה' יתברך. שהרי אדם טובע מטבעות בחותם אחד, כך שכל המטבעות דומים זה לזה, ואילו מלך מלכי המלכים טבע כל אדם בחותמו של אדם הראשון - ועם זאת אין אחד דומה לרעהו. לכן כל אחד ואחד חייב לומר שהעולם נברא בשבילו".

הרב מתתיהו סיכם את הדברים: "כדי להדגיש את ייחודיותו האדם, אין צורך בפעולות מיוחדות. מספיק שהאדם יבין שהוא לא נועד להיות זהה לסביבה ויקבל את החלקים השונים באישיותו כאוצר וכהזדמנות להתפתח בדרך משלו".

"מה שלומך, פוקי? הכל בסדר? אתה נראה חיוור", תומר יושב על הכורסה במשרדו הביתי. פוקי נכנס פנימה בצעדים איטיים, השיחה של סולימאן והרפז, לה האזין ללא ידיעתם, עדיין מהדהדת באוזניו.

המסקנות שעולות בעקבותיה אף הן לא מרפות ממנו. אפי עשוי להיקלע לחקירה לא צפויה. הם מתכוננים לקחת ממנו חתימות. על מה ולמה? הוא לא מצליח לשער לעצמו. או שמא ההבנות אליהן הוא מגיע כל כך לא מציאותיות.

"הכל בסדר, אבא. קצת עייף. קראת לי, רצית משהו?"

תומר מחייך חיוך רחב, ומניח על השולחן תיק שנראה כבד למדי.
 "יש כאן מיליון שקל במזומן, פוקי. לא מציע לך לספור. כמה זמן לא היה ברשותך סכום כזה?"

פוקי מושיט את ידיו ופותח את התיק. אבא שלו לא היתל בו.
 "מה אתה רוצה שאעשה בתיק? למה אתה מביא לי אותו?"
 "אני רוצה לתת לך את הכסף, פוקי. אתה הבן שלי. אני רוצה לתת לך כל מה שאתה צריך."

"לתת לי? כסף?" הבעת התדהמה של פוקי עושה לתומר טוב על הלב.
 "כן, בני היקר. אני אוהב אותך. אתה חשוב לי גם כשאתה לא שומע בקולי", קולו של תומר חגיגי.

פוקי לא מצליח לומר מילה.
 הוא בנו של מיליונר, אפילו מיליארדר. למרות זאת בשנים האחרונות לא זכה לראות ממנו סכומי כסף משמעותיים. מה קרה עכשיו? מה יום מיומיים? האושר שהוא חש נראה לו מוגזם. מבין לפתע, שאם אבא שלו היה נותן לו כסף בלי חשבון, הוא לא היה מעריך את הנתינה.

ודווקא כעת - הוא מעריך אותו יותר.
 "תודה אבא. אני... אין לי מילים."

"בשמחה, פוקי. גם אמא שמחה לשמוע שאני נותן לך. העונג כולו שלנו".
 בדרך לביתו הוא אומר לעצמו שהדבר הראשון שהוא רוצה לעשות בכסף - אפילו לפני החובות שהוא צריך להחזיר - זה לשכור לאפי אבטחה.

פרק 22

"מהיום תלווה את כבודו פמליה מלכותית", קולו של שחר רשמי כשהוא מודיע את הדברים. הוא עומד בפתח הלשכה, צ'רלי לצידו. עבור אפי, היושב ליד שולחן צדדי וכותב בהוראת תומר שמות של עסקנים, הם נראים כצמד מעניין למדי.

צ'רלי גבוה ורזה, בעל מקטורן ארוך ועניבת פפיון שחורה, נראה עליז ואנרגטי, לצד שחר הנמוך ממנו בהרבה, לבושו ספורטיבי, וסבר פניו מביע אכפתיות כמתבקש מתפקידו.

"קיבלנו לעבודה מספר נהגים לרכבים של כבודו. הלימוזינה תיכנס לשימוש יומי, שאר המלווים שלך ייסעו ברכבים מפוארים אחרי הלימוזינה, השגנו אישור משטרתי לליווי של רכב משטרה עם אורות מהבהבים שיפלט לך דרך גם בפקקים". תיאוריו של צ'רלי נשמעים מוגזמים.

תומר מאזין, מבטו תוהה לרגע ארוך, "ואת כל זה תכננתם ללא ידיעתי?"
"רצינו להפתיע אותך".

"ולא רצינו שתתאכזב אם התכנית תצליח רק בחלקה".

עוזרו הנאמנים נראים שוחרי טובתו. תומר שואף אוויר מלוא ריאותיו. הוא זכה בצוות מעולה, ממש בר מזל.

"נראה לי שכל הפמליה הזו תשיג את הפעולה ההפוכה", אפי מעז לחוות דעתו. השניים מביטים בו בקוצר רוח.

"למה?" תומר הוא זה ששואל.

"העם לא ירצה לבחור במנהיג מתנשא, כזה שמפגין את העושר שלו", לאפי הדברים נראים מובנים מאליהם. העוזרים של תומר לא מסכימים לדעתו.

"לעם חשובה ממלכתיות. הוא מחפש דמות של מנהיג עשיר וחזק, שלא פוחד מהכח של עצמו, למנהיג יש תמיד עליונות על הציבור, אחרת לא יסכימו לקבל אותו כמנהיג", לפי התשובה, אפשר להבין ששחר חשב על הדברים קודם.

צ'רלי היה מוסיף, כמובן, מספר מילים על נפוליאון שהגיע ממשפחת אצילים ענייה, ולמרות זאת ניכס לעצמו גינוני מלכות, אך החשש מתגובתו של תומר גורם לו לשתוק.

"הפסיכולוגיה של העם לא ממש מדברת אלי", מפגין בכל זאת תומר את זעפו, מה יש בסיפור הזה שכל כך מרגיז אותו, אין גם לתומר תשובה, "מה העם חושב זה לא הסיפור כאן".

"ככה מדבר מלך אמיתי", צ'רלי נשמע נלהב, "למרות זאת עדיין אינך מלך, ואתה כן צריך לחשוב על העם".

"להזכירך, אין לי סיכוי להיות מלך", עיניו של תומר מביעות אכזבה, "שיטת הממשל של מדינת ישראל לא תאפשר לי קדנציה של יותר מארבע שנים, במקרה שיתמזל מזלי ואהיה ראש ממשלה".

"שלמה המלך אמר 'טוב מושל ברוחו מלוכד עיר'. עדיף לאדם להיות מלך על עצמו, מאשר למשול על אנשים אחרים", אפי לא מבין מהיכן האומץ הזה לדבר ככה מול העוזרים ההחלטיים שמולו.

"אהבתי את המשפט הזה ואת הפירוש שלו", עיניו של תומר מביעות התעניינות. צ'רלי ושחר מחליפים מבטים מהירים.

"לדעתי אפשר להבין מכך שאם אתה זוכה להיות מלך, אתה זוכה להיות חכם", עליזותו של צ'רלי נעלמה.

"חזור למטלות שלך, אפי. לך למשרד שלי, שם יהיה לך שקט", קולו של שחר מביע כעס כלפי אפי.

אפי נענה ויוצא מהלשכה, בידיו צרור דפי הרשימות שערך לתומר, חש להפתעתו את הפחד עולה בו. לתומר יש כל הנתונים לגרום לציבור לתמוך בו. וצ'רלי העוזר החלקלק, יחד עם שחר, נראים שותפים גרועים.

על צלע ההר סמוך לדורדון בנויה טירה יפהפייה בסגנון הרנסנס. הטירה עתיקה, ויש שאומרים שנבנתה עוד בימי הביניים. רק שלא אדם כפיליפ דאסטרי יותיר אותה במתכונתה. פנים הטירה שופץ במהלך הזמן עד שהגיע לתוצאה מרהיבה. המבקרים משתאים לראות את העיצוב המודרני הנוח המובלע בתוך טירה עתיקה זו, שמיקומה ואופן בנייתה מעוררים השראה רבת קסם.

עבור קלוד פרנסואה אנטוניו גורם הביקור בטירה לחוש רגש של כבוד מלווה בציפייה. פיליפ דאסטרי נחשב בחברת המחשבים "קמילביט" לנשיא חשוב ומוערך. קלוד יודע שהוא זה המושך בחוטים רבים, בחברת המחשבים הגדולה ובתחומים נוספים ברחבי צרפת.

בנוסף יש לו לקלוד יותר משמץ של מושג בכך שלפיליפ יש מילה או שתיים בקרב מנהיגי המאפיה הצרפתית. עבור קלוד מדובר במידע חסר חשיבות. פיליפ אדם עשיר השואף להגיע לשליטה נרחבת. יש לו רעיונות הזויים ומרתקים, והוא יודע ליישם אותם, כך שישרתו את מטרותיו הלא ידועות. אחד הרעיונות הללו למשל היה לתת למיליונר תומר אהרונוביץ את טבעת החותם בדמות נפוליאון וליצור לה עותק שבאמצעותו יחתמו על מסמכים בשמו.

לא ביום אחד הגה פיליפ את קו המחשבה הזה, ולא בקלות הצליח לבצע אותו.

וכעת - פיליפ הלבוש בלבוש ביתי קליל יושב על כיסא בעל משענת מסוגננת, על השולחן מולו גביע קריסטל ענק המכיל נוזל מוקצף. עורך הדין שלו ויועצו הצמוד מריו עבדלקאדר עומד בצד, משקיף מחלון הטירה אל נוף צרפתי קדום של צמרות עצים בגוני סגלגל-כתום-ירוק הנמשך לכל אורך צלע ההר אל העמק. משם מתנשא הר נמוך ורחב המשמש כיעד מועדף

לרועי צאן העולים אליו לפרקים עם עדריהם. שמים תכולים משלימים את המראה הקסום.

"ברוך הבא לצל קורתך, קלוד. אתה מוזמן לשבת". קלוד נענה להזמנה ומתיישב, שולח מבט מהיר אל מריו עבדלקאדר.

"איך מתקדמת המהפכה הישראלית?" קולו של פיליפ מתנגן בעניין.

קלוד צוחק בקלילות. "הכל מתקדם נפלא, ככה אני משער. מרחוק הדברים תמיד נראים שונים ממה שהם".

"מדויק. הייתי רוצה שתהיה קרוב יותר להתרחשות. הבחירות לבית המחוקקים הישראלי מתקיימות עוד פחות מחודשיים. בזמן הקצר שנותר חייבים להיות בטוחים שהניצחון בידינו".

"אתה רוצה שאטוס לישראל?" קלוד חוזר על דבריו של פיליפ בניסוח משלו.

"נכון, קלוד. בן דודך צ'רלי, בוא נדבר גלויות, לא ממש מוצא חן בעיני".

קלוד פותח זוג עיניים גדולות, "צ'רלי אדם נאמן, פיליפ. אני יכול להתחייב על כך".

"איך אתה כל כך בטוח?"

"יש אחריו מעקב צמוד, הוא פועל לפי כל התכניות".

מריו מתעורר משרעפיו ומתקרב למרכז חדר האורחים, למקום בו יושבים פיליפ וקלוד. "מעקב? אפשר פירוט? אנחנו לא רגועים בקשר אליו", הוא מתרץ את התערבותו.

קלוד נע באי נוחות, "יש מעקב צמוד על ידי שני בלשים מצרפת, דוברי עברית, שבאו לישראל במיוחד לצורך הזה. נראה לי שקל מאוד להבין שצ'רלי הולך לקראת המטרה כמתוכנן".

פיליפ נטל את הגביע הענק לידו בתנועה רחבה. מניח לנוזל לנוע כלפי מעלה תוך כדי שרסיסי קצפת מתפזרים באוויר. "טוב מאוד, יקירי. בכל זאת כדי שנהיה רגועים אני רוצה שתטוס לישראל. הנוכחות שלך תגרום בוודאות לתכנית לפעול ללא בעיות מיותרות. ווי?"

לאחר שקלוד הולך לדרכו אמר פיליפ למריו: "אני רוצה לארגן בנוסף לקלוד משלחת מכובדת שתהיה שם כשהמהפך שלנו יתרחש. אני רוצה לקבל

דיווחים בזמן אמת. רוצה לראות את הפרצוף המסכן של המיליונר הישראלי הגאוותן, כשיבין שנותר נקי מרכושו, וכל עמלו הגיע לידיים הנכונות.”
צחוקו הדק של פיליפ המתערבב בצחוק העבה של מריו, הדהד ברחבי הטירה, כשהוא מלווה בקול מזיגת יין מבעבע והשקת כוסיות. פיליפ דאסטרי חשב לרגע ארוך, ואז הוסיף: “תקשיב לי, מריו. אני רוצה שתארגן גם לי כרטיס טיסה. אני רוצה להיות שם כשזה יקרה.”

בסיום היום העמוס נקרא אפי ללשכה של תומר להציג את הרשימה שהכין. אפי חש שליבו הולם בפראות. זו הפעם הראשונה בה הוא מבין שתוצאות מעשיו עלולות להיות בעלות משקל לא מבוטל לגורל הציבור החרדי, ואולי אפילו לגורל המדינה כולה. אם צ'רלי אכן פועל מאחורי גבו של תומר - עלולות להיות לכך סיבות רבות ומגוונות, אין לו הכלים לדעת את כולן, כך שרגש האחריות הבסיסי מחייב אותו לפעול, רק הבעיה העיקרית שלו כרגע היא שאין לו את מי לשתף ובמי להתייעץ.

תומר יושב על הכורסה המסתובבת שלו, צ'רלי, שחר ומספר עובדי מטה בכירים יושבים אף הם סביב לשולחן הענק - בו משתקף אורה הכחול של הנברשת והופך אותו לדמוי אגם יפהפה.

“אדון אפי לוי הנכבד”, קולו של תומר רשמי, אך בזווית פיו מסתמן חיוך כריזמטי המחזק את הרושם הידידותי שהוא רוצה ליצור, “כבר בנינו אסטרטגיית פעולה לכל המגזרים במדינה, נותר לנו רק להרכיב תכנית פעולה בקרב המגזר אותו אתה מכיר היטב.”

“המגזר החרדי”, מיהר צ'רלי להצהיר.

אפי אחז את הרשימה בידו, חש מצוקה גוברת. הוא ממש לא רוצה לעזור להם, אך הוא יודע שאם לא הוא - הם ישיגו יועץ אחר.

“שריינו מקום לנציגים חרדים במקומות טובים. אנחנו רוצים להציע למוסדות במגזר סיוע כלכלי משמעותי. יש רעיונות נוספים אותם אתה יכול להציע?”

אפי חש דריכות בלתי מוסברת מול הרעיון העולה במוחו. הוא מחליט לא

לחשוב יותר מדי לפני שהוא מציע: "הדרך הטובה לגרום לציבור החרדי לתמוך בתומר היא לדרוש מעסקני הציבור לשים את הפסלים של תומר בפתחם של המוסדות".

"מה נרוויח מזה?" שחר הביט לכיוונו בתהייה.

כעת, לאחר שהעלה את הרעיון, חש אפי פיק ברכיים. עם קצת הבנה באורחות החיים ובאמונה של שומרי המצוות, יוכלו המשתתפים להבין שהוא לא מתכוון כלל לסייע להם.

"הרווח יהיה שכל הציבור החרדי יראה את הדמות של תומר כל הזמן", אין לו כבר מה להפסיד, "העיתונות החרדית הרי לא תתמוך במפלגה לא דתית. כך גם תוכלו להיות בטוחים שהם באמת בצד שלכם. אם הם יסרבו להניח פסלים - זה יהיה הסימן עבורכם שהתמיכה לא אמיתית", הוא מוצא תירוץ מבריק.

שתיקה ארוכה משתררת, והיא הולכת ומתארכת, כשלפתע נשמע קולו של צ'רלי, "זה רעיון מעניין, אפי. הרי יש לנו את הפסלים מהתחרות שערכנו. מדובר ברעיון גאוני".

פרק 23

התכנית של צ'רלי התגשמה במדויק. רכב לימוזינה ארוך המתין לתומר, אחריו בשיירה רכבי שרד נוספים. בצד הדרך עמד רכב משטרה בעל אורות מהבהבים. הרושם שהתקבל הוא שתומר נושא את התואר ראש הממשלה, ומלוויו הנם בעלי תפקידים רמי דרג.

חיוך קל הופיע על פניו של תומר אהרונוביץ בעודו פוסע אל הרכב ההדור מלווה בקהל מעריצים. מהומה קלה התחוללה ברחוב השקט, ומחלונות המשרדים מסביב עמדו צופים ושוחחו ביניהם, מנסים להבין על מה ולמה כל המהומה.

צ'רלי עמד בצד וכיוון כל אחד ממלוויו של תומר לרכב אחר.

אפי התבקש לגשת לרכב האחרון בשיירה, צ'רלי פתח לו את הדלת, קד קלות והקפיד לסגור אותה אחריו במחווה אבירית.

"שמי יניב", הציג הנהג החביב את עצמו, בעודו נוסע בזהירות בעקבות השיירה החגיגית, "אתה אפי? שמעתי שאתה דתי?"

"נכון".

"אני צריך עזרה עם הקוביות השחורות שיש לי כאן בתיק".

"אתה רוצה להניח תפילין?"

"כן כן, להניח תפילין. יש כאן בית כנסת בסביבה, וכבר זמן רב לא הנחתי תפילין, לצערי".

אפי שלח מבט אל הרכב הנוסע לפניהם. "למה לא? אעזור לך. רק צריך להודיע לתומר שלא ידאג אם אתעכב".

"אני אודיע לצ'רלי", נענה הנהג.

"אוקי".

הרכב נעצר ליד מבנה קטן, "כאן זה בית כנסת, אני מתקשר לצ'רלי, אתה יכול להתקדם".

אפי מיהר לגשת לבית הכנסת, מתפלא בליבו על הגעגוע שחש. עוד לפני שנכנס, הוא שמ לב לפתע לגברתן צעיר הפונה אליו.

"אפי לוי?"

"כן, למה מי אתה?"

"לאן אתה הולך?"

"לבית הכנסת, אתה רואה".

"אוקי, נעים מאוד, שמי מנשה. אני כאן כדי לשמור עליך. אם יש בעיה אתה אומר לי 'השעון שלי לא עובד', בסדר? אלו מילות הקוד".

"מי אתה?" אפי חש דרוך, שולח מבט תוהה אל הנהג החייכן המתקרב עם תיק התפילין בידיו. כשהוא שב להביט לכיוון בו עמד הבחור, הוא לא מבחין בו.

הם נכנסו פנימה. שני קשישים חובשי כיפות ישבו בבית הכנסת הקטן ולמדו. יניב הנהג הושיט לאפי את תיק התפילין, "תפתח את התיק, אפי. תעזור לי עם התפילין".

אפי פתח את התיק כבקי ורגיל, לא מכין את עצמו לעומד להתרחש. מתוך התיק עלה לעומתו גל קטן של אבקה לבנה. האבק המוזר גרם לו לחוש במפתיע סחרחורת קלה. הוא עצם את עיניו בפחד, והספיק להניח את התיק על השולחן לפני שהתיישב על כיסא סמוך, כשחרדה לופתת את ליבו.

יניב נחפז לברר אם הוא צריך עזרה, תוך כדי שהוא מכוון אותו לחדר קטן

ששימש פינה להכנת תה בצד שמאל של המסדרון. בפינת החדר עמדו שני אנשים בעלי חליפות מהודרות. הם שוחחו ביניהם בלחש, בראותם את אפי, אורו עיניהם, ואחד מהם נחפז להגיש לו כוס מים.

"שתה, נערי", עיניו הביטו בו בעניין, "אנחנו רוצים לשאול אותך מספר שאלות חשובות. נשמח אם תסייע לנו".

אפי הגיש יד רועדת ליטול את הכוס, הוא ניסה למלמל ברכה וללגום מהמים, כשלפתע פרצו לחדר פנימה מספר אנשים, ביניהם הגברתן שהציג את עצמו לפני מספר דקות בשם מנשה.

שניים מהם אחזו באקדחים וכיוונו אותם לעבר הנהג ושותפיו.

הם לקחו איתם את אפי ויצאו, מבלי שהנוכחים הצליחו להשמיע התנגדות קלה.

"מי הם?" יוסוף-יניב, היה הראשון שהצליח לפתוח את פיו.

"מדובר באנשי ביטחון על פי מראם", סולימאן דיבר מהר, "בואו נצא מכאן מהר, שלא נסתבך", הם מיהרו לצאת החוצה ונכנסו לרכבו של יניב.

"מי שלח אותם?" שאל הרפז, בעודם נוסעים לכיוון המשרד, "למה שיהיו לאפי מאבטחים? צ'רלי לא אמר לי מילה על כך!"

"אם צ'רלי לא אמר, אז כנראה תומר לא שכר מאבטחים לאפי, ואם כך יש שחקן נוסף בזירה. חייבים לדעת מי הוא". המחשבה הראשונה של הרפז היא שיש בהתרחשות הזו סימן שאלה נכבד, שטוב יהיה אם יצליחו לפתור אותו מיד.

"זה לא יהיה מסובך לדעת מי עומד מאחורי כל זה. אם תומר לא שכר את הברנשים, הפתרון הוא ללכת לבית של תומר ולצפות מי ילווה לשם את אפי, הרי לשם ייקחו אותו", המליץ סולימאן.

"רעיון מצוי, חשוב לדעת מי שכר את המאבטחים", הסכים הרפז.

הם נכנסו לרחוב של תומר, עצרו בצד הדרך ומצאו עצמם מתצפתים אל הווילה ההדורה.

מבט חולמני הופיע בעיניו של הרפז, כשאמר: "עוד מספר שבועות הכל עומד להשתנות. הווילה היפה הזו תהיה בבעלות אחרת. תומר יאלץ להילחם על

רכושו ללא הצלחה, ולנסות למכור את המפעלים שהעביר לאפי, במקרה שלא נצליח להחתים את הברנש הצעיר”.

”נצליח. אין סיבה לחשוב שלא. הכישלון נבע מהעובדה שלא ידענו שיש לו מאבטחים, אולי נבקש מפוקי עזרה. למיטב הבנתי, הוא מלא כעס על אבא שלו”, חיווה סולימאן את דעתו, בוחן את המכונית החולפת על פניהם וקורא בתדהמה: ”פוקי מסיע את אפי לבית של אהרונוביץ”.

”צריך לבקש מצ’רלי הסבר”, פוקי ישב בגינת עצי הפרי של הוריו, תומר ישב מולו על ספסל מסוגן צבוע בלבן, עסוק בפרוסות האננס והדובדבנים המונחות בצלחת ההגשה שרוי הגיש לו לפני מספר רגעים.

”הכל מעולה, פוקי. לא ברור לי עדיין מדוע החלטת ביום בהיר אחד לשכור מאבטח לאפי. אז הנהג ביקש מאפי עזרה להניח לו תפילין. ביג דיל”.

”האבטחה הוכיחה את עצמה. המאבטח תיאר את מה שקרה אחר כך, אבא”. עיניו של פוקי סקרו את צלחת הפירות.

”תתכבד”, תומר הבחין במבטו.

”לא תודה, אני לא רעב”.

”כדי לאכול פירות לא צריך להיות רעבים. הדובדבנים ביבוא מיוחד, פוקי. מה הלאה?” תומר הפך להיות קצר רוח.

פוקי חש ייאוש קל העולה בו, מבין שיהיה קשה עד בלתי אפשרי לשכנע את אביו. ”צ’רלי מתנהג באופן חשוד לאחרונה”, הוא מדבר באיטיות, ”הוא זה שאחראי לכך שאפי נכנס לרכב הזה דווקא. הנהג הסייע את אפי לבית הכנסת, שם הגיש לו את תיק תפילין. כשאפי פתח את התיק הוא הבחין באבקה לבנה, אולי חומר כימי, שגרם לו לחוש מסוחרר. בהמשך, כביכול מתוך דאגה, לקח אותו הנהג לחדר צדדי, שם המתינו לו שני אנשים שרצו לשאול אותו שאלות”.

פוקי מדלג בכוונה על ההשערה שלו שמדובר בהרפז ובסולימאן, הבוסים

מהמשרד שבו הוא עובד, "בינתיים המאבטח ששכרתי הזעיק תגבורת. הם פרצו פנימה ולקחו את אפי אלי לבית".

"נשמע יותר כתסריט מתח מאשר כמציאות, פוקי יקירי", פוקי שם לב שאביו האזין לו חלקית, אך עיקר תשומת ליבו בצלחת שלפניו.

"אבא, אתה צריך פשוט להפסיק לסמוך על צ'רלי", פוקי החליט להפסיק לדבר סחור סחור, "אנא קח את ההצעות שלו בעירבון מוגבל, תתייחס בחשד לרעיונות שהוא מעלה. יש להניח שהוא חותר נגדך".

תומר הביט לעבר פוקי, עיניו הפיקו כעס, כשהוא התבטא במהירות: "אתה ואתה ואתה, כל הזמן אתה. אתה חושב שאתה חכם יותר, מבין יותר. צ'רלי נאמן לי יותר מכפי שאפשר לשער. לפעמים אני חושב שחבל ששני ילדיי אינם מכבדים אותי ורוצים כמותו". אם יביט על הדברים מזווית הראייה של אביו, הרי שדבריו המיואשים נכונים למדי.

הוא הרי נוהג לבקש מאביו עזרה כספית, בעודו מסרב לשתף איתו פעולה. אחיו הצעיר שחף עבר לגור ביפן לפני שנים רבות, מתעסק במכירת ספינות נוי מעץ ומקרטון שהוא מכין בעצמו, ומתקשר מדי פעם לאביו, מבקש סיוע כלכלי אף הוא...

פוקי מבין את הייאוש של אבא שלו החש על כך שילדיו אינם מתחשבים בדעותיו, ומבין שכל עוד אבא שלו משוכנע שהוא מגיע מתוך נקודת הנחה שהוא מבין טוב ממנו, הרי שהוא יתחפר בתוך עמדתו. "אני סומך עליך, אבא", הוא מוצא את עצמו מגיב. לאחר שנייה הוא קם ממקומו, חש שהוא חייב להוסיף את המשפט הבא: "הבה נקווה שהכל יסתדר בסופו של דבר, ולא תתחרט על כך שנתת אמון מיותר באיש הזה".

פרק 24

"יש לי הבנה בבני אדם, פוקי", אומר תומר בקול רם, רוצה לסכם את השיחה ומשתדל לא להביט לכיוונו של בנו, "אני יודע שצ'רלי בחור טוב, תמיד דאג לי. הוא מתייחס אלי בכבוד. לא יכולתי למצוא עוזר טוב ממנו".

בהחלטה פתאומית מחליט פוקי להניח את הקלפים ולומר את כל מה שידוע לו בטרם הוא יוצא דרך השער אל החניה האחורית, "צ'רלי הגיע לפני זמן מה למשרד של עורכי הדין הרפז וסולימאן. בנוסף, ככל הנראה צ'רלי ארגן את המפגש בין הרפז וסולימאן לאפי. תעשה אחד ועוד אחד ותגלה את האמת. הרפז וסולימאן רוצים בוודאי לקחת את הרכוש שרשמת על שמו של אפי לוי. ולך תדע אם צ'רלי לא החתים גם אותך על מסמכים שכאלה", הוסיף פוקי בבהלת פתע.

תומר התקשה לעקוב אחרי דבריו של פוקי. "הם לא יכולים לקחת מאפי חתימות שעלולות להזיק לי, פוקי", הוא הביט לכיוונו של בנו במבט יציב, "ואל תשאל שאלות נוספות בעניין בבקשה".

פוקי הנהן בראשו בספקנות, תוהה אם יש לאביו יכולת לראות את התמונה כפי שהוא רואה אותה. הוא רצה לפנות משם, כשקולו של אביו השיג אותו.

"פוקי?"

"כן, אבא?" הוא מסתובב.

"אקח את דבריך לתשומת ליבי. תודה שאתה דואג לי. מהיום והלאה אדאג שהרכב של אפי יהיה ראשון בשיירה, אחרי נידת המטרה. אתה יכול להיות בטוח בקשר לזה", תומר חייך לראשונה.

חיוך עלה גם על פניו של פוקי, "תודה, אבא".

עיניו של קלוד סקרו את משרד עורכי הדין, לאחר מכן הוא הישיר מבט אל צמד השותפים.

"פיטרתם את פוקי, נכון? לא מבין למה הסכמתם להחזיר אותו למשרד בתקופה כה גורלית עבורנו", קולו הקשוח והעברית העילגת שבפיו הדהדו באוזניהם של עורכי הדין כטרחניים למדי, שכן הוא שילב מילים באנגלית ובצרפתית כדי להשלים את דבריו.

"אל דאגה, כעת הודענו לו שאין צורך שיבוא לכאן בחודשיים הקרובים", הרפז ענה בקול איטי, ובתגובה זכה לבעיטה קלה מצידו של שותפו.

מחמוד סולימאן, שישב זקוף כופף את גוו וחייך חיוך קל, מביע הכנעה ורצון לרצות את האיש הנסער שלפניהם, "אנחנו לרשותך, מיסייה קלוד. נעשה כל מה שתאמר לנו, אנחנו יודעים שיש לנו עסק עם מקצוען", החניף לו.

קלוד נותר רציני, "אני רוצה לשמוע מכם הבטחה שלפוקי לא תהיה דריסת רגל במשרד, עד לאחר השלמת המשימה. ברור?"

"ברור כשמש", ייב הרפז קם ממקומו ומיהר למזוג לקלוד יין משובח, "אתה יכול לסמוך עלינו".

קלוד נראה עדיין עצבני, והרפז החליט שכדאי להעביר את הפוקוס למישהו אחר.

"צ'רלי לא מוצא חן בעינינו", הוא אמר, רוצה להמשיך לדווח עד כמה קשה להשיג את העוזר של תומר, לא מכין את עצמו לתגובה הנזעמת של קלוד.

"צ'רלי לא אמור למצוא חן בעיניכם! הוא נושא תפקיד חיוני ביותר להצלחת המבצע! בלי העזרה שלו לא היינו מתקדמים מילימטר!"

”צ’רלי אדם טוב, באמת”, מיהר סולימאן להרגיע, בועט שוב ברגלו המסכנה של הרפז, ”מדובר באדם מקסים. הרפז התכוון רק לומר שלא מוצא חן בעיניו שצ’רלי לא משתתף איתנו כאן בפגישה”.

שוב הזעיף קלוד פניו, ”אני מחליט מי משתתף ואיך הדברים מתנהלים כאן! כדאי לכם לזכור שאני השליח של הבוס הראשי. בהמשך השבוע תבוא לכאן משלחת חשובה. אנחנו רוצים מהפך שלטוני אמיתי, רוצים לקבל את הרכוש של תומר בלי בעיות. ברור?”

”ברור”, ענו שני השותפים פה אחד.

”אוקיי. מתי מסתיים המועד להגשת הרשימה לכנסת?”

”בעוד יומיים. צ’רלי הגיש את הבקשה כבר אתמול”, קולו של הרפז שבע רצון, ”כדי להגדיל את ההפתעה במחנה של תומר, רשמנו את פוקי אהרונוביץ בעשירייה הפותחת של הרשימה”.

”מי נמצא בראש הרשימה?”

”המופתי של מועג’ר”.

”לא מכיר אותו. אני רוצה את צ’רלי בראש הרשימה”.

”אתה רוצה שנעדכן את הרשימות?”

”כן, בהחלט”.

”לצורך כך אנחנו צריכים ייפוי כח מתומר”.

קלוד חייך ולגם את היין במהירות. ”אשיג לכם ייפוי כח של תומר עוד היום, אני שמח שאתם חושבים כמוני. להתראות”.

הוא יצא מהמשרד. זמן רב אחר כך לא דיברו הרפז וסולימאן, דמותו הסוערת והכריזמטית הותירה רושם כביר בליבם.

המטרה הבאה של קלוד הייתה פגישה עם צ’רלי.

הבלשים ז’אק לואיז ופייר רוסו דיווחו לו שצ’רלי אמור להיות בשעה אחת

בצהריים בחנות מאפים סמוך למשרדיו של תומר. קלוד עמד מול החנות, שואף אל קרבו את הניחוחות שפיזרה הרוח לכל עבר.

צ'רלי פסע אל מחוץ לחנות, בידו שקית קטנה המכילה מספר קרואסונים. עיניו התרחבו בהפתעה נרגשת, כשראה לפניו את בן דודו בפנים קורנות מאושר.

קלוד פרש את זרועותיו בהבעת התלהבות.

צ'רלי הביט לכל הכיוונים בחשש והצביע אל המשרדים של תומר באומר שעליהם להתרחק מהאזור. הוא הוביל את קלוד לגן פרחים מטופח, לא הרחק ממגדלי סקופ.

"התכנית צוברת תאוצה, צ'רלי. אני גאה להכתיר אותך בתואר ראש הממשלה הבא של מדינת ישראל", התבדח קלוד.

צ'רלי חיך, פתח את שקית הקרואסונים והציע לקלוד להתכבד.

"תודה צ'רלי, לא עכשיו", קלוד התיישב על ספסל בפינת הגינה, הרחק מאוזניים סקרניות.

"אני צריך את העזרה שלך. אתה מכיר מלון קטן ומפואר כאן בבירה?"

"למה לא מלון גדול?"

"אני צריך להשכיר את כולו למשלחת של הבוס הגדול. הוא אמור להגיע לכאן לקראת הבחירות. אני רוצה שהכל יהיה מוכן לשביעות רצונו המלאה."

"יש את מלון 'קראט בוטיק'. רוצה שאקח אותך לשם?"

"בהחלט, עכשיו".

צ'רלי הניח את הקרואסונים על הספסל. "שיהיה לעורבים מה לאכול".

"עוד משהו קטן, צ'רלי. יש אתך ייפוי כח של אהרונביץ?"

"תמיד".

"אני צריך אותו".

צ'רלי נראה מתלבט למספר רגעים. "תחזיר לי אותו מהר", אמר בעודו מושיט לקלוד את המסמך. קלוד שם לב שידיו של צ'רלי רועדות מעט, וחיך בעידוד, מגייס את כל הקסם האישי העומד לרשותו.

”תהיה בטוח שזה לטובתך, צ’רלי“.

צ’רלי הקדיר מבט, קולו נשמע מרוחק באוזני קלוד כשהוא אמר: ”אני לא יכול להיות בטוח בשום דבר, קלוד. למה אתה צריך את ייפוי הכח?“

פקיד הקבלה ב'קראט בוטיק' לא ידע לענות לשאלותיו של קלוד והפנה אותם לחדרו של מנהל המלון. הלה הופתע לשמע הבקשה הבלתי שגרתית. ”אפילו כשמגיעות הנה משלחות של דיפלומטים רמי מעלה, מעולם לא התבקשתי להשכיר את המלון כולו. מקסימום קומה אחת“, אמר בפליאה, בעודו מדפדף ברשימת ההזמנות.

”ובכלל מדובר בעונה מבוקשת למדי. לא נראה לי שאוכל להיענות לבקשתכם“.

”לא נראה לי שתרצה לסרב מיסייה. אנחנו משלמים כפול, והטיפים שלנו נדיבים במיוחד“, קלוד דיבר במהירות.

”מי זה אנחנו? התעניין המנהל“.

”אהם, לא אמרתי קודם, מצטער. מדובר במשלחת שבאה לכאן במיוחד לצורך עסקים“, השיב קלוד בזהירות.

”זה לא ממש משנה לי מי אתם“, אמר המנהל בזעף, ”אין לי אפשרות לבטל הזמנות. מצטער“.

”אוקי, אז תן לי את הקומה הכי יוקרתית במלון שלך“.

כשהם יצאו החוצה, הפתיע צ’רלי את קלוד, ”המלון הזה נמצא בבעלות תומר אהרונוביץ“.

קלוד שתק בתדהמה, ”אם ככה - יש לצפות שהוא גם יעבור לידיים של הבוס שלי? אני לא מאמין. נראה שהיקף הנכסים של תומר עצום ביותר“.

צ’רלי קרץ אליו בשובבות. ”אל תשכח שגם לי מגיע חלק מכל זה. בלעדי לא הייתם מגיעים עד הנה“.

הפעם השגיח תומר היטב שמכוניתו של אפי תהיה ראשונה בשיירה. "אחרי מה שקרה, אנחנו לא רוצים שתלך לנו שוב לאיבוד", התלוצץ בקול רם. אפי חש כמו בהצגה. כל הסיפור הזה של שיירת המכוניות ההדורה והליווי המשטרתי נראה בעיניו תמוה למדי.

הפמליה החגיגית יצאה לדרך, מעוררת סקרנות רבה מצד הנהגים שמהירו לצפור, מי מתוך רוגז ומחאה, ומי מתוך הזדהות וההערצה.

השיירה הקפידה על נסיעה ברחובות הראשיים, והוסיפה בלגן לכבישים הפקוקים ממילא בשעת אחר צהריים זו. "פעם הבאה נצא מוקדם יותר", דיבר תומר כמו לעצמו, עיניו משוטטות לכל עבר.

דווקא כשהפכה התנועה לנסבלת יותר, והשיירה נסעה בנחת ובמלכותיות, נעצר לפתע פתאום הרכב בו נסע אפי.

השיירה עצרה בעקבותיו, ניידת המשטרה צפרה בעניין.

"אני הולך לרגע, אתה יכול להמשיך לנסוע, אגיע לבית של תומר אחר כך", פלט אפי לעבר הנהג האדיב, פתח את הדלת ופרץ החוצה בריצה.

הפמליה צפרה לכיוונו. תומר מיהר לפתוח את דלתות הלימוזינה בעצמו ולצאת החוצה, צופה בגבו המתרחק של אפי. השוטר שנהג בניידת מיהר אליו בפנים חמורות סבר. "אנחנו מפריעים לתנועה".

"תמשיכו לנסוע בלעדי, אני הולך לראות איפה אפי", הודיע תומר בקול קשוח, שלא הותיר מקום להתווכח.

המיליונר המבוגר פתח בריצה קלה בעקבות נער טיפוחיו. ממדי גופו המלאים למדי לא אפשרו לו לרוץ כמו נער צעיר, למרות זאת העובדה שהוא מקפיד על ריצה יומית בחדר הכושר בביתו סייעה לו, והוא הצליח לא לפגר בהרבה אחרי אפי.

כשהתקרב לאפי, עצר תומר בהפתעה, חש שאינו תופס את מה שרואות עיניו:

אפי לוי, הנער הפסיבי והמשועמם, שיצר תמיד רושם שהוא חושב על עצמו ועל טובתו האישית בלבד, ניגש לאדם מבוגר המתנהל בכבוד עם סליו, ומציע לו עזרה! האיש נענה לו בשמחה ומרעיף ברכות על ראשו. והם פוסעים יחדיו אל ביתו של האיש.

תומר נשם עמוקות ומיהר לפסוע בעקבותיהם, מתקשר תוך כדי כך לצ'רלי ומורה לו לפזר את הפמליה הטרחנית ולהביא לקרבת מקום את מרקו הנהג הקבוע. "אני כאן עם אפי. הכל בסדר", סיכם את השיחה, ומיהר לגשת אל אפי ומלווהו.

"אתם צריכים עזרה? אני לרשותכם", הוא אמר בחיוך מאולץ, ומיהר להגיש את ידיו וליטול סל אחד מידיו של אפי.

הם הלכו יחדיו. אפי, תומר אהרונוביץ והאיש עלו אל הקומה השלישית, והכניסו את הסלים לביתו.

"נעים מאוד, אתם מזומנים לשבת. קוראים לי נחומק'ה שטראוס, כולם קוראים לי סבא נחומק'ה", הציג הלה את עצמו, לאחר שהרעיף תודות על ראשם.

תומר נענה להזמנה, והתיישב. אפי אחריו.

"העונג כולו שלנו, סבא נחומק'ה", קולו של תומר נסוך חביבות, "אני תומר אהרונוביץ. מכיר?"

הטלפון של תומר צלצל.

"איפה אתם?" צ'רלי נשמע לחוץ למדי. תומר צחק קלות ותיאר לצ'רלי את האירוע המעניין ואת מיקומם.

תוך מספר דקות הגיעו לביתו של סבא נחומק'ה מספר צלמים ואנשי תקשורת, קיבלו תמונה על הסיפור והודיעו שמדובר באייטם הבא.

פרק 25

לאחר שאנשי התקשורת הלכו, נותר תומר בביתו של סבא נחומק'ה, ולא הביע כל כוונה ללכת.

אפי התיישב על כיסא נדנדה שעמד בפנינת הסלון ועקב אחר השיחה שנוצרה בין סבא נחומק'ה לתומר אהרונוביץ.

"שמעת עלי? אני עומד להיות השליט הבא של מדינת ישראל". בקולו של תומר נשזרה התרברבות קלה.

"שמעתי. אולי אתה לא יודע, אבל הנכד שלי נמצא ברשימה של המפלגה שלך. קוראים לו בני שטראוס".

"יפה מאוד", תומר לא התרשם מהמידע, "יש לי צוות מצוין, אם הם בחרו בנכד שלך, הם ידעו מה הם עושים. אני עתיד להיות המושל על כל האזרחים כאן במדינה שלנו".

אפי התנדנד מהר יותר.

"יפה מאוד, אדון נכבד. יש לי רק שאלה קטנה: מה תעשה אם כל זה לא יקרה לבסוף?"

"מה?"

"אתה מתכנן תכניות, יש לך חלומות. מה תעשה אם הם לא יתגשמו?"

"אין סיבה שהם לא יתגשמו, סבא נחומק'ה", קולו של תומר נשמע חביב, "אנחנו פועלים במלוא התפוקה. יש לנו תוצאות מעולות בסקרים, אנחנו מדברים לכל מגזר בשפה שלו. לעם נמאס מכל הבלגן של הפוליטיקה, מכל ההבטחות והשקרים. העם איתנו. סבאל'ה".

האיש המבוגר חייך. "לאדם אין יכולת לקבוע את התוצאה, גם אם בדרך הטבע הניצחון נראה מובטח, אין לנו יכולת אמיתית".

"שזה אומר?"

"כשאדם הראשון אכל מעץ הדעת, הוא קיבל דעת להבין שהוא לא מבין כלום, מרוב שהוא נבהל שהוא כל כך קטן הוא התחבא מהבורא. מאז - בני האדם ממשיכים לפחד להודות בעובדה הזו, שכל הכוחות כולם בידיים של הבורא, והם רק השליחים שלו. הפתרון הוא להפסיק להתייחס אל עצמנו כאל בעלי שליטה כלשהי. אנחנו כלום, תומר נכבדי".

"אני פועל, אני עושה, ואני אראה תוצאות טובות".

"יפה מאוד לחשוב ולפעול, תומר. זו המטרה שלנו בעולם. מכאן ועד החלומות לקבל תוצאה העונה לדמיונותינו - יש הבדל גדול".

תומר שתק לרגע ארוך. "אתה גם חושב ככה, אפי?"

"נראה לי שכן".

תומר התרומם מהכיסא והחל לפסוע הלך ושוב ברחבי הסלון הגדול.

"מה אתה מציע לי, סבא נחומק'ה? לאדם חכם כמוך מתאים מאוד להיות אחד מיועצי".

סבא נחומק'ה חייך, "אני מציע להתרכז בדרך, ולא בתוצאה. ה' שאל את אדם הראשון 'איכה' אפשר לשמוע בתוך המילה הזו את המילה 'איך'. את הפתרון לקונפליקטים שבהם נתקלים במהלך החיים אפשר למצוא במילה הזו.

במקום שתשאל את עצמך למה אני לא שמח, תשאל איך אני מגיע לתחושת שמחה; במקום לשאול למה אני לא מצליח, תשאל איך אני מגיע לתחושת הצלחה; במקום לשאול איפה אני עומד, תשאל איך אני מגיע לפתרון. ברגע שאתה שואף להניע את העולם שלך הפרטי ואת העולם הכללי לעתיד טוב יותר, אתה זוכה לצאת מהמקום הצר הזה שנותן ציונים על הישגים ומתחיל ליהנות מהעובדה שאתה פעיל, כי בכל מקרה התוצאה לא ביד שלך".

"אתה מדבר דיבורים מעניינים, אדון נחומק'ה, אבל איני מבין איך הם קשורים אלי".

"רבות מחשבות בלב איש, ועצת ה' היא תקום. קח את ההצעה שלי ותחשוב על תכנית אחרת, למקרה שהתכניות שלך לא יתממשו. האם אתה רץ לכנסת בשביל להיות בשלטון?"

תומר חייך בהפתעה, "ייתכן שזו המטרה. בעיקר אני רוצה לזכות לחנינה מהנשיא. אה, וגם כמובן לעשות טוב לעם".

"תבחן עם עצמך היטב את הצורך העומד מאחורי הריצה לכנסת, ותבנה תכנית חלופית למימוש הצורך הזה", הציע סבא נחומק'ה בנדיבות, "טבע האדם שהוא פוחד להגיע למקום הזה, בו עמד אדם הראשון מול תוצאות מעשיו. ואני רוצה לומר לך שדווקא משם, מהמקום שהאדם מכיר בעובדה שאין לו כוחות, מהמקום שהוא יוצא מפגיעות וקטנות אל כנות, ויתור וחשיבה חיובית, דווקא משם אישיותו מתחילה לצמוח ולגדול באמת. ולא, לא צריך תשלום עבור העצה", אמר בפליאה, כשתומר פתח את ארנקו והגיש לו מספר שטרות.

צרפת, שנת ה'ת"ח (1848 למנינים)

"ושוב פריז התהפכה. וזה לא קרה ביום או ביומיים. הפעם המהומה נבעה מהרצון של ההמון לזכות בחוקים הוגנים יותר, ועקב התנגדותם למלך פיליפ לואי, שנתן זכויות למגזר הבינוני בלבד.

הפעם לא הסכימו הפועלים הצרפתים ליחס הבלתי שוויוני. ושוב, בדומה למהפכה הצרפתית, רצו לגרום שינויים על ידי הפגנות המוניות שעשויות להוביל לתמורות מרחיקות לכת.

המלך נמלט לממלכת בריטניה, שם מצא מסתור. המפגינים רצו בסך הכל זכויות, להפסיק לעבוד קשה עבור פרוטות תוך כדי חיי עבדות בצל האכזרים. בתקופה הזו כבר ברורות למדי תוצאותיה של המהפכה הצרפתית, שחוללה שינוי באירופה כולה.

לפני המהפכה הצרפתית היה עמנו עם נרדף ומושפל, משולל זכויות בסיסיות, חסר הגנה, נתון לאינטרסים צרים של מושלים שסחטו אותו עד תום, ועוד ציפו שיגיד להם תודה.

להיות יהודי היה לדעת שאינך יכול להיות משוחרר, לדעת שנולדת לתוך הגבלות, ולדעת שכך תמשיך לחיות. בתוך שערי הגטו הצפוף; בתוך מיסים בלתי אפשריים, תוך שלילת זכויות בסיסיות ביותר.

עוד קודם עלייתו של נפוליאון לשלטון החלו שוחרי החופש הצרפתיים שהעבירו את האמנציפציה - מתן זכויות שוויוניות ליהודים, להסיר ולהקטין את אט את ההגבלות מעל היהודים, אך הזכויות עדיין לא עוגנו בחוק.

כשעלה נפוליאון לשלטון וחוקק את 'קודקס נפוליאון' - חוקים שהכריזו על שחרור, שוויון ויתר המושגים הנעלים ביותר שבן התקופה היא יכול לדמיין - האושר חצה גבולות. שכן בתוך ליבו חי היהודי את חייו תחת הרושם האדיר של חג החירות ותקוות הגאולה, ונפשו שואפת תמיד להיות משוחררת מכבלים של תלות והגבלות.

ללא ספק, נפוליאון הושפע מאנשי התרבות של תקופתו, כשהביא את בשורת החופש המופלאה, פעולה שהשפיעה על העולם כולו. הוא אף קיבל עצה לסייע ליהודים להקים אוטונומיה בארץ ישראל, מה שלא יצא לפועל.

למרות זאת, בשורת החופש הייתה משכרת מדי, היו בבני עמנו שגמעו את החופש מהר מדי, ולא הבחינו שמדובר בבית עבדים מודרני הכובל באזיקים של זהב.

עד מהרה הפך נפוליאון לדמות שנויה במחלוקת. החשיבות הרבה שהוא נתן לשלטון של עצמו, בתוספת העובדה שהעם הצרפתי אהד אותו בגלל הכבוד שהנחיל לצרפת בניצחונותיו במלחמה כמצביא - לא עמדו לו בשעת הצורך.

היותו אסטרטג דגול ויתר מעלותיו, לא עמדו לו בעת שנכנס לשערי רוסיה עם צבא צרפת המפואר. הקור הרוסי לא התרשם מהצהרות החופש של המצביא המהולל. ונפוליאון שב למולדת האהובה עם צבא קטן בהרבה - ושאיפות אדירות להילחם ולטעום מיין ההצלחה עוד ועוד.

נפוליאון הקדיש תשומת לב להצעות השלום של מלכי אוסטריה, פרוסיה ויתר הממלכות מסביב, ביודעו שעליו להיות ערני לכוונותיהם. בה בעת, הוא שאף

להחזיר אליו את הערצת ההמון הצרפתי שאהד אותו כל עוד הוא הביא ניצחונות בשדה הקרב”.

”לאנשים כמו סבא נחום יש בהחלט מה לתרום”, אמר תומר לאפי, בעודם עושים את דרכם חזרה אל הרכב בו המתינו להם מרקו הנהג וצ’רלי, ”יש להם סיפורים מעניינים וחכמת חיים עשירה”.

”הלכתי לעזור לו כי ראיתי שקשה לו עם הסלים”.

”אתה בחור טוב, אפי. כל הכבוד שראית אדם שצריך עזרה והושטת לו יד. אני כאן בזכות אנשים טובים שעזרו לי כשברחתי מהפנימייה. אם לא הייתה לי התמיכה שלהם, לא יודע איפה הייתי היום”.

”נראה לי שקיימתי עכשיו מצווה חשובה, אבא שלי היה מרוצה ממני מאוד”, אפי חש פליאה בליבו על עצמו. כשאתה נמצא רחוק, דברים נראים בעיניך אחרת.

”ואני זכיתי לשמוע דברים מעניינים בזכותך”. הם הגיעו סמוך לרכב, כשתומר הוסיף: ”החלום שלי תמיד היה לעזור לאנשים”.

צ’רלי, שנחפז לפתוח בפני תומר את הדלת, שמע את המילים האחרונות, והגיב בחיוך רחב: ”זה מה שאתה באמת עושה. כבודו עוזר לכל מי שצריך כל הזמן. הכסף שלך מחולל פלאים בכל המדינה. אנשים מגשימים חלומות בזכותך”.

”כן...” קולו של תומר מרוחק. הוא לא יודע מה מפריע לו בדברים של צ’רלי. הוא נכנס לרכב בשתיקה מהורהרת, עייף מעמל היום ומהחוויה שעבר בביתו של אדון נחומק’ה.

”בנוסף, הסיפור הזה יזכה בסיקור בעיתונות מחר, בוס. הדבר יוסיף לך נקודות רבות בדעת הקהל האוהדת ממילא. אנחנו פועלים ללא הפסקה. אנחנו נצליח”.

קולו החגיגי של צ’רלי צרם מעט לתומר, ”הכל נכון. רק תן לי שקט עכשיו”, אמר בקול זועף.

צ'רלי כמו לא שם לב למצב רוחו של תומר, "החל ממחר נתחיל לפעול במלוא הכח בתוך הציבור החרדי. תראה כיצד נכבוש את כולם, נכון, אפי? במיוחד מצאה חן בעיניי העצה שלך להניח בכל מקום את הפסלים המדהימים של תומר המלך".

"עזוב פסלים, צ'רלי. עזוב הכל! אני חושב לפרוש מהמרוץ", זרק לחלל הרכב פצצה.

צ'רלי שתק בהפתעה. "למה לפרוש עכשיו, נקודה לפני קו הזינוק שיוביל אותך לניצחון?"

"לא בטוח בכלום, צ'רלי. פגשתי עכשיו אדם חכם שנתן לי חומר למחשבה. אני מתחיל לראות את הדברים בעין אחרת. למה לי להיות מלך? למה אני צריך את כל הכסף הזה? את הכבוד? מה חסר לי בחיים פשוטים נטולי שאפתנות? אתה יודע מה זה להיות מנהיג? עם כל הכבוד שמנהיג מקבל הוא גם זוכה לביזיונות ולגידופים".

שתיקה נוגה השתררה ברכב המפואר, הדברים, דבריו המיואשים של המיליונר הרברבן גרמו לכולם לתחושת נכאים.

"אתה צודק בכל מילה, תומר", אמר צ'רלי לבסוף, "גם אני לא מתחבר כל כך לשאיפה הזו למלוך ולשלוט על נתינים. עדיף בהחלט שכל אדם ישלוט על עצמו", הוא שתק לרגע שתיקה רבת משמעות, ואז הוסיף בהטעמה: "רק כדאי לך לחשוב על תוצאות המשפט. אתה לא רגיל להיות כלוא, תומר, לשבת ולחלום כל היום ולאכול אוכל של אסירים. אתה צריך להיות בחוץ, משוחרר. בשביל זה אתה חייב מפלגה חזקה".

תומר ענה לו בשתיקה.

"אני מציע לך להיכנס קצת לנוח, לשכוח מהמוסר של הזקן. יש אנשים רבים עם הרבה חכמה, רק שלכל אדם יש תכונות אופי שונות. לא צריך להתייחס לכל מילה ששומעים", הוסיף מיד.

"אתה חכם מאוד, צ'רלי. רק אל תגיד שזה משפט של נפוליאון", צחק תומר קלות.

צ'רלי התעודד, "לא, זה משפט שהמצאתי במיוחד בשבילך, בוס. ואני שמח שאתה שוב שמח".

פרק 26

"הרעיון הגאוני שלך לא הוכיח את עצמו", נאם צ'רלי בתסכול באוזניו של אפי בעת שהם עזבו את ביתו של אדם הידוע כעסקן מפורסם, "הוא התייחס אלינו כאילו אנחנו ליצנים".

אפי נבוך. עוד בטרם נכנס לביתו של העסקן הניח על ראשו כובע כדי להסתיר את הכיפה. למרות זאת הוא חש אי נעימות. ההצעה שצ'רלי אמר לעסקן נשמעה מגוחכת. צ'רלי לא יכול לשער עד כמה.

"הציבור החרדי נאמן למפלגות החרדיות", מצא את עצמו מסביר שוב את התירוץ שאמר, בעת שהציע את הרעיון לראשונה. "אתה לא יכול להיות בטוח שהם בצד של תומר, אלא אם יסכימו לבקשה שלנו להניח את הפסלים שלך".

"טוב. רק לתשומת לבך, ידידי הצעיר, עד היום איש לא סירב לקבל את הכסף של תומר, וכעת נראה לי שבגלל הבקשה להניח את הפסל נענינו בסירוב, ואפילו כמעט בגירוש", המשיך צ'רלי בעגמימות, "אני מעדיף לא לספר לתומר. הוא לא יאהב לשמוע זאת".

"אולי ננסה ללכת הלאה לפי הרשימה", הציע אפי בחוסר מוטיבציה. אין לו כל רצון להמשיך במסע השקרים והתרמית שתכנן, למרות המטרה הנעלה שעומדת מאחוריו.

"אוקי. אני רואה שכתוב כאן שיש לנו באזור שניים נוספים", הסכים צ'רלי, חש אף הוא תחושה דומה. להציע לאדם כסף, לבקש ממנו בתמורה בקשה פעוטה - להניח פסל של דמות נדיבה ובעלת חסד, ולקבל בתמורה יחס מנוכר.

בביתם של העסקנים הבאים המצב היה אף גרוע יותר. והתוצאה הייתה זהה, הם נענו ב'לא' מוחלט, אחד מהם ניסה להציע לכתוב את שמו של תומר אהרונוביץ במקום להניח פסל של דמותו, אבל צ'רלי דחה את ההצעה.

"אני רואה שהציבור החרדי הוא אגוז קשה לפיצוח", אמר צ'רלי בעודו פוסע לצד אפי בשכונה המעניינת, בוחן אותה בסקרנות, "יפה ירושלים של החרדים. יש כאן בניינים רבי השראה".

"אולי תומר יוותר על הציבור החרדי", אמר אפי בהשלמה, "יש לו מספיק תמיכה בקרב העם".

"רעיון טוב. רק שהבעיה שלנו היא שתומר ממתין לתוצאות, והוא יתאכזב מהן מאוד", נענה צ'רלי. "שים לב, כתוב כאן בשלט שמדובר בכולל. זה מקום שלומדים, נכון? אולי נציע להם להצטרף למפלגה של תומר", המשיך צ'רלי בעודו נכנס בשערי הכולל, כשאפי נגרר אחריו. "כאן אפשר להניח את הפסל", אמר אפי בקול רם, מקפיד שיהיה מי שיקשיב לדבריו.

אחד הלומדים שעבר במקום הביט בהם, מנסה לנחש מה הוא רצונם.

"אמרתם פסל?"

"כן, פסל מרשים של תומר אהרונוביץ, הנדיב שרוצה לתרום", הסביר אפי. הידיעה על המטרה המשונה שלהם הגיעה עד מהרה לידיעת האחראי, וצ'רלי ואפי התבקשו לצאת מהמקום לאלתר.

כשהתרחקו מעט, שמעו קול הקורא להם לעצור. "כן?" צ'רלי בחן את האיש המתנשף העומד מולם, בעיניו התנצלות.

"רצייתי לבקש סליחה בשם כולם. אולי לא הבנו אתכם כמו שצריך. דיברתם באמת על רצונכם להניח פסל בכולל? אתם רציניים?"

"תמורת כסף".

האיש חייך. "לא משנה כמה כסף תביא לנו, בשום אופן לא נוכל להסכים

להניח פסל. זה איסור דאורייתא. ולא הייתה חלילה כל כוונה לפגוע בכם, אם תרצו להתעניין ביהדות, בשמחה. ידו של ה' תמיד פתוחה לקבל את השבים אליו, ולא משנה כמה פסלים יש להם בראש".

צ'רלי צחק בעניין, "מה שמך?" שאל.

"אבירם".

"טוב, אבירם. ההתנצלות התקבלה. לא ידעתי שזה כך. אני רוצה לדבר איתך. איפה אתה גר?"

"כאן, בשכונת מקור ברוך", אבירם מסר לצ'רלי את כתובתו, וצ'רלי רשם אותה בפנקסו.

"סיכום היום: הניסיונות לקבל את הסכמתו של הציבור החרדי נדחו. הם לא מעוניינים שתומר יהיה המנהיג הבא", צ'רלי עמד במשרד עורכי הדין. יהב הרפז, מחמוד סולימאן וקלוד אנטוניו פרנסואה בן דודו עקבו אחר דבריו. הוא דיבר בעברית ותרגם את דבריו לצרפתית.

"גם אנחנו לא מעוניינים שתומר יהיה המנהיג הבא", ענה יהב הרפז בשנינות. צ'רלי תרגם את המשפט לקלוד שפרץ בצחוק רם.

"בשביל זה תומר רץ לכנסת, כדי לא להיות מנהיג", אמר קלוד.

"טוב, הלאה. למרבה המזל, מצאתי אדם חרדי נחמד מאוד, שככל הנראה יסכים להיות בצד שלנו. אני רוצה לבקש ממנו לפתוח מוסד לימודים על שמו של תומר אהרונוביץ. הלומדים יקבלו משכורת גבוהה ותנאים מצוינים. לקראת הבחירות הם יצטרכו לעבוד עבור תומר ולגייס תומכים. ללא ספק נרויח נקודות בציבור".

דבריו של צ'רלי הדהדו בחדר מספר רגעים. "התקדמות יפה", ציין סולימאן. "ואם האיש לא יסכים? נראה שהציבור החרדי נאמן למפלגות שלו. אתה צריך לתכנן את הבקשה בצורה שתחייב אותו לקבל את הדרישה לפתוח מוסד לימוד כזה. אם הוא לא יסכים תנסה לאיים עליו".

צ'רלי הביט לעברם בשאלה, "אנחנו לא מאפיה, אנחנו נותנים כסף. למה צריך לאיים כדי שיסכים לקבל כסף?"

"תשאיר את זה לנו, צ'רלי. תן לי את הכתובת שלו", דרש יהב.

צ'רלי פתח את פנקסו והקריא את הכתובת של אבירם.

"טוב מאוד. לך אליו היום, תספר לו על הכולל ועל הדרישות שלך, אם תזהה אצלו התלבטות או התנגדות תביא לו למשמרת חבילת שטרות ותגיד לו להניח אותם במקום בולט בבית, תצלם לנו את המקום שבו הניח את הכסף, ואת שאר העבודה תשאיר לנו".

"מה זה ייתן לנו?" תהה צ'רלי.

"תבקש ממנו חתימה שהוא קיבל ממך כסף. זה הכל".

ברכה לא ראתה את צ'רלי ואת חבילת השטרות שהביא, והעובדה שכדי לרכוש את המוצרים היקרים לעוגה המיוחדת של סיום המסכת של חננאל צריך כסף, הביאה אותה לשאול את אבירם אם תוכל לקחת כסף מהמעטפה של התשלום לחברת החשמל. בעלה אמר לה שכבר שילם את החשבון.

אבירם רצה אף הוא שהעוגה המושקעת תשמח את ליבו של חננאל ושל חברי כיתתו. אך רשימת המוצרים הייתה נכבדת, וכסף לא היה בנמצא.

"יש לי כסף, רק שהוא לא שלי", מצא את עצמו אומר לרעייתו.

"כסף? לא שלך?"

"כן, בקופסה של האתרוג. תסתכלי בזהירות".

ברכה ניגשה לוויטריונה, והוציאה את הקופסה בזהירות.

ערימת שטרות בני מאה דולר, עטופים. קשורים בנייר רחב, עליו מוטבע סמל של קיסר צרפתי.

"מה זה, אבירם? מהיכן כל הכסף הזה? זה נראה בדיחה לא מוצלחת!" הילדים באו והקיפו אותה בלחץ מסוקרן.

"הכל בסדר, ברכה. לא צריך להיכנס ללחץ. איש אחד הביא לי את הכסף, הוא רצה שאחתום לו על הסכם לפתיחת כולל. כמעט חתמתי. לבסוף החלטתי לדחות את החתימה למחר. הוא התעקש להשאיר אצלי את הדולרים. אני רוצה להתייעץ עם הרב קודם". אבירם דילג על התיאור איך האיש הוציא ממנו בדיבורי סחור סחור חתימה המאשרת שקיבל ממנו דולרים למשמרת. ברכה שלחה את הילדים לחדרם ואמרה בקול נמוך: "אני חוששת, אבירם. לא נראה לי הסיפור. לך לשאול את הרב עכשיו".

"עכשיו? את יודעת בשעות הללו יש תור".

"לא משנה. תסביר לגבאי שמדובר בעניין דחוף ביותר".

אבירם הנהן בראשו, נטל את כובעו ופנה לכיוון הדלת.

"אבירם?"

"כן?"

"קח את הכסף איתך, אל תשאיר אותו כאן לרגע".

"למה? האיש שנתן לי את הכסף אמר שאשמור אותו בוויטרינה".

"אאהה... אם הוא אמר לך כך, אז זה חשוד בעיני הרבה יותר. קח איתך את הכסף לרב, ותשמע ממנו מה לעשות".

אבירם נטל את ערימת השטרות בזהירות, והניח אותה בכיס החליפה הפנימי.

"אני בלחץ מהסיפור, אבירם. תעדכן אותי מהר".

"אשתדל".

קלוד עלה לקומה השלישית בבית המלון 'קראט בוטיק' ופסע על גבי השטיחים במסדרונות, שואף אל קרבו ניחוח קלוש של חומרי הניקיון שנותר בחלל האוויר.

הוא סקר את מיקומם של חדרי המלון, בעודו מתכנן כיצד לשכן את המשלחת, שאת פניה עליו לקבל בשדה התעופה בעוד יומיים.

פיליפ דאסטרי הודיע שהוא מתעתד להגיע הנה לקראת היום הגדול של הבחירות, והדבר הפתיע אותו ועורר את התרגשותו. קלוד מצא את עצמו מקווה שהבוס הגדול יהיה מרוצה מהמלון ומקצב התקדמות הפעולה.

מדי ערב הוא שולח לו את תוצאות הסקרים של הבחירות. מפלגת "מהפך ישראלי" מתקדמת כל העת, מה שגורם לבוס להביע את שביעות רצונו ולשלוח לו תגמולים נאים.

גם את מסמכי הבעלות שהעבירו באופן שיטתי את רכושו של תומר לידי חברת 'עבדלקאדר יזמות', חברה שהוקמה במיוחד לצורך זה, שלח קלוד לפיליפ דאסטרי, שמייהר להתקשר אליו ולהודות לו באופן אישי בקול חורק מהתרגשות.

קלוד נכנס לחדרים, בדק שהכל יהיה לשביעות רצונו המלאה של הבוס, כשלתע קיבל שיחת טלפון מצ'רלי.

"קלוד? אני רוצה לקבל ממך הבטחה בכתב שהעניין יישמר בסוד, ותומר לא ידע על כל העזרה שהגשתי לכם", קולו של צ'רלי נשמע שונה מהרגיל.

"מה זה משנה, צ'רלי? בכל מקרה תומר יהיה עוד חודש פלוס בלי כח השפעה ובלי רכוש. אולי פוקי יפרנס אותו. מה כל כך חשוב לך מה הוא יחשוב עליך?"

"זה חשוב לי, קלוד. חשוב לי מאוד שתומר לא ידע שיש לי חלק בסיפור הזה."

"למה צריך בכתב, תקבל את ההבטחה שלי. לא מספיק?"

"אני צריך הבטחה בכתב, קלוד. בבקשה."

"טוב, צ'רלי. נסתרות מחשבותיך ממני. היום אלך לעורכי הדין ואחתום לך על הבטחה שכזו."

פרק 27

בעודו ממתין להיכנס לרב, חשב אבירם שיש צדק רב בחששה של ברכה מכל הסיפור המוזר שהגיע לפתחו. אין זאת אלא שהאמון המיידני שהוא נוטה לתת בבני אדם גרם לו להסתבכות הזו. אבירם מצא עצמו ממלמל פרקי תהילים כדי שיצא מהעניין בשלום.

הגבאי של הרב הבחין בלחץ ששידר והכניס אותו מיד לחדר הקבלה של הרב, שישב בכיסאו והאיר אליו פנים.

“שלום עליכם, הרב אבירם”.

אבירם התיישב על קצה הכיסא.

“נקלעתי לבעיה, כבוד הרב”, אמר, והמשיך ללא שהיות, “הכל התחיל היום בבוקר, כשהגיעו לכולל שני טיפוסים יוצאי דופן. הם דיברו על רצונם להניח פסל בכניסה לכולל. הסתבר שהפסל אמור להיות בדמותו של תומר אהרונוביץ שידוע כנדיב גדול, רק שלא ברור מה לו ולצעד הזה”.

עיניו של הרב הביעו עניין, “מה הלאה?”

“מובן שהם התבקשו לעזוב את המקום. אחרי רגע חששתי שיש כאן פגיעה בכבוד שלהם. אז יצאתי בעקבותיהם וביקשתי מהם סליחה. הם קיבלו את ההתנצלות וביקשו את הכתובת של הבית שלי. בתמימותי חשבתי שהם

רוצים להתעניין ביהדות, שכן אמרתי להם קודם שהשם מחכה לקבל את השבים אליו..."

"לאט לך, הרב אבירם", הרב דיבר במתינות, כמו רוצה לומר לאבירם שהוא יכול לדבר ברור יותר.

אבירם הוציא מכיס החליפה את חבילת הדולרים העטופה בנייר וחתומה בחותמת של קיסר צרפתי.

"הוא הביא לי את הכסף הזה, חתמתי לו שקיבלתי ממנו את הסכום הזה, הוא רוצה שאפתח כולל, ושהאברכים יהיו פעיליו של הבוס שלו בבחירות הארציות. אני צריך לשמוע לכל ההוראות שלו תמורת הכסף הזה. אמרתי לו שאשאל את הרב, והוא דרש ממני לקחת את הכסף ולחתום שקיבלתי את הסכום."

ככל שאבירם מתאר ומספר הוא מבין עד כמה סיפור הסחיטה הזה הנו בלתי הגיוני בעליל, ועד כמה צדקה רעייתו ברכה, שחייבה אותו לקחת את איתו את הכסף לרב.

"מי זה 'הוא'? על מי אתה מדבר?"

"לא יודע מי הוא. קוראים לו צ'רלי. אני לא מכיר אותו."

"אז מדוע שמעת לו?"

"יש לי בעיה של אמון מיותר בבני אדם", נאנח אבירם, "עד היום לא הסתבכתי עם זה, ברוך השם".

"אמון בבני אדם זה לא מיותר. רק שצריך לזכור שחז"ל אמרו 'כבדהו וחשדהו', ובסיפור שלך, שלא הבנתי אותו לגמרי, יש מקום רב לחשדות".

"מה לעשות? אשתי חוששת, וגם אני מתחיל לקלוט שיש כאן בעיה", נאנח אבירם שוב, מניח ידו על מצחו.

"תשאיר אצלי את הכסף, אחתום לך שקיבלתי ממך את הסכום, למען הסדר הטוב. דבר נוסף, יש לכם מקום להתאכסן? נראה לי שעדיף שלא תהיו הלילה בבית".

"העניין רציני כל כך?"

"רוב הסיכויים שהעניין לא רציני, רק שיש מקום להניח שהברנש שנתן לך

את הכסף רוצה שתשמע לבקשתו. והוא יפעל בכל דרך, גם באמצעים לא ראויים".

"מה זה אומר?"

"אם האיש רוצה שתיענה לבקשתו בכל מחיר, הוא עשוי לתת לך כסף, להחתים אותך, לגנוב את הכסף, ולחייב אותך לשמוע בקולו כדי שלא יתבע אותך. איזה סכום יש כאן?"

"עשרת אלפים דולר".

"סכום משמעותי. הבה נקווה שהמסקנות שלי נכונות, ולא מדובר פה בהסתבכות מסוג אחר. בכל מקרה, הטוב ביותר הוא להשאיר את הכסף כאן ולפעול כפי שאמרת".

הימים הבאים במדרשה לא היטיבו עם עמית. הלחץ מצד אביו שהקפיד להתקשר מדי פעם ולהבהיר לו שאם לא ישקיע בלימודים, הרי שהוא ידאג להוציא אותו מהמוסד - השיג תוצאה הפוכה. במקום להשקיע את עצמו בלימודים ולנסות להשלים את הפערים, הוא רואה את הימים חולפים מול עיניו, כשיום המבחן הגדול מתקרב.

"הרב, אני לא מתקדם, ולא יודע את החומר בכלל. אפשר לוותר על המבחן?" מצא את עצמו מבקש יומיים לפני המבחן הגורלי.

"אבא שלך מצפה לקבל את התוצאות, עמית. בנוסף לכך שמבחן הוא הפרמטר הכי טוב לדעת אם אתה מתאים ללימודים כאן ולבחון כיצד התקדמת".

"אני יודע שלא התקדמתי. למה כל הלחץ הזה? לחץ משיג תוצאה הפוכה".
"הלחץ אמור לדרבן אותך להשקיע יותר".

"אצלי זה לא עובד ככה. כשאני בלחץ, המוח שלי נאטם לגמרי", הסביר עמית את עצמו.

כעבור שעה קלה פשטה ההודעה בכל הכיתות: מחר אמורה להגיע למדרשה

משלחת מכובדת של תורם ידוע. אומרים שאולי המיליונר יבוא בעצמו להתרשם.

עמית בירר אצל ידידיו מה זה אומר לגביהם. "זה אומר שיהיה פה שמח ומעניין", הסביר לו מאיר.

"מה שצריך זה להתפלל ולקוות שהנדיב יפתח את ליבו ואת כיסו ויתרום בעין יפה למדרשה", אמר נפתלי בהלצה.

זו כנראה נקודת הלחץ של האחראים כאן, הבין עמית, כשראה שהרב מתתיהו והמזכיר פועלים במרץ מתוח להצלחת הביקור. כמדומה שלכל אדם יש הלחץ שלו...

המחשבה הזו אינה מנחמת אותו. המבחן נותר, ועמית מבין שלא יהיה מנוס, הוא ייאלץ להתמודד מול אביו ולהוכיח שהוא מסוגל להצליח בלימודים.

סבא וסבתא הסכימו בשמחה לארגן להם מקום ללילה, הם אפילו לא שואלים שאלות מיותרות. דוד שוקי בא לקחת אותם ברכבו לשכונה המרוחקת, ובעוד הילדים חשו אושר מהיציאה הלא צפויה, השתדלו הוריהם שלא יחושו שיש בעזיבה החפזה סוג של בריחה.

לפני שיצא את הבית, החליט אבירם במחשבה של רגע לטמון מלכודת לפורצים, אם אכן יש כאלה.

הוא לקח דף קטן והניחו תחת דלת הוויטרינה. אם אכן ההשערה של הרב נכונה ויהיה ניסיון לגנוב את הכסף שנתן לו האיש הגבוה, הרי שהדף ייפול ארצה עם פתיחת הוויטרינה, והמטרה שלהם תהיה ברורה יותר.

מה הוא יעשה אז? האם עליו לברוח הלאה ולחיות בחשש או לעמוד פנים מול פנים מול האירועים, ולא לתת להם לפגוע בו או בשגרת חייו?

אבירם חש את האדרנלין הזורם בגופו. הוא יכול להצליח להתמודד עם אנשים לא ישרים. אין סיבה שיבואו להזיק סתם ככה לאדם תמים וישר דרך, הדבר הראשון שמתבקש ממנו זה לא לפחד. לעמוד בעוז ובנחישות, ולסמוך

על ה' יתברך שרק הוא עשה עושה ויעשה את הכל, בני האדם והכח שלהם הם כאין וכאפס מול עוצמתו ויכולתו של הבורא.

מעודד מהמחשבות המחזקות החליט אבירם טרם צאתו מן הבית להניח בתוך קופסת האתרוג מספר חבילות שטרות משחק אגודות בתוך אריזה כמו שקיבל מצ'רלי.

יש לו בשקית הפרסים השטרות המבוקשים. בחיוך שובב הניח בזהירות את החבילה הארוזה בקופסה, ואת הדף בדלת הוויטרינה.

הוא ירד במדרגות בתחושות מעורבות ונכנס אל רכבו של שוקי. מצב רוחו הקליל והנעים השרה אווירה טובה.

בבוקר מוקדם ביקש אבירם משוקי אחיו להקפיץ אותו אחרי התפילה לביתו. בלב הולם מהתרגשות וחשש הוא נכנס פנימה, עיניו בולשות לכל כיוון. הבית נותר כשהיה, בלי ראייה שנכנס פנימה מבקר בעל מטרה לא ברורה. בוויטרינה, לעומת זאת, ניכר בלגן מסוים. הפולש האלמוני לא טרח אפילו להסתיר ביקורו כאן. הוא לא היה צריך את הדף שיוכיח לו, שכן קופסת האתרוג הייתה פתוחה, וחבילת השטרות שהניח בה אמש, לא הייתה בה. אבירם עמד רגע ארוך מול הוויטרינה, לא יודע אם עליו לפרוץ כעת בצחוק רם או לקחת את רגליו ולהימלט מהמקום באימה. בידיים רועדות סגר את קופסת האתרוג, חש לרגעים שמדובר במציאות הזויה לחלוטין.

האם ייתכן שהאיש הגבוה יבוא היום? האם הוא יחשוף בפניו שהוא אחראי למהומה? או שמא יש מעט שכל בקודקודו, והוא יבין שכוונותיו המסתוריות נחשפו?

האם עליהם לנדוד מביתם לתקופה מסוימת, או שמא יוכלו לשוב אליו עוד היום?

מהורהר ירד אל הרכב של שוקי, מבקש ממנו לנסוע בדרכים עוקפות ולבדוק שאין אחרי הרכב שלהם מעקב.

חבילת השטרות שיוסף הביא להם למשרד בבוקרו של יום גרמה להרפז ולסולימאן לתחושות פליאה, ואפילו להלם כבד. "מה זה צריך להיות, יוסוף?" שאל סולימאן לבסוף.

"עשיתי כמו שביקשתם", אמר יוסוף, "זו חבילת השטרות שהייתה בתוך הקופסה. אפילו צילמתי את הווטרינר".

הם משווים בין התמונות שצילם צ'רלי לאלו שהביא יוסוף.

"מסתבר שאבירם הזה לא תמים כל כך, כמו שתיאר צ'רלי, או אם אתה תמים זה לא אומר שאתה טיפש", אמר הרפז, קולו הביע את כעסו הרב.

"הבוס הגדול צריך לבוא עוד שבוע לארץ", חיקה סולימאן את מבטאו של קלוד, "הוא ירצה תוצאות מדויקות".

דממה ירדה על המשרד הצר. "הבחירות מתקרבות, וכמו שזה נראה, מישהו במטה של תומר נכשל בהבנת הציבור החרדי. לא נספיק בזמן הקצר הזה לפעול", הרפז דיבר באיטיות.

"נקווה שזו לא התחלה שמסמנת על התמוטטות התכנון המדויק שלנו", נשמע סולימאן קודר.

"מה פתאום, מחמוד? לא מדובר כאן במיסטיקה, אלא בפעולות שאמורות לשאת תוצאות, שאותן רואים בסקרים".

"אתה טועה, כל תכנית עלולה להשתבש", התנגד סולימאן.

"לא נראה לי שאנחנו אמורים לדאוג. הכל מתקדם מעולה, ואם יש שיבושים פה ושם זה רק מוכיח עד כמה התקדמנו", טען הרפז בקול מעודד.

פרק 28

הפמליה של תומר הייתה קטנה מהצפוי, אך נוכחותו גרמה לה להיות מכובדת מאוד, בעיקר על רקע הצלמים והעיתונאים שהתלוו לביקור.

עוזרו הגבוה של תומר דיבר רוב הזמן במקומו, תיווך בין דבריו של הרב מתתיהו לבין מה שתומר צריך לשמוע, ועשה רושם כמנהל של כל העסק.

"אני צריך את אלבום התמונות משולחן המשרד", אמר הרב מתתיהו כמו לעצמו, עיניו שוטטו לכל כיוון. "עמית, גש להביא לי את האלבום", פנה לנער הפוסע בעקבות המשלחת.

"בכיף". עמית מיהר לגשת אל המשרד.

אפי פסע באיטיות אחרי השיירה, מקווה לא למשוך תשומת לב מיותרת. הוא מצא את עצמו סוקר את הקירות שעליהם התנוססו תמונותיהם של גדולי עולם ויצירות המשלבות פסוקים באופן אומנותי.

המזכיר פסע במסדרון ונתקל באפי שעשה רושם משועמם, "מה אתה עושה כאן, עמית?" שאל אותו בפליאה, "גש למשרדי, והבא לחדר האוכל את מגש הפירות מהמקרר".

“איפה המשרד?” שאל אפי.

“אתה עם ההלצות שלך, עמית. זה לא הזמן”.

“אני לא יודע מי זה עמית”, אמר אפי. המזכיר הביט בו ונענע בראשו. “אז מי אתה? עוד תלמיד חדש? לך ישר, תרד במדרגות, דלת שמאלית בצבע חום”, אמר לו לבסוף.

“אין בעיה”.

אפי מיהר ללכת לפי הוראותיו של המזכיר. נכנס למשרד ופנה למקרר, הפירות מתבררים כאבטיח מעוצב בחריטות מדויקות, היוצרות את שמו של תומר בתוספת פירות המעוצבים כפרחים.

“וואו!” קרא בהתפעלות, חושב שהוא לבד במשרד, להפתעתו שמע קול הפונה אליו, “למה וואו?”

הוא הסתובב בדריכות לאחור, וראה מולו נער צעיר כבן גילו.

“מה אתה מחפש במשרד? מי אתה?” שאל אותו עמית.

“אני?” אפי מביט לכל כיוון, בוחן אם אכן השאלה מופנית אליו, “אני אפי, המלווה של תומר. ביקשו ממני להביא מגש פירות לחדר האוכל. אשמח אם תכוון אותי לשם”.

“אעזור לך בשמחה, המגש נראה כבד. חכה רגע, המנהל ביקש שאביא לו משהו”.

כעבור מספר דקות שב עמית למשרד, בינתיים הוציא אפי את המגש מהמקרר והניחו על השולחן בזהירות.

“איך קוראים לך? למה אתה מלווה את אהרונוביץ? אתה בן שלו? נכד שלו? אתה חוזר בתשובה?” מצא את עצמו תחת מטר שאלות מצידו של עמית.

אפי סקר את עמית ואמר בקול מוזר, “המזכיר התבלבל וקרא לי עמית. אתה עמית?”

“כן, הוא חשב שאתה זה אני?”

“כנראה. ואני שם לב שאתה באמת דומה לי”.

“ייתכן, אילו היית מרכיב משקפיים”, אמר עמית, “אולי אנחנו קרובי משפחה? מאיפה אתה?”

”מירושלים“.

”לא, מאיזו ארץ?“

”ארץ ישראל, לפחות שני דורות“.

”אז לא ייתכן שאנו קרובים, אנחנו עשינו עלייה לארץ מצרפת כשהייתי בן חצי שנה“.

”צרפת? אתה יודע צרפתית?“

”שפת אם שלי, למה?“

”אני צריך עזרה. במשרד של צ'רלי יש קלסר, שאני חייב לדעת מה כתוב בו, הוא ככל הנראה כתוב בצרפתית. אתה יכול לבוא למשרד של תומר מחר ולתרגם עבורי?“ אפי מנסה לחשוב האם אפשר בכלל לגשת לקלסר המסתורי של צ'רלי, מבלי שהלה יתפוס אותו על חם.

”מחר יש לי מבחן גורלי במדרשה“, הודיע לו עמית, ”הי, רגע, אתה אולי דתי מלידה?“ קפץ לפתע מלוא קומתו, ”אתה יודע רש“, ארמית, הכל?“

”כן, דווקא יודע לא רע בכלל“, הצטנע אפי.

”אז אולי נתחלף? אני שחקן לא רע בכלל“.

”להתחלף? מה זה אומר? שאני אשאר כאן, ואתה תלך עם תומר?“

”כן, רק לכמה ימים. אתה תעשה את המבחן עבורי, ואני אתרגם לך את הקלסר“.

אפי שתק זמן מה, מנסה למצוא נקודות תורפה בתכנית. ”אנחנו לא ממש דומים“, אמר לבסוף.

”אם המזכיר התבלבל בינינו על אף שהיית בלי משקפיים, אפשר להניח שאם אביא לך את המשקפיים שלי למספר ימים, אף אחד לא יוכל לנחש שאתה זה אני. אוף, ההגדרות האלו מבלבלות אותי. אתה חייב לעזור לי“.

”האופי שלנו שונה, אני לא יודע מה אתה אוהב לאכול, היכן החדר שלך, ואת כל הפרטים הקטנים. נראה לי נחמד בתור דמיון. במציאות זה לא הגיוני“.

”אם אעזוב את המדרשה ואחזור ללמוד בתל אביב זה יהיה על מצפונך“, הודיע לו עמית, מרגיש שאינו יכול לוותר על ההזדמנות, ”אני חייב לקבל ציון טוב במבחן, אין לך ברירה. אסביר לך איפה החדר שלי ואתאר לך את

כל המנהגים שלי", עמית חייך לפתע חיוך רחב, "והרב מתתיהו לא יאמין שהצלחת!"

אפי נדבק בהתלהבותו של עמית והחליט להסכים להצעה ההרפתקנית. הוא הסביר לו היכן ממוקם החדר שלו בארמונו של תומר, תיאר את המשרד ופירט את סדר היום שלו. עמית סיפר לו על החברים, הסביר לו איפה חדרו, והרגיע אותו, שאין לו מה לדאוג, כי אם הוא ישאל שאלות לא לעניין או יתבלבל זה לא יטריד איש, כי בכל מקרה יחשבו שהוא מתבדח כרגיל.

עמית נתן לו את משקפיו, אפי העביר אליו את הצעיף המפוספס באפור שחור.

"רק תן לי קצת מידע עליך", ביקש עמית לפני שיצא החוצה עם מגש הפירות. "שמי אפי לוי שזה אפרים לוי. אני די שקט. התחלתי להתחזק ביהדות לאחר שהגעתי לבית של תומר".

"אמרת שבאת מבית דתי?"

"הייתה לי תקופה בה לא הסתדרתי עם עצמי ורבתי עם כל העולם".
 "אנסה להיכנס לדמות שלך, רק לא בטוח שאצליח להיות בשקט כל כך הרבה זמן".

"אני מקווה שתצליח. המשימה שלך היא להצליח להיכנס למשרד של צ'רלי העוזר הגבוה, שם תמצא כבר את הקלסר הגדול, ותשתדל בבקשה להיות זהיר".

קלוד קיבל את פני חברי המשלחת בנמל התעופה.

בעודם פוסעים אל המונית הגדולה שהזמין עבורם, הציגו חברי המשלחת, שמונה במספר, את עצמם בפני קלוד בשמותיהם ובעיסוקיהם. קלוד התפלא לשמוע שכמעט כולם למדו לאחרונה קורס ניהול עסקים במימונו של פיליפ דאסטרי, הבוס האחראי על כל התכנית.

לאחר שהתמקמו בחדרים, קרא להם קלוד לחדר הוועידה באותה קומה בה שהו, זו שהשכיר עבורם.

על השולחן מונחים בשורה יינות יקרים שרכש עבורם, לצד פרליני שוקולד ועוגות משובחות.

"האם תרצו לקבל את תוצאות הסקרים לקראת הבחירות?" שאל אותם קלוד, "אפשר לראות בבירור כיצד המפלגה מתחזקת יותר ויותר".

"הבחירות של ישראל?" תהה המבוגר שבהם, "מה לנו ולבחירות שלהם?"
"אז לשם מה באתם?" התפלא קלוד.

"באנו להכיר את פרטי העסקה עם המיליונר הישראלי אהרונוביץ, אנחנו המנהלים החדשים של התאגידים שפיליפ דאסטרי רכש ממנו".

קלוד המום למדי. הוא יצא החוצה אל הגזוזטרה לשוחח בסלולרי עם פיליפ דאסטרי כדי לברר מה המטרה של המשלחת, כשלפתע הבחין שאינו לבד. האיש המבוגר יצא עמו למרפסת.

"אתה צריך להבין, קלוד, שלא כל חברי המשלחת מעודכנים במהפך השלטוני הישראלי שפיליפ מתכנן", אמר לו האיש, "יש כאן אנשים, שהדבר היחיד שמעניין אותם הוא כלכלה. אשמח אם תעדכן אותי ואת הסגן שלי בהתקדמות מפלגת מהפך ישראלי, ובפעולות שאתה נוקט כדי להבטיח שתהיה כאן מהפכה אמיתית".

"שלושה שבועות לבחירות", ענה לו קלוד, חש פחד בלתי מוסבר מהאיש העוצמתי הניצב מולו, "תומר אהרונוביץ פועל בכל יכולתו להצלחת המפלגה".

"אני רוצה שתדאגו שתומר לא יעורר מהומות, כשיגלה שהרשימה שלו בכנסת הוחלפה", הפגין האיש בקיאות, "יש דרך כזו?"

"אחשוב על כך", השיב קלוד, "איך קוראים לך?"

"שמי ברזי דווירו", הציג הלה את עצמו.

קלוד קד קלות בעוד פניו עוטות חיוורון. השם הזה מוכר לו. אם איננו טועה זהו שמו של מפקד משטרת דרום צרפת לשעבר.

פרק 29

”תיכף צ’רלי יגיע לפה, אני צריך לחתום עבורו על מסמך אידיוטי“. קלוד החל להשתמש בתרגומו, שהפלא ופלא, תרגם את המשפטים שאמר באמצעות דיבור.

עורכי הדין יהב הרפז ומחמוד סולימאן המתינו לו במשרדו של הרפז. הוא נכנס בסערה לחדר, אבל למרות זאת קולו נשמע נמוך מהרגיל, והוא לא נראה במיטבו. בנוסף, העיגולים השחורים סביב עיניו שיקפו את מצב הרוח שלו לאחרונה.

”באיזה מסמך מדובר?“ שאל הרפז בפליאה.

”הוא רוצה שאבטיח לו בכתב שאשמור את הסיוע שהגיש לנו בסוד. לא ברור לי מה הם המניעים שלו, הרי עוד מעט תומר מעביר לפיליפ את כל רכושו“.

”משהו לא מובן לי, לא סיפרת לו שרשמת אותו לראשות המפלגה?“

”לא, זו אמורה להיות הפתעה. ובינינו, לאחר ששמעתי את הדרישה המוזרה שלו אני מצטער מאוד שרשמתי אותו. חבל שאי אפשר לשנות את הרשימה עכשיו“.

הרפז וסולימאן החליפו מבטים מהירים, הרפז הנהן בראשו, וסולימאן אמר בקול מדוד.

”אחרי שרשמנו את צ’רלי בראשות הרשימה החלפנו שוב“.

”מה?” קלוד חשב שאינו שומע טוב.

”מצטערים, קלוד. חשבנו שזה רעיון שעוררייתי שצ'רלי יעמוד בראשות המפלגה. הוא לא בנוי לפוליטיקה”.

”אז פעלתם בלי לומר לי?” קלוד לא נראה כועס.

”רק בעניין הזה, באמת”, הבטיח סולימאן בשם שניהם.

קלוד הביט בהם בחוסר אמון. 'אם אתה חושב שאתה יכול להפר הוראות, הרי שהוכחת שאתה לא נאמן למשימה', עבר במוחו הרהור פילוסופי.

'קוראים לי אפי לוי. אני דתי מלידה, גר בבית של עשיר חילוני, ולא מחזיר אותו בתשובה? נשמע לא אמין בכלל!' חשב עמית בליבו בעת שישב ברכבו של תומר, עיניו סוקרות את העושר הסובב אותו.

”היה מרתק במדרשה, נכון אפי? התלמידים נראו בני טובים. היית רוצה ללמוד שם?” קולו של תומר נשמע מבין קורי מחשבותיו שהסתבכו, ככל שניסה להבין מה מוטל עליו לענות.

”טוב לי אצלך, תומר”, מצא את עצמו משיב בקול מדוד, בעוד מבטו מופנה אל חלון הרכב, בוחן את הווילונות היוקרתיים המסתירים קמעה את הרחובות החולפים על פניהם, וחש מתח קל שמא תומר יזהה שהוא זה לא הוא.

”אני שמח לשמוע”, תומר דיבר בחמימות נרגשת, ”נהדר לדעת שאתה מעריך את כל הטוב שאתה מקבל”.

דבריו של תומר גורמים לו לשחרר אנחת רווחה. ”בטח שאני מעריך, אתה ממש סבבה”, השיב.

”אההה”, קולו של תומר נעשה מוזר במקצת, ועמית גער בעצמו, מחליט לדבר מכאן והלאה כמה שפחות, מקווה שאפי לא מסתבך מול החברים במדרשה.

שאר הדרך עוברת בשתיקה, עמית מקווה שתומר לא חושד במשהו.

הבית של תומר מפואר ונוצץ, אך עם זאת ריק וחסר תוכן ועניין, ועמית מנסה להבין מדוע אפי הגיע למצב שבו הוא מוכן להיות במקום שכזה.

הוא נכנס לחדר של אפי, מסתובב הלוך ושוב, בוחן את תכולתו, משחק במכשירים האלקטרוניים, מנסה להשתמש במכשירי הכושר הרבים, מביט מהחלון, וחש שלא היה רוצה להיות במקומו של אפי.

כעבור רבע שעה הוא יורד אל קומת הכניסה.

“איפה יש כאן ספרים?” פונה לעובד הבית.

“ספרים? בספרייה כמובן!” רוי נדהם למשמע השאלה. עמית הבין ששגה.

“אני מתכוון לספרי קודש של דתיים”, הסביר והצביע על הכיפה שלראשו.

“ממתי אתה מתעניין בספרים?” האיש צחק בקול. עובד בית נוסף הגיע, הקשיב למשאלה שלו וצחק אף הוא.

“הביקור במדרשה גרם לי לחשוב מחדש על לימודי הקודש”, מצא עמית הסבר מניח את הדעת, תוהה בליבו מה נקרא שקר, וכמה שקרים אפשר לומר אפילו בשביל מטרה טובה.

“הביקור במדרשה גרם לך לחשוב מחדש? חחח... אפי, אתה ממש משעשע”, עובדי הבית צחקו שוב. עמית רצה להצטרף לצחוקם, אך נזכר שאפי אמור להיות רציני.

“למה אתה רציני כל כך, אפי, לא מתאים לך”, תהה דורי. ועמית התחיל לחוש שהתפקיד הזה גדול עליו.

“עזוב. אתה לא יכול להשיג לי ספרי קודש? לא צריך”, הוא אמר, מפגין ייאוש קל, מקווה שיצליח לעיין מחר בקלסר של צ'רלי ולסיים מהר עם השליחות המשונה הזו.

“עמית, אתה ממש שקט. מה קורה לך?”

“הי עמית, תעשה לי פרצוף של שפן”.

“הכל בסדר איתך?”

השאלות הדאגניות של החברים במדרשה גורמות לאפי לחוש רגשות לא ברורים. האכפתיות המחבבת הזו עושה לו טוב על הלב. אך הוא מזכיר לעצמו שהוא מקבל את היחס הזה לא בזכות עצמו, אלא בגלל מישהו אחר. וקולט לראשונה שאדם מקבל את היחס שהוא נותן.

הם מתיישרים ללמוד לסדר ערב. אפי תוהה בליבו אם הוא אכן מצליח ללמוד כמו עמית.

"עמית מדפדף בספרים הלוך ושוב, פותח כל רגע עמוד אחר, קורא קצת וממשיך לספר אחר", קול מתנגן בלעג מעיר אותו מהרהוריו. הוא מרים את עיניו בחרדה, רואה מולו נער צעיר, בוחן אותו בעניין.

"מה?" הוא לא הצליח להמשיך לדבר.

"נעים מאוד, תלמיד חדש. שמי נפתלי כהנוב, חבר טוב של עמית. מי אתה?"

אפי הביט בו בעיניים קמות, לא מצליח לומר מילה.

"אתה יכול לסמוך עלי, לא אגלה לאף אחד. רוצה לצאת לחצר ולומר לי מה אתה עושה פה במקום עמית, ולאן עמית הלך? אתה תאום שלו או משהו כזה?"

אפי התרומם ממקומו, בוחן אם מישהו מקשיב לדברים. לגלות לחבר של עמית את הסוד? זה יכול להיות פתרון טוב. אם יהיה לו כאן חבר שידע שהוא צריך עזרה, הוא בוודאי עשוי להסתבך פחות.

צרפת, שנת ה'תור"ח (1848 למניינם)

את הסיפור הבא שמעתי מפיו של מקס יידי וסיפרתיו לנכדי היקר מרשל.

"נפוליאון קיבל את פני השליח באוהל הפיקוד של מחנה צבא צרפת. סביבו עמדו סגניו ומפקדי הצבא. השליח עמד מולם, בידיו אחז איגרת המציעה שלום אמת בשם ממלכות אוסטריה, פרוסיה ואזורים נוספים.

'הוד רוממותו, ההצעה של המלכים היא שתמורת שלום, תהיה אתה הקיסר

המאחד של כל מדינות האזור", אמר השליח, שעשה רושם של אדם נמרץ וערני בעל פקחות יוצאת דופן.

'תן לי את האיגרת, אני רוצה לקרוא את ההסכם בעצמי', ביקש נפוליאון. הלה נענה לבקשתו.

ואכן, נפוליאון קרא באיגרת את ההצעה שאמר לו השליח. אין מה לומר, ההסכם מפתה ביותר.

למרות זאת משהו עדיין לא היה נראה לו. נפוליאון ביקש מהנוכחים לעזוב את האוהל, פרט לסגנו ולשליח שהמשיך לעמוד, ממתין לתשובה חיובית מצד הקיסר.

השכל הישר המליץ לנפוליאון לקבל את ההצעה, שכן צבא צרפת ספג אבדות כבדות ברוסיה, והעם הצרפתי שחוזה מלחמות לאין ספור זקוק היה להפוגת שלום, אם לא לשלום ארוך טווח. מצד שני, הבין נפוליאון שקיסרי הממלכות השכנות לא ימהרו לתת לו תנאים נוחים כל כך.

הוא החל לפסוע ברחבי אוהל הפיקוד הענק הלוחך ושוב, חושב בינו לבין עצמו מה להשיב לשליח. כשעבר לידו, נפל כובעו של הקיסר הצרפתי והתגלגל לרגליו של השליח. נפוליאון שב לעמוד במקומו והורה לסגנו להביא לו את הכובע.

לאחר שהניח אותו על ראשו, הישיר מבט אל האיש המצפה בכליון עיניים לתשובה.

'אמור לאלו ששלחו אותך שאני מסרב להצעה', אמר.

'מדובר בתנאים הטובים ביותר להסכם שלום', ניסה הלה לשכנעו.

נפוליאון השיב, 'אני יודע שההסכם לא שווה את הנייר עליו הוא כתוב. אילו הייתה בו כוונת אמיתית, הרי שהיית ממהר להרים את כובעי אותו הפלתי לרגליך. שכן כבודי, כבוד הקיסר העתידי, היה יקר לך. אם כך אפשר להניח שברגע שאחתום על ההסכם, יהיה זה מבחינתכם הסכם כניעה שלי, מה שיוביל אותי למאסר'.

המסקנה של נפוליאון התבררה כמדויקת, שכן אנשי הממלכות השכנות לא חשבו לרגע לאפשר לשלטונו של נפוליאון להגיע אליהם.

"נפוליאון לא היה יהודי. זה ברור לכולם. גם יחסו ליהודים לא ברור לחלוטין. בכל זאת נראה שהוא הפגין חכמה מיוחדת, סבא", אמר לי מרשל.

"נפוליאון היה חדור באמונה בעצמו. זה המסר העיקרי מהדמות המרתקת הזו. הייתה לו חכמה, ואולי אפילו אפשר לומר שהוא נתן למוסר מקום בחייו. אך בעוד אנשים מוסריים חשים פעמים רבות חוסר נחת מעצמם, שכן קשה להיות מושלם, הרי שנפוליאון היה בטוח בעצמו לחלוטין".

בחנתי את הדברים שאמרתי לנכדי פעם נוספת.

האם אכן הצדק עם נפוליאון? האם יש ללמוד ממנו כיצד להתנהג? או שמא הביטחון העצמי המופרז שלו גרם לי ולרבים אחרים להאמין בדמותו הציורית ולהתייחס אליה כאל מודל לחיקוי - מודל לא ראוי לגמרי?

האם זה צעד נכון לשתף את נכדי מרשל בסיפורים על המצביא הצרפתי המהולל? הרי ידועה לי דעתם של גדולי הדור, אנשי המוסר האמיתי.

"הבא לי, מרשל, מחברת חדשה", ביקשתי, "אני רוצה לתת לעצמי הזדמנות לתקן את דברי. בהיותי עיתונאי צעיר מצאתי את עצמי נסחף אחרי זרם ההשכלה. בחסדי שמים הצלחתי לחזור לתורת אבותי. נפוליאון היה דמות שהשפיעה על חיי הצעירים, כמו על חיי רבים מאותה תקופה. רק שמאוחר יותר התעניינתי כמוכן בתורת ישראל".

"אני יודע, סבא".

"דמויות ההוד של העם היהודי מתהדרות במוסר אמיתי. חשוב על אברהם, יצחק ויעקב, על יוסף הצדיק, שהיה מלך בכל מקום אליו הגיע, על משה רבינו שביטל את עצמו לפני הבורא ולפני העם אותו הנהיג. הם היו מלכים אמיתיים, מרשל".

"גם דוד המלך", הוסיף מרשל, "ושלמה המלך, בנו החכם מכל אדם".

"אתה צודק לגמרי. יש לנו אוצרות רבים שעולים עשרות מונים על פני כל תרבות של עם אחר. אני רוצה לעלות על הכתב את סיפורי אבותינו. נפוליאון פעל להכניס חוקי חופש לעם הצרפתי. הוא נלחם בכוח הזרוע בעמים אחרים, המהפכה הצרפתית התנהלה מתוך ברבריות וחוסר התחשבות. בעוד להבדיל משה רבינו הביא את בשורת החופש לעם שלנו אי אז, בזמנים שבהם לא היה סיכוי לעבד לחשוב על שחרור. וכעת, כשאני חושב על כך, החירות והחופש של העם שלנו שונים כל כך מבשורת החופש של אביב העמים".

"מה ההבדל בין החופש שהביאה יציאת מצרים לחופש שהביאה המהפכה הצרפתית?" התעניין מרשל.

"אין כל דמיון בין הדברים, מרשל. רק לשם הדוגמה: כשהמלאכים רצו לומר שירה בזמן קריעת ים סוף, אמר להם הבורא 'מעשה ידי טובעים בים, ואתם אומרים שירה?' עולם המוסר של התורה שלנו מעורר מחשבה ובחינה מחודשת של כל דבר. איננו יכולים ללכת אחרי שרירות ליבנו, אלא כל רגש, גם זה הלגיטימי, כדוגמת שמחה במפלת האויבים, נבחן היטב אם הוא ראוי".

האיש שנכנס לבנק מוכר לרוני אבן שושן, אלא שהוא לא זוכר מהיכן. הוא עוקב אחריו ומאמץ את זיכרונו, לשווא.

האיש, כמו מבחין במבטיו, מפנה ראשו אליו, חושב רגע, ואז נוצצות עיניו בברק מיוחד.

"רוני אבן שושן? גיסו של תומר?"

"בהחלט. אתה נראה לי מוכר, מי אתה?"

"גיל פורת, מעמותת 'צדק'. זוכר אותי? דיברנו על גיסך תומר. היית מודאג מאוד מהשליטה המסתמנת שלו כביכול".

בבת אחת נופל לרוני האסימון, והוא נזכר. "שלום לך ידידי. מה שלומך? עדיין מנסה להילחם בעולם המושחת?"

"אל תגזים, העולם לא גרוע כל כך, ומסתבר שיש אפילו אנשים טובים, ביניהם תומר גיסך".

"מה זה אומר?"

"העוזר של תומר סידר לי משרד לעמותה, רוני יקירי. אני מקבל משכורת, ואפילו רכב. אנחנו עושים דברים גדולים בעידוד תומר. נראה שהוא לא גרוע כל כך. אתה ממשיך בפעולות נגד גיסך?"

רוני הזדקף והביט בעיניו, "אין לי כל כך אפשרות. תומר לא מעניין אותי. בשביל זה יש משטרה ובתי משפט".

”זוכר שאמרת שאתה לא מתכוונן להניח לו? שתכננת להילחם בתוכניות שלו?” שאל גיל פורת.

”אני זוכר שגם אתה אמרת דברים דומים, לא? אנשים משנים את הדעות ואת התכניות שלהם לפעמים”, אמר רוני בנימה אירונית, ”ובכלל - לאחרונה אני עסוק מאוד, התבקשתי להשקיע בפרויקט גדול על החיסכון במים. תומר לא מעניין אותי בימים אלו”.

פרק 30

יום שישי הגיע בלי הכנות יוצאות דופן, פרט לעובדה שתומר עבד ממשרדו הביתי, שכן משרדיו סגורים בסוף השבוע.

עוד קודם לכן שוחחו עמית ואפי בטלפון, אפי סיפר לעמית שהוא הצליח במבחן, והרב מתתיהו שיבח אותו בפני כולם, עמית התנצל ואמר שהוא לא הצליח להגיע לקלסר.

“אני יכול להישאר כאן עד שאצליח”.

“תצליח לעשות שבת בביתו של תומר?” שאל אפי בדאגה, נזכר בשולחן השבת הקטן שהוא עורך בחדרו מדי שבת, מתוך תחושת זרות עמוקה.

“אתה שוכח מאיפה הגעתי? אני יודע להסתדר עם מגוון רחב של אנשים”, הבטיח עמית, “אל תדאג, אצליח להשיג לך את הקלסר של צ'רלי”.

“בעזרת השם. שבת שלום”.

“שבת שלום”, סיכם עמית את השיחה, מתפלא מדוע אפי כל כך דואג מהשבת שיעבור אצל אהרונוביץ.

כעת, בעודו נכנס למטבח וסוקר את העובדים המכינים ארוחת צהריים, חש הוא עד כמה המולת-ההכנות לשבת חסרה כאן.

“אתם לא מתכוונים לשבת? מתי מכינים כאן חמין? ודגים?”

רוי צץ לצידו ונראה זועף. "מה אתה עושה כאן? לך לחדר".

"משעמם לי להיות בחדר", אמר לו עמית. "מתי מכינים פה שבת? אני רוצה לעזור. עד לא מזמן הייתי עוזר לסבתא שלי להכין אוכל לשבת", אמר בניסיון לשכנע.

"מה קורה פה? מה אתה עושה כאן?" בעלת הבית נכנסה, בעודה סוקרת את המטבח הגדול.

"אני רוצה לעזור להכין את המאכלים של שבת", אמר עמית.

"את האוכל שלך נקבל תיכף מהמסעדה", אמרה חנה, "מה פתאום אתה מתערב לנו בארוחות?"

אז אפי מקבל אוכל מוכן ממסעדה? יפה מאוד. עמית מבין לפתע שהוא אמור לעשות שבת לבד, והדבר מעורר תחושת מרדנות בליבו.

"נמאס לי לאכול אוכל ממסעדה", הוא מתרעם, ומיד מודיע, "אני רוצה לעשות שבת ביחד אתכם. נפתח שולחן גדול, נפרוש מפה לבנה, עם יין לקידוש, חלות והכל. אני אפילו יודע להכין דגים מרוקאים טעימים כמו של סבתא שלי, נשיר זמירות שבת כמו במדרשה, יהיה כיף". הוא מתחיל לקפוץ בהתלהבות. עובדי המטבח פורצים בצחוק רם, חנה נותרה חמורת סבר.

"אתה בטוח שאתה אפי?" שאל רוי.

"למה מי אני יכול להיות?" שאל עמית, "נמאס לי להיות שקט כל הזמן, צריך להזיז כאן עניינים. אני לא מוכן לוותר על שבת כמו שצריך!"

"יש לך חום אולי?" ספקה חנה כפיים בייאוש.

עמית מיהר לעזוב את המטבח, פוסע במהירות אל משרדו של תומר אהרונוביץ.

המיליונר נראה משועמם למדי. עיניו בהו בחלל האוויר, בעודו מעשן סיגר יוקרתי. עמית הפתיע אותו.

"כן אפי, במה אני יכול לעזור לך?"

עמית החליט לנצל את ההזדמנות, "אני צריך עזרה חשובה מאוד, תבטיח לי שתקיים אותה".

"אם אני יכול, אני מבטיח", זיק מסוקרן הופיע בעיניו של תומר.

”אני רוצה שנעשה שבת אמיתית, עם חלות וקידוש ומפה לבנה ודגים וזמירות שבת“, אמר עמית במהירות.

הסיגר נפל מפיו של תומר. ”מה?“

”זה לא כזה נורא, תומר, בבקשה. עכשיו יום שישי, ויש זמן להכנות. אני יודע להכין דגים חריפים כמו של סבתא שלי.“

תומר חשב למספר רגעים.

”ואתה הבטחת“, הוסיף עמית, כשראה שהתגובה מתמהמהת לבוא.

”טוב, אני נוהג לקיים הבטחות“, נאנח המיליונר בחיוך בעודו מתרומם מכיסאו, ”מה צריך לעזור? לשלוח את רוי לקנות מפה לבנה? מה עוד?“

”חלות, מפית לחלות, יין, דגים יש?“

”כנראה כן. יש את כל המוצרים במטבח.“

”טוב אני הולך לבקש מעובדי המטבח שיעזרו לי.“

”תיזהר עם החריף, בשביל חנה“, קרא תומר בחיוך אחרי גבו המתרחק.

ביום ראשון השתדל עמית להיצמד לחדרו של צ'רלי. מדי פעם התגנב פנימה, פותח מגירות, מחפש את הקלסר עליו דיבר אפי, וממהר לצאת החוצה, מקווה שצ'רלי לא יתפוס אותו בחדרו.

את הקלסר הוא מצא לבסוף מונח במקום נגיש, והסיק מכך שצ'רלי אינו מודאג כלל, ואינו חושש שמישהו עשוי להתעניין בו ולעקוב אחריו.

הוא המתין לשעת כושר, וזו הגיעה מהר מהצפוי, כשצ'רלי ירד למרכז המסחרי.

בפסיעות איטיות נכנס עמית פנימה, פתח את הקלסר ושקע בו בעיון.

הוא לא מכיר את כל העלילה ואת הגיבורים, למרות זאת לפי רוח הדברים, ברור לו שצ'רלי פועל באופן חתרני בתפקיד המפתח שלו כעוזרו וכמקורבו של תומר.

הוא המשיך לקרוא, שקוע במילים, לא שם לב שהזמן פועל לרעתו.
"אתה מבין צרפתית?" קול כעוס העיר אותו מהקריאה. הוא קפץ מלוא
קומתו, מבחין בצ'רלי עומד מולו כעוס במיוחד.

הקלסר נשמט מידיו. הוא רץ מבעד לדלת הפתוחה החוצה, אל עבר משרדו
של שחר.

שחר עמד ושוחח בטלפון, כשעמית מיהר להתיישב על הכיסא, מעמיד פני
תמים. צ'רלי רץ אחריו ונכנס פנימה, ניגש אליו וטלטל אותו קלות, "מה
עשית עם הקלסר, אפי? אתה יודע צרפתית?"

"לא, אני לא יודע, סתם רציתי לראות מה זה הקלסר הזה", השיב בקול מייבב.
"אתה מיטיב לשחק, אפי. לא תעבוד עלי. אתה לא באמת בוכה", צ'רלי נשמע
קצר רוח.

שחר מיהר לסיים את השיחה.

"מה קרה, צ'רלי? מה אתה רוצה מהילד?" צ'רלי הביט בו בזעף.

"זה בסדר, אסתדר כבר", אמר בהפגנתיות ויצא החוצה.

"עכשיו, כשאני חושב על זה, מה אתה באמת עושה כאן במשרד? אתה צריך
ללמוד, אפי. עוד יהיו לך מספיק אפשרויות לעבוד במהלך החיים".

עמית הפסיק לייבב, "אתה צודק, שחר. אני באמת לא מבין מה אני עושה
כאן. נראה לי שאלך ללמוד", השיב.

ומול סבר פניו הנדהם של העוזר האכפתי, מיהר לצאת מהמשרד, ירד בצעד
קליל את המדרגות, מיהר לחפש את הרכב של מרקו הנהג וביקש ממנו
לקחת אותו לכתובת של המדרשה.

צ'רלי עבר על מצלמת האבטחה שבחדרו, עוקב בעיניים מצומצמות אחרי
אפי הנכנס למשרדו ומעיין בקלסרו הסודי.

"איך שזה נראה, הוא קורא באמת", מלמל לעצמו בתדהמה קלה.

אם ככה - הסיפור עומד להתגלות, ואין לו הזמן הדרוש לברר מה הולך פה.

תנועותיו נעשו מהירות. הוא ארז את חפציו המעטים, ביניהם הקלסר, בתוך תיק קטן ומיהר לעזוב את המשרד, לא מביט לאחור.

הנקישות המהירות על הדלת נשמעות חסרות סבלנות. אבירם ניגש בעצלתיים לפתוח את הדלת, בולם צעקה כשהוא רואה את העומד בפתח.

”בבקשה, אתה מוזמן להיכנס“, הוא נענה בקול רפה, סר מעם הפתח.

צ'רלי מתיישב ומקבל בתודה כוס מים.

”את הכסף אתה יכול להשאיר אצלך, אבירם. הכל בסדר“, קולו צרוד מעט.

”אתה מוותר לי על פתיחת הכולל?“

”הכל בסדר. הסתדרנו.“

”אז למה אתה משאיר לי את הכסף?“

”מגיע לך. תומר עוזר לכל העולם. אין סיבה שלא יעזור גם לך.“

”תודה“. שתיקה קלה משתררת. אבירם סוקר את הצעיר היושב בביתו, ממתין שיסביר לשם מה בא הנה. צ'רלי נראה מוזר. גוו כפוף, וסבר פניו מביע ייאוש.

”למה באת הנה? לומר לי על הכסף? אתה צריך עזרה אולי?“ שאל אבירם לבסוף, חש את המתח העולה בו. עד שהצליח להתחזק בביטחון ולשכוח את הפחדים בעקבות הסיפור עם הדולרים, אין לו כח להתמודד שוב.

אישוניו של צ'רלי נעו לכל הכיוונים, הוא נראה מאוד לא בטוח בעצמו, כשאמר: ”כן אבירם. אני צריך עזרה. אשמח אם תעזור לי להסתתר אצל החרדים בתחפושת של חרדי.“

אבירם שתק בהפתעה.

”אתה רוצה להתחפש לחרדי? למה?“ חרדה סמויה התגנבה לקולו.

”הסתבכתי“, הודיע צ'רלי קצרות, ”אין לי איפה להיות. אתה היחיד שיכול לעזור לי.“

פרק 31

מנהל בית הספר 'עץ הדר' מר נבון עבר על תכנית בר המצווה הכיתתית של המורה שם טוב. למסיבה הוזמנו אורחים רבים, ביניהם משפחות התלמידים ותלמידי בית הספר המוזמנים אף הם למסיבה הגדולה הנחגגת בכל שנה באחד האולמות המרכזיים בעיר.

כיתתו של המורה שם טוב הידועה כיצירתית במיוחד היוותה אתגר רציני כל השנים. עד שהגיע לבית הספר הרב יונתן חרובי עם השיטה החינוכית שלו. "הבורא יתברך לא ברא אנשים זהים, ושיטת החינוך הכלל העולמית גורמת עוול לסוגים שונים של תלמידים שיכלו לפרוח בתנאי לימוד אחרים", הסביר הרב חרובי בחדר המורים, לאחר שהרב נבון נתן לו אישור להבהיר את עיקרי שיטתו.

"אפשר לחלק את נקודות החוזק לשלושה מרכיבים עיקריים: שכל, רגש ועשייה. אנשי השכל ייהנו מלמידה כפי שהיא נהוגה היום. אנשי הרגש זקוקים ללמידה שתדבר אליהם. הם צריכים גיוון - שיעורי טבע, אמצעי המחשה רבים, משחקים וחוויות. אנשי העשייה ייהנו ללמוד בדרך של שיטה יישומית". הרב חרובי המשיך להסביר ולפרט את שיטתו באופן מעשי, ומורים רבים לקחו את דבריו לתשומת ליבם.

עבור הרב שם טוב הגיעו דברי ההסבר בדיוק בזמן. הוא הבין מיד שדבריו של הרב חרובי כווננו בין היתר לתלמידי כתתו. כך לגודל השמחה הצליח ברוב

תושייה לנתב את היצירתיות למקומות טובים של צמיחה ובנייה, ותלמידי הכיתה - שכונו בפי כל 'היפראקטיבים' קיבלו חינוך ששם דגש על שאיפות טובות ועל בנייה עצמית בלי לחץ וביקורות.

המורה שם טוב ארגן עבורם חלקת שדה במגרש בית הספר, בה עבדו התלמידים בעבודות אדמה, הוא הוציא אותם לשיעורי שמש וערך את השיעורים באופן חווייתי.

השינוי המבורך הגיע במהירות מפתיעה, כמו שהגדירה זאת אחת האימהות 'ממש ימות המשיח מה שעשיתם מהילד שלי'.

את מסיבת בר המצווה תכנן הרב שם טוב בתשומת לב מרובה. הוא חילק את הילדים לקבוצות בהתאם לכישרונותיהם, ונתן להם תפקידים מתאימים בתוספת הדרכה מקצועית.

נערים שידעו לנאום התבקשו להכין דרשה מרשימה, חובבי המוזיקה התאמנו על מקהלה בליווי המורה למוזיקה, חובבי הנגינה ערכו חזרות כדי להופיע, התלמידים שעבדו בחלקת האדמה תכננו להביא לאורחים מפרי מעשה ידם, עשבים ריחניים לצורך ברכת "עשבי בשמים", והיו גם תלמידים שערכו מצגת מעניינת.

כעת שאל אותו הרב שם טוב אם אפשר להביא לבית הספר מורה לדרמה עבור מספר תלמידים הרוצים להציג מחזה המתאים לבר מצווה.

הרב נבון התלבט היכן ישיג מאמן, ולבסוף החליט לבקש עזרה מיידו הרב מתתיהו מנהל המדרשה.

עמית ירד מהרכב וביקש ממרקו להמתין מספר דקות. הוא נכנס לתוך המדרשה בסערה, עיניו הביטו לכל כיוון.

כולם בכיתת הלימוד, הוא ייכנס באמצע השיעור ויוציא משם את אפי. ככל שהוא מתקרב אל הכיתה הוא מבין שמדובר ברעיון נפסד.

הוא שב לרכב, ומבקש ממרקו להתקשר מהסלולרי שלו.

המזכיר שעונה לו אומר, שעמית יצא לבית הספר 'עץ הדר'.

"למה? מה יש לו לעשות שם?"

"הוא התבקש לאמן קבוצת תלמידים למסיבת בר המצווה. להשאיר לו

הודעה? מי אתה?"

"אפשר את הכתובת של בית הספר שאליו הוא הלך?"

המזכיר האדיב נותן לו את הכתובת, ועמית מבקש ממרקו להסיע אותו לשם.

"איזה סיפור אתם רוצים להציג?" שואל אפי את ארבעת התלמידים היושבים בחדר ההקבצות, ממתינים למוצא פיו.

"סיפור שמתאים לבר מצווה", אומר גרשון.

"כמובן. תנסו לחשוב על סיפור מתאים", משיב אפי.

כשהרב מתתיהו הציע לו את התפקיד, החברים כל כך שמחו בשבילו ואמרו שהם בטוחים שיצליח, והוא לא מצא את האומץ להסביר שזה לא בשבילו.

כך מצא את עצמו במשרדו של מנהל בית הספר, שהתרשם ממנו לטובה והציג אותו בפני המורה שם טוב.

כעת, בעודו עומד מול התלמידים שנבחרו להציג במסיבת בר המצווה, הוא מחליט לתת להם להוביל, בעוד הוא ינסה לכוון אותם פה ושם. שכן אין לו הכישורים המתאימים.

"נראה לי שאפשר לקחת את הסיפור על הזקן ששתל עץ תאנה, ואדריאנוס הקיסר שאל אותו מדוע הוא עובד קשה עבור דבר שלא יוכל ליהנות מפירותיו. ואיך שהאיש זכה לאריכות ימים והביא את הפירות לקיסר", הציע רובי.

"רעיון יפה", עונה אפי בחיוך, "רק איך הסיפור מתאים לבר מצווה?"

"הוא מתאים כי יש כאן מסר חשוב, רק צריך לנסות להעביר את המסר על הבמה", אומר רובי.

"איזה מסר?"

"הפירות הם המעשים הטובים. כדי להגיע לעשייה טובה צריך להתייחס למעשים שלנו כמו לנטיעת עץ", מסביר דני, "ולזכור שלא תמיד אפשר לראות את הפירות מיד, אלא מדובר בתהליך ארוך".

"אתם מדהימים, לעולם לא הייתי מצליח להגיע לכאלה תשובות", מתפעל אפי, "סבתא שלי תמיד הייתה אומרת שהעץ גדל איך ששותלים אותו".

"הרב שם טוב עוזר לנו לסמוך על עצמנו ועל השכל הבריא שה' נתן לנו", מסביר לו גרשון, "הוא תמיד אומר לנו שאם ה' נתן לנו בחירה כי הוא סומך עלינו, אז בוודאי שהוא, שהוא רק מורה, יכול לסמוך עלינו".

"אוקי, אז אני סומך עליכם", מחייך אפי, "ואני גם סומך על עצמי על אף שאני לא ממש..."

הדלת נפתחת. בפתח עומד המנהל הרב נבון מלווה בעמית.

עיניו של אפי נפקחות לרווחה, מביעות הקלה, שכן הוא חש שהתפקיד הזה גדול עליו.

"חבר שלך בא הנה ואמר שהוא צריך אותך בדחיפות", אמר המנהל, בקולו נשזרת ביקורת קלה.

כעבור שעה קלה סיימו אפי ועמית לבנות סיפור כללי להצגה, ואפילו חילקו תפקידים לתלמידים.

הם יצאו החוצה אל הרכב של מרקו, שכבר נסע משם.

"נלך ברגל למדרשה, אתה חייב לשמוע מה הבנתי מהקריאה בקלסר של צ'רלי", אמר עמית, "ועוד משהו - צ'רלי ראה אותי קורא בקלסר".

אפי חש שליבו מחסיר פעימה, "אתה בטוח?"

"כן, למזלי הצלחתי לברוח. הוא ממש כעס עלי, לא הייתי רוצה להתמודד מולו".

"אתה אומר שצ'רלי החליף את הרשימות של המועמדים לכנסת? אתה בטוח?" תומר אהרונוביץ הקשיב בקוצר רוח, למרות זאת ניסה להבין את משמעות הדברים ששמע מאפי זה עתה.

"כן, אני בטוח."

"אם אתה מדמיין או משקר אפשר לבדוק זאת בקלות, אפי. אני תיכף מבקש מצ'רלי לבדוק זאת."

"מצ'רלי?"

"אתה צודק. משחר."

"בבקשה, תבדוק. אני לא משקר."

תומר הביט באפי, עיניו משדרות עייפות וייאוש, לצד עוצמה שנראה שתמיד תשכון שם, בעולמו של המיליונר.

"מחר אבקש משחר לבדוק את הדברים המופרכים הללו, אפי. לילה טוב."

צרפת, היתר"ח (1848 למניינם)

"המלך לואי פיליפ נמלט מצרפת. בזמננו להיות מלך זה לפחד מהצל של עצמך, תוצאות המהפכה, והוכחה נמרצת לעובדה שאם יש התנהלות לא נכונה, סוף האמת לצאת לאור. באותו רגע נזכרתי בנפוליאון ובתהליך שהוביל אותו מניצחונות מפוארים אל הזמן בו נאלץ להביט בתוצאות.

לאחר התבוסה של צבאו ברוסיה, ולאחר שנוכח לראות כי הצאר הרוסי מסרב להודיע על כניעה, שב נפוליאון לצרפת.

העם הצרפתי לא קיבל אותו שוב בתרועות גיל, ונסיגה זו גרמה לתדמית הבלתי מנוצחת שלו בקרב ארצות אירופה להיחלש.

הארצות השכנות פרוסיה, אוסטריה ורוסיה יצאו להילחם נגדו בתוך השטח הצרפתי, ואף הצליחו לכבוש את פריז.

בתוך ליבו שמע נפוליאון עדיין את תרועת הניצחון בשדה הקרב, וקיבל את החלטת הסנאט להוריד אותו מתפקידו כקיסר כהחלטה זמנית. מעריציו הרבים וחייליו שלא נטשו אותו, גרמו לו להאמין שעוד יחזור למלוך, על אף ששלטון צרפת ניתן ללואי ה-18 שהוכתר לקיסר.

נפוליאון נאלץ לקבל את החלטת בעלות הברית להגלות אותו לאי בים התיכון, סמוך לאיטליה, הוא הורשה לקחת איתו חלק מחייליו, ואפילו התואר 'קיסר' נותר לו באופן רשמי.

השהות באי הרחוק לא התאימה לנפוליאון השאפתן. לאחר זמן מה אסף את צבאו והחל לעשות את דרכו חזרה לצרפת. בהגיעו לשם, נשלח להילחם נגדו צבא צרפת בפיקודו של מרשל נה, מפקד צבא צרפת.

מרשל נה הבטיח שיחזיר את נפוליאון לפריז ב"כלוב של ברזל". אך בעת פגישתם, הצטרפו חיילי הצבא לנפוליאון, ומרשל נה שהיה חברו בעבר הצטרף אליו אף הוא.

מאה ימים נוספים מלך נפוליאון. הממלכות באזור לא הסכימו לחזרתו לשלטון ומיהרו לצאת נגדו למלחמה. צבא צרפת נחל כישלון, ונפוליאון נאסר.

הפעם לא הסתפקו בשליחתו לאי קרוב, נפוליאון הוגלה לאי באוקיינוס האטלנטי, אליו ניתן להגיע רק דרך אפריקה הרחוקה.

כשאני חושב על המסע העוצמתי הזה, על התשוקות ועל הניצחונות, על ההערצה ועל ההשפלה, אני שוב נזכר בהבדל המהותי בין המטרות היהודיות למטרות האחרות.

אנחנו עם נרדף, כנוע וחסר אונים. אין לנו ממלכה משל עצמנו, אפילו על גורלנו אין לנו שליטה.

נשלחנו לחיות בתוך עמים זרים בעלי מצבי רוח משתנים, אף בתוככי עצמנו יש לנו דעות מנוגדות, ואפילו יריבות, ועם כל אלו נדרשים אנו לשרוד.

הדבר היחיד שמחזיק אותנו הוא האמונה בהבטחה שיום יבוא ונגיע לארצנו הקדושה. החלום רחוק, בלתי ניתן להשגה. לגור שם, בארץ ישראל, זה לראות אותה בחורבנה.

יום יבוא, נכדֵי היקרים, שהארץ תיתן את פירותיה הרוחניים והגשמיים. יום יבוא ויתמלאו ערי ישראל בתים, ותושבי ישראל יצעדו בה בגאווה יהודית, בלי לפחד להכריז על יהדותם בריש גלי - הם לא יחששו להתלבש כיהודים, וכיסוי הראש יתנוסס על ראשם באהבה לבורא יתברך.

אני רק יכול לחלום, לנסות לדמיין איך זה יקרה ומתי... בינתיים מה שצריך זה להמשיך להחזיק חזק”.

אבירים התלבט למספר רגעים. דבריו של צ'רלי נשמעו כנים, למרות זאת הוא הזכיר לעצמו שעליו לברר מהן מטרותיו של האיש הגבוה, מהי סיבת בריחתו, וממי הוא נמלט.

הוא הבחין שצ'רלי יושב וממתין לתשובתו והתנער ממחשבותיו.

”נלך לשאול את הרב”, החליט לבסוף, בעודו מתרומם ממקומו. להפתעתו צ'רלי הסכים, והם מצאו את עצמם כעבור זמן מה יושבים בביתו של הרב.

”אני צריך עזרה. ורק כאן אוכל למצוא מחסה”, הסביר צ'רלי בזהירות. ”איני יכול לפרט את כל הסיפור”, הוסיף לנוכח מבטו השואל של הרב.

”מה אתה כן יכול לספר?” שאל הרב.

”מדובר בתככים סביב תומר אהרונוביץ המיליונר המפורסם. הרב מכיר אותו? אני העוזר שלו. ברחתי כי זה הדבר היחיד שיכולתי לעשות”, אמר.

”אז איך אתה חושב שאפשר לסייע לך?”

”אני רוצה בגדים של חרדי ומקום לשהות בו עד שאדע איפה אני עומד”, אמר צ'רלי בקול נמוך.

פרק 32

רק בשעות הבוקר המאוחרות, לאחר שאפי הגיע למשרדי סקופ, הוא הבין שתומר לא התייחס ברצינות לדבריו.

הכל התנהל כרגיל, עבודות המטה נכנסו להילוך גבוה, ולא נראה שהדברים שאמר לתומר אמש קיבלו משקל כלשהו.

אפי ניסה להיכנס למשרד של תומר כדי להזכיר לו את העניין, אך המזכיר מנע ממנו את הכניסה.

”תומר עסוק מאוד”, אמר לו קצרות.

אפי חש כי הוא מיותר כאן, מיותר לגמרי.

הוא פנה לשחר בניסיון לדבר עמו, אך זה עשה רושם עסוק למדי. כאשר 'נדנד' לו מעט, הביט בו בקוצר רוח, "אני תוהה למה אתה מתעקש לא ללכת ללמוד, אפי. אין לי זמן, ואני לא מצליח להשיג את צ'רלי".

מתעקש לא ללכת ללמוד? הוא נזכר בלימודיו במדרשה, וחש געגועים לנפתלי החריף ולעמית החביב.

”אני הולך ללמוד”, הודיע לשחר.

הלה לא השיב, ואפי מצא את עצמו פונה למרקו הנהג ומבקש ממנו להסיע אותו למדרשה.

מרקו הטוב לא שאל שאלות מיותרות, והסיע אותו לשכונת הקטמונים.
"לחכות לך?" שאל.

"חכה לי רבע שעה. אם לא אגיע אתה יכול לנסוע", השיב אפי.

כשנכנס בשערי המדרשה, נעשו פסיעותיו של אפי מהוססות. הוא מכיר את החברים כאן, מכיר את הרבנים, ואפילו את המזכיר. יודע איפה לומדים, היכן אוכלים, ואיפה משחקים כדור בהפסקות.

רק הבעיה שהם לא מכירים אותו. מבחינתם הוא לא קיים, הם מכירים אותו בתור עמית. ועמית כבר חזר.

באין בידו יכולת להחליט מהם צעדיו העתידיים, הוא פוסע בתוככי המדרשה, מוצא את עצמו בבית המדרש.

בית המדרש ריק, כולם בכיתות הלימוד.

הוא מתיישב על הספסל ולוקח ספר תהילים. כעבור מספר רגעים חש שאינו יכול להיות כאן יותר, ומחליט לצאת בחזרה למרקו שממתין בחוץ, בטרם ייסע לדרכו.

תכניתו משתבשת באחת, כשהרב מתתיהו מבחין בו בעודו פונה ליציאה מהמדרשה.

"הי, אתה - אתה לא עמית?"

"לא, אני לא".

"חכה כאן".

הוא ממתיין, הרב מתתיהו שב בלוויית עמית.

"משהו כאן נראה לי מוזר. עמית, אתה מכיר אותו?"

עמית שתק למספר רגעים.

"מה אתה עושה כאן?" שאל לבסוף את אפי ישירות.

"אני רוצה לבוא לכאן ללמוד, לברוח קצת מתומר", אפי נשמע מריר למדי.

"סיפרת לו על הקלסר של צ'רלי?"

"סיפרתי לו כבר אתמול. הוא לא עשה עם זה כלום".

"וצ'רלי?"

”לא הגיע היום“.

הרב מתתיהו הקשיב לדו השיח בעניין. ”אני מרגיש כמו תלמיד חדש שלא מבין על מה מדברים סביבו“, אמר לבסוף, קוטע את מסכת השאלות, ”רוצים להסביר לי מה הולך כאן?“

”מצאתי עבורך דירה מרוהטת להשכרה כאן באזור, צ'רלי“, בישר אבירם לאיש הגבוה שישב ברכב שחנה בפינת הרחוב ממתין לתשובה.

”תודה אבירם. היחס שלך מפתיע אותי לטובה“, עיניו של צ'רלי מצומצמות, והוא סוקר את הסביבה בעיון, ”רק להזכירך שאני חייב להחליף בגדים. תוכל להשיג עבורי תחפושת של חרדי?“

”נראה לי שכן. תן לי את המידות שלך, ארכוש לך בגדים. ומי יודע אולי בהמשך זה לא יהיה רק תחפושת, אלא תעבור תהליך אמיתי“.

”תהליך אמיתי? של מה?“

”תהליך בו תבין שהתורה אמת, שהקדוש ברוך הוא מנהל את העולם, שהמצוות שנתן מספקות לנו כלים לחיות הכי טוב שאפשר, ושיש שכר עצום לנאמניו“.

צ'רלי הביט בו זמן ממושך, בלא תגובה.

”אתה יהודי, צ'רלי?“

”כן, כמובן“, אמר, ”רק שהדיבורים שלך נשמעים לי כבדים, אבירם“.

”למה? מה כבד במה שאמרת?“

”תורה, מצוות, נשמע מגביל“.

אבירם שקע במחשבות. ”אני לא מרגיש מוגבל בכלל“, אמר לבסוף, ”ואם אתה מאמין ויודע שאתה מחובר לאמת, אז יש לך משמעות ומטרה לכל דבר. אתה מרגיש שיש מי ששומר עליך. אתה חי את חייך בצורה מדויקת, עם הנחיות ברורות ועם חופש אמיתי שמופיע כשאתה לומד שבורא עולם רוצה שתהיה משוחרר, משוחרר באמת“.

צ'רלי שתק שוב, בוחן את הדברים. "לא הבנתי איך התורה נותנת לי שחרור".
"חופש ושחרור הם מושגים שבאים מהפנימיות. יכול אדם לחשוב שהוא
חופשי לעשות כל מה שמתחשק לו, אבל למען האמת הוא בעצם עבד
למכשירים אלקטרוניים, ללחץ חברתי או ללא יודע למה".

צ'רלי הקשיב דרוך, ואבירם הסביר: "רק אתה יכול לתת לעצמך את האפשרות
להתרחק מעבירות שגורמות למידות רעות מגבילות, ולהתחזק באמונה בה'
שמייעת להתגבר על אמונות שמגבילות אף הן. רק מי שעובד את ה' באמת
- הוא לבדו חופשי באמת".

צ'רלי יצא מהרכב ונעמד, קומתו גבוהה מעט יותר מאבירם, סבר פניו הביע
התנגדות מעורבת בכעס. "אתה באמת מאמין במה שהצגת עכשיו?"
"מה?"

"הרעיון שאמרת נשמע הזוי. אתה מכיר אדם שהוא באמת חופשי? אנחנו
בנויים ככה, אבירם. כל החיים אנחנו נלחמים. לא רואה את האדם מסוגל
לייצר את החופש האמיתי עליו אתה מדבר".

"בכנות? אני בעצמי לא חופשי לגמרי", אמר אבירם, "ומכיוון שאני לא יכול
לדעת איך זה אצל אחרים, אני לא יכול להבטיח לך שאני מכיר אנשים
חופשיים באמת".

"צ'רלי לא עונה לי בטלפון, הרפז. אתה יכול לנסות להשיג אותו?" קלוד
נשמע עצבני, "אני רוצה שיבוא הנה, ברז'י רוצה להתעניין אצלו על סדר
היום של תומר".

"לאט לאט, לא קרה שום דבר. כמה זמן אתה לא מצליח להשיג אותו? תמיד
הוא שב אלינו בסוף היום. אל תשכח שמדובר באדם רחפן".

"הוא ממש לא רחפן. תמיד ענה לי מיד, ומעולם לא הייתה לי בעיה איתו.
לכן אני תוהה למה הוא מתעלם ממני".

"מה עם הבלשים שעוקבים אחריו?"

”חזרו לצרפת.”

”אני מבין, קלוד. אנסה להשיג אותו”. אמר הרפז בזהירות.

צ’רלי הוא נקודת המפתח שלהם, אם הוא נחשף הם בצרות.

הרפז מנסה להשיג אותו, אך צ’רלי כמובן לא עונה לו בטלפון. רק בשעת לילה מאוחרת קיבל קלוד שיחת טלפון מצ’רלי, ”אני לא מרגיש טוב, קלוד”, קולו נשמע צרוד, ”חיפשת אותי?”

”בפעם הבאה, גם כשאתה לא מרגיש טוב אל תעשה לי את זה”, אמר לו קלוד, ”אני צריך את העזרה שלך, וזה לא לטלפון. מה יש לך?”
”אנגינה.”

”דווקא עכשיו? שבועיים לבחירות, צ’רלי.”

”אתה רואה, חוק מרפי כנראה.”

”חח... מה פתאום חוק מרפי? תקשיב צ’רלי. בריז’ו דווירו רוצה לדבר איתך, והבוס הגדול פיליפ דאסטרי מגיע לכאן עוד יומיים.”

”מי זה דווירו? ומה אני קשור לבוס הגדול?”

”דווירו רוצה שתסביר לנו את נקודות התורפה בסדר היום של תומר אהרונוביץ, רק שזה לא לטלפון כמובן.”

”זה בוודאי לא לטלפון, קלוד. לתומר יש מכשירי איכון וניטור מילים. זהירות תמיד משתלמת”, אמר צ’רלי, ”לא היינו רוצים שהוא יעלה על התכנית בשלב הזה.”

”כמובן, צ’רלי. תכין לי את מה שביקשתי, רשימה מפורטת של סדר היום של תומר. האם יש לו מאבטחים?”

”מה?”

”יש לו שמירה?”

”אתה לא מתכוון שאתה?...?”

”אל תדאג, צ’רלי. אנחנו אחראים מאוד, רק שיש צורך לדאוג שאהרונוביץ לא יעשה בעיות.”

צ’רלי לא הגיב.

“צ'רלי? אתה שומע אותי?” צ'רלי המשיך לשמור על שתיקה. לאחר מספר רגעים אמר: “אחשוב על הבקשה שלך, קלוד. תראה שהכל יסתדר בסופו של דבר.”

לקראת ערב, לאחר תפילת ערבית נכנס למדרשה שחר, עוזרו של תומר, עיניו תרות אחר אפי. הוא מוצא אותו בתור לנטילת ידיים. “אפי, אני צריך לדבר איתך.”

“איך ידעת שאני פה?” אפי התרחק מהחברים החדשים, מוביל את שחר אל החצר שצללי הערב יצרו בה קווים ארוכים. קולו של צרצר הפר את השקט הקבוע השורר באזור, מחולל באוויר ממד מסתורי משהו.

“מרקו הביא אותי הנה. הלכת בלי להודיע”, קולו של שחר נשמע מאשים. אפי נשאר נינוח, “אמרתי לך שאני הולך ללמוד.”

“אוקי, לך תגיד שלום לחברים שלך, אתה בא איתי עכשיו, תומר יצא מהכלים כשראה שאתם לא במשרד.”

“אתם?”

“אתה וצ'רלי. אנחנו לא מצליחים לאתר אותו.”

“צ'רלי? העוזר הבוגד”, אמר אפי, “סיפרתי אתמול לתומר את כל מה שידוע לי עליו, תומר לא עשה כלום עם המידע הזה.”

“צ'רלי לא בוגד, אפי. חלילה לך לדבר ככה על בן אדם טוב”, נזף בו שחר, “ואשמח לשמוע מה סיפרת לתומר, ולמה כינית את צ'רלי בכינוי המעליב הזה.”

"איפה צ'רלי גר?" שאל ברז'י דווירו את קלוד, כשהלה דיווח לו שצ'רלי הודיע שאינו מרגיש טוב, ולכן לא יוכל להגיע בזמן הקרוב.

"מרחק רבע שעה מכאן".

"טוב, אני רוצה שתלך אליו לבית כעת, בלי להודיע לו על הביקור".

"למה?" קלוד החוויר מעט. ברז'י דווירו נראה כועס.

"אנשים לא נוטים להימנע ממטלות חשובות כאלה בגלל אנגינה, קלוד יקירי. תמיד אפשר לצאת מתוך נקודת הנחה שצ'רלי פשוט מתעצל או שלא בא לו לשתף פעולה ולהסתבך. בשביל זה אנחנו צריכים לאתר אותו כמה שיותר מהר".

"אני מבין".

"אתה לא מבין הכל, ידידי הצעיר. אנחנו צריכים לחשוב קדימה כדי שלא יצוצו לנו בעיות בדרך. אם צ'רלי מהווה בעיה, נדאג לסלק אותו. קח איתך את פייר. אני רוצה תשובה מהירה".

קלוד קד קלות. "אתה רוצה שאדוווח בינתיים לבוס הגדול פיליפ דאסטרי על הבעיה שהתעוררה?"

"את זה תשאיר לי. רק לידיעתך, פיליפ דאסטרי אינו הבוס הגדול. אני המפקד של כל העסק. פיליפ ואני שותפים ברווחים". ברז'י פתח את פיו בצחוק שנשמע קרקור לעגני.

סגנו של דווירו, פייר סול, הצטרף לקלוד, והשניים נסעו לביתו של צ'רלי. הם עלו לקומה השנייה ונקשו על דלת הבית, עד שהדלת של השכנים ממול נפתחה.

"אם צ'רלי לא פותח - זה אומר שהוא לא בבית", אמר השכן המבוגר בזעף, "אנחנו מנויים על האגודה לתרבות הדיור. אנא הקפידו לשמור על השקט".

"ווי, מיסייה", השיב קלוד, ומשך את פייר בעקבותיו אל מאחורי הבניין. הם ניסו לתצפת על הבית, אך כל תנועה לא נראתה מכיוון החלונות.

"תתקשר אליו".

"הטלפון שלו לא זמין", נאנח קלוד, קולו מביע מתח רב, "צריך לנסות למצוא דרך להיכנס אליו לבית".

פרק 33

בשעות הבוקר המוקדמות נחת פיליפ דאסטרי בנמל התעופה. הוא הגיע מלווה במשלחת גדולה של עורכי דין ואנשי אבטחה. קלוד קיבל את פניו בחיוך רחב שהכיל חשש לא מבוטל.

בדרך למלון שאל את פיליפ מה התפקיד המדויק של ברז'י דווירו במבצע. "ברז'י חבר טוב, אך גם רברבן לא קטן, קלוד", אמר פיליפ, "הוא בטח סיפר לך עד כמה תרם להצלחת המבצע. האמת היא שהוא שותף נחמד שבא לעזור לנו מהצד המבצעי, אתה יודע שצריך לאיים על תומר אהרונוביץ. בשביל זה צריך מפקד משטרה בכיר שיסייע לנו".

"כמובן, פיליפ. הוא נראה לי המפקד של כל המבצע לרגעים מספר".
"כי זה מה שהוא, קלוד. הוא באמת היה מפקד משטרה בעבר. אם אתה פעם אחת מפקד, הכישורים הללו נשארים איתך לאורך זמן".

"זו האמת, תומר. תירגע בבקשה. צ'רלי לא נעלם סתם", שחר דיבר בקול איטי. דני מרציאנו עורך הדין וידידו של תומר עמד לצידו בשעה בה התוודע לו, לתדהמתו, שהרשימה שהגישו לכנסת הוחלפה ברשימה אחרת.

תומר סירב להאמין לסיפור.

"נשמע בדיחה מכוערת. אי אפשר לעשות משהו? איפה בתי המשפט בזמן שצריך אותם? איפה החוק כשצריך הגנה נגד רמאים? כל העבודה שלנו הלכה, על הכספים אני לא מדבר", כל הזעקות שלו היו מוצדקות. שחר חש רצון להצטרף אליו, גם הוא עבד קשה, אפילו יותר מתומר, שרק חילק הוראות וכספים וקיבל את כל הפידבקים.

"תקשיב לי תומר, צריך לשמוח שהסיפור התגלה לנו עכשיו", אמר דני בקול מתון, משתדל לשמור על סבר פנים רגוע, ואפילו מחויך, על אף שהדבר האחרון שמתאים זה לחייך עכשיו, "אתה מבטל כרגע את הריצה לכנסת של 'מהפך ישראלי'. כך נמנע ממי שזה לא יהיה להיכנס לכנסת. הישג משמעותי".

"לא הישג, אלא מניעת נזק", דייק תומר. דני נאנח לרווחה, "נו, טוב, מניעת נזק משמעותי", הסכים, "תחשוב שיש מישהו מסתורי שאנחנו לא יודעים מי הוא, שניסה להכניס לכנסת במרמה רשימת מועמדים משלו ולהשתלט על סדר היום הישראלי. ברגע שאנחנו מבטלים את הריצה לכנסת, מנענו קטסטרופה רצינית".

תומר הליט את פרצופו בין ידיו וחשב לרגע ארוך, "הקטסטרופה הזו היא פרי מעלליו של צ'רלי? לזה אני לא מוכן להאמין".

"זו האמת, תומר. צ'רלי לא מראה את פניו מהרגע שהבין שתכניתו נחשפה. אנחנו חייבים להאמין".

תומר שתק שוב. הפעם שתיקתו הייתה ארוכה וטעוניה. שחר ודני מצידם לא דיברו מילה והמתינו לתגובתו, שהגיעה לבסוף בקול כבד ועייף. "אני יכול לספוג את הסיפור, ידידי יקרים. כואב לי שצ'רלי פעל נגדי, רק שעברתי דברים גרועים מאלו. מה שכואב לי זה על כל חברי הכנסת העתידיים, כואב לי שכל הפעילים עבדו בחינם", תומר נשמע שקול ורציני, ודני מרציאנו חשב בפליאה שלא תיאר לעצמו שתומר יודע לחשוב על הזולת.

תדהמתו של דני גברה, כשתומר הוסיף: "אני חושב על תכנית חלופית, חברים יקרים. יש לי רעיון מעניין". הוא שתק רגע, חיך ואמר: "גם בלי צ'רלי אפשר להגיע לרעיונות טובים, ואפילו מעולים".

שחר ודני חשו מעודדים ומופתעים ממצב רוחו החיובי של תומר.

”מפלגת מהפך ישראלי ביטלה את הריצה ברגע האחרון”, הידיעה החדשותית המסעירה התגלגלה מפה לאוזן והגיעה גם לעורכי הדין הרפז וסולימאן שמיהרו לעדכן את קלוד.

התדהמה הייתה כה רבה, עד שקלוד התלבט זמן ארוך אם וכיצד לומר לבוס הגדול את הידיעה.

לאחר ארוחת הערב במלון, קרא קלוד לחדר הוועידה לפיליפ דאסטרי ולכל השותפים בסיפור ודיווח להם בפנים מכורכמות על כך שתכנית המהפכה הישראלית לא תצא לפועל.

”זה צ’רלי שאחראי לכל התסבוכת?” שאל פיליפ, לאחר שתיקה ארוכה, בה השתלט ככל יכולתו על רצונו לשאוג על קלוד המסכן.

”לא ברור לי. אני לא יודע”, אמר קלוד, ”איך שזה נראה הרי שתומר ואנשיו בטוחים שצ’רלי הטעה אותם“.

”טוב, אז נלך על המשך התכנית, על העברת הרכוש של תומר. חשבתי לדחות את הסיפור הזה עד אחרי הבחירות, אבל במצב שנוצר לא כדאי לחכות“, הצהיר פיליפ.

”מחר תומר עורך את כנס הבחירות שלו. הוא לא הודיע על ביטול. תרצו לראות את הכנס כאן? אני יכול להעביר אותו לכאן בשידור חי עם תרגום סימולטני“.

הם מחליפים מבטים מהירים, תוהים בינם לבין עצמם אם לקבל את ההצעה. ”ומה הוא יודיע שם? שהכנס התבטל כי הבן שלו החליט לרוץ עם רשימת מועמדים משלו?“ דווירו גיחך בקול.

”אנחנו צריכים ללמוד על האיש הזה, דווירו. כדאי לנו להקשיב לנאמר בכנס“, סיכם פיליפ דאסטרי, אישוניו הביטו לכל הכיוונים. ”אי אפשר לוותר על שמץ של מידע“.

"תקרא לפה את הצוות שלי, קלוד", ביקש דווירו.
 כעבור מספר דקות חזר קלוד בליווי חמישה אנשים.

"שבו בבקשה", הורה להם דווירו.

קלוד נותר לעמוד.

"מה הבנתם מעבודת השטח שערכתם סביב ביתו של המיליונר?" בירר דווירו.

"הרחוב והסביבה מרושתים במצלמות אבטחה", אמר בחור גבוה בעל שרירים מפותחים.

"עזוב, זו לא בעיה עבורנו להתחפש. אנחנו צריכים לחשוב כיצד לבצע את הפעולה".

"והשאלה גם מה אנחנו רוצים להשיג בפריצה לבית של אהרונוביץ, דווירו", העיר פיליפ.

סומק קל הופיע בפרצופו של ברזי דווירו, "אנחנו רוצים לגרום לו להסתלק מהבית שלו, לפחד ולרדת למחתרת כמו עכבר מבוהל".

פיליפ חייך, "התיאור שאהרונוביץ יסתתר כמו עכבר עושה לי טוב כבר מעכשיו", חכך הוא את ידיו.

האולם הרחב מלא בפעילי מפלגת מהפך ישראלי, במקורביו של תומר ובתומכי רעיונותיו.

בשורה הראשונה יושבים המועמדים לכנסת מטעם המפלגה המייצגים את כל גוני הקשת של החברה הישראלית.

אווירת נכאים שוררת באולם החגיגי. פני המשתתפים מביעות אי אמון מוחלט. לא מדובר אפילו בכישלון. ההתמודדות נפסלה מראש.

ברקע מתנגן הג'ינגל התוסס של המפלגה, ושחר תוהה לעצמו מי הוא בעל ההומור שהחליט להשמיע אותו עכשיו.

שירת "תומר מלך ישראל" נשמעת, בעת ששחר עולה לבמה, נוטל את המיקרופון ומתחיל לדבר.

"שלום לכם, חברים יקרים. אני רוצה להודות לכם על כל האהבה שלכם, על השעות שהקדשתם, על הוויתורים שוויתרתם, על הרצון הטוב שלכם."

קולו של שחר נשמע איטי ועייף, בניגוד לתוכן הדברים.

"אני מכיר כמעט את כולכם באופן אישי, יודע שכל אחד מכם מסור לרעיון של 'מהפך ישראלי'. יודע שהאכזבה שלנו היא גם אכזבה שלכם", שחר שותק לרגע, "אני יודע שנמצאים איתנו אנשים שהשקיעו את כל כוחם וזמנם עבור 'מהפך ישראלי'. ליבי אתכם". הדממה שעולה מהקהל נותנת אשליה שהאולם ריק.

"אני מזמין לכאן אדם יקר, את מר נחום שטראוס, לשאת דברים".

סבא של בני שטראוס, המועמד הצעיר של מפלגת 'מהפך ישראלי', עולה לבמה, ידיו רועדות, וחיוך תמידי מונח על פניו.

"שלום לכם, נכבדים יקרים", קולו הסדוק נשמע בחלל האולם, הדממה נעשית כבדה יותר, נראה שניתן למשש בידיים את תחושת ההלם של המשתתפים.

"לדמיון יש כח גדול לרומם את המציאות, לחלום יש אפשרות להתגשם, ולעשייה יש כח לקדם את העולם".

סבא נחומק'ה עוצר לרגע, קולו עולה בהתלהבות, "תמיד אומרים שהמציאות עולה על כל דמיון, ואני רוצה לומר לכם גם שלמציאות יש כח לתת לכל דמיון מקום.

אילו מהפך ישראלי הייתה נכנסת לכנסת, אז הנכד שלי היה חבר כנסת, ואולי עוד חמישים שישים חבר'ה מכאן, תומר היה נעשה אפילו ראש הממשלה, וכל התכניות היו מתגשמות".

סבא נחומק'ה שותק לרגע ארוך, ודבריו מהדהדים בחלל האוויר.

"כעת אין לנו מפלגה לכנסת, החזון של מפלגת מהפך ישראלי הפך לחלום שנמוג. למרות זאת יש אתכם, והרצון שלכם להיות משפיעים, לעשות טוב, להפוך את המדינה - נשאר, והרצון הזה יישאר.

אני מציע לכם להמשיך לחלום, לנסות להגשים.

מזיע לכם ולנו להפוך את העולם לטוב יותר על ידי שנכניס את הכבוד ללב שלנו, ודרכו נכבד כל אדם. לכבד פרושו לתת כובד לשני, לתת מקום לכל אחד.

מפלגת מהפך ישראלי לא תרוץ לכנסת. אך המהפכה שהיא שאפה לעשות יכולה להדהד באוויר ולחולל שינויים בתוך הלבבות. וכשהלב יעשה שינוי - החיים הפרטיים שלנו ישתנו, כך יהיה מהפך ישראלי אמיתי“.

מחאות כפיים סוערות נשמעות, וחיוכים מופיעים סוף סוף על פני המשתתפים. סבא נחומק'ה יורד מהבמה בסיוע נכדו.

”וכעת יעלה לשאת דברים תומר אהרונוביץ, בבקשה“, שחר מכריז בחגיגות, ותומר עולה לבמה לקול צלילי השיר ”תומר מלך ישראל“.

”תפסיקו את השיר הזה, לא מלך ישראל, בבקשה“, קולו של תומר נשמע נסער, ועיניו עצומות למחצה, הוא נראה נרגש.

”שלום לכם, חברים יקרים. אני רוצה להודות לסבא נחומק'ה על דבריו. בזכותו אני כאן עומד על רגלי, ויש לי הכח לתכנן ולהביט קדימה, בלי לחפש אשמים ולעסוק בעבר. מודה לכם על כל מה שאתם. בטוח שהתקופה הזו תהפוך אותנו לטובים יותר על אף שאין לנו התוצאות שביקשנו.

התייעצתי עם העוזרים ועם היועצים שלי מה אפשר לעשות הלאה, איך ניתן לשמר את ההישגים של 'מהפך ישראלי', כך שלא ירדו לטמיון.

המפגש שלי עם סבא נחומק'ה נתן לי להבין עד כמה בני הדור הצעיר אינם מודעים לעולם שחלף. כל אחד שחי בקרבנו, חי הרי את העולם בצורה שונה, מאתגרת ומלאה בעומק אחר, שבני דורנו לא זכו לחוות. למרות זאת ישנם פערי הדורות.

אני רוצה לפתוח את העולם של הדור שעבר לדור הבא, רוצה לגשר בין התרבויות לבין הפערים שנוצרו.

המיזם שלי נקרא 'לכל אזרח יש סיפור'.

והוא רוצה להגיע לכל אזרח במדינה. אנחנו, הכח של מהפך ישראלי, נפעיל מאגר של כל האנשים במדינה שמרגישים שיש להם סיפור לספר. במקביל נזמן אנשי יצירה מכל הארץ, הללו יקבלו פרויקט להפוך את המסרים ליצירת

אומנות, לסיפור ילדים או לסיפור דרמה ומתח, או לכל דבר אחר שאפשר להעביר באמצעותו מסרים.

האמנים יפעלו בשיתוף פעולה עם האזרחים הוותיקים ויעזרו לנו להקים מוזאונים וספריות שיעבירו את העולם התרבותי שהיה פעם הלאה, אל הדור הבא.

המיזם נשמע שאפתני, ולשם הגשמתו אנחנו צריכים את כולכם“.

הקהל מוחא כפיים בהתלהבות, כשתומר מוסיף: “הדברים שאמרתי יוסברו בפירוט בחוברות שתקבלו עוד מעט. תודה לכולכם!”

תומר יורד מהבמה, חש לראשונה בחייו שמשהו טוב קורה לו, וזה קורה עמוק בינו לבין עצמו. בלי קשר לאנשים שסביבו.

פרק 34

צדפת שנת ה'תר"ט (1849 למניינם)

העולם ממשיך להיות צעיר ודינמי, תוסס ומלא מאבקים, אך אני מביט מהצד, חש זקן ועייף.

רוצה לומר תודה לבורא יתברך על כל מה שיש לי, וחש בחכמתי הדלה עד כמה הבורא מנהל את עולמו בדרך משלו, דרך נסתרת מבני אדם.

לאחרונה הזיכרונות שלי לוקחים אותי אי שם, אל ימי ילדותי. נזכר במאורעות הפרטיים שעברתי בתור ילד צעיר החווה את חיי היהודי הנודד. את החיים המוגבלים, לצד התקווה לקבלת האישור לצאת משערי הגטו הצפוף, את הציפייה להגיע לזכויות כאחד האדם.

קורות ימי שזורים בקורות ימי העולם הישן שהתפרק. ממלכות נפלו, צבאות התפרקו ונבנו מחדש, מלכים מצאו את עצמם ללא עם, ועמים מצאו את עצמם ללא מלכים.

אני מוצא את עצמי יושב וחושב. נזכר בדבריו של הסופר היהודי לודוויג ברנה על התעוררות העולם מחדש לאחר מות נפוליאון, ובכינוי שהצמיד לתקופה הזו - 'אביב העמים'. שם סמלי המבטא את הרצון של כל אדם לחוש את האביב בחייו, את הידיעה שאינו מוגבל ושאינו חייב דין וחשבון לאיש מלבד לבורא עולם.

המחשבות מה היה קורה 'אילו' עולות במחשבותי לא פעם: אילו המלכים היו מתחשבים בעם, ולא רודים בו ולוקחים מיסים בלתי אפשריים; אילו האצילים במקום להפגין את עושרם ומעמדם היו מטים אוזן לזעקת העשוקים ונותנים להם מקום בעולם; אילו לאדם הייתה יכולת להביט בתוצאות ולא רק בתשוקות להיות המנצח, לחיות בנוחות, להרוויח, לכבוש.

האם ההיסטוריה הייתה הופכת למשעממת? האם אדם יכול לחיות בלי מאבקים, האם האדם בטבעו חייב את הכישלונות, ואת הניצחונות כדי לחוש סיפוק בחייו? האם ניתן להגיע לתחושת אושר בלי להילחם, בלי להתנשא, בלי רצון להוכיח שאתה בסדר.

האם ניתן להגיע למטרה אחת עליונה, משותפת לבני האדם, והיא להפוך את העולם לטוב יותר, לפורה יותר וליצרני יותר, תוך כדי מתן מקום ביטוי לעצמך ולסביבתך.

אינני יודע אם יש תשובה לסוגיות הללו. העולם ממשיך בקצב משלו, יש אומרים שהדיבורים הנשמעים פה ושם על הרצון לגאול את הארץ הם מסימני הגאולה. יש אומרים שדרכם רוצה התנועה החילונית למצוא ערכים אחרים עבור הנוער במקום חוקי התורה.

בחוץ יש קור פריזאי, שנאת יהודים, מלחמות על זכויות, מאבקי כח המהוללים בחיפושים בלתי נלאים אחר הטוב והישר.

הנבואות יתגשמו יום אחד. והם ימלאו את העולם באור של הבורא. וכשהאור הזה יתגלה - הבריאה כולה תיתן שבח על הכל, וייפסקו המלחמות שבלב, וממילא גם המלחמות של אדם ברעהו.

מה היינו עושים בלי האמונה והציפייה למשיח האוחזות בנו יום יום שעה שעה? אחכה לו בכל יום שיבוא!

”יש לך מכתב“, רוי הגיש לו מעטפה רגילה בלי שם השולח.

”מכתב? מי הביא אותו הנה?“

"אדם אחד הגיע לפה, פניו היו מכוסות. הוא הכניס את המכתב לתיבת הדואר וצלצל בפעמון. עד שהספקתי לגשת לתיבה לקחת את המעטפה, צעק לכיווני שזה חשוב והלך מיד. לא הספקתי לדבר איתו".

"מעניין, נשמע לי חשוב, רוי. כסה את פניך ותפתח את המעטפה, אני רוצה לוודא שלא מדובר במלכודת עבורי".

רוי הביט בתומר מספר רגעים, כשמבטו תוהה. לאחר מכן נענה לו ופתח את המעטפה בזהירות, אחרי שהניח מפית על פניו.

"מכתב, המעטפה מכילה מכתב ותו לא", הפטיר, בעודו הופך את הדף לכל כיוון.

"טוב, תקריא לי", ביקש תומר, מעדיף לשמור מרחק בטוח מהמעטפה.
"אוקי כתוב כאן",

עיניו של רוי התחילו להתרוצץ על פני השורות במהירות.

"כתוב כאן: שלום לך תומר. אני שוחר את טובתך, מעולם לא מעלתי בך. לא ידעתי שהרשימה הוחלפה שוב, כי רשמתי את המועמדים שלך. נאלצתי לרדת למחתרת מסיבות שאיני יכול לפרט".

רוי עצר לרגע לשאוף אוויר, תומר שהקשיב לו בהתעניינות גוברת אמר: "המשך לקרוא".

"אני מבקש ממך לנקוט את כל אמצעי הזהירות. אנא היזהר ככל יכולתך, ותשכור אבטחה. הייתי ממליץ לך לשהות מחוץ לעיר למשך זמן מה במקום מסתור עד שהעניינים יתבהרו. שלך, צ'רלי".

"צ'רלי, הבוגד הנאלח", אמר תומר בבוז, "אתה מאמין לו? אני לא מאמין למילה אחת אפילו".

מכיוון שהתבקש להשיב, שקע רוי במחשבה קצרה, לבסוף הרים את עיניו ואמר: "אני לא יודע אם כדאי לך להאמין או לא. רק ששמירה במצב הזה נראית לי הכרחית".

"תחשוב על זה, רוי, שייתכן שצ'רלי פשוט רוצה לגרום לי לקחת שמירה ולשלוח אלי שומרים משלו. איך אני יכול לסמוך על מישהו במצב החדש? איך אני יכול לסמוך עליך, לדוגמה?"

רוי נעלב. "עלי? אתה חושב שאני נגדך?"

"לא, רק אחרי הסיפור עם צ'רלי אין לי אמון באיש, רוי", נאנח תומר.

"אולי תבקש מפוקי שיעזור לך", הציע רוי כעבור שתיקה קלה, "פוקי הוא הבן שלך. אתה בטוח יכול לסמוך עליו".

למחרת בבוקר ירד תומר בזהירות במדרגות אל הקומה הראשונה ופסע בנחת אל חדר האוכל הקטן המיועד לארוחות הבוקר.

הוא התיישב על כיסאו ונטל לידייו את העיתון, שולח תוך כדי מבט סוקר על השולחן הערוך בטוב טעם.

אפי לא כאן מזה מספר ימים. הוא בא לבקר מדי פעם עם עמית ונפתלי, נוכחותם הצעירה מוסיפה אווירה רעננה לבית השקט, ודברי התורה של נפתלי, בתוספת דברי השכנוע מצד עמית, גורמים לו לשקול ברצינות לשמור שבת.

עמית אף הביא לו חוברת שכותרתה: "אביב העמים".

"מדובר בזיכרונות של סבא רבא שלי, אלכסנדר דניאל. הוא היה עיתונאי והוגה דעות בזמן נפוליאון. אבא שלי הדפיס את דבריו לחוברת בתוספת תרגום לעברית. אפי אמר לי שהנושא אמור לעניין אותך", אמר לו.

החוברת אכן הגישה מידע היסטורי מרתק, והביאה אותו למסקנה כמה חשוב לתת לחשיבה ההיסטורית במה בחיי היום יום, שכן לקורות הימים יש יכולת להפוך את הראייה המצומצמת והיומיומית להסתכלות אחרת, נרחבת ועמוקה יותר.

צ'רלי לא מופיע עוד לעבוד במשרדי סקופ. הוא לא עונה לטלפונים, ונראה לו לתומר שלא ישוב לפגוש שוב בעוזר שנהג להתייחס אליו כאל מלך, והתגלה לבסוף כאויב מר בעל כוונות לא ברורות, שטוב שנחשפו בזמן ומנעו ממנו ליצור כאוס במדינה.

המחשבה שהעוזר הצעיר גרם לו לתעות אחריו בתמימות כה מופלגת לא

נעימה לו, לכן הוא משכנע את עצמו כל העת שייתכן שמישהו איים על צ'רלי או הטעה אותו בכוונה.

שחר גייס עוזר אחר במקום צ'רלי. מדובר בלואי רבסון, אדם ממוצא אפרו-אמריקאי, שהתרבות השונה ממנה הגיע תורמת לא מעט לאווירה במשרדים להיות קלילה ודינמית. קומתו הגבוהה של לואי ומראהו השונה יוצרים דפוס אחר, ומעניקים לתומר ולעובדיו אפשרות להיפרד מהתקופה המתגרת של הבחירות ומהחלומות על כניסה לשלטון, ולהמשיך בעתיד מלא בעשייה מסוג אחר.

כעת יושב תומר ומעיין בכותרות, כשדורי עובד הבית נכנס לחדר האוכל, ובידו הסלולרי העסקי.

"המנכ"ל של 'מרום צמרת' רוצה לדבר איתך בדחיפות", דורי הגיש לו את הטלפון, קד קלות ויצא מהחדר.

"כן, מנכ"ל הנכבד, מה גורם לך להתקשר בשעה זו?" לתומר יש מצב רוח של בוקר חדש, שטוף תקוות וקרני שמש מבטיחות.

קולו של המנכ"ל לא מבשר טוב. "אני לא מבין, תומר. מכרת את 'מרום צמרת' בלי להודיע לי?"

"לא מכרתי". לתומר יש עדיין מצב רוח מעולה.

"העובדים הגיעו לעבודה, וקיבל את פניהם מנהל חדש, בעל מבטא זר ואנגלית עצבנית, תומר".

"חחח... בדיחה טובה, דן. באמת בדיחה מעניינת. וסתם לפעם הבאה תזכור שאני לא אוהב בדיחות מרגיזות".

"תומר, בדיחה או לא בדיחה את זה נגיד אחרי שאתה אומר לי מה לעשות עם המנהל החדש".

"מה ז'תומרת, אם הסיפור אמיתי אתה מזמין לו משטרה".

"כמובן, רק שהעובדים אומרים שיש לו ביד מסמכי מכירה שאתה חתום עליהם".

"עוד יותר טוב, נעצור אותו באשמת זיוף, חוצפה שכזו. ואני מאוד מקווה

שלא מדובר במתיחה, אחרת אני מסלק אותך". תומר טורק את הטלפון ברוגזה ומעיף את העיתון לקצה החדר. רוי נחפז להרים. "עזוב רוי. אילו אנשים יש בעולם. כל העיתונים זה שקר! כולם שקרנים!" מכריז תומר בזעף, ממלא את צלחתו בחביתה ובסלט ירוק.

בהמשך היום מקבל שחר שיחת טלפון נסערת מדני מרציאנו, עורך הדין של תומר. הלה פותח בנימה מבשרת רעות ומצהיר שהאמון הרב שנתן תומר בצ'רלי היה שערורייתי.

"מדוע?" שחר חש שפניו מחווירות.

"טבעת החותם הזו של נפוליאון וכל הבלה בלה של צ'רלי, היו בעלי כוונות הזויות, שחר. נתקלתי בהרבה רמאויות, ותמיד אני מופתע איך יש אנשים כאלה בעולם", נאנח דני, "אתה לא תאמין. תומר כבר סיפר לי מוקדם יותר על השיחה שקיבל ממנהל 'מרום צמרת', זו רק ההתחלה. חברת עבדלקאדר יזמות טוענת, שתומר מכר לה את כל נכסיו, בידיה הוכחות של עסקת סטארט אפ גדולה שתומר ערך. זוכר את קלוד פרנסואה החביב? מתברר שהוא רקח את כל העניין יחד עם צ'רלי בן דודו. ככל שאני משחזר את העניינים אני לא מאמין איך עבדו על תומר בצורה כזו. לא יודע מה ואיך לומר לו".

שתיקה ארוכה עונה לו בתגובה, שחר לא מוצא מילים. דני ממשיך, "בעצם אני חושב שהייתי צריך לנחש שיום אחד זה יקרה. תומר נטה חסד מיותר לעוזר הבוגד".

דמותו העליזה של צ'רלי עולה לנגד עיניו של שחר. "אני לא מאמין שהוא עשה את זה לתומר. תמיד שאלתי על עצמי למה אני לא כמו צ'רלי, מסור ונאמן, יודע לומר תמיד את המילים הנכונות. אתה רוצה לומר לי שהכל היה רק הצגה?"

"זה לא משנה כרגע מה הניע אותו לפעול בצורה שכזו. עלינו לחשוב איך להודיע לתומר שהוא נקי כמעט מכל נכסיו, אם לא מכולם".

”מה נראה לך? הם השאירו לו משהו?”

”כעת המזכיר שלי העביר אלי הודעה שקיבל שיחת טלפון ממשרד עורכי הדין הרפז את סולימאן שגם הבית של תומר נמכר”, אמר דני, ממולל את הדף שהביא את הידיעה בתדהמה.

”תומר יילחם בכל כוחו, אדם שכמותו לא ייתן לעוולות כאלה לקרות”.

”הם יכולים לטעון שהוא סנילי, שחר. שהוא שוכח דברים”, שתיקה קלה השתררה. דני מנסה לעכל את הדברים של עצמו, ”ואתה יודע מה? הם, ואני לא יודע מי זה הם, עשויים לדעת שתומר יילחם, הם עשויים לגרום לו לנזק כלשהו. אני חושב שתומר חייב שמירה מרגע זה ואילך, שחר. אני מצפה שתדאג לו לשמירה”.

לארגן לבוס שלו אבטחה? שחר מצא את עצמו פוסע הלוך ושוב ברחבי קומת המשרדים. תכניותיו של תומר מלאות מעוף ויצירתיות, הוא שואף להפוך את העולם לשדה פרחים ענק, עם בני אדם מחייכים וכדורים פורחים באוויר.

הרכוש של תומר נותן תקווה להרבה אנשים. אם המזימה הזו של קלוד וצ'רלי יוצאת לפועל, אנשים רבים יחוו שאיבדו את האפשרויות שלהם-עצמם. מיזם ”לכל אזרח יש סיפור” חייב את הנכסים של תומר כדי להצליח, והנכסים שלו כבר לא בטוחים כלל.

גם העבודה שלי, מבין שחר פתאום, גם היא מוטלת בספק. תומר לא יצטרך עוזר ברגע שהוא יישאר נקי מרכושו.

העוזר הגבוה ורחב הכתפיים, לואי רבסון, נראה פוסע למולו, חיוכו הרחב חושף שיניים צחורות בוהקות.

שחר מחזיר לו חיוך מתוח. ”הכל בסדר, שחר?” מבטאו הזר מעיר את שחר מהרהוריו.

"הכל לא בסדר, לוואי", משיב לו שחר בחיוך שקופא לפתע. מחשבה מעניינת עולה במוחו. העם ייתכן שלואי הוא... שליח של קלוד וצ'רלי?

"איך ידעת שתומר מחפש עוזר, לוואי?"

"לא ידעתי, סתם ניסיתי את מזלי כאן".

"יפה מאוד", שחר מביט בו בריכוז, חש שהוא צריך הגנה בעצמו. לוואי נראה שרירי וגבוה, ואם כוונותיו לא טובות, כל המשרד חייב אבטחה ומהר.

שחר מחייך שוב, קד קלות, וממהר אל המשרד. הוא צריך להתייעץ עם אדם חכם שבטוח נאמן לתומר אהרונוביץ. שוב התחושה הזו שצ'רלי הותיר אחריו, שלא ניתן לסמוך על איש.

"פוקי אהרונוביץ, הוא הפתרון", ממלמל שחר לעצמו וממהר להתקשר לפוקי.

בנו של תומר מקשיב לנאמר בתשומת לב, חש שהוא רוצה לזעוק בכעס, כשהוא שומע את התיאורים של דני מרציאנו, הנשמעים דרמטיים מפיו של שחר.

"אני מגיע הרגע למשרד, שחר. אל תעשו צעד אחד בלעדי".

פרק 35

“האם כאן אנחנו מוגנים, לדעתך?” שאל פוקי את שחר, קולו נשמע מוזר גם לאוזניו. ההבנה הזו שייתכן שאביו נותר נקי מכל נכסיו, בעוד אינו משער לעצמו שזה המצב, הכניסה אותו למצב הלם קל.

תמיד ידע שאבא שלו עשיר, שכספו אינו מוגבל, ושהוא לא יהיה מוגבל לעולם. הידיעה הזו העניקה לו תחושת ביטחון וכח לצד תחושת ריקנות וחוסר עניין.

עם הזמן למד להכיר בכך שהוא זקוק לפעילות שתמלא את הריקנות שחש ותהפוך אותו לבעל ערך בעיני עצמו. הוא החל ללמוד מקצועות שונים, ובד בבד החל לשאוף להיות עצמאי ולבנות את עצמו באמת, בלי זיופים ושקרים לבנים, כפי שכינה את הפעולות שאבא שלו נקט כדי להרוויח את המקסימום.

כעת הידיעה שייתכן שאבא שלו, החזק והעוצמתי, שידוע לעמוד על שלו ולהיות נדיב לטובת עצמו - אמור לעמוד מול המציאות, כשהוא ריק מנכסיו שנשדדו ממנו לאור יום בהליך חוקי לכאורה, גורמת לפוקי סערת רגשות עזה.

יש לו עניינים דחופים יותר לסדר, שכן הוא מבין שייתכן שאבא שלו, ואולי לא רק הוא, אמור להימצא תחת איום כלשהו.

"אתה רוצה לשתף אותי איך אתה רואה את התמונה?" הצליח לשאול לבסוף את העוזר הנאמן.

"כן. תודה ששאלת. אני חושד בלואי רבסון העוזר החדש".

"האיש ממוצא אפרו אמריקני, הגבוה?"

"כן, ראית אותו?"

"נראה נפיל. מאיפה אבא שלי השיג אותו?"

"אני השגתי אותו. הוא בא לפה וביקש עבודה, אמר שהיה עוזר של שגריר ארצות הברית, ביררתי עליו, וקיבלתי משוב מצוין".

"נו, אז למה לחשוד סתם?"

"אני לא חושד סתם, אחרי מה שקרה עם צ'רלי, כולם חשודים בעיניי, שחר הביט לתוך עיניו, מתגבר על עצמו לא להוסיף ולומר לפוקי: "אפילו אתה".

הסלולרי של פוקי צלצל, "כן, רוי?"

"תקריא לי בבקשה את המכתב", פוקי האזין לקולו האדיש משהו של רוי המקריא לו את המכתב שהתקבל אמש מצ'רלי.

"אני מבין, רוי, מבין ומופתע. מה אבא שלי הגיב?"

"אבא שלך היה מבולבל, פוקי. המצב לא פשוט. אני לא יודע מה לומר לך".

"טוב, תודה". פוקי סגר את הטלפון והביט לתוך עיניו של שחר.

"הסיפור מסתעף. צ'רלי שלח אתמול מכתב לאבא שלי. נראה שכולנו לא מבינים היטב מה קורה כאן".

"מה אתה מציע לעשות?"

"אולי נציע לאבא שלי ללכת למקום רגוע לתקופת מה, ונשכור לכל המקורבים שלו מאבטחים ושמירה. הבה ננסה לעבור את התקופה הזו בשלום".

"יש לך רעיון לאן נציע לו ללכת?"

"אולי למלון קראט בוטיק? מדובר במלון שקט. ובתקופה הזו של השנה גם אין בו הרבה מבקרים. המלון שייך לאבא שלי".

שחר הביט אליו ארוכות ואמר בקול שקט, "היה שייך לאבא שלך, פוקי. גם מלון קראט בוטיק נלקח ממנו בהונאה הזו".

פוקי קמץ את ידיו לאגרופים, "יש חוק וסדר במדינה הזו! אנחנו נתבע את הפושעים לדין. בינתיים נשכור מאבטחים ושמירה צמודה לכל המקורבים, הזמן הוא הגורם החשוב ביותר בכל העניין הזה".

במשך היום הבין תומר לאיטו שזו המציאות. שיחות הטלפון שזרמו אליו מכל הכיוונים הובילו אותו למסקנה שעליו לפעול בנחישות ובמהירות. הוא נכנס לחדרו של שחר בסערה. "שח..." עיניו נפערו בתדהמה, בראותו את פוקי היושב שם, עסוק בשיחת טלפון.

שחר מיהר להציע לו לשבת, חש שרווחה מתגנבת לליבו עם ההבנה שתומר נמצא כבר בעניינים.

"חברת עבדלקאדר יזמות, פוי", ירה תומר בבוז מיואש, "אילו אנשים... שיעבדו, ירוויחו ביושר. מה כל המשחקים האלו? מי עומד מאחורי החברה הקיקיונית הזו?"

"עורך הדין מריו עבדלקאדר. הוא מייצג את נשיא קמילביט פיליפ דאסטרי", ענה לו פוקי, משתדל שקולו יישאר יציב, ונמנע מלהביט אל עבר אביו.

"כעת אנחנו בבעיה נוספת, אבא, אנחנו חושבים שאתה צריך שמירה. יש הסתברות גבוהה שהנוכלים רוצים להזיק לך".

"אני לא מאמין בשטויות הללו, פוקי. אם צ'רלי הנוכל שלח לי את המכתב, זה אומר שהם רוצים לפנות אותי מהבית כדי להשתלט עליו. ייתכן שלא צ'רלי שלח את המכתב אלא הנוכלים בעצמם".

"ויתכן שצ'רלי, הנוכל הראשי, שלח לך אותו. אתה עדיין מאמין בו?" פוקי התחרט כעבור רגע על המילים שאמר. זו לא עת להוכיח לאביו עד כמה שגה בכך שהאמין בעוזר החלקלק שלו.

"רגע אחד, אמרת פיליפ דאסטרי נשיא קמילביט? אתה בטוח?" הזדעק לפתע תומר.

"אתה מכיר אותו?" שחר שעמד עד עתה עם הגב אליהם, משקיף מהחלון, הסתובב בעניין.

"מכיר אותו", תומר מצא את עצמו מחייך בנוסטלגיה, "לפני הרבה שנים התמודדנו על פרס הרקורד העולמי לחדשנות ולפיתוח, היינו בקרב צמוד. עקפתי אותו, כשברגע האחרון ניצחתי על חודו של קול, זה היה גדול", תומר נראה קורן מאושר כאילו הייתה הזכייה עכשיו.

"ייתכן שהוא חיפש דרכים לנקום בך ולהשיב לך על ההשפלה, אבא. אנשים כמוהו לא שוכחים כזה דבר".

תומר שב להווה ונאנח קלות.

"נראה לי שהטוב ביותר שאלך לכמה ימים לבית הנופש שלי בצפון", אמר לאחר רגע של שתיקה.

אפי יושב בכיתת הלימוד, מוצא את עצמו מתווכח עם נפתלי על הסוגיה.

צורת הלימוד הדינמית גורמת לו להבין עד כמה יש בוויכוח יכולת לחבר בין שני עולמות שונים, במיוחד כי הוויכוח הוא על רקע של לימוד, ולא חלילה בגלל מריבה.

התרחשות קלה מתחוללת בפתח הכיתה. כשהוא מביט לראות על מה המהומה, הוא מבחין בשתי דמויות מוכרות ואהובות עומדות בפתח.

אבא שלו, הרב ראובן לוי, ותומר אהרונוביץ.

חיוורון הופיע על פניו, הפתעתו רבה.

הם שני אנשים שונים, אבא שלו ותומר. נראה שלעולם לא יוכלו לחשוב אותו דבר, להתנהג אותו דבר.

אבא שלו שואף תמיד להיות בסדר, שוקל במאזניים של צדק ויושר אמיתי כל מעשה, דיבור ומחשבה.

תומר הוא אדם ספונטני ויהיר, החושב שכל העולם נברא בשבילו, כדי למלא אחר תאוות ליבו ורצונותיו, או בקיצור: אחר האגו שלו.

אבא שלו חושב על התכלית ועל המטרה; תומר חושב על כאן ועכשיו. התכלית מבחינתו היא שכולם יכירו שהוא האדם המושלם. והם שניהם עומדים, עם גאווה בעיניים. הם אוהבים אותו. אפי ניגש אליהם, מבין שלמרות רצונו בפרטיות ובשקט הוא צריך לארח אותם יפה.

“מה אתם עושים כאן?”

“נזכרתי שצריך להודיע לך שלא תוכל לבוא לבקר אותי בבית שלי בימים הקרובים. אני הולך לדירת הנופש שלי, ובביתי יהיו מאבטחים. ואז נזכרתי באבא שלך. אמרתי לעצמי: תומר, אתה נהנה מהבן החדש שלך, למה שאבא שלו לא יינה ממנו קצת? אני מאמין שלאבא שלך יש הרבה שמחה ונחת לראות אותך לומד כאן.”

אפי הפנה מבט שואל אל אביו.

“אני מאושר לראות אותך מאושר, אפי. ואני יודע שרק העולם הרוחני עשוי להעניק אושר אמיתי.”

“הצחקת, אדון לוי. רק סטייק טוב יזכה אותך באושר אמיתי”, אמר תומר בחיוך משועשע, “אני באמת לא מבין את האנשים שמסוגלים ליהנות מעולם רוחני.”

“אולי תנסה, תומר. לא יזיק לנסות”, אמר נפתלי.

ועמית הוסיף: “ניסית לשמור שבת, איך היה?”

“היה סבבה. הדגים עושים לי את השבת, מדובר באי של רוגע בתוך מרוץ החיים. במיוחד התחברתי לקטע הזה שהתקשורת של הדתיים נתנה לי במה”, השיב תומר והוסיף, “הי חבר'ה, אל תצחקו. אני באמת אוהב להיות מפורסם.”

“תתפלא לשמוע, שגם אני אוהב תשומת לב”, התערב אבא של אפי בשיחה. העיניים של כולם הופנו אליו.

“אני גם אוהב את עצמי. אוהב שמשבחים אותי, אוהב להיות במרכז. הרצון להשפיע הוא מניע מרכזי אצל רבים מבני האדם.”

“יפה, אדון לוי. אז מה ההבדל בינינו?” התעניין תומר.

"ההבדל הוא אולי באמונה במטרה. אני מאמין שיש מטרה לכל העולם, אני מאמין שיהיה טוב, וגם עכשיו טוב. אני מאמין בבורא".

עיניו של תומר נעשו מצומצמות, כשהוא בוחן תוך כדי את הדברים בינו לבין עצמו, "ואני אוהב את עצמי, לוי. את עצמי בלבד. אני מציע לך להתקדם אלי. תתחיל לאהוב את עצמך ולזכור שיש גם אותך, ולא רק את המטרה. אני אזכיר לעצמי שיש גם מטרה. ככה כל אחד יקבל את האיזון שלו".

הרב לוי הביט לעברו וחייד, "האיזון הוא בעצם דרך האמצע, תומר. אמרת דבר גדול. יש הסבר על התפילה 'לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר ובגלוי', שקודם אתה צריך לבנות את האישיות שלך, וכך תוכל להגיע ליראת שמים אמיתית. אני הייתי מגדיר זאת שכדי להיות חרדי טוב, אתה צריך להיות חילוני הגון וטוב".

"להיות חילוני טוב? מה פירוש?"

"חילוני, איך שאני רואה זאת, זה כינוי לחיי חולין. האדם לא נולד חרדי, תומר. חז"ל אמרו שיצר לב האדם רע מנעוריו".

"לא חשבתי על זה, אדון לוי. זה מעניין להיכנס לתוך המחשבות של החרדים. מרתק אותי מאוד".

"אני יכול לומר משהו?" שאל נפתלי, והמשיך מיד, "אין כזה דבר 'מחשבות של חרדים'. התורה מעודדת כל אדם לפתח את האישיות שלו, בתוך גבולות ההלכה והמוסר, כך שממש לא הייתי מגדיר זאת שכל החרדים חושבים אותו דבר".

"תומר נעלם, את העניינים מנהלים עבורו עורכי דינו וחברת האבטחה ששכר. הם מתעמתים עם המנהלים שלנו. לא יהיה מנוס אלא לפנות להמשך התכנית ולהציג את מסמכי המכירה בבית המשפט", הודיע פיליפ לבריז'ו. השניים ישבו בחצר המלון ושאפו אל קרבם את ניחוח הפרחים המלווה בריח קל של מים רעננים שעלה ממזרקה האורות שעמדה בסמוך.

"עורכי הדין הרפזו וסולימאן כבר אמרו שזה צעד מתבקש. רק לבית המשפט

תהיה אפשרות להוציא צו מאסר לתומר ולעקל לו את הרכוש. הסכמים וחתומות צריך לקיים", השיב בריז'ו בגיחוך קל.

"מדובר במשימה מכריעה, בריז'ו. ז'אן, תקרא לפה את קלוד. אני רוצה לסכם איתו את הצעדים העתידיים שלנו. אני לא רוצה לתת לתומר לנצח אותי גם בסיבוב הזה. מספיק התרגיל שעשו לנו בבחירות לבית המחוקקים הישראלי".

"להזכירך - אנחנו עשינו את התרגיל, פיליפ", קולו של בריז'ו הצטלצל בצחוק קולני. פיליפ הצטרף אליו.

פרק 36

תושבי השכונה, עשירים בורגנים החיים בתוך בועת זהב, לא הקדישו תשומת לב מיותרת לתכונה הקלה שנרשמה בבוקרו של יום ברחובותיהם השקטים. אנשי האבטחה המסיירים במקום מדי פעם, דווקא הקדישו תשומת לב לפועלי העירייה שעבדו בקטע רחוב ספציפי, ליד ביתו של אהרונוביץ.

"הי, אתם. מי נתן לכם אישור לעבוד כאן?" התעניין שומר מסיירת השכונה, סוקר אותם מתוך ג'יפ צבוע בלבן.

"אנחנו לא מפה. מנהל עבודה שלח אותנו לסדר כאן תשתית", הסביר אחד העובדים במבטא ערבי.

"אני מבין. פה זו שכונה חשובה, לא נכנסים לכאן סתם, בלי אישור", חיקה המאבטח מבלי משים את הדובר אליו.

"יש לנו אישור", הסביר הפועל, בעוד שאר חבריו עסוקים בקטע הכביש, פניהם מוסתרות באמצעות קסדות עבודה.

ארז המאבטח סקר אותם בדקדקנות, עיניו המיומנות קלטו אוזניות זעירות המסתתרות מתחת לקסדות. אם איננו טועה לאחד הפועלים יש מבנה גוף של מתאמן אובססיבי.

"למה אתה נוסע? תבקש לראות אישורים", אמר מאיר, איש ביטחון נוסף שישב לצידו.

"זה לא בשביל שנינו, מאיר. או שיש להם אישורים או שלא. אם אין אנחנו בצרות. שמתי לב שהם לא פועלים רגילים".

מאיר שרק לעצמו קצרות. "לאן מכאן?"

"נתרחק משדה הראייה שלהם ונזעיק תגבורת".

לאחר שג'יפ האבטחה התרחק, התנהלו בין הפועלים חילופי דברים זהירים, הם ידעו שמצלמות האבטחה לא מכסות את המקום בו בחרו לעמוד. למרות זאת העדיפו להתיעץ על המשך הפעולה, תוך כדי העמדת פנים שהם ממשיכים בעבודה.

ז'אן הגבוה תקשר עם הפועל בערבית, "מה הם רצו?"

"רצו לדעת אם יש לנו אישורים, אמרו שזו שכונה חשובה, ואי אפשר להיכנס לעבוד כאן ככה".

"מה אחר כך?"

"לא דיברו, נסעו מיד".

"אנחנו בצרות, אם כך. נראה שהם חושדים במשהו. תוך כמה דקות המאבטחים באים לפה עם תגבורת".

"מה נעשה?"

"אני ופרדיננד ניכנס לתוך החצר של אהרונוביץ דרך הפרצה מאחור. הרכב של העירייה יבוא מיד לאסוף אתכם, רק יוסוף ואחמד יישארו".

ז'אן דיבר במהירות לתוך אוזנייה, תוך כדי שהוא נצמד לגדר המקיפה את הווילה של אהרונוביץ ופוסע בצעדים חתוליים, פרדיננד בעקבותיו.

רכב של עיריית ירושלים הגיע חרישית, שאר האנשים נבלעו בתוכו.

כעבור חמש דקות, כשהגיעו אנשי האבטחה בליווי תגבורת, הם נדהמו לראות שני פועלים, שהסבירו שהחברים שלהם סיימו את העבודה והלכו להם.

ז'אן השתחל פנימה ראשון, אחריו פרדיננד.

"תומר אהרונביץ נמצא כעת במשרדי סקופ. למרות זאת נמצאים כאן העובדים שלו", דיבר ז'אן כמו לעצמו, עיניו בולשות לכל הכיוונים, נתקלות בדלת המובילה אל המטבח.

"אנחנו שפים מצרפת. באנו להסביר איך מכינים אוכל צרפתי, תומר הזמין אותנו", אלתר ז'אן במהירות סיפור.

"אתה שף, אני העוזר שלך".

"יש לנו בגדים של פועלים, אני מקווה שהסיפור שלנו יישמע אמין", ז'אן נעמד לרגע, סוקר את בגדיהם.

"לא, זה לא יהיה אמין. נגיד שאנחנו שליחים של שף צרפתי. ושהוא רוצה לדבר עם תומר אהרונביץ".

"יפה, פרדיננד. הברקת", ז'אן התיישר, ניער את בגדיו כדי לשוות להם מראה סביר, פרדיננד עשה כמותו.

במטבח ההמולה רבה, עובדי המטבח היו עסוקים בעבודתם, ולא התייחסו לז'אן ולפרדיננד כלל. השניים חשו תחושת רווחה, בעודם מנסים לעשות את דרכם אל הדלת האפורה המשמשת למעבר בין המטבח לביתו של תומר.

ז'אן פתח את הדלת בזהירות, שולח מבטים בוחנים לכל כיוון. השטח ריק. הוא השתחל פנימה, אל מסדרון קצר שהוביל לחדר אוכל קטן ומשם לחדר אוכל גדול ומפואר הרבה יותר.

אוזניהם קלטו חילופי דברים בין עובדי הבית ששוחחו בעברית מהירה. ז'אן מיהר להסתתר בין עמוד לקיר, פרדיננד מצא את עצמו מתכופף ועומד לצדו, צמח מרשים מסתיר אותו.

"הצלחנו להיכנס, מה הלאה?" שאל פרדיננד את ז'אן בדיבור מהוסה.

"לא ידענו שזה יהיה קל, ולא הצטיידנו בהתאם", אכזבה מסתמנת בקולו של ז'אן.

"טוב, נצלם כעת את הבית, כדי להראות לדווירו הוכחות עד היכן נכנסנו. נחזור לכאן מחר בשעה הזו", הציע פרדיננד.

ז'אן מיהר להסכים לדבריו. הם פילסו לעצמם דרך ליציאה בזהירות רבה.

"לא להאמין שככה המיליונר הישראלי מתנהל, בלי אבטחה מינימלית", אמר ז'אן לנהג שבא לאסוף אותם. "דרך המטבח אפשר להיכנס בקלות מפתיעה".

למחרת עשו את דרכם ז'אן ופרדיננד שוב במסלול הרחוב, ז'אן לבוש בגדי שף, ופרדיננד נראה כעוזרו. הם יצאו מרכב השרד שהביא אותם והקיפו את הווילה מנסים לגשת אל הפרצה בגדר.

"לא יכול להיות, הכל חסום כאן", ז'אן בחן את הסביבה בעיון, מתפלל לראות שכל כך מהר טופלה הפרצה.

"ננסה להיכנס דרך השער", הציע פרדיננד, שבטבעו נהג להסתגל במהירות לכל מצב, מפתיע ככל שיהיה.

"לצלצל בפעמון שבשער?"

"לא יזיק לנסות".

הם ידעו עד כמה הבוסים שלהם מייחסים חשיבות לפעולה הזו, והחליטו בליבם לעשות הכל להצלחת המשימה.

לאחר שצלצלו בפעמון, נשמע קול הבוקע מהאינטרקום. "מי זה?"

"אני שף ז'אן, וזה עוזר שלי. באנו לפה בהזמנה", ז'אן דיבר אנגלית בקול איטי, מנסה להישמע ברור ככל שניתן.

"חכה רגע", עובד הבית נראה פותח את הדלת ויוצא אל החצר, פוסע לכיוונם. עיניו של ז'אן סקרו במבט מהיר את החצר, קולטות את סדרי האבטחה הקפדניים שלא היו פה אתמול.

הוא שאף אוויר באיטיות, מנסה להירגע, ותוך כדי לתכנן במהירות את המשך צעדיו.

"מי אתה? אמרת שף ז'אן? אני דורי". עובד הבית סקר אותו מכף רגל ועד ראש.

"כן, אני שף ז'אן, בעל הבית הזמין אותי לבוא לפה ללמד את העובדים

במטבח איך להכין מעדני גורמה מהמטבח שלנו", אמר ז'אן, בעוד פרדינגד מסלסל בשפמו הארוך המעוגל בקצהו, מפגין נינוחות וביטחון.

"לא קיבלתי הוראה להכניס לכאן שף, מיסטר", התנצל דורי, מבטו מביע חשדנות.

ז'אן צחק צחוק עצבני, "תברר. אולי זה הפתעה של הבוס לגברת, אולי לכן לא אמרו לך. תשאל את הבוס שלך, אני עולה הרבה כסף. הולך מכאן, אבל את הכסף אני מקבל, מיסייה".

דורי שלח מבט אל הווילה, מתלבט בינו לבין עצמו.

"חכו כאן, אני הולך לשאול את תומר".

"לא שואל אף אחד. אנחנו לא מחכים כאן בחוץ. אני הולך, מיסייה. בוס כועס עליך".

תומר עשוי לכעוס עליו אם לא יכניס אותם? דורי לא בטוח. התגובות של תומר לא צפויות, ולאחרונה הוא גם לא מתעניין באוכל, דבר שמעמיד בסימן שאלה את נכונות הדברים של השניים.

"אתם לא הולכים לשום מקום", דורי החליט כעבור רגע שלא יכול להיות כל סיכון בז'אן ובעוזרו. הוא פתח את השער, שולח מבטים אל עבר שני המאבטחים שהוצבו מחוץ לוילה, מנסה לזכור את שמותיהם, ולא מצליח.

"הי, אתם המאבטחים, בואו לפה", החליט לקרוא להם בכל זאת.

אחד מהם התקרב במהירות. "כן?"

"יש כאן שף ועוזר שלו. אני מכניס אותם למטבח. הם טוענים שתומר הזמין אותם".

המאבטח סקר אותם היטב. "זה מקובל שתומר מזמין שפים בלי להודיע לעובדי הבית?"

"לא קרה מעולם, למרות זאת הם טוענים שהם עולים הרבה כסף, ושתומר יכעס אם ישמע שלא הכנסנו אותם".

"אנא המתינו. אני מברר עם האחראי על האבטחה".

"אנחנו לא ממתינים. אנחנו הולכים", אמר ז'אן, מבין מרגע לרגע שהמשימה

הפכה מסובכת, ואפילו בלתי אפשרית, הוא מיהר להתקשר לנהג שהמתין להם בהמשך הרחוב, "בוא לפה עם הרכב, פייר, אין טעם שנתעכב כאן". הם לא המתינו לתגובתו של דורי ומיהרו לצאת החוצה. דורי הביט בהם ארוכות. המאבטח הוא זה שהזכיר לו שעליו לנעול את השער היטב לאחר שיצאו ולשאול את תומר אם הזמין את השניים.

"יש לו אמצעי אבטחה קפדניים, ועובדי הבית חשדנים מאוד", אמר ז'אן לפיליפ דאסטרי, "ייתכן שהם כבר מתחילים לחפש אחרינו. הם דרוכים כמו קפיץ. נראה שיש להם מידע, או שעוררנו חשד אתמול".

פיליפ חשב לרגע ארוך, "הם לא יוכלו להשיג אותנו, הרכב שייך לחברת השכרה, והשארנו שם פרטים בדויים. אין מקום לחשש. ייתכן שהביקור השיג את המטרה שלו. כשאתה גורם ליריבך לחוש חוסר ביטחון, עשית צעד ענק", סיים בהתפלספות את משנתו.

"ברור שלא הזמנתי שף, דורי. אין לי ראש לזה", תומר לא נראה במיטבו. התקופה האחרונה גרמה לו להבין עד כמה השליטה אינה בידיו, ועד כמה צדק נחום שטראוס בדבריו.

"זאת אומרת שהם באו לפה כדי להסתנן לתוך הבית? היינו צריכים לעצור אותם", אמר דורי, נזכר בדמויותיהם החביבות והציוניות מעט של השף ועוזרו.

"מה שהיה היה, דורי. נתקדם הלאה. המיזם שלי 'לכל אזרח יש סיפור' מעסיק אותי מאוד, אנחנו מתקדמים, המיזם זוכה לתהודה גדולה מאוד".

"כל המיזמים הללו לא מבזבזים לשווא את הונך, תומר?" העז דורי לשאול. תומר שתק לרגע בהפתעה. "אנשים לא מבינים למה אנשים כמוני צריכים

'לסובב' את מערכת החוקים של המדינה, דורי", נאנח לבסוף, "הרי בכסף שלי אני עושה רק טוב לאנשים. מה מפריע למדינה שאני שולט במשק. לא מדובר פה בשליטה סינית או אמריקאית. אני ישראלי! המדינה צריכה לעודד השקעות של בעלי הון ישראליים. מה שהיא עושה רק גורם לנו לברוח מכאן להשקעות זרות. אני אוהב את הארץ שלנו ומאמין בה, זו הסיבה היחידה שאני סופג בשקט את כל ההתנהלות הזו".

"כל הכבוד! תומר", דורי לא הבין על מה תומר מתלונן, למרות זאת הוא חש הכרת הטוב לאדם הנדיב העומד מולו, המתאר עד כמה השאיפות שלו נאצלות.

"תודה, דורי. משמח לראות שיש אנשים שמעריכים אותי. הלוואי שגם השופטים יתחשבו בכוונות הטובות שלי, ולא יחפשו כל הזמן מה לא בסדר".

פרק 37

תומר לא מחבב את השהות בבתי המשפט בלשון המעטה. למרות זאת הוא הגיע לדין המיוחד שהתנהל סביב המכירות של נכסיו. עורכי הדין שלו יעצו לו לדלג על הדין, אמרו לו שטוב יעשה אם ישאיר להם את העבודה. הוא חש שעליו להיות קרוב לזירת ההתרחשות, ולא לתת לפושעים הללו לקחת לו את רכושו במרמה.

כל התקופה הזו, ובעיקר הנוכחות של המאבטחים הנמצאים סביבו, לחצן הקריאה לעזרה ששחר חייב אותו לענוד על זרועו והטלפונים התכופים מפוקי, שבירר כל העת שהכל בסדר איתו, הזכירו לו ללא הרף שהסיפור עדיין לא ברור, ושהם נמצאים בעיצומה של התרחשות משמעותית.

וכעת, בבית המשפט, באולם הדיונים, עורכי הדין הרפו וסולימאן שלחו לעבר תומר מבטים בוחנים, כמו רוצים לדעת מה עובר בימים אלו על המיליונר שנראה שאיבד את כל נכסיו. הטענה המרכזית עליה הם מתבססים היא, שתומר ידוע כאיש הפכפך שנוטה לשכוח דברים, יש להם דוגמאות מוצקות ועדים לעניין, כמו ציטוטים סותרים המציגים אותו כאדם בלתי אמין.

השופט נתן אפשרות דיבור לכל הצדדים, ולאחר מכן הכריז על הפסקה. סולימאן ביקש את רשות הדיבור לפני ההפסקה, "כבוד השופט, אנו מבקשים לזרז את התהליך. לא ייתכן שאדם יחתום על מסמכים, יפזר חתימות, ובסוף לא יעמוד בהסכמים בצורה שכזו. העם סבל מספיק מהתנהגותו התמוהה

של האיש בעת מסע הבחירות וביטול הריצה של מפלגת מהפך ישראלי המבטיחה".

תומר הביט לעברו בעיניים בורקות מחרון, והפנה מבט שואל אל עורך דינו מרציאנו. "עדיף שלא נתעמת איתם כעת, תומר", השיב לו זה, "השופט לא יאהב את הוויכוח דקה לפני ההפסקה".

תומר הנהן בראשו וישב, מליט את ראשו בין כפות ידיו. "אנו דורשים לראות את המסמכים החתומים", אמר דני מרציאנו, "יש כאן זיוף, אני בטוח!"

"המסמכים אינם מזויפים. יש לנו אישור שטביעות האצבע של תומר נמצאו על המסמכים, בנוסף לחותמת הייחודית שלו, בבקשה". עורך הדין סולימאן הגיש לדני את אחד המסמכים. החתימה של תומר מתנוססת, לצד החותם המרגיז של דיוקנו של קיסר צרפתי.

"החותמת מקורית לחלוטין", מלמל דני, חש שהמסמך מיטשטש מול עיניו. הם עשו עבודה מצוינת. "צ'רלי העוזר הבוגד עשה עבודה טובה", מלמל לעצמו. שנייה לפני ההכרזה החגיגית מכס השופט. "אחרי ההפסקה נשוב", סיכם השופט את הדיון ויצא מהאולם בפנים חמורות סבר.

לדיון הבא, אחרי ההפסקה, הופיעו באולם בית המשפט שני אנשים הנראים שומרי מצוות. האחד, צעיר גבה קומה בעל זקן קצר ומחודד, כובע קסקט ועיניים ערניות. הוא עשה רושם של אדם סקרן. מלווהו, צעיר ממוצע קומה, הקפיד לסקור את הנוכחים בחשש סמוי ושידר ללא מילים את הלחץ שחש. בפתח הדיון קם הצעיר בעל הקסקט ואמר: "אם יורשה לי, כבוד השופט, לומר מספר מילים".

"מי אתה?" שאל השופט.

"יש לי מידע שעשוי לשפוך אור על הפרשה", אמר האיש, "בבקשה".

מהומה קלה התחוללה באולם הדיונים. ברור לכולם שחברת 'עבדלקאדר יזמות' עומדת לצאת, כשידה על העליונה, כך שההפתעה הבלתי צפויה מערערת באחת את הציפייה הבלתי מורגשת התלויה בחלל אולם הדיונים.

עורכי הדין הרפז וסולימאן דיברו ביניהם בהתרגשות והתייעצו עם הנציגים של פיליפ. דני מרציאנו שאל את תומר אם הוא מכיר את הדובר, תומר ענה שאינו מכיר אותו, אך מצידו כדאי לאפשר לו לדבר.

"הדתיים מחפשים אמת", אמר, "ואני יודע שהאמת בצד שלי".

השופט דפק בפטישו על השולחן וביקש שקט.

"אם אינך רשום בתור עד, ואינך שייך לתביעה או להגנה, לא תוכל לדבר", פנה השופט אל הצעיר.

דני מרציאנו הביט בו שוב, הוא נראה לו מוכר.

"הוא יכול לדבר, הוא שלנו", אמר.

"אתה מכיר אותו?" שאל עורך הדין הרפז.

"הוא יפתח את פיו, ונשמע מה יש לו לחדש", לא ענה לו עורך הדין מרציאנו על שאלתו.

השופט נתן את אישורו, והאיש עלה לדוכן.

"כבוד השופט, עורכי דין וקהל נכבד", פתח בקול רם.

תומר הביט בו בעיניים פעורות לרווחה, אחר נרכן לכיוונו של שחר, "הקול שלו נשמע לי מוכר", אמר לו נרגשות.

"שקט בבית משפט!" קול הפטיש המשפטי הדהד.

"אני יכול להמשיך?" האיש הביט בתומר, בעודו מחייך חיוך רחב, הוא דיבר במהירות, "אפשר לדעת שהמסמכים לא אמיתיים, כבוד השופט. בשביל זה צריך לעיין היטב בדיוקן של החתימה. החתימה המקורית של תומר היא אמנם עם דיוקנו של קיסר צרפתי, רק שתווי פניו שייכים לתומר. ואילו במסמכים של עבדלקאדר יזמות יש את דיוקן פניו של נפוליאון בונפרטה, הקיסר הצרפתי. וזו הוכחה ניצחת שהמסמכים מזויפים!"

פרצופו של תומר העלה סומק. הוא קם ממקומו וקרא בקול נרגש: "מי אתה?"

"האם יורשה לי לדעת מה שמך?" שאל השופט בניסוח אחר.

"שמי צ'רלי פרנסואה, כבוד השופט. הייתי העוזר של תומר. סלח לי, אך אני חייב ללכת".

"חכה רגע, אני רוצה לשאול אותך מספר שאלות", קם עורך הדין סולימאן ממקומו.

"העדות שלך לא מתקבלת, אם אתה לא נשאר", צעק לעברו גם עורך דין הרפז, לאחר שעורך הדין מריו עבדלקאדר לחש לו מספר מילים, מנסה לחסום את המעבר בגופו.

אבירם, המלווה של צ'רלי, ניגש אל צ'רלי, כמו רוצה להגן עליו משאלות ומחקירות. בכל זאת הנוכחים שלחו לעבר צ'רלי שפילס את דרכו ביניהם שאלות כדוגמת: "אתה דתי עכשיו?" "למה לא רואים אותך?" שחר קרא אחריו: "אל תלך בלי להשאיר מספר טלפון".

צ'רלי נראה מתוח ודרוך, "עשינו טעות שבאנו לכאן, הייתי צריך להתקשר לתומר, רק שחששתי שהוא כבר לא מאמין לי".

אבירם הביט לכל כיוון בחשש, מבחין באחד מעורכי הדין של "עבדלקאדר יזמות" יוצא מהאולם בריצה.

היה זה מריו עבדלקאדר שקיבל שיחת טלפון שדרשה ממנו לפעול במהירות. הוא השתחל מחוץ לאולם, מתחמק במהירות ורץ לכיוון הרכב שהמתין לו.

"אני רוצה לדעת היכן הוא מתאכסן", פיליפ ישב כל העת ועקב אחרי המשפט דרך אוזניות שתרגמו לו את הנאמר שם. קולו, שנשמע כעת צרוד ורווי משטמה, גרם למריו לתחושת צמרמורת קלה, "החבר'ה של ברז'י דווירו בדרך לכאן. בינתיים אנחנו נתצפת על היציאה ונדאג לא לאבד אותו".

כעבור מספר רגעים הופיעו צ'רלי ואבירם בפתח. הם הביטו לכל הכיוונים ונראו מאוד לא בטוחים בעצמם.

שתי מכוניות התקרבו. "הם הגיעו בדיוק בזמן, מריו. תתקשר לדווירו ותסביר לו מה עליהם לעשות. והקפד שקלוד לא ידע מילה על כך. יש לו סנטימנטים של קרבת משפחה כלפי צ'רלי. והוא רגיש מדי. קלוד נכשל בגדול!" הוסיף פיליפ בקולו איטי.

"שים לב, צ'רלי. אתה רואה את הרכבים כאן? היושבים בהם לא מוצאים חן בעיני".

צ'רלי התבונן ברכבים, והשמיע תגובה שנשמעה כשריקה דאגנית.

"ננסה לברוח? איך הסתבכנו, איך?" המשיך אבירם לומר, מבין שהוא מנהל בעצם דיאלוג עם עצמו.

"תומר כבר לא מעניין אותם, החתימות המזויפות מסבכות אותם כמו שצריך. גם אתה לא מעניין אותם, אבירם. אני המטרה שלהם".

"אז מה אתה מציע?"

"לך לתחנה כאן בהמשך, ניפרד שם, ואני אמשיך הלאה. בתחנה יש הרבה אנשים, הם לא יעזו לפגוע בך. תשתדל שלא יעקבו אחריך, אם כי אתה לא צריך לדאוג, הם לא ישקיעו בך יותר מדי".

"ואתה?"

"אני כבר יכול להסתדר".

"איך?"

"בלי שאלות, אבירם. רק תקפיד ללכת בדרכים עוקפות, למקרה שהם ישאירו לך צל".

אבירם התפלא שאינו חש כל פחד. מסתבר שככל שאתה נחשף לרגש לא נעים, מודע אליו ומצליח להתעמת מולו, אתה זוכה להשלים איתו ולגלות שזהו בסך הכל רגש, שניתן לשינוי חיובי. הוא מוצא מחסה בתחנה ועוקב אחרי דמותו של צ'רלי, מתפלל עבורו.

כשצ'רלי התחיל ללמוד ולהשלים מידע על היהדות, נוכח אבירם לראות עד כמה מדובר באדם מפתיע ומבריק. הבנתו המהירה והחיבה שלו למשפטים חכמים היו חוויה מעניינת.

צ'רלי פסע בצעד מהיר ואחיד, משתדל לא להביט לאחור. הוא נמצא כאן בכביש מרכזי, אנשים רבים סובבים אותו. למרות זאת יש סיכוי קל שהם יצאו אליו עכשיו. הוא התלבט קלות מה לעשות.

בצד ימין עמד בניין גבוה, עליו מתנוסס סמל של קופת חולים כלשהי. הוא

נבלע בתוכו, מביט לכל הכיוונים. אם יעלה במדרגות, הוא יגיע לקומה השנייה, רק שספק גדול אם יהיה לו שם פתח מילוט.

הוא מחליט ללכת הלאה, ישר, אולי יצא מהמבנה דרך יציאת החירום. למרבה האכזבה, גם הרודפים אחריו חשבו כנראה על הרעיון הזה, הוא מציץ החוצה דרך הדלת האחורית, רואה מספר גברתנים רצים אל מאחורי המבנה.

צ'רלי שב אל המרפאה וחשב בדעתו מה הלאה. אם ילך לפי דמיונו הקודח, הרי שהוא אמור לקפוץ מגג אל גג, או להתחפש לליצן, למשוך תשומת לב, וכך העוקבים אחריו לא יוכלו לפגוע בו.

צ'רלי מחייך לעצמו בלעג, כשהרעיונות הללו חולפים בראשו ביעף. הוא חושב על פתרון שעשוי להועיל לו, ונזכר שלאחרונה שמע הרבה על חשיבותה של התפילה. אז הוא מתפלל לה'. הודף תוך כדי בקשת סיוע מהבורא את המחשבות הציניות שצצות בראשו.

הוא מביט סביב, המרפאה מתנהלת בשאננות של שעות הבוקר המאוחרות. יהיה פסטורלי מאוד לראות את השליחים של פיליפ דאסטרי נכנסים פנימה. הסלולרי שלו כבוי מאז החליט לברוח ולהסתתר בשכונה הקסומה. הוא מונח בכיסו תדיר, צ'רלי נצמד לבית מרקחת, שומר קשר עין עם הרוקח, ותוך כדי כך מפעיל את הנייד.

בקוצר רוח הוא ממתין עד שהטלפון מסיים את ההפעלה. הוא חושב למי לחייג.

"שחר? בבקשה בלי התלהבות ובלי בלגן. אני צריך את העזרה שלך דחוף".

"צ'רלי? זה אתה?" שחר רוצה לצווח בהתרגשות, אך בגלל האזהרה של צ'רלי, תגובתו מביעה איפוק.

"כן. אני כאן בקופת חולים בהמשך הרחוב של בית המשפט. האויבים של תומר עוקבים אחרי ומכתרים את המבנה. תעשה משהו, בלי משטרה ובלגן".

"לשירותך, אדון צ'רלי, תוך מספר דקות אתה משוחרר לנפשך".

"רק תפעל בזריזות, אני חושש שהם יפרצו פנימה".

ידידיו בתקשורת של תומר מוכיחים עד כמה הם יודעים להתגייס לעזרה; תוך מספר דקות עולה שחר לתחנות הרדיו ומודיע בקול חגיגי שתומר

אהרונוביץ המיליונר החליט לתת לציבור הפתעה. "תומר ביקש שכל מיטיבי הלכת הנמצאים באזור מתחם בתי המשפט ייכנסו למבנה קופת החולים ברחוב ארזים 9. פיזרנו שם מאות כרטיסי ביקור מיוחדים על הרצפה בקומה השנייה. על כל כרטיס שתביאו - תקבלו מאתיים שקלים, אתם יכולים להגיע למאות שקלים. רק תמהרו, כי תוך עשר דקות המבצע מסתיים. מי שממהר מרויח!"

"צ'רלי? תוך כמה דקות מגיעים אליך עשרות צעירים נלהבים. אני צריך שתפזר על הרצפה בקומה השנייה כרטיסי קופת חולים. אני סומך עליך".

"מה אעשה עם כל הצעירים האלו? נצא להפגנה?"

"תאסוף יחד איתם את הכרטיסים, ניתן לשער שהנהלת הקופה תזמין משטרה, וכך תוכל להתחמק בחסות המהומה".

צ'רלי כמעט פרץ בצחוק. "נראה אם התכנית שלך תצליח", אמר כעבור שתיקה קלה, בעודו מפזר את הכרטיסים שאסף מעמדת המזכירה ברחבי הקומה השנייה.

דבריו של שחר התבררו כנכונים. תוך מספר דקות נראו עולים לקומה השנייה של הקופה המוני צעירים נלהבים. צ'רלי בחן בפליאה כיצד הם אוספים כרטיסי ביקור בהתלהבות, בלי להבחין שמדובר בכרטיסי ביקור רגילים.

ההתלהבות לאסוף כמה שיותר כרטיסים גרמה לוויכוחים קולניים, שהובילו להתכתשויות. המהומה שיצרו הביאה את מנהלי הקופה להזמין משטרה. מספר נידות משטרה הגיעו למקום. צ'רלי נמלט יחד עם הקהל הרב שיצא איתו, מוצא את דרכו בדרכים לא דרכים אל דירתו החדשה.

אפילוג

שוב משפט, שוב שופטים חמורי סבר, אולם דיונים ועורכי דין.

הפעם ביקש תומר שרק עורכי הדין מרציאנו ובלומנטל ילוו אותו. הוא רצה להיות לבד, בלי קהל תומכים ואוהדים.

להיות לבד מול עצמו, מול התוצאה.

נזכר ברגעי הקראת גזר הדין במשפט שהתנהל לפני קצת פחות משנה, בהופעתו הדרמטית של צ'רלי שטרף את כל הקלפים, כשהציג את השינוי בין הדיוקן שבחותמת, נזכר בחקירה שנפתחה נגד חברת עבדלקאדר יזמות והעומדים מאחורי הניסיונות לקחת את רכושו בעורמה.

וכעת - באולם הדיונים - השופטים התעלמו ממבטי הכעס והאיבה הגלויים של תומר, שלא טרח להסתיר את זעמו, כשאלה לא קימצו במילים ובתיאורים על דעתם ודעת עולם המשפט על אנשים שפועלים בדרכים בלתי הגונות.

"האם השופטים מוכנים להתחייב שהם פועלים תמיד בהגינות וביושר? שהם מעולם לא סובבו את המערכת, או שיקרו? שהם אף פעם לא ניסו לקבל דבר במרמה? האם הם מלאכים שהם ככה שופטים אותי?" שאל תומר במרמור, כשהם יצאו משערי אולם הדיונים, לאחר שגזר הדין נפסק ברוב קולות: "מאסר של שנה בפועל וחצי שנה על תנאי", הקריא השופט בקול צלול.

"עדיף לא לדבר כאן דיבורים שכאלה, תומר", אמר לו דני מרציאנו, בעוד

יורם בלומנטל מהנהגן בהסכמה, "בבית תדבר מה שאתה רוצה. ולפי דעתי יצאת בזול".

"שנה מאסר זה עבורי מאוד ביוקר", הודיע תומר, "אני רק מעודד את עצמי שהצלחתי להציל את רכושי מידיו של דאסטרי הנוכל. לא מבין איך הוא הצליח להפיל את כל התיק על קלוד ולברוח לצרפת. אם צ'רלי לא היה מתכנן את כל תכנית ההצלה, התוצאה הייתה קטסטרופה אמיתית".

"מה עם צ'רלי עכשיו? חזר לעבוד במשרדים שלך?"

"צ'רלי שלח לי הזמנה לחתונה שלו, מרציאנו".

"איך זה שאתה נהיה דתי ומיד מתחתן?"

"אם לחשוב מכיוון אחר, הרי שזה הדבר הטוב ביותר שאדם יכול לעשות, דני. סוף סוף להתחתן", אמר תומר בחביבות, "אני רוצה שגם אתה תזמין אותי לחתונה שלך בקרוב".

"אמן", השיב דני ספק ברצינות.

בבית כבר המתינו לו חנה רעייתו ופוקי בנו, רוצים לעודד אותו ולנחם אותו. תומר הביט באווירה הקסומה שיצר עיצוב בלוני ההליום שחנה הזמינה עבורו, וחש את רגשותיו גואים בו.

"אני יוצא לסיבוב, תיכף אחזור", אמר, וסב על עקבותיו.

הוא נכנס לרכבו וביקש ממרקו להסיע אותו אל חוף הים.

כעבור שעה וחצי נסיעה הגיעו לחוף, תומר יצא מהרכב ופסע בגפו על החולות, עומד מול הגלים הקוצפים.

"שמעתי שגם אתה עמדת ככה מול הים באי בודד הרחק מכל מי שהכרת", מצא את עצמו מדבר, בלי שתכנן מראש, "גם אתה עמדת מול תוצאות מעשיך בדרך הקשה. גם אתה הרגשת שיש לך רצון לשנות את העולם, רק לא ידעת כנראה, שהשינוי של העולם מתחיל בשינוי של עצמך".

גלי הים התנפצו למולו בקול רעש גדול, "חשבתי שאני זה לא אתה. תמיד כשצ'רלי הזכיר לי אותך התרגזתי. כי חשבתי שהגורל שלי והגורל שלך לא יהיו זהים לעולם, שאני ואתה לא דומים. כעת אני מבין שאנחנו לא צריכים להיות דומים".

הוא שתק לרגע, חושב על המילים שאמר, חש נלעג מעט.

"ההיסטוריונים טוענים שהיה לך שיגעון גדלות. ייתכן שגם לי יש שיגעון גדלות. רק שזו מתנה, נפוליאון. כי רק אם אתה משוגע אחרי עצמך ויודע שיש לך מטרה חשובה, רק אז אתה מתחיל לחפש כל חיך אחרי הטוב שלך".

תומר הביט אל החולות. רצון עז התעורר בו לשבת עליהם, אולי לבנות איזה ארמון, או שמא מערה, הוא מתנער מהרצון הילדותי, אולי יבוא לכאן עם נכדו שגיא, לפני המאסר, ויבנה לו כאן ארמון.

"אתה יודע מה ההבדל בינינו? ההבדל הוא שאני יהודי. ואבא של אפי אמר לי שיש ליהודי מטרה שיש בה משמעות נצחית. המטרה לזכור בכל דרך את האמונה שיש מי שברא אותך ואותי, ונתן לכל אחד את כל הכלים להיות הכי מחובר לעצמו והכי מסופק שאפשר, המטרה להיות מודע שיש מלך אחד בעולם".

תומר חיך לעצמו והמשיך לדבר בקול, לא מבין מה עובר עליו, "אבא של אפי אמר לי, שהפנימיות של כל יהודי קרובה לתורה ולמצוות", הוא שתק למספר רגעים, בוחן עם עצמו מה זה אומר לו, והוסיף, "אני יכול להתחיל להשתדל להיות יהודי, ואולי אצליח להיות מלך אמיתי".

קולות דיבורים נשמעים מאחוריו. תומר קופא על מקומו לרגע, ואז מסתובב לאיטו. הבעת תדהמה מופיעה על פניו. צ'רלי, בלבוש מהודר, מלווה בצלם, סוקרים את השטח.

"צ'רלי? מה אתה עושה כאן?"

"תומר", צ'רלי רץ אליו בזרועות פתוחות, "אני מתחתן היום. הכלה שלי, סילביה חוה מחכה ברכב. ירדנו לכאן להכשיר את השטח לצילומים. מה אתה עושה כאן לבד?"

"מתבודד כאן קצת עם עצמי, צ'רלי. למה אתה לא בא לבקר".

"אבוא תומר, יש לי הרבה מה לדבר איתך", חיך צ'רלי, ואז הרצינו פניו, "הצטערתי לשמוע על גזר הדין".

"אתה רואה". שתיקה השתררה ביניהם.

"לא מתאים לך להיות במאסר. אתה אדם חופשי, משוחרר", אמר צ'רלי לבסוף, "מה תעשה שם כל הזמן הזה?"

"נפוליאון אמר: גם במאסר אתה יכול לחפש את החופש בתוך ליבך, צ'רלי".
 צ'רלי חשב מספר רגעים. "זו טעות תומר, אתה בטוח שזה ציטוט של הקיסר
 הצרפתי? לא זוכר שהייתה לו אמירה שכזו".
 תומר הביט אל הים, חיוך הופיע בעיניו כשהוא אמר: "כן, צ'רלי. זה ציטוט
 של נפוליאון. נפוליאון השני, תומר אהרונוביץ".

ובאותם רגעים ישב סבא נחומק'ה בסלון ביתו וקיבל בחמימות את פניו של
 נכדו בני שטראוס. "חשבתי שאכנס לכנסת. לקח לי זמן להבין שאני שוב
 בחור רגיל, סבא", אמר לסבא נחומק'ה, "ועכשיו הציעו לי למכור קישוטי
 סוכה בשוק ארבעת המינים. היועץ של תומר עזר לי בתכל'ס להבין את
 עצמי".

"חז"ל אמרו שלעולם אדם לא יגיע אפילו לחצי מתאוותו. ואני אומר שטוב
 שכך, בני", אמר הסב בקול מדוד, "החכמה היא לדעת, להרגיש ולזכור ששום
 דבר אינו מובן מאליו. והכל בחסד וברחמים".

קוראים יקרים

חשבתי לדלג על כתיבת ה'כמה שורות' המסכמות את הסיפור ונותנות הצצה קלה אל מאחורי הקלעים.

זה לא שאין לי מה לכתוב, דווקא יש לי הרבה לספר, לתאר את הדרך המפרכת שעבר הסיפור, והכתיבה שלי בכלל, לתאר את המאבק הארוך הפנימי וכן את המאבק מול אתגרים אובייקטיביים, בדרך לממש את הכישרון שקיבלתי - את הרצון ואת הצורך להעלות את הרעיונות שלי על הכתב.

ואפילו לספר עד כמה אני רוצה להפוך את העולם לטוב יותר, ועד כמה נכונה האמרה שאם אדם משתדל לתקן את העולם שבו, הוא מתחיל לראות את העולם במבט מתוקן יותר.

אז הנה, אמרתי.

הכתיבה שלי עוסקת הרבה, בין השאר, סביב הנושא 'מימוש עצמי', ולא בכדי.

ככל שהעולם מתקדם, נעשה הצורך האנושי להגיע למימוש עצמי ברור יותר ויותר. המסרים ב"קוד נפוליאון" באים להקיף נושא זה ולשקף את שלמדתי מתוך ההרצאות הרבות והמאמרים הרבים שלהם נחשפתי בנושא.

כתיבת המסרים, אותם ליקטתי מתוך רצון כן להתקדם, סייעה לי למחול לעצמי גם אם גיליתי שטעיתי; לעודד את עצמי שהתוצאה אינה בידי, להבין

שהחשוב מכל הוא להשתדל ולעשות שכן 'לא עליך המלאכה לגמור' (...ואין אתה בן חורין להתבטל ממנה'), ומזכירה לי שוב ושוב את אפסיותי, כי כמה שאני משתדלת אני רואה שוב ושוב עד כמה אין לי יכולות משל עצמי כלל וכלל, אלא שהכל הכל הוא רק של בורא עולם.

ללא ספק יש ממד מרגש בכתיבת ספר שני, למרות זאת המסלול הארוך שעברתי, במהלכו עמדתי פעם ועוד פעם מול עליבותי, כשראיתי עד כמה אני לא יודעת ולא מבינה, גרם לי לחוש עד כמה הסיפור הזה, על רעיונותיו המעניינים וכתיבתו הייחודית אינו שלי -

בסיום המסע של תומר אהרונוביץ, הבנתי לגמרי שאני לא הסיפור כאן, אלא הסיפור האמיתי הוא מלך מלכי המלכים, שרק הוא משפיל ומרומם, ובידו לגדל ולחזק לכל.

מתוך מקום שפל ומתוך ייאוש מוחלט, בו כתבתי את ספרי הקודם "במה ללא קהל", שבמהלך כתיבתו מצאתי כלים להתקדם ולהבין מה הוא ערך אמיתי, ומה היא הצלחה אמיתית - הבנתי את פירוש המילים של דוד המלך שכתב בתהילים: "המשפילי לראות בשמים ובארץ" - כשאתה משפיל אותי, זה כי יש דברים שרואים רק שם, בשפל.

וכן, באותו פסוק, כתוב "המגביהי לשבת", כשהבורא מגביה, המטרה בכך היא שנגיע למנוחה ולנחלה, ולא כדי שנטפס לגבהים.

המסע הזה, של כל אחד ואחד, הוא המסע הפרטי אל הארץ הרוחנית המובטחת, אל מקום של הגשמה, של מימוש, של חלומות, של התגשמות משאלות, של השלמה עם אכזבות ושל הבנה שגם להן יש משמעות.

למילים יש כח, ובהחלט חששתי להשתמש בהן, למרות זאת האמונה בטוב המוחלט של בורא העולם, גרמה לי להבין שגם אם אחרי כל הלבטים אני טועה חלילה, הרי שהבורא הבטיח שיהיה טוב, ועל הבטחתו אפשר לסמוך.

תודה לכל הרבנים החשובים שבשל הרצאותיהם המיוחדות התעוררתי לחשוב ולחקור, תודה לכל היועצים ואנשי הרוח שממאמריהם רכשתי ידע והכוונה, תודה לכל הסופרים שמחומרי הקריאה המגוונים והמרתקים, שאבתי השראה, ותודה לכל אחד ואחד מכם, קוראים יקרים. לתגובות אפשר לשלוח משוב - napolionsipur@outlook.co.il

תודה לעיתון 'הדרך' שהעניק את הבמה לסיפור "נפוליאון השני" מדי שבוע, עם עיצוב מדהים ועריכה תורנית ששמה לב לכל פרט בעלילה, והכל כדי לתת לקוראים את הסיפור הראוי ביותר, מכל הבחינות.

תודה מיוחדת לעורכת יהודית על העריכה הלשונית המדהימה, שהעלתה את הסיפור בכמה רמות. לא האמנתי עד כמה אפשר לשפר טקסט, מתוך גאונות והקפדה על שמירת הסגנון המקורי. איני מצליחה לתאר את התרומה האדירה שלה לסיפור, רק אציין שבכל פעם שאני עוברת על הסיפור - אני מתפעלת מחדש מהעריכה המעולה.

וכן תודה להוצאה לאור, לכל הצוות המיוחד, על המקצועיות ועל הנכונות לסייע בכל דבר.

להדסה, תודה על עיצוב ועימוד יוצאי דופן ביופיים ועל כריכה מהממת! וכן יישר כח על הרעיונות שהועלו עד שנמצא המתאים לסיפור, ועל הביצוע המרשים. על הסבלנות, על תשומת הלב לכל הבקשות, ועל ההשתדלות שכל ההפקה תתנהל בצורה הטובה ביותר. היה מדהים לראות כיצד רעיון מופשט מקבל אמירה ומשמעות באופן ויזואלי, ובדיוק כה רב, תודה לך על הכל!

תודה לכל האנשים שעזרו בעצות טובות, אין מילים!

תודה לבני משפחתי, גם המורחבת, על הפרגון והסיוע, זה לא מובן מאליו בכלל.

תודה לאחד והיחיד, בורא עולם, על הכל!

אסיים במילים מתוך השיר 'ניגון הנשמות' של חנן בן ארי:

אבל אני פסנתרן מורכב

המלחין את שגיאותיו

לו רק יכולתי, ומצאתי בי את התו

נשמה, גלי לי איך

עשיני כלי לשליחותך

לו רק יכולתי

ושמעתי את קולך

אבא.

אמא.

שני אנשים טובים ויראי שמים, שנתנו לי הכל.

הכל = אהבה בלי תנאי.

האהבה הזו, של יקרים שביטלו את הרצון האישי שלהם מול הרצון לתת טוב, שהתמודדו עם מסכת חיים לא פשוטה ולמרות זאת המשיכו להאמין בטוב, היא זו שעומדת מולי תמיד, היא זו שמזכירה לי שככל שבורא העולם טבע בהורים אהבה ודאגה לילדיהם ורצון שיהיה להם טוב, עד כמה שהם יכולים לתת, בורא עולם אוהב יותר, ורוצה לתת עד בלי די.

תודה.

יהיו הדברים לנחת רוח לזכרם, מחכים לתחיית המתים בקרוב.

נעמי חוה בת עליזה ע"ה

משה בן ג'והר זהבה זצ"ל

נוהגים לסיים בטוב

לכן אכתוב עוד מספר מילים על המסע הפרטי שעבר עלי:

בתוך כל הקשיים העוצמתיים שעברתי, בתור מנגנון הישרדותי, מצאתי בעצמי את החלק של ה'צופה'. במקום לחיות בתוך הקושי, הגעתי למצב של סקרנות להכיר את עצמי, להגיע למודעות כיצד אני פועלת, למדתי להביט על מחשבותיי, גם אלו הלא נעימות, ולומר: 'מחשבה לא נכונה' או 'זה קשור לתכונה ה... שיש בך!'

עם הזמן, תוך כדי בחינה מדוקדקת, למדתי לצחוק על עצמי, במקום להיות חרדה ומבוהלת. כי האדם הוא יצור מצחיק ברמות!

לאחרונה קראתי מאמר בנושא, בעלון של הידברות (במדור 'היהודי החושב', הרב דניאל בלס), שם הוסבר בין השאר שיש לאדם תודעה שהיא כביכול 'צופה' על המתרחש במוח מהצד!

זאת אומרת. במקרה בו אדם מתחבר לתודעה שלו, הוא יכול כביכול להפעיל את עצמו בתור צופה חכם, המנהיג את הגוף הנקרא 'כלי'. מדובר בהנהגה מעניינת ומרתקת, המספקת את כל מה שהאדם צריך כדי להיות שמח ופעיל, ללא ביקורת עצמית, אלא עם הכלה, כבוד לעצמי, סבלנות והבנה שהבסיס שלי ושל כל בני האדם הוא טוב...

כי הבורא טוב, והוא יצר את הכל לכבודו.

כדי שגוף יהיה כלי ראוי לקבל את הטוב של הבורא, הוא צריך להיות מוכן לכך.

איך אפשר להיות כלים נכונים?

נושא למחשבה עמוקה.

אני חושבת, לאור מה שעברתי, שהכלי צריך להיות נקי מהעצמיות, ואז ניתן להתחבר לרצון העליון של בורא עולם. בורא עולם הוא טוב מוחלט "ארך אפים ורב חסד ואמת..." וכו'.

למרות זאת חז"ל אומרים שהוא אינו מוותר.

אי אפשר לחשוב שהוא טוב ולאפשר לעצמנו להיות גמישים במצוות.

הדבר המעודד הוא, שהבורא סולח, לכל מי ששב אליו.

ולשוב לבורא זה אומר לשוב לעצמנו, לפנימיות האמיתית שלנו, כי כל אדם הוא חלק אלוך ממעל, וכל אחד הוא אור גדול.

שמעתי על מחקר ידוע האומר שבני אדם מממשים אחוזים בודדים מהפוטנציאל שיש בהם. הבנתי זאת כשפעם חמותי הייתה צריכה לבוא לבקר בהתראה של שעה, הבית הלא מסודר הפך לבית מלון תוך חצי שעה! לשחזר את ההצלחה הזו? צריך כנראה טריגר מוצלח להוציא את הכוחות שלנו אל הפועל!

כמו שנפוליאון בונפרטה אמר: "צמד המילים 'בלתי אפשרי' נמצא רק במילון של שוטים".

או מוטב לציין להבדיל את דברי חז"ל "אין דבר העומד בפני הרצון".

לא באתי לחדש דבר, כי הכל לא ממני, ולא שלי כמובן.

תודה שקראתם.

